

8 GB DVD | VIDEO MAGAZİN: MAKALELER İLE İLGİLİ İLGİNÇ VİDEOLAR CHIP DVD'DE

HAZİRAN 2014 • TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ • AYLIK YAYINDIR
ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:19 • 7.90 TL

1 DAKİKADA
GÜVENLİĞİNİZİ TEST EDİN

OXO TRAINING VIDEO EĞİTİM SETLERİ İLE SADECE VİDEOLARI İZLEYEREK ÖĞRENİN
DİJİTAL FOTOĞRAFÇILIK
HAKKINDA HER ŞEY
Fotoğrafçılık ile ilgili en önemli detayları hızlıca öğrenmek için ideal bir rehber

200 TL DEĞERİNDE **TAM SÜRÜM YAZILIMLAR**

WP 8, IOS VE ANDROID
CİHAZLARINIZ İÇİN İDEAL
YEDEKLEME ÇÖZÜMLERİ

A'DAN Z'YE
SSD REHBERİ
SSD'lerinizi daha uzun süre maksimum hızda kullanın

SİLİSYUM ÇAĞININ
SONU GELİYOR

PC devrimi: Ekstrem hızlı 5 nm yongaların çağı başlıyor

ARTIK HERKES KOLAYCA WEB SİTESİ YAPABİLECEK

WEB SİTENİZİ
JET HIZINDA HAZIRLAYIN

► WEB TABANLI TASARIM ARAÇLARI ► MOBİL UYUMLULUK İÇİN İPUÇLARI

CİHAZLARINIZIN
ÖMRÜNÜ UZATIN

Cihazlarınızı daha uzun kullanmak için en iyi ipuçları...

WWW.CHIP.COM.TR

TEST UYGUN FİYATLI
4G AKILLI TELEFONLAR

1500 TL'den daha ucuza hızlı internet sunan en iyi akıllı telefonlar

PRATİK İPUÇLARI >> Windows-Office-Donanım-Fotoğraf-Mobil-Sosyal Ağlar için onlarca çözüm

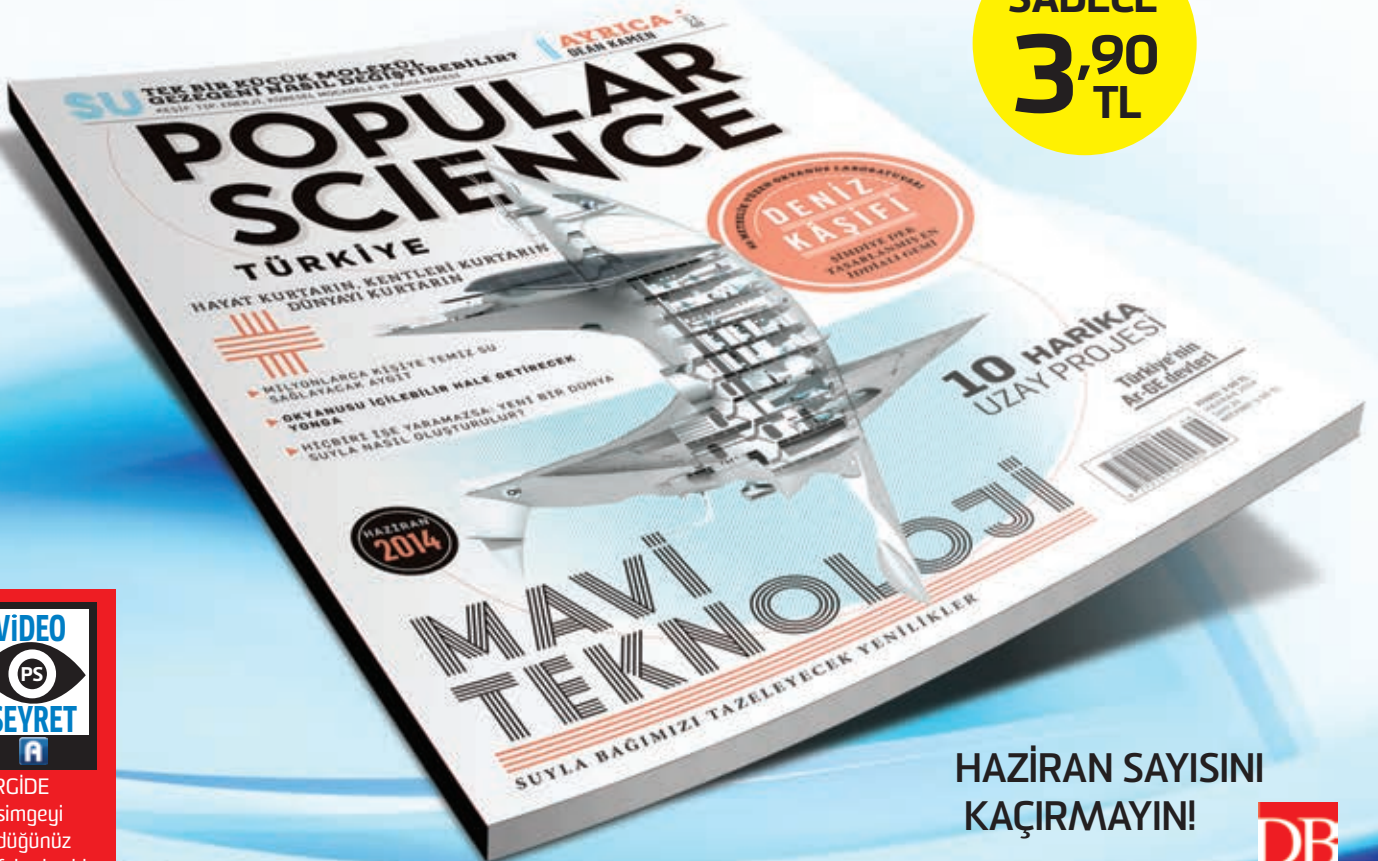
POPULAR SCIENCE HAZİRAN SAYISINDA

DÜNYA SU KONUSUNDA NE YAPACAK? 21. YÜZYILIN EN ÖNEMLİ KAYNAĞINI İNCELEMENİN, ARAŞTIRMANIN VE PLANLAMANIN YEPYENİ YOLLARI.

- Mükemmel bir evren simülasyonu.
- Kuantum kuşlar.
- Devam eden 10 harika uzay projesi.
- Küresel ısınma besin değerlerini nasıl etkiliyor?
- Adli tıp ve bilim.
- Paskalya adasının sırrı.
- Türkiye'nin Ar-Ge devleri.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Mayıs sayısında sizi bekliyor.

SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

HAZİRAN SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

Custom ROM özgürlüğü

Forumlara bakacak olursanız, mobil cihaz sahiplerinin en çok bir güncellemenin hasretini çektiklerini görebilirsiniz. Günde birçok kez “güncelleme ara”yanlar bile var. Bunların tek derdi her zaman en güncel durumda kalmak. Bu takıntıyı anlamak mümkün. Yepyeni bir akıllı telefon aldınız, halen taksitlerini ödüyorsunuz ve üzerindeki işletim sisteminin aslında bir buçuk yıllık olduğunu fark ediyor, bunun için bir güncelleme olması gerektiğini düşünüyorsunuz.

Bu güncelleme merakının çoğunlukla nerede son bulduğunu, güncellemelerden sıkça başı yamış biri olarak çok iyi biliyorum. Emektar Nokia telefonum, Symbian Belle güncellemesi çıkana kadar mükemmel çalışıyordu. Bu son güncelleme harika görünüyordu, ancak aşırı yavaştı. Birkaç yamadan sonra bile cihaz bir daha eski hızlı haline geri dönemedi.

Eski iPad'im de iOS 4 çıkana kadar hızlı ve sorunsuz çalışıyordu ki, iOS 5 yüklemesinden sonra onun da eski hızlı halinden eser kalmadı, sırtına ekstra yük bindirilmiş bir hale büründü. İki revizyondan sonra biraz düzelir gibi oldu ki, sonra iPad 3'le tanıştık ve performansın ne olduğunu gördük. Daha sonra ise iOS 7.1 geldi ve eski cihazlar yine kağıdı hızında çalışmaya başladı.

Android'de de durum farklı değil. Android 4.1 ile Samsung Galaxy S3 oldukça hızlı çalışıyordu. Aralık ayında 4.3 güncellemesi gelince cihazın pil ömrü bir anda dibe vurdu, sistem uygulamaları takılmaya başladı, artık hiçbir şey eskisi gibi akıcı çalışmıyordu.

Samsung, Şubat ayında Android 4.4.2'ye çok sayıda güncelleme duyurduğunda, çoğu kullanıcı ümitlendi. Google bu sürümü daha az RAM'e sahip cihazlar için optimize etmişti. Ancak S3'ün tüm modelleri için bu güncelleme çıkmadı, çoğu S3 modeli Samsung'a göre güncelleme için yeterince RAM'e sahip değildi. Çoğu kullanıcı bu gibi durumlarda pozitif yaklaşım “telefonum bundan daha da yavaş çalışmaz herhalde” diye düşünüp durumu kabulleniyor.

Durumu kabullenmeyenler ise Custom ROM adı verilen, üreticinin dışında serbest geliştirilen modifiye edilmiş ROM'lara yöneliyorlar. Bu durumda cihaz elbette garanti dışında kalıyor ama zaten telefon güncelleme alamayacak kadar eskiyse, garanti süresi de genellikle bitmiş oluyor. Bu durumda kullanıcı için kaybedecek bir şey olmuyor. Benzer bir durum başına gelen kardeşimin S3 telefonuna CyanogenMod 11'i yükledik. Telefon bir anda en azından ilk aldığı günkü kadar hızlı çalışmaya başladı, en azından 4.3'ten çok daha hızlıydı artık. Uygulamalar arasında geçiş çok daha hızlıydı ve pili en azından bir gün dayanıyordu.

Bunu görünce, Samsung'un asıl sorununun nerede olduğunu daha iyi anladım. RAM'in güncelleme için yeterli olmamasının Android ile hiçbir şekilde ilgisi yok; bellek eksikliği sorunu daha ziyade Samsung'un cihazlarına doldurduğu zorunlu ek uygulamalardan kaynaklanıyor. TouchWiz, S Memo, S Suggest, S Voice... Bunu yapan elbette sadece Samsung değil: HTC ve Sony de Android'e kendi kullanıcı arayüzlerini ekliyor, LG ise cihazlarını Q ıvır zıvırlarıyla dolduruyor. Custom ROM'lar ise bu ekstra yüklerden sizi kurtarıyor.

Android, Apple ve Nokia'da olmayan bir imkanı kullanıcılarına tanıyor: Bu sistemde üreticinin size dayattıklarıyla kısıtlı değilsiniz. Bir Custom ROM ile sisteminizi özelleştirip ihtiyaçlarınıza uygun hale getirme imkanına sahipsiniz. Aynı zamanda cihazınız temiz bir sisteme sahip oluyor ve aynı şekilde hızlı ve güncel kalıyor. En büyük kişisel veri toplayıcılarından biri Google olsa da, Android sistemi rakiplerine göre daha açık ve özgür.

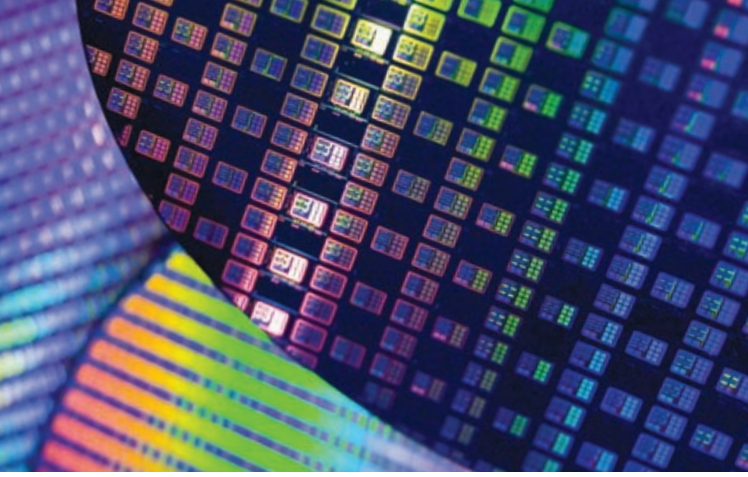
uyaman@chip.com.tr

“Dijital fotoğrafçılık temelleri” video eğitimnin kurulumuyla ilgili detaylı bilgi için 103. sayfaya bakabilirsiniz.

Ufuk Yamankılıçoğlu

Silisyum çağının sonu

Sayfa 22

TREND

- 8 **Nesnelerin interneti**
Giydiğimiz kıyafetlerden, evdeki çamaşır makinesine, banyodaki aynaya kadar her şey yakında internete bağlı olacak
- 10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler
- 20 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler
- 22 **Silisyum çağının sonu**
İşlemci devlerinin işi yonga yapılarını küçültmede giderek zorlaşıyor. Radikal bir teknoloji değişimi kapıda
- 28 **Odak noktası: Google casusu evinizde**
Ev otomasyonu uzmanını satın alan web devi aslında neyi amaçlıyor?
- 32 **Kendini iyileştiren bilgisayarlar**
Araştırmacılar kendi kendini iyileştirebilen yüksek teknolojlili materyaller üzerinde çalışıyorlar
- 38 **Yeni Android**
Android'in en yeni sürümü ve Nexus 5 modeli neler sunuyor?
- 40 **Program kodları**
Bir uygulama 40.000 satır program kodundan oluşurken, arabaların kontrol yazılımları 100 milyon satıra kadar çıkıyor
- 42 **Zaman Tüneli: Şipşak kamera**
Polaroid'den günümüzün dijital fotoğraf makinelerine ve akıllı telefon kameralarına yolculuk
- 44 **CHIP Haritalar: E-kitap pazarı**
Dijital kitaplar patladı. Uzmanlar elektronik kitapların pazar payının giderek artacağını söylüyor

TEST

- 46 **Yönlendiriciden ücretsiz NAS'a**
Birkaç fare tıklamasıyla modern yönlendiricileri ev ağınız için veri merkezine dönüştürebilirsiniz
- 50 **Donanım güncellemesi**
Firmware güncellemeleri ve araçlarla eski donanımlarınıza yepyeni işlevler, hız ve güvenlik kazandırabilirsiniz
- 56 **LTE'li akıllı telefonlar**
Uygun fiyatlı akıllı telefonlar teknolojik açıdan yeterince iyi mi? 15 yeni modelin yarıştığı testimiz bu soruya cevap veriyor
- 60 **Yeni ürünler**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede
- 68 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar
- 70 **CPU ve GPU rehberi**
PC ve dizüstü için en iyi işlemciler: Masaüstü, mobil ve grafik işlemciler için en güncel performans listeleri
- 72 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

TEKNOLOJİ

- 80 **Veri senkronizasyonu**
Önemli kontakt ve takvim bilgilerinizi tüm cihazlarınızla kolayca senkronize edin
- 84 **SSD veri tuzağı**
Bir SSD çöktüğünde, buradaki verilere ulaşmak zordur. Ancak ipuçlarımızla bu verilere ulaşabilirsiniz
- 88 **SSD optimizasyonu**
SSD'leri daha verimli kullanmak için en iyi araçlar ve ipuçları
- 92 **Hızlı ağ bağlantısı**
Para harcamadan ev ağınızı sadece araçlar ve ipuçlarımızla hızlandırın
- 94 **İnternette güvenlik testi**
İnternette kişisel verilerinizin güvende olup olmadığını test etmeniz için en iyi araçlar ve siteler
- 112 **Teknik Sözlük: HDMI 2.0**
Yeni arabirim şimdi tam 4K desteğine sahip ve bazı yenilikler sunuyor. Ancak bazı sorular havada kalıyor
- 114 **CoolTech**
Yeni ve ilginç teknoloji ürünleri
- 116 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

Bölümler

3 Seyir Defteri	104 En iyi ücretsiz araçlar
6 Okur Yorumları	108 Ayın web siteleri
66 Modern zamanlar	110 Yazılım günlüğü
98 DVD içeriği	129 Abone formu
100 Tam sürümler	130 Gelecek sayıda ve Künye

*Haziran
sayısı
bayilerde*

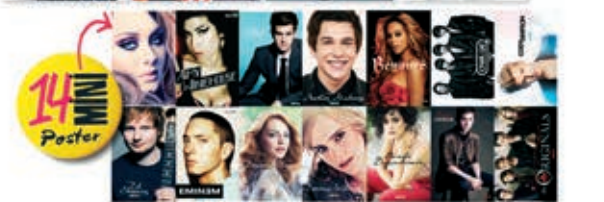

NE HABER? ALIŞVERİS GOSSIP GIRL
POP LIFE

50
STICKER

20
POSTER

“Facebook WhatsApp’ı satın alarak bence de hayatının kumarını oynadı!”

Fatih Balta

Video eğitim kurulum sorunu

Ben Türkmenistan’dan sizi rahatsız ediyorum kusura bakmayın. CHIP dergisini mümkün mertebe takip etmeye çalışıyorum. Hafta sonu Türkiye’ye gelme şansım oldu ve ben de fırsatı değerlendirmek amacıyla derginizin Nisan - 2014 sayısını satın aldım. Derginizin içeriğinden memnunum fakat e-ticaret eğitim setini çalıştıramadım. Hata şu, program sorunsuz kuruluyor ve dersleri ekleyebildim ama çalıştıramadım. Derginin 3. sayfasında bulunan şifreyi girdiğim halde (Bir hata oluştu. Lütfen daha sonra tekrar ediniz) mesajıyla karşılaşıyorum. Rica etsem bir çözüm yolu önerir misiniz...

ORAZ BALLY

Eğitim key sorunu

Uzun yıllar, kuruluşu da diyebilirim CHIP Dergisi okuyorum... Nisan 2004 sayısı OxoTraining video eğitim programında aktifleştirmede sorun oluyor girilen key ve e-mail tanımadığını bildiriyor... Ocak 2014 sayısında da aynı benzer problem olmuştu. DVD isminin yanlış verildiği ve CHIP DVD olarak tekrar bir USB veya DVD de ilgili programların yüklenerek çalıştırılması bildirilmiş ve yaparak kurmuşum. Bu Nisan 2014 sayısında da aynı olanabilir mi diye CHIP DVD isminde bir DVD’ye Oxo Programlarını yükledim denedim olmadı... Yardımlarınızı bekliyorum... Her ayın 30’undan başlayarak Bilgisayar Dergilerini bayilerde aramaya başlıyorum. Kala kala iki

dergi kaldı. Sizlerin yaşaması ve bizleri bilimsel teknolojilerinden bilgilendirmesi lazım...

YAŞAR AKSU

CHIP: Girdiğiniz ürün anahtarında bir sorun olduğunu düşünüyorsanız elinizdeki mevcut key’i info@dersinsengul.com adresine göndererek kontrol ettirebilirsiniz. Eğitimin kurulumuyla ilgili diğer hatalarla ilgili olarak da bu e-posta adresinden yardım alabilirsiniz.

Sabit diskten eğitim kurulumu

Bilgisayarımda cd/dvd sürücüsü yok. Cd içindkileri bir harici diske kopyaladım ancak eğitim ekle dediğimde yolu açılmadığı için ekleyemiyorum. Ne yapmalıyım?

ALİ NACİ VURAL

Bu ayki CHIP dergisinden çıkan DVD ile OXO Training seti kullanmak istedim. Benim bilgisayarımın DVD sürücüsü olmadığı için başka bir bilgisayardan bir sabit diske attım. Şimdi oradan çalıştırmak istedim ama Eğitim Ekle kısmında Lütfen CHIP DVD’sini sürücünüze takınız yazıyor ve ilerlemiyor. Nasıl çalıştırabilirim? Bana yardımcı olabilir misiniz? Teşekkürler.

ÖZCAN ÖZYURT

CHIP: DVD eğitimlerini sabit diskten değil de, USB sürücüsü gibi başka bir harici sürücüyeye kopyalayarak çalıştırabilirsiniz. Sabit diskten çalıştırmak için DVD’nin ISO dosyasını oluşturup Daemon Tools gibi bir programla ISO dosyasını sanal bir sürücüyeye mount edip eğitimi çalıştırabilirsiniz.

Dergi okuma sorunu

Genellikle internet üzerinden teknolojik gelişmeleri takip eden birisi idim. Lakin bayide gözüme çarpınca alıp bakmak istedim CHIP Dergisine... Dergi gayet dolu ve istediğim gibi bilgileri buldum. Lakin derginin bir eksi yanı var. Yazı karakterlerinde pek sorun yok ama özellikle küçük k harfi okurken beni çok yordu. Bu bağlamda bir düzenlemeye gidilmesinin iyi olacağı kanısındayım.

ALİCAN SAĞLAM

Şubat 2014 yazınız hakkında

İpad’le tek başına başlıklı yazınızı okudum katıldığım bazı noktalar var elbet ama Of-

fice işlerini halletmek için bir Microsoft One-drive hesabınız olması yeterli bence. Onedrive üzerinden online olarak Word, Excel, Powerpoint ve Onenote belgeleri oluşturmak mümkün tabi iPad üzerinden erişilebiliyor mu pek emin değilim. Ayrıca online veri depolamak için <https://mega.co.nz/> 50 gb ücretsiz alan sunuyor bununla birlikte Onedrive eski kullanıcılara 25 GB ücretsiz süresiz alan veriyor. Fotoğraflar için Flickr gibi online paylaşım siteleri kullanılabilir gizlilik vb ayarlar yapıldıktan sonra sadece sizin görebileceğiniz ve fotoğrafları yüklerken kalite kaybı yaşamayacağınız bir servis üstelik Yahoo tarafından sağlanıyor.

ÖMÜR KIRBAŞ

Tarayıcı testi

Nisan 2014 sayenizin 52. sayfasında tarayıcı karşılaştırmaları grafiğinde görsel ve yazılı değerler tutarsız gibime geldi. Türkiye Chrome kullanıcıları %58,22 yazıyor ama pasta grafiğinde pastanın yarısından azı gösterilmiş.

TAMER GÜLER

CHIP: Görseldeki değerler yanlış, yazıdaki değerler ise doğru. Düzeltmeniz için teşekkür ederiz.

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları

CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular

okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye’de bulabilirsiniz. (S. 130)

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Call of Duty: Advanced Warfare, Watch_Dogs

İnceleme Dark Souls II, Daylight, Monochroma, Watch_Dogs, Wolfenstein: The New Order

İlk Bakış Destiny, Heroes of the Storm, Sunset Overdrive

Haziran Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

Nesnelerin internetine hazır mıyız?

Giydiğimiz kıyafetlerden, evdeki çamaşır makinesine, salondaki televizyonumuzdan, banyodaki aynaya kadar her şey yakında internete bağlı olacak. Kulağa bilim kurgu gibi geliyor ama değil!

Cem Şancı

Yakın geçmişte yaşanan IPv4 krizini çoğunuz hatırlıyor olmalısınız. Onlarca yıl önce, “bu kadar IP numarası sonsuza kadar yeter” düşüncesiyle üretilmiş olan dördüncü nesil IP numaralarının bitmek üzere olduğunun anlaşılmasıyla, endişe verici bir durum ortaya çıkmıştı. Hiç beklemedik şekilde o kadar çok cihaz internete bağlanmaya başlamıştı ki, bu cihazların her birine atanması gereken IP numaraları artık limite dayanmış ve yeni cihazlar için IP numarası bulunamayacağı endişesi yaşanmıştı. Endişeye gerek yok, bu sorun yıllar önce çözüldü, yeni bir IP standardı geliştirildi ve kullanıma sokuldu. Ama internete bağlanmak isteyen cihazların artışı durmadı ve hatta daha büyük bir ivmeyle büyümeye devam ediyor.

Artık teknoloji fuarlarında, çok daha fazla sayıda, buzdolabını, çamaşır makinesini, kombiyi, saati, gözlüğü hatta neredeyse üzerimize giydiğimiz gömlekleri bile internete bağlanır şekilde görebiliyoruz.

Dünya IPv6 ile tüm bu cihazlara atanacak IP adreslerini güvence altına aldı ama şimdi karşımıza yeni bir kavram çıktı: Nesnelerin interneti. Bugünlerde ve yakın gelecekte, teknolojiyi takip edenlerin karşısına sıklıkla çıkacak olan bu kavramı iyi anlamak gerekiyor çünkü artık internet sadece telefona, tablete, PC'ye bağlı bir kavram olmaktan çıkıyor, yaşamın her anında, her cihaza ve ürüne adapte olmuş olarak karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla, PC, Laptop, telefon, tablet gibi konvansiyonel iletişim cihazları dışındaki ürün ve servisle-

rin internete bağlanması söz konusu olduğunda artık karşımıza “nesnelerin interneti” kavramı çıkıyor.

Bu kavram henüz yeni olduğu için aslında teknoloji dünyası bile onun tam olarak sınırlarını ve “cümle içinde kullanılışını” bilmiyor diyemiyoruz. Ancak devlet liderlerinden dev teknoloji vizyonerlerine kadar herkes kürsülerde ondan bahsediyor.

Geleceğimizin vazgeçilmez bir parçası olarak bugünden hayatımıza ufak ufak girmeye başlayan nesnelerin internetine biz de kısaca bir bakış atmak istiyoruz.

Nano teknoloji sayesinde, minicik sensörlerin, devrelerin, iletişim cihazlarının bir araya gelmesiyle, çok şaşırtıcı ürünler ortaya çıkabiliyor. Sabah, yüzünü yıkamak için banyoya giren bir kullanıcı, akıllı aynasının onun yüzünü tanıması sayesinde, akşam e-posta kutusuna düşmüş e-postalarını, tıraş olurken aynadaki ekran sayesinde okuyabiliyor ve bu sırada aynaya sesiyle komutlar verebiliyor ve hatta gerekirse e-postalara sesle metin yazdırarak cevap da gönderebiliyor. Bu örnek çoğumuza hala çok “bilim kurgu” gibi geliyor doğrudan bu akıllı aynayı geliştirmeyi amaçlayan laboratuvarlar ve tasarım evleri, yeni bir “iPad” devrimi yapma umuduyla küçük ofislerinde harıl harıl çalışıyorlar.

İnternete bağlı olan tişörtümüz veya ceketimiz ya da kabanımız, bir kaza anında acil yardım çağırabiliyor ya da vücut ısıımızı ölçüyor, akıllı telefonumuza veriler göndererek sağlık verilerimizi kontrol etmemizi sağlıyor.

Google, nesnelerin interneti konusunun geleceğin “iş” olduğunu çoktan fark etti ve akıllı evler için sıcaklık ayarı yapan akıllı termostatlardan üreten Nest firmasını 3,2 milyar dolar gibi rekor bir fiyat ödeyerek satın aldı. Akıllı gözlüğü Google Glass ile dünyayı nasıl

değiştirme planı yaptığını ise anlatmamıza bile yok.

Dolayısıyla, kısa süre içinde, ayakkabımızdan, saç tokamıza, gözlüğümüzden, yüzüğümüze, aynamızdan, bilekliğimize, otomobilimizden bisikletimize, çay kupamızdan tost makinemize kadar, tüm eşyalarımızın internete bağlı ve üstelik de “akıllı” olacağı gerçeğini aklımızın bir köşesine yazalım, zira bugün “nesnelerin interneti” olarak tanımladığımız ama yakın gelecekte çok daha kolay anlaşılır bir isim bulacağı düşünülen bu kavram, gümbür gümbür hayatımıza girmek üzere. Bir, bilemediniz iki senesi var. Sonra, CHIP bizi uyarmadı demeyin.

cemsanci@chip.com.tr

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

3 milyar insan internette

İnternetin, asosyal gençlerin garip oyuncağı olarak yorumlandığı günler daha dün gibiyken, bugün üç milyar insan internete bağlanmış bulunuyor

Birleşmiş Milletler'e bağlı Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin yaptığı araştırmaya göre, 2014 sonunda dünya nüfusunun 7,5 milyarı bulması bekleniyor. Bu sırada, internete bağlı insanların toplam sayısının ise 3 milyarı bulacağı hesaplanıyor. 3 milyar kişinin yaklaşık 730 milyonu, sabit internet bağlantısına sahip olurken, mobil geniş bant internet kullanıcılarının sayısı 2,3 milyarı bulacak. Bu rakam, mobil internet kullanımının sadece bir yıl içerisinde yüzde 10'dan fazla bir artış sergilediğini gösteriyor. Yine aynı rapora göre, yılsonunda dünya üzerinde aktif halde bulunan 7 milyar cep telefonu olacak. Başka bir deyişle, neredeyse 1 kişiye 1 cep telefonu düşecek. Elbette, dünyanın önemli bir bölümünde insanların teknolojiye, internete, cep telefonlarına erişim imkanı bulunmadığını da hatırlamamız gerekiyor. Bu durumda aslında modern/zengin ülkelerde insanların sıklıkla birden fazla telefon kullandığını tahmin etmek zor da değil. Elbette burada, insanların iki ayrı telefon hattına ihtiyacı olduğunu çok net şekilde gördüğü halde daha fazla telefon satmak için telefonlarda çift sim kart özelliğini hala standart hale getirmeyen ve hepimizin cebimizde, çantamızda sürekli iki telefonla gezmemize neden olan telefon üreticilerini de anmadan geçmemek gerekiyor. Çift sim kart yeteneğine sahip telefon modellerinin olduğunu söyleyebilirsiniz ama bunların çok kısıtlı sayıda olduğunu unutmayın.

Rapordaki bir diğer detay da şu ki, Laptop'lar ve masa üstü PC'ler döneminde internete bağlanma oranının bir türlü ivmelenmemesine rağmen, mobil devrimden sonra rakamın hızla artması, insanların mobil cihazlara ne kadar düşkün olduğunu gösteriyor. Bunlar elbette bilmediğimiz detaylar değil ancak somut sayılarla görmek çok daha başka bir durum. Yakın gelecekte dergiler, gazeteler, televizyonlar, alışveriş siteleri, bankalar, marketler ya da aklınıza gelebilecek başka her hizmet, mobil teknolojilere adapte olamadıkları takdirde yok olacaklar. Arkadaşlarımızla arada sırada küçük edebi metinler kaleme almak için kurduğumuz bir web sitesinin metin giriş formundaki bir sorun yüzünden, sitenin mobil cihazlara adaptasyonunu bir-iki ay geciktirdiğimiz için, yorum yazan okur sayısının bir anda bıçak gibi kesildiğini ve yarıya indiğini hala hatırlıyorum. Benzer şekilde bugün yıkılmaz sandığımız markaların da mobil dünyaya adapte olamadıkları halde aniden yok olduklarını görmek hiçbirimizi şaşırtmasın. 2014 sonunda 3 milyar insan, 2015 sonunda ise belki de 5 milyar insan internete bağlanacak ve bunların büyük bir kısmı mobil kullanıcı olacak. Bu hızla gidersek, 2020'yi görmeden tüm insanoğlunu Matrix'e bağlamak mümkün olacak. 5 yıl önce CHIP'te bu günleri anlattığımızda ne kadar inanılmaz geliyordu, değil mi? 10 yıl önce mobil denemeler yapmak için CHIP'in haberlerini elimdeki PalmOS cihazlarla Büyükkada sahillerindeki çay bahçelerinde yazdığımı anlattığımda ve gelecekte insanların ellerindeki minik tabletlerle, kafelerde, restoranlarda, parklarda, işlerini yapabilmelerinin çok mümkün olduğunu vurguladığımda, acaba kaç kişi yazdıklarımın gerçek olabileceğine inanmıştı?

Teknoloji bizi tembelleştirmesin

Mobil dünya artık insanların daha fazla hareket halinde olmasına izin veriyor. Laptoplar, tabletler ve mobil cihazlar, ofislerimizi yanımda taşımamıza izin veriyor. Hareket halinde vücudu daha fazla çalıştıran ve özellikle sırt, bel ve boyun ağrılarına olan faydaları akademik araştırmalarla ispat edilmiş dünya genelinde doktorlar ve fizyoterapistler tarafından tavsiye edilen, hatta reçetelere bile girmeyi başaran, dünyanın ilk fizyolojik ayakkabı markası MBT de şimdi Türkiye'de kullanıcıların karşısına çıktı. MBT ayakkabıları, özel olarak tasarlanmış yapısı ile kullanıcılarının bacak kaslarını daha fazla çalıştırmalarını sağlıyor. Böylece vücut fit kalıyor ve bir yandan yürürken bir yandan da antrenman yapmış gibi kalori yakıyor. Ayrıca, ayakkabının vücut duruşunu düzelttiği konusunda da yorumlar bulunuyor. Metabolizmayı hızlandırması, yürürken olduğu kadar ayakta dururken de kasları çalıştırması ve dolayısıyla kilo vermeye yardımcı olması sebepleri ile dünya çapında bir üne sahip olan MBT ayakkabılar Beymen, Boyner Mağazaları, Divarese, Beta, zizigo.com'da satışa sunuluyor.

MBT'nin siz yürürken yaptıkları:

- *Kalça eklemleri üzerindeki gerginliği azaltır
- *Karın kas faaliyetini artırır
- *Dengeyi geliştirir
- *Oksijen ve kalori tüketimini % 2,5'a kadar artırır
- *Diz eklemleri üzerindeki gerginliği azaltır
- *Topuk eklerinin istikrarını olumlu yönde destekler
- *Sırt kaslarının faaliyetini artırır
- *Vücut duruşunu ve dengesini iyileştirir
- *Kalça kas faaliyetini %9'a kadar artırır
- *Üst bacak kas faaliyetini %19'a kadar artırır
- *Alt bacak kas faaliyetini %18'e kadar artırır

Panasonic'ten uzun pil ömürlü Toughpad!

Panasonic 7 inç ekran boyutuna sahip tamamen dayanıklı Windows tableti Toughpad FZ-M1'in Value modelini tanıttı. Enerji verimi ve taşınabilirlik odaklanılarak tasarlanan Intel Celeron işlemcinin avantajlarını sunan tablet, işleri gereği daha çok hafif ölçekli uygulamalara ihtiyaç duyan ve mevcut eski cihazlarını değiştirmek isteyenler için uygun maliyetli hem de daha esnek bir çözüm olarak öne çıkıyor. Toughpad FZ-M1'in Value modeli gücünü en son nesil Intel Celeron işlemciden alıyor. Çift çekirdekli Intel Celeron N2807 işlemci yüksek performansı, verimli güç kullanımı ve mobil cihazlara özel tasarımı nedeniyle özellikle bu ürünün işlemcisi olarak tercih edilmiş. Tabletın fansız çalışma özelliği sayesinde üretilen ısı da en düşük seviyede kalıyor. Toughpad FZ-M1'in Value Model versiyonu 2 GB RAM (4 GB opsiyonel) ve 128 GB SSD özelliklerinin yanında Windows 8.1 işletim sistemi ile donatılmış bulunuyor.

Türkiye'nin en çok satan yat ve deniz kültürü dergisi

100.

sayısıyla bayilerde!

+

www.yachtturkiye.com

yachtturkiye

www.facebook.com/YACHT_Türkiye-

www.twitter.com/@yachtturkiye

YACHT
iPad'de

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

MAHMUT KARŞLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkarsli@chip.com.tr

READ ME

Yoksa fotoğraflar anılarımızı mı çalıyor?

Hatıralarımızın bir kısmının aslında fotoğraflarda gördüğümüz hiç hatırlamadığımız anlardan oluştuğunu biliyor muydunuz? Üstelik çekilen fotoğraf sayısı artıkça bu etki de büyüyor.

Çocukluğunuz ile ilgili neler hatırlıyorsunuz? Hatırladığınız ilk anıların kaç yaşınıza ait olduğunu hiç düşündünüz mü? Belki ilk adımlarınızı attığınız dönemlerde ayağınızın haliya takıldığını, yüzüstü düşüp dişinizi kırdığınızı ne kadar acı çektiğinizi ya da dedenizin omuzunda ilk dondurmanızı yerken kafasına külahı nasıl düşürdüğünüz ile ilgili komik anıları daha dün gibi hatırlıyorsunuzdur. Dört yaşınızdan daha önceye ait bu tür anılarınız varsa size kötü bir haberim var. Bunlar sizin anılarınız olmayabilir. Yapılan araştırmalar dört yaşından önceye ait anılara sahip olmamızın pek de mümkün olmadığını gösteriyor. On yaşımıza kadar anılarımız sürekli yenilenerek ve birbirinin yerine geçerek gelişiyor ve ancak on yaşımızda sabitlenmeye başlıyor. Günümüzde hatırladıklarımız da işte bu anılara dayanıyor. Peki o zaman nasıl oluyor da daha eskilerini çok net hatırlayabiliyoruz?

Bunlara etkilenmiş anılar deniliyor ve temelinde eski fotoğraflar ve aile hikâyelerine dayanıyor. Genelde bir aile büyüğünden eski bir fotoğraftan yola çıkarak yıllar boyunca dinlediğimiz hikâyeler bir süre sonra bizim anılarımız olmaya başlıyor. Instagram üzerinden #FakeMemory hashtag'i altından paylaşılan fotoğraflara ve hikâyelerine bakarsanız ne demek istediğimi örneklerle daha kolay anlayabilirsiniz. Hatta sizlerin de mutlaka en az bir tane böyle hikâyesi olduğuna eminim. Bizim yaş grubumuz için bu hikâyeler belki hafızamızın çok küçük bir kısmını oluşturuyor olabilir ama ya günümüzde neredeyse kullandığımız her cihazın fotoğraf çekebildiği bir dünyada büyüyen çocuklarımızı nasıl bir gelecek bekliyor olacak?

Doğdukları tarihten itibaren önemli her anlarını kaçırmadan fotoğraf-ladığımız çocuklarımız bugün çok iyi kullandıkları mobil cihazlar üzerinden sürekli bu fotoğraflara erişim halindeler ve henüz 5 yaşlarına bile gelmeden ben bebekken ile başlayan sahte anılara sahipler. Hayatları boyunca da durum bu şekilde devam edecek. Üstelik sorun sadece hatırlamadığımız zamanlarda çekilen fotoğraflarla da sınırlı değil. Kendimizi bildiğimiz anlarda anılarımızı ölümsüzleştirmek için çektiğimiz fotoğraflarda da bir nevi anılarımızı outsource etmiş oluyoruz ve daha sonrasında ise hatırlamak için bu harici hafıza birimlerine bel bağlıyoruz. Bu konuda çalışmaları ile ün yapmış psikolog Linda Henkel de fotoğraf çekmenin kendi gözümüz ile görmeye kıyasla anıları daha kolay unutulur hale getirdiğini çalışmalarıyla ispatlıyor. İnsan hafızası, fotoğrafların kaldırabileceğinden çok daha fazla dinamizm içeriyor. Yani zaman geçtikçe her yeni deneyim ve öğrendiğiniz yeni şeyden sonra yıllar önce çektiğiniz bir fotoğrafa bakış açınız ve o fotoğrafla ilgili hatırladığınız anılarınız yeniden şekillenecektir. Sürekli değişen anılara sahip olmak istemiyorsanız fotoğrafları hafızamızın bir yedeği olarak görmekten vazgeçmek iyi bir fikir olabilir. Bana sorarsanız bundan sonra fotoğraf çekerken önce anı yaşayıp ondan sonra ölümsüzleştirmelisiniz. Hele ki fotoğrafladığınız çocuklarınızın büyümesi ise en iyisi bu anıları sürekli bir cam arkasından yaşamayı bırakın. Emin olun daha sonra bakarım diye çektiğiniz yüzlerce, binlerce fotoğraf, depolama ünitelerinin bir köşesinde kalacak ve en önemli anılar unutulup gidecek. Çözüm mü istiyorsunuz? Fotoğraflarınızı bastırın ve fiziksel albüm olarak saklayın.

17,3 inç ekranlı laptop ile multimedia keyfi!

ASUS, N serisi yüksek performanslı multimedia dizüstü bilgisayar yelpazesine yeni üyesi N750JK'yi ekledi. N750JK geniş görüş açısına sahip, yansıma engelleyici ve Full HD çözünürlük sunan 17,3 inç büyüklüğünde ekranıyla, dizüstü bilgisayarların alışlagelmiş sınırlarının dışına çıkıyor. ASUS N750JK, dördüncü nesil Intel Core işlemci ve NVIDIA GeForce ekran kartı ile yüksek işlem gücü sunarken, ASUS'a özel SonicMaster Premium ses teknolojisiyle de hem oyun oynarken, hem de film izlemek veya müzik dinlemek gibi multimedia kullanımlarında etkileyici bir deneyim yaşıyor. ASUS N750JK, tasarımında kullanılan dayanıklı ve şık metal malzeme ile yüksek performansının yanında arka aydınlatmalı klavye gibi artıları ile göz alıcı bir dizüstü bilgisayar olarak dikkat çekiyor.

ZyXel eğlencenin rengini değiştiriyor

Kablosuz ağ teknolojilerinde yeni bir teknoloji olan ve veri aktarım hızında çok ciddi bir farklılık sağlayan 802.11ac teknolojisi, geniş kapsama gücü ve geliştirilmiş ağ kararlılığıyla iş yerlerinde ve ev eğlence anlayışında benzersiz avantajlar sunuyor. 802.11n'den üç kat daha hızlı olan 802.11ac, daha hızlı ve yüksek kalitede veri aktarımı ile birlikte daha kararlı bir ağ mimarisine ulaşılmasını sağlıyor. 802.11ac ayrıca çok daha geniş kapsama gücüyle evlerdeki kör noktaların da artık internet bağlantısıyla tanışmasını mümkün kılıyor. Sektördeki eğilim ve gelişmeleri takip ederek kullanıcılarını en son teknolojiler ile buluşturan ZyXEL, 802.11ac teknolojisine sahip NBG6716 ve VMG8924 ürünleri ile dikkat çekiyor. 802.11ac teknolojisi ile ağ bağlantılı televizyonlar, oyun konsolları, bilgisayarlar ve mobil cihazlarda donma ve bekleme sorunu olmadan HD kalitesinde video akışı kesintisiz sağlanabiliyor. Böylece çocuklar odalarında online oyunlarını oynarken, ebeveynler de HD kalitesindeki online filmleri oturma odalarında eş zamanlı izleyebiliyorlar. 802.11ac'nin sağladığı yüksek veri aktarım hızının üç ana avantajı mevcut; daha geniş radyo frekans spektrumu, daha fazla anten ve yüksek frekans modülasyonu. Bu yenilikler, daha yüksek hıza ulaşılmasının yanı sıra, daha kararlı bir ağ mimarisi sunuyor ve sinyal gücünün artmasıyla birlikte bağlantı kopma sorunlarının azalması sağlanıyor. Böylece evlerde kablosuz bağlantının esnekliğinden faydalanılırken, aynı zamanda kablolu bağlantının sunduğu hız ve kararlılık özelliklerinden de yararlanılmış olunuyor. 802.11ac'nin sunduğu kararlı ağ yapısı, özellikle sinyal gücünün yüksek ve sürekli olması gereken online müzik ve film servisleri için son derece önemli.

POPULAR SCIENCE HAZİRAN SAYISINDA

DÜNYA SU KONUSUNDA NE YAPACAK? 21. YÜZYILIN EN ÖNEMLİ KAYNAĞINI İNCELEMENİN, ARAŞTIRMANIN VE PLANLAMANIN YEPYENİ YOLLARI.

- Mükemmel bir evren simülasyonu.
- Kuantum kuşlar.
- Devam eden 10 harika uzay projesi.
- Küresel ısınma besin değerlerini nasıl etkiliyor?
- Adli tıp ve bilim.
- Paskalya adasının sırrı.
- Türkiye'nin Ar-Ge devleri.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Mayıs sayısında sizi bekliyor.

SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

HAZİRAN SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

SELİM ÖZTÜRK, Hürriyet Online yazarı
seozturk@hurriyet.com.tr

TEKNOLOJİNİN GÖR DEDİĞİ

Apple Beats'i neden alıyor?

Geçen hafta teknoloji dünyasına bomba gibi düşen gelişmelerden biri Apple'ın ses sistemleriyle ünlü Beats'i 3,2 milyar dolara satın alacağını ortaya çıkmasıydı. Financial Times'ın paylaştığı haberde iki şirketin bir süredir kapalı kapılar ardında görüşmelerde bulunduğu ve ilerleyen günlerde Apple'ın Beats'i aldığını kamuoyuna duyuracağı kaydedildi.

Apple tarihinin en büyük satın alımı

Kuruluşundan bu yana Apple pek çok şirketi bünyesine kattı. 1997 yılında Steve Jobs'ın tekrar Apple'a dönmesini sağlayan ve 400 milyon dolar civarında bir ödemenin yapılmasıyla NeXT'in alınması Apple tarihinde önemli bir yere sahipti; zira Apple'ın bugüne dek en fazla ödeme yaptığı ve bünyesine kattığı şirket NeXT'ti. Ancak şirketin Beats'i 3,2 milyar dolar gibi bir bedelle satın almaya karar vermesi, Apple'ın NeXT rekorunu bir hayli geride bırakacağını gösteriyor. Apple 2011 yılında Anobit'i 390 milyon dolara almış, PrimeSense'e ise 345 milyon dolar ödemişti.

HTC'nin de cebine para girecek

Apple'ın Beats'i alması diğer yandan HTC'nin cebine de para akması anlamına geliyor; zira Beats'in yüzde 50,1'lik hissesi halihazırda Tayvan merkezli telefon devi HTC'nin elinde ve Apple'ın ödeme yapacağı 3,2 milyar doların yaklaşık 1,6 milyar doları doğrudan HTC'nin kasasına gidecek.

Apple Beats'i ne yapacak?

Her şey bir yana Apple'ın bu denli yüksek bir rakamla Beats'i almasının amacı herkesçe merak konusu. Elbette şirketin sadece Beats kulaklıkları iPhone ve türevi cihazlara kazandırmak için şirketi satın almak istediğini söylemek çok da makul değil; zira bu alımın asıl nedeni Apple'ın online müzik pazarında beklentilerin altında kalması ve iTunes gelirlerinin artmasına karşılık müzik satışlarında gerileme yaşanması...

Kullanıcıların müzik satın almaktan öte online müzik dinleme servislerine ağırlık vermeye başlaması müzik endüstrisindeki trendi de değiştirirken, Apple'ın Beats Music servisini kullanarak iTunes'ta kaybettiğini geri almak için mücadele vereceği düşünüyor.

Her ne kadar alımın olup olmayacağı Mayıs ayı ortalarında netlik kazanmadıysa da, Apple'ın Spotify ve rakipleri üzerinde ilerleyen dönemlerde ciddi anlamda baskı oluşturmaya başlayacağı kolaylıkla söylenebilir.

Çin, Windows 8'i yüklemeyi yasakladı!

Çin, geçtiğimiz haftalarda Windows XP'yi kullanmaya devam edeceğini açıklayarak şaşkınlık yaratmıştı. Ancak yasaklarıyla ünlü ülke, resmen ölen işletim sistemini desteklemekle kalmadı, şimdi de Windows 8'in yüklenmesini yasakladı. Reuters'in raporuna göre Çin'in Merkezi Hükümet Tedarik Merkezi, Windows 8 yasağını geçtiğimiz hafta web sitesinde duyurdu. Şaşırtıcı olansa yasağın, hükümetin enerji verimliliğine yönelik ürün kullanımına dair bölümde yer almasıydı. Çin'in resmi haber ajansı Xinhua, daha sonra yaptığı bir açıklamada yasağın bilgisayar güvenliğini sağlamak üzere getirildiğini söyledi. Hamle'nin ABD hükümetinin Çin ordusuna siber-casusluk gerekçesiyle kestiği cezalarla ilgisi olup olmadığı bilinmiyor. Çin hükümeti, Nisan ayının sonunda yaptığı açıklamada Windows 8'e yükseltmenin çok maliyetli olduğunu, PC'lerinde Windows XP kullanmaya devam edeceğini söylemişti. Microsoft ise yaklaşık 13 yılın ardından artık Windows XP'yi desteklemiyor. Microsoft'tan Çin'in bu hamlesiyle ilgili henüz herhangi bir açıklama gelmedi.

Facebook'tan Google'a yeni çalım!

Oculus'un Facebook tarafından alınmasının hemen ardından bir yetenek arayışına girildiği zaten biliniyordu. VR firması, sektörün her köşesinden pek çok yetenekli ismi bünyesine katmaya başladı. Bu isimlerden en çok yankı yaratanlardan birisi ise Counter-Strike, Left 4 Dead ve Team Fortress serilerinin yapımcısı Valve'den Michael Abrash idi. Şimdi ise bu ünlüler listesine yeni bir isim daha eklenmiş bulunuyor. Google'ın Glass Explorer programının baş elektrik mühendisi ve kıdemli donanım mühendisi Adrian Wong, firmaya katılan ünlü isimlerin sonuncusu oldu. Oculus'u Wong ile anlaşmaya iten unsurların arasında ise şüphesiz Wong'un bitmemiş bir ürünü almak ve onu satışa hazır hale getirme yeteneği yer alıyor. Wong, söylediğine göre Oculus'taki yeni ekibinden son derece memnun. Ayrıca, Michael Abrash'ın „The Final Platform“ (Son Platform) olarak adlandırdığı ürünün yapımının bir parçası olmaktan da heyecan duyduğunu gizlemiyor. Wong'un LinkedIn profili ise Oculus VR'daki işini „Profesyonel Hayal Kurucu“ olarak belirtiyor. Daha tüketici dostu bir ürün üretimine doğru ilerleyen Oculus, oyun marketinde popüler ve sade bir platform olarak karşımıza çıkacak gibi gözüküyor.

*Haziran
sayısı
bayilerde*

NE HABER? ALIŞVERİS GOSSIP GIRL
POP LIP

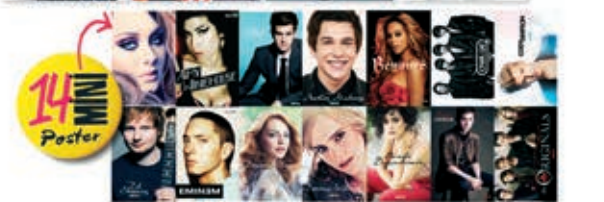

50
STICKER

20
POSTER

2 MEGA
Poster

IRMAK ÖZKAŞIKÇI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

İnternet ekonomisi ne demek?

Teknolojik gelişme ve inovasyonu tamamen yanlış anladık

Aslında bu ay Apple'ın Beats by Dr. Dre markasını alarak nereye ulaşmak istediğini, müzik piyasasında iTunes'un ötesinde nasıl bir iddiasının olduğunu, bazılarının iddia ettiği gibi Apple'ın düşüşe geçip geçmediğini ve bir kulaklık markasının 3,2 milyar ABD doları edip etmediğini yazmayı düşünüyordum. Varacağım nokta da, müzik tüketiminin dünyada geriye dönülmez şekilde değiştiği ve artık dijital satış kanallarında varlığını göstermeyen üretici ve perakende kanallarının bir süre sonra piyasada yaşanacak konsolidasyon sonrası hayatta kalmalarının mümkün olmayacağı idi.

Fakat 13 Mayıs günü Soma'da bir facia yaşadık. Ben bu yazıyı yazarken, açıklanmış şehit sayımız en son 301 idi. 301 canımızı yitirdik ve sadece onların yakınlarının değil, tüm ülkenin hatta insanlığın yüreği yandı çünkü bu kadar kayıp vermemizin sebebi bir noktada özel sektör yöneticilerinin ihmaline dayandı. Ülke olarak yaşadığımız Soma Maden Faciası ile ilgili binlerce haber yapıldı, yazı yazıldı. Benim yazmak istediğim de tüm bu olaylara farklı bir açıdan bakmak, dünyada internet ekonomisinin geldiği yeri ve teknolojinin üretim dahil farklı sektörlerde sağladığı avantajları konuşmak ve bu sayede işgüvenliğinin artacağını anlatmak.

Türkiye'nin de arasında bulunduğu G-20 ülkelerine bakıldığında (ABD, İngiltere, Güney Kore, Çin, Hindistan, Japonya, Meksika, Almanya, Suudi Arabistan, Kanada, İtalya, Fransa, Arjantin, Rusya, Güney Afrika, Brezilya, Endonezya ve Türkiye); İnternet ekonomisinin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya (GSYİH) oranının 2016 yılında %5,3 olması beklendiği görülüyor. Gelişmekte olan ülkeler için bu rakamın ortalaması %4,9 olarak belirlenmiş. İnternet ekonomisinin büyüklüğü GSYİH'sının %2,3'ü olarak Türkiye G-20 ülkesi arasında Endonezya'nın üzerinde sondan bir önceki ülke konumunda. Online perakende ise İngiltere'nin (ki nüfusunun yaşlı olması sebebiyle geleceğinden zaman zaman şüphe duyuluyor!) 2016 yılında toplam perakende satışları içerisinde %23 paya ulaşması öngörülmüyor. Türkiye için bu rakam, yine Endonezya'nın üzerinde sondan bir önce olarak %1,1.

Türkiye'de halen vatandaşların çoğu interneti Google'dan arama yapma, Facebook'tan arkadaşlarını bulma veya YouTube'dan müzik klibi izleme olarak algılıyor. Teknolojik gelişmeleri, üretimde otomasyonu ve inovatif düşüncüyü henüz %99'unu KOBİ'lerin oluşturduğu ekonomimiz içselleştirememiş vaziyette. Tüketiciler e-mail ile haberleşip online bankacılık kullandığında, kendini internet dünyasına adapte olmuş olarak görüyor. Dünyanın geri kalanına baktığımızda ise durum çok daha farklı. Gelişmiş ekonomiler uygulamakta oldukları otomasyon, sin-yalizasyon ve üretim teknikleri ile bir tesiste ısının yarım derece arttığını veya havadaki oksijen seviyesinin azaldığını otomatik olarak tespit edip gerekli önlemleri alıyorlar. Türk işveren için ise teknolojinin geldiği nokta şirketin bir web sitesinin olması, online pazarlama aktivitelerinin yürütülmesi, sosyal bağlantıların kurulması ve kimi alanlarda e-ticaret ile ürünlerin satılması olarak algılanıyor. Keşke bir takım önlemler #soma gibi bir facia yaşanmadan alınsaydı. Bugünden sonra bile yaşanan üzüntü bir kilometre taşı olarak algılanıp özellikle insan hayatının tehli-kede olduğu üretim sahalarında gerekli yatırımlar yapılırsa, bu gibi kazaları yaşa-ma riskimiz büyük ölçüde azalacaktır. Konvansiyonel yöntemler ile "kazara" bu-güne kadar gelebilmiş birçok şirketin artık gözünü açması, teknolojinin sağladığı avantajları gerçek anlamda benimsemesi ve gerekli yatırımları yapması gerekiyor. Tekrar ediyorum, internet ekonomisi ile anlatılan sabah kahvesi eşliğinde gazete-yi bilgisayarından okumak veya Facebook'tan arkadaş doğumgünü kutlamak de-ğil-dir. Türkiye, dijital zıplama yapmakta gecikmekte, yanlış yöntemlerle şirket karlı-lıklarını artırmaya çalışmaktadır. Bugüne kadar yaşanan maden kazanlarında ha-yatlarını kaybeden tüm maden işçilerine burada derin saygı ve minnetlerimi suna-rım.

Dell'den zorlu fiziksel koşullara özel laptop

Dell, en zorlu fiziksel koşullarda güçlü çözümlere ihtiyaç du-yan kullanıcılar için Latitude 14 Rugged Extreme dizüstü bil-gisayar ve Latitude 12 Rugged Extreme dönüşebilir dizüstü bilgisayar serisini duyurdu. Dell Latitude Rugged Extreme modelleri; askeri alanlar, inşaat alanları ve kamu güvenliği bölgeleri gibi alanlardaki kullanıcıların karşılaştığı toz, nem, düşme, titreşim ve uç sıcaklıklar gibi zarar verici durumlara direnç gösterebilmeleri için özel olarak üretilmiş. Latitude Rugged Extreme dizüstü bilgisayarları, üçüncü parti test merkezleri tarafından 183 cm'ye kadar değişen yükseklik-lerden yere düşürülme de dahil olmak üzere, askeri stan-dartlara uygunluk, emisyon ve tehlikeli madde sertifikas-yonlarına uygunluk açısından bağımsız olarak test edildi.

Wayback Machine, 400 milyar sayfayı arşivledi

Wayback Machine adlı hizmeti içinde tüm internetin arşivi-ni saklayan Internet Archive, 400 milyar web sayfasını arşivlediğini duyurdu. Devasa arşivin 2012'de arşivi için kul-landığı depolama alanı, 10 petabayta ulaşmıştı. Kar amacı gütmeyen kurum, geçtiğimiz aylarda ek 10 petabayt için gereken fonu topladığını da açıklamıştı. Arşivde her tür içe-riğe rastlamanız mümkün. Daha önce silinmiş, kapanmış, yayından kalkmış web sitelerini de bu arşivde bulabilirsiniz.

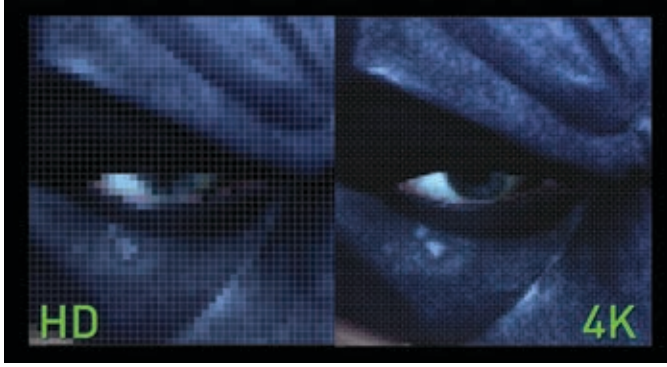

Google, Divide'ı satın aldı

Google, Android ve iOS işletim sistemli cihazlar için bulut ta-banlı kurumsal cihaz yönetimi uygulaması geliştiren Divide'ı bünyesine kattı. Divide da kendi sitesinden Google'ın Andro-id ekibine katıldığını duyurdu. Artık Divide, "İnsanlara en iyi mobil iş deneyimini yasatmak" olan kurulum amacını And-roid için sürdürecektir. Satın almanın fiyat detayları ise açık-lanmadı. Google'ın bu satın alma ile güvenlik kuşkusunu yenmeyi ve Android sisteminde bulunan kurumsal eksiklik-leri kapatmayı amaçlamış olduğu kesin. Kısacası artık kulla-nıcılar kendi bireysel Android cihazlarını resmi Google servisi ile kurumsal bir cihaza çevirebilecekler.

5 soruda 4K televizyonlar

Televizyonların görüntü kalitesi daha da iyileşemez derken, ultra yüksek çözünürlüklü 4K televizyonlarla tanıştık. Size bu cihazlar hakkında kısa bir bilgi sunmaya çalışacağız.

4K nedir? Ultra HD, daha çok bilinen adıyla 4K, yeni bir TV teknolojisi. Bunlar bilinen en yüksek çözünürlüklü HD televizyonlardan dahi 4 kata kadar daha yüksek bir çözünürlüğü destekleyebiliyorlar.

Nasıl mukayese edilir? Full HD bir televizyon 1920 x 1080 piksel çözünürlüğü destekler ve bu tip cihazlar 1080p olarak lanse edilirler. Standart HD bir televizyon 1280 x 720 piksel çözünürlüğü destekler ve 720 p olarak lanse edilir. 4K cihazlar ise farklı olarak dikey değil yatay satırlar dikkate alınarak isimlendirilir ve inanılmaz bir kapasiteye sahiptirler. 3840 x 2160 piksel çözünürlük bu şekilde 4K olarak isimlendirilir ve bu çözünürlük Full HD'nin tam 4 katına tekabül eder.

Mevcut televizyonlar zaten yeterince iyi değil miydi?

Aslında mevcut televizyonlar çoğu kullanıcı için yeterliydi ve seçenek de boldu. Fakat teknoloji her daim ilerlemeye devam ediyor. 4K televizyonların en büyük avantajı, ekrandan birkaç milimetre uzakta bile olsanız, en ufak bir pikselasyonla karşılaşmanız. Bu 1080p televizyonlarda geçerli olan bir durum değil. 4K televizyonlar inanılmaz ölçüde iyi bir görüntü sağlıyorlar, her detayı aşırı net bir biçimde seçebildiğiniz gibi hareketli görüntülerde de inanılmaz derecede kaliteli.

Daha büyük bir odaya mı ihtiyacım var?

Cevap evet. Bu kadar büyük bir cihaza yakın oturmak gözünüz için kesinlikle iyi olmayacaktır. Fakat 1080p televizyonlar kadar geriye yaslanmanıza da gerek yok. Genelde oturma mesafesi için tavsiye edilen mesafe televizyonun boyunun 3 katı kadardır. Yani televizyonun boyu 50 cm ise 150 cm mesafeden izlemeniz tavsiye edilir. 4K televizyonlarda ise standart olarak tavsiye edilen mesafe en az 150 cm. Bizce asıl sorun 84 inçlik bir televizyonun sığacağı bir odayı bulmak olacaktır.

FORMATLAR

Diğer yüksek çözünürlüklü formatlar

8K

Bu format 1080p görüntü kalitesinin 16 kat üstüne çıkıyor. Daha çok bilinen adıyla "Super Hi-Vision" formatını, ilk olarak Londra 2012 olimpiyatlarında test etme fırsatı bulan üreticilerin, kendisini gelecek 10 yıl içinde yaygınlaştırmalarını beklemiyoruz.

3D

3D (3 boyut) teknolojisi uzun süredir ortalarda ama 4K onu da çöştürcek gibi duruyor. Toshiba 4K bir üç boyutlu televizyon üretti ama yine aynı sorun söz konusu: İzleyicinin özel gözlükler takması gerekiyor. Fakat 3D'nin asıl sorunu, bu formatta yeterince yayın olmaması.

RETİNA

Şu an sadece Apple ürünlerinde bulunan, iPad Air ve MacBook Pro gibi, bu teknoloji, küçük boyutlu ekranlarda pikselasyonu engelliyor. Şu an en büyük Retina ekran, 15 inç boyutunda ve 2880 * 1800 piksel çözünürlüğü destekliyor.

4K bir televizyonda ne izleyebilirsiniz?

Şu an için seçenekler henüz yeni yeni gelişiyor. İngiliz SkySports platformu 31 Ağustos 2013'te Ultra HD (4K) bir yayın yaparak bu teknolojiyi test etmişti. Bunun için, o gün oynanan İngiltere Premier Lig'deki, Westham United Stoke City maçını, Ultra HD kameralarla yayınlamışlardı. BBC ise 2008'den beri bu sisteme ilgi gösteriyor, hatta Survival adlı doğa belgeseli serisi de bu formatta çekildi. 4K için en fazla destek sağlayan ve içerik üretmeye çalışanlardan biri ise bu format için televizyon üreten devlerden biri olan Sony. Hatta bu konuda FIFA ile işbirliğine gidip önümüzdeki günlerde Brezilya'da oynanacak son Dünya Kupa'sındaki biri final maçı olmak üzere 3 maçı 4K olarak yayınlamaya hazırlanıyor. Ayrıca kupa sonrasında hazırlanacak özel Dünya Kupası filmi de yine 4K olarak hazırlanacak. Bunu takiben diğer üreticilerin de desteği artacaktır. 🇹🇷

TV izleme keyfi dörde katlanıyor!

FIFA'nın resmi partneri olan Sony, 4 kat daha fazla netlik ve yüksek ses kalitesi sunmanın yanı sıra yeni özellikleri ile Dünya Kupası sırasında çok daha fazla eğlence ve heyecan vadediyor.

Bu yıl 12 Haziran/13 Temmuz tarihleri arasında Brezilya'da düzenlenecek olan 2014 FIFA Dünya Kupa'sında Sony ve FIFA, 4K çekim tecrübelerinden elde ettikleri teknolojik uzmanlıktan yararlanarak, maç sahada oynanırken birinci sınıf futbolun hızı, gücü ve heyecanının yanı sıra unutulmaz anları en ince detaylarına kadar yakalayabilecek. 4K teknolojisi; gollerin dinamizminin, oyuncuların yüzündeki en ince ifadelerin ve stadyumdaki taraftarların tutkusunun, bugüne kadar görülmemiş bir canlılık ile yakalanmasına ve seyirciye adeta stadyumdaymışçasına aktarılmasına imkân verecek.

Çimleri bile inanılmaz netlikte görün

4K içeriğin üretilmesinin yanı sıra Sony, Mayıs ayı içinde piyasaya sunduğu X9005B serisi 4K UHD televizyonlar ile de üretilen içeriğin aynı mükemmellikte görüntü ve ses kalitesi ile seyircilere ulaştırılmasını sağlayacak. Sony'nin sunduğu yeni modellerin yedisinde Sony'nin eşsiz yükseltme ve süper çözünürlük teknolojilerinin bir bileşiminden oluşan güçlü görüntü işleme motoru 4K X-Reality™ PRO'ya sahip. Böylece örneğin maçları seyrederken çimlerin yönü dâhil

futbolcuların öfkesini, ter damlalarını ve duygularını gerçekçi netlikte görmek mümkün oluyor. Ayrıca geleneksel LED TV'nin üç katı parlaklığa ulaşan bir parlaklık aralığı sunan X-tended Dynamic Range™ PRO teknolojisine ek olarak TRILUMINOS™ ekran ile X9005B serisinde, siyah alanlar daha koyu, parlak alanlar ise daha parlak görünüyor. Bu da özellikle doğru şekilde üretilen karanlık gökyüzü ve parlak stadyum ışıkları ile gece maçlarını daha gerçekçi şekilde izlemenizi sağlıyor.

Stadyumun sesi evinize geliyor

Yüksek kaliteli ses üretmek için Sony'nin eşsiz dijital ses işleme teknolojileri-

ni bir araya getiren ClearAudio+™ teknolojinin kullanımı ile güçlü ses de vadediyor. Maç atmosferinin dinamik havasını evinizde yaşamak için tek yapmanız gereken şey, uzaktan kumandanızdaki "Futbol" düğmesine basmak. Doğrudan stadyumda gerçekleştirilen akustik ölçümleri temel alan "Canlı ses" efekti, stadyum benzeri akustiği oturma odanıza getiriyor ve gök gürültüsünü andıran tezahüratları, protestoları hissetmenizi, topa vururken çıkan sesi, teknik direktörün taktiklerini, hatta oyuncuların nefesini bile oradaymış gibi duymanızı sağlıyor.

Maçları birlikte izleyin dünyayla bağ kurun

Sony X9005B UHD 4K serisi sadece evinizin konforunda stadyum deneyimi yaşatmakla kalmıyor aynı zamanda futbolseverleri çebedecek çok sayıda yeni özelliği de içinde barındırıyor. FIFA World Cup yaklaşırken, futbol severler kendilerini stadyumun ortasına taşıyan Canlı Futbol Modu'nun da tadını çıkartabilecekler. Canlı Futbol Başlatıcı, izleyicilere YouTube ve resmi FIFA video kanalından, önceden kaydedilen görüntüleri izleme ve oyunun tarihi hakkında daha fazla bilgi edinme imkânı sunuyor. Ayrıca Skype™ ile ekranda uzaktaki arkadaşlarınızı görüp heyecanı onlarla da paylaşabilmeniz mümkün oluyor. Maç izlerken ekranın altından dünyanın dört bir yanındaki futbolseverlerin tweetlerini okumak da mümkün. Bu özellik ile mesafeler, birlikte maç izlemek için bir bahane olmaktan çıkıyor.

İçeriklere hızlı ve kolay erişim imkânı

4K bir televizyondan çok daha fazlasını sunan ve kullanıcı deneyimini zenginleştirecek diğer özellikler arasında izleyicilerin sevdikleri kanalları hızlıca seçebilmesine ya da evdeki kaynakların çoğundaki içeriklere göz atabilmesine imkân veren One-Flick Eğlence özelliği de yer alıyor. Buna eşlik eden One-Flick, dokunmatik yüzeyli uzaktan kumanda ise tüm yerel/kişisel dosyalar ile çevrimiçi içeriklere kolaylıkla erişebilmeyi sağlıyor. Ayrıca, kumanda NFC desteği ile bir mobil cihaz üzerinde saklanan içerikleri görüntülemesine de imkân veriyor.

Türkiye'nin en çok satan yat ve deniz kültürü dergisi

100.

sayısıyla bayilerde!

+

www.yachtturkiye.com

yachtturkiye

www.facebook.com/YACHT_Türkiye-

www.twitter.com/@yachtturkiye

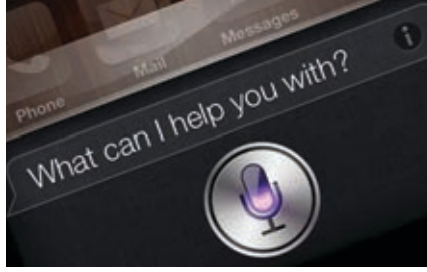
YACHT
iPad'de

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

Siri kullanıyorsanız dikkat!

Apple'ın dijital asistanı Siri'de önemli bir açık daha ortaya çıktı. Bu açık sayesinde, ekranı kilitli de olsa, yabancı biri telefonunuzu eline aldığı anda kilit ekranını geçerek doğrudan kontak listenize ulaşabilir, kimlerle iletişimde olduğunuzu görebilir, bu insanlara sizin adınıza SMS atabilir ve hatta arama yapabilir. iOS 7.1 üzerinde çalışan Siri'leri etkileyen bu açığa göre, kilit ekranında Siri'yi çalıştırıp Call veya text ya da Email komutu verdiğinizde, Siri kime ulaşmaya çalıştığını soruyor. Kullanıcı burada elle bir harf yazarak, kontak listesindeki isimleri listeliyor ve ardından "other" seçeneğine tıklayarak kontak listesinin açılmasını sağlıyor. Böylece, kötü niyetli kişiler, ekranı kilitli olsa da bir

iPhone'dan kurbanının kontak listesine ulaşip onu mağdur edecek sonuçlar yaratabiliyor. iOS 7.1 ile Siri kullanıyorsanız, yeni bir yama gelene kadar bu tehdit aklınızda olsun, telefonunuzu güvenmediğiniz kişilerin yanında bırakmayın.

IE8'deki bilinen açık, 7 aydır kapatılmadı!

Dünyanın en çok kullanılan web tarayıcısı olmayı sürdüren Internet Explorer 8'deki bir sıfırıncı-gün açığı, Microsoft tarafından 7 aydır kapatılmadı.

Açık, Zero-Day Initiative'de bu hafta yayınlanan bilgiye göre hacker'ların tarayıcı üzerinde zararlı bir web sitesi veya dosya yoluyla "keyfi kod" çalıştırmaya izin veriyor. Ekim 2013'te sorundan haberdar edilen Microsoft ise henüz onu kapatmak için harekete geçmedi. Bir Microsoft yetkilisinin yaptığı açıklamaya göre ise açığın kullanıldığına dair herhangi bir kanıt bulunmuyor. Net Applications'ın rakamlarına göre dünya çapında yüzde 21,14'lük kullanım oranına sahip Internet Explorer 8'deki açığın Microsoft tarafından ne zaman kapatılacağına dair henüz herhangi bir bilgi yok.

Heartbleed'den kurtulmak çok zor!

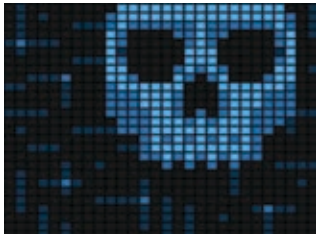
Errata Security'nin açıklamasına göre, 300.000'in üzerinde web sunucusu, internet güvenliğine büyük bir darbe vuran Heartbleed'e karşı hala savunmasız durumda. Siber güvenlik araştırmacısı Robert Graham'ın Nisan ayının başlarında yaptığı incelemeye göre, 600.000 sistem savunmasız durumdaydı. Geçtiğimiz hafta ise bu sayı tam olarak 318.329'a düşmüş durumda. Bunun sevinilecek bir şey olduğu düşünülebilir ancak Graham'ın söylediğine göre sevinmek şu anda yapılacak doğru işler listesi içerisinde değil. Graham'ın buradan çıkardığı sonuç ise, Heartbleed açığı ilk fark edildiği zaman, insanlar "heartbeat" özelliğini iptal ederek sistemlerini savunmaya çalışmış ve daha sonra açığa düzgün bir çözüm geldiğinde özelliği tekrar aktif ederek doğru çözümü uygulamışlar. Ancak zamanla açığa verilen önem düşmüş.

Tarayıcı eklentileri tehlike saçıyor!

Microsoft, 2013 yılının son çeyreğine ait, zararlılar hakkındaki raporların endişe verici olduğunu vurguladı. Windows tabanlı bilgisayarlara yönelik virüs saldırılarının bir senede üç kat arttığının tespit edildiğinin altını çizen Microsoft, bu konuda en önemli açığın internet tarayıcılarındaki eklentilerden kaynaklandığını da vurguladı. Microsoft'un Security Intelligence Report çalışmasına göre Microsoft'un güvenlik araçlarını kullanan 800 milyon bilgisayardan gelen veriler tarandı ve ortaya çıkan sonuçlar tam anlamıyla alarm veriyor. 2013'ün üçüncü çeyreğinde, her 1.000 Windows bilgisayarın 5,8'i virüslerle enfekte ol-

muştu. Senenin son çeyreğinde ise bu rakam üç kat artarak her 1.000 bilgisayarda 17'ye yükseldi. Ayrıca Rotbrow isimli bir zararlı yazılımın da her 1.000 bilgisayarın 59'una bulaşmış olduğunu tespit eden Microsoft, bazı Antivirüs yazılımlarının Rotbrow'u zararlı yazılım kategorisine almaması nedeniyle virüs bulaşmış bilgisayar oranlarının düşük görüldüğünün altını çizdi. Ancak Rotbrow, zararlı tarayıcı eklentileri download etmek için kullanıldığından Microsoft tarafından karantinaya alındı. Microsoft diğer güvenlik şirketlerini de Rotbrow hakkında uyararak önlem almalarını istiyor.

Galaxy S5'e beklenen haber: Knox 2.0!

Samsung'un özel güvenlik uygulaması Knox'un yeni 2.0 sürümü, henüz amiral gemisi Galaxy S5'i kanatları altına almadı ve bu durum, özellikle kurumsal alması ve bu durumun tepkisine neden oluyordu. Samsung nihayet Galaxy S5 kullanıcılarının da Knox 2.0 kullanabileceklerini açıkladı. Knox 2.0 ile telefonda pratik şekilde parmak izi kontrolü yapılabilir. Knox ayrıca, bazı önemli iş uygulamalarında da dosyaların güvenliğini sağlamak için kullanılıyor. Ayrıca aynı telefon üzerinde, hem kişisel verilerin hem de şirket verilerinin yönetilebilmesini sağlıyor. Böylece örneğin bir uygulama satın alırken kullanıcı bunu şirket hesabından mı yoksa kişisel hesabından mı ödeyeceğini seçebilir. Bu da profesyonel kullanıcıların aynı anda iki farklı telefon taşıması zorunluluğunu ortadan kaldırıyor. Eski Galaxy kullanıcıları da önümüzdeki aylarda gelecek yeni bir işletim sistemi güncellemesi sayesinde Knox'un en son versiyonunu kullanabilecekler.

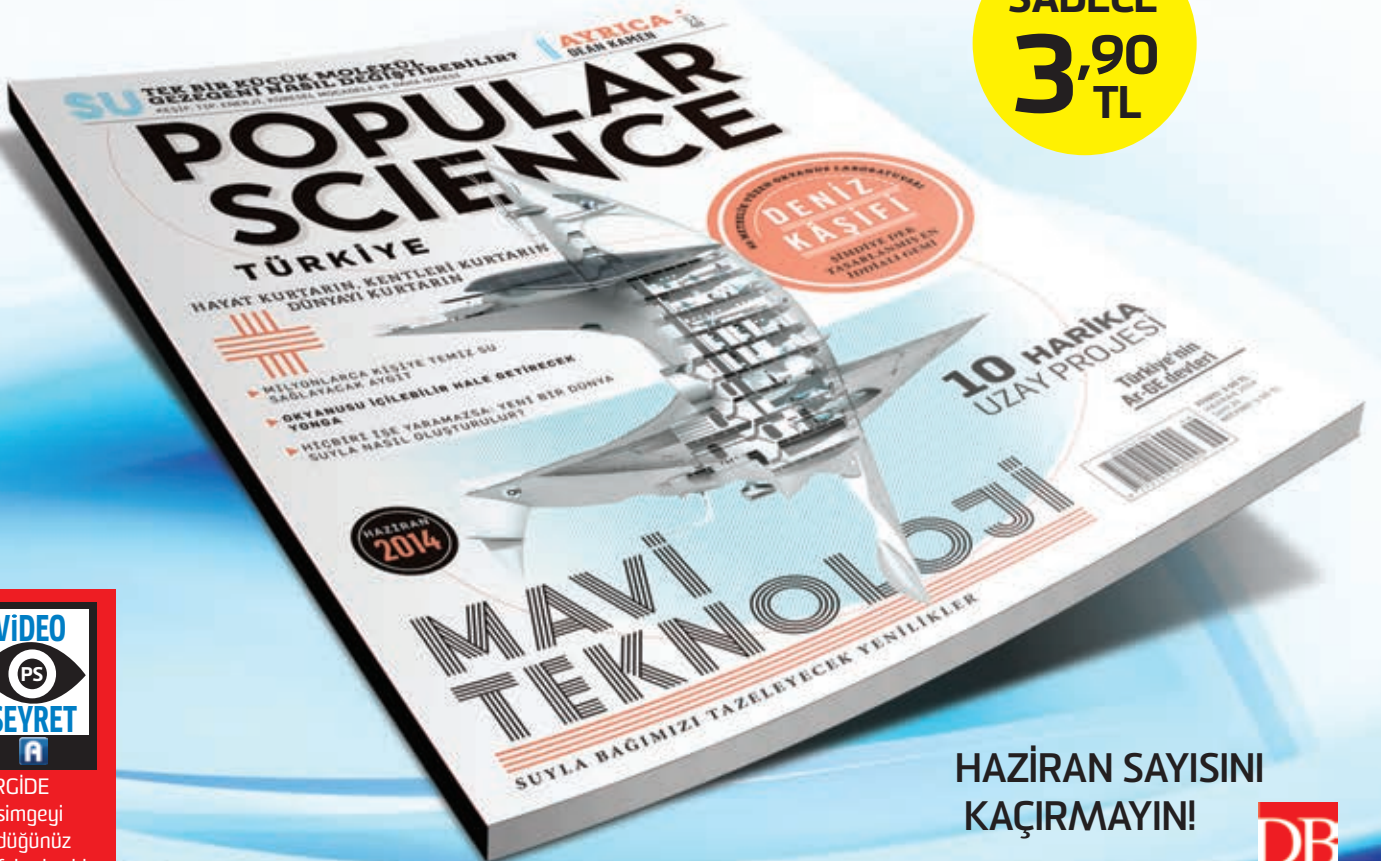
POPULAR SCIENCE HAZİRAN SAYISINDA

DÜNYA SU KONUSUNDA NE YAPACAK? 21. YÜZYILIN EN ÖNEMLİ KAYNAĞINI İNCELEMENİN, ARAŞTIRMANIN VE PLANLAMANIN YEPYENİ YOLLARI.

- Mükemmel bir evren simülasyonu.
- Kuantum kuşlar.
- Devam eden 10 harika uzay projesi.
- Küresel ısınma besin değerlerini nasıl etkiliyor?
- Adli tıp ve bilim.
- Paskalya adasının sırrı.
- Türkiye'nin Ar-Ge devleri.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Mayıs sayısında sizi bekliyor.

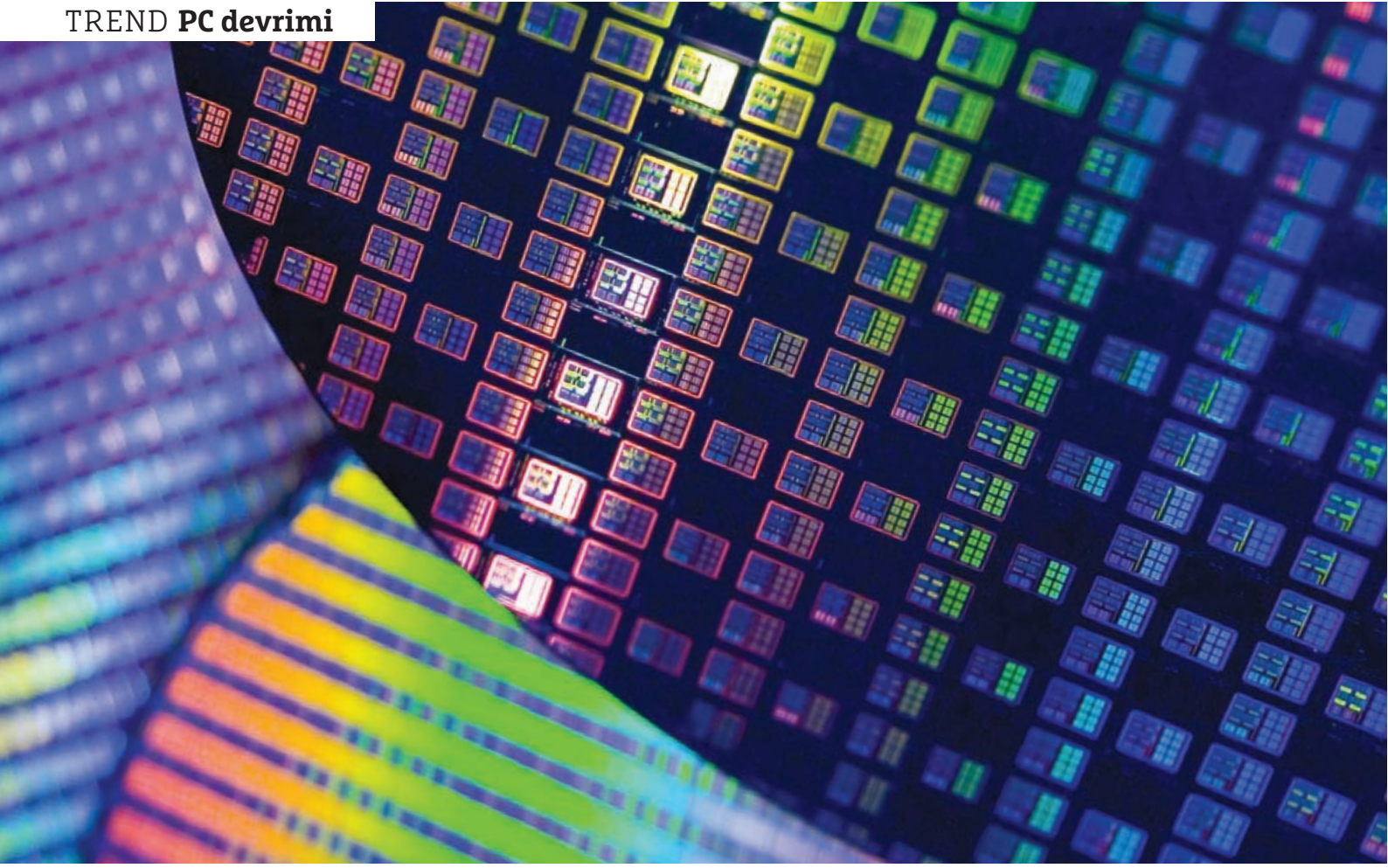
SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

HAZİRAN SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

Bilgisayar yongaları için yeni teknolojiler

Dijital ilerlemede bir durgunluk var. Intel ve diğer şirketler daha küçük yapıları yonga üretmede güçlük çekiyor. Teknolojide köklü bir değişimin zamanı geldi.

MM / Barış Emre ALKIM

Birkaç yıl sonra bugün bildiğimiz anlamda yonga üretimi sona erecek. Fizik kuralları, bugün her yerde gördüğümüz PC'lerden, dizüstülerden, tabletlerden ve akıllı telefonlardan daha iyisini geliştirme yarışında ayak bağı oluyor. Bilgisayar sektörü ilerlemeyi hâlâ Moore yasasıyla ölçüyor. Intel'in eş kurucusu Moore bundan 50 yıl önce, yongalardaki transistör sayısının her 24 ayda bir ikiye katlanacağını öngörmüştü. En büyük yonga üreticisi Intel hâlâ Moore yasasına uyuyor ve her iki yılda bir transistör boyutlarını küçültmeye çalışıyor. Sözelgeli en son Haswell CPU yaklaşık 1,4 milyar transistör içeriyor. Bundan on yıl önceki Pentium 4'te bu rakam 100 milyondur. Samsung, TSMC ve Globalfoundries gibi önemli yonga üreticileri de ellerinden geldikince bu döngüye ayak uydurmaya çalışıyor.

Belirli bir noktadaki transistör sayısı arttıkça ürettikleri ısı da artıyor. Sonuçta ortaya "kara silikon" denen durum çıkıyor. Böyle giderse en geç 2018'de yonga yüzeyinin yarısı devre dışı kalacak. Ya da ABD'li bir grup araştırmacının yeni tarihli araştırmasına göre, aksi takdirde yongalar yanabilir. CPU'larda uzun süredir yüksek saat hızı peşinde koşulmuyor. Buna rağmen açığa çıkan ısı bir sorun. O yüzden de üreticiler çekirdek sayısını artırdı ve ekstra transistörleri genişleyen önbellek için kullandı. Önümüzdeki yıllarda üreticileri daha büyük güçlükler bekliyor. Bu güçlükler transistörlerin boyunu en yeni üretim yöntemleriyle küçültmeyi olanaksız kılacak. Onun yerine, gelecek yıllarda transistörlerdeki küçültmeye ayak uydurmak için yeni yollar bulmaları gerekiyor. Yoksa "bilgisayar çağı"nın düsturu ortadan kalkacak. İşte önerilerimiz:

balkim@chip.com.tr

Transistörlerde güncelleme

En küçük transistörü yapan yonga üreticisinin büyük bir avantajı var: Rakiplerinden daha hızlı CPU, daha ekonomik mobil aygıt ve rakiplerininkinden daha büyük SSD'ler üretebiliyorlar. Transistörler bilgisayarlardaki gerçek işlem ve saklama birimleri zira bu devrelerin her biri bir biti temsil edebiliyor. Günümüzde yonga üreticileri normalde mikrobiyologları ilgilendirecek ölçeklerde çalışıyor. Söz gelimi neze virüsünün çapı 80 ila 120 nanometreyken (nm) en son transistörlerin çapı 60 ila 90 nanometre.

Transistörler içine saflığını bozacak atomlar katılmış yarıiletken silikondan yapılıyor. Bu katkılama (doping) silikonu iletken hale getiriyor. Kaynak ve akaca (diğer adıyla dren) yapılan n tipi katkılamada silikondan daha çok sayıda dış elektronu bulunan atomlar (örneğin fosfor) kullanılıyor (sağa bakınız). Geri kalan alt katmana ise boron gibi elektron alabilen atomlarla p katkısı yapılıyor. Kaynak ile akac arasındaki kapıya voltaj uygulandığında, akım kaynakla akac arasındaki kanaldan akıyor; bir diğer deyişle transistör açılıyor. Bu devre, özellikle de kapı boyu küçültülürse transistörler daha etkili çalışmaya başlıyor fakat bu sefer de sorunlar çıkıyor: P ve n katkılı malzemeler arasındaki katkılamasız geçiş (ya da tükenim) katmanını giderek aşılması kolay hale geliyor. Dolayısıyla da elektronlar kaynak ve drenen hiçbir engel olmaksızın alt katmana (substrat) akabiliyor. Aynı anda, bu katman kanalın büyük kısmını kaplıyor ve elektronlar kaynaktan akaca akmak zorunda kalıyor. Bu kaçak akımlar yonganın güç tüketiminin neredeyse %40'ından sorumlu.

Yeni transistör türleri giderek yaygınlaşıyor

Tüm büyük yonga üreticileri bu yüzden geleneksel transistörleri 20 nm tasarım evresinde (yani düğümünde) sona erdiliyor. Düğüm boyutunun kritik kapı uzunluğunu aşmış olması küçültmenin sorunlarını gösteriyor. Transistörleri kâğıt üzerinde büyütme, gerçek hayatta büyütme kolay (sağ üste bakınız). Daha küçük transistör üretmek için mimariyi değiştirmek gerekiyor. Intel, Tri-Gate transistörleriyle FinFET konseptini uygulayan ilk firma oldu ve tüm diğer üreticiler de 2014/2015'te bu kervana katılacak. FinFET'lerde kanal, kaynak ve akac; alt katmandan ayrı durumda (sağa bakınız). Kanala saflığı giderecek çok az katkı atomu koyuluyor ve alt katmana hiç katkılama yapılmıyor. Bu da kaçak akımları hatırı sayılır derecede azaltırken düğüm boyunun 10 nm'ye inmesini sağlıyor.

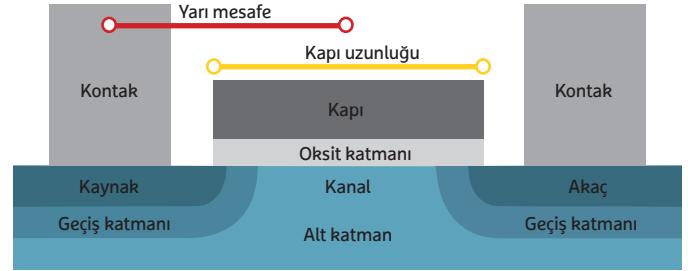
Üreticiler FinFET'te başka hilelere başvurabiliyor. Düğüm boyutlarını geleneksel transistörlerin etkinliğine eşdeğer olarak ölçüyorlar. Böylece, aslında 30 nm kapı boyuna sahip olan Tri-Gate transistörler güç tüketimi ve performansı bakımından 22 nm'lik transistör gibi davranıyor. Yonga analizcisi Malcolm Penn gelecek yıl çıkacak olan 14 nm'lik düğümlerin etkin kapı boylarının 17 ila 20 nm olacağını tahmin ediyor. 2017/2018 gibi 10 nm'nin altına inmek istiyorlarsa üreticilerin farklı malzemeler kullanması (bir sonraki sayfaya bakın) ve transistör mimarisini bir kez daha değiştirmesi gerekiyor. Nanoteller FinFET konseptini bir hayli ileriye götürüyor. Bunlar sadece işlevsel unsurlar olan kanal, kapı ve akaca sahip. Kanal ise her yandan çevrili (sağa bakınız). Nanoteller üzerine yapılan araştırmalar daha yeni ve araştırmacılar henüz birkaç prototipin ötesinde elle tutulur bir şey yapamadılar.

Nanometre savaşı

BT sektöründe ilerleme transistör boyutuyla belirleniyor. Transistör ne kadar küçükse yongalar o kadar iyi. Bununla birlikte yongaları küçültmek giderek güçleşiyor. Şu anda yeni bir mimariye gereksinim var.

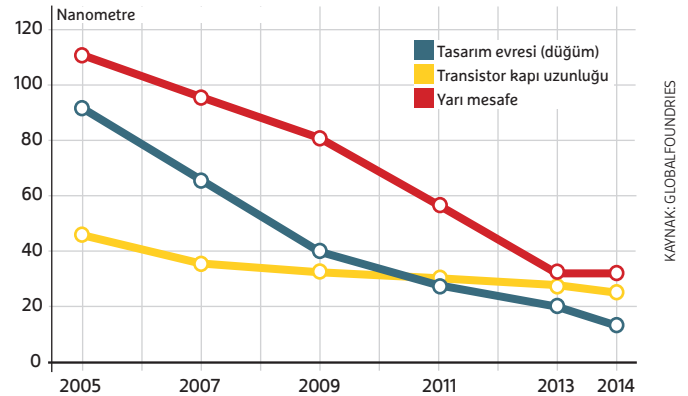
Eski tasarım 20 nm'ye kadar uygun

Transistörler kapıya voltaj uygulandığında açılıyor ve elektronlar kaynaktan akaca akıyor. Geçiş katmanını transistör kapalıyken elektron akmasını önüyor. Fakat bu katman 20 nm'nin altında aşırı incelendiği için kaçak akım oluşuyor.

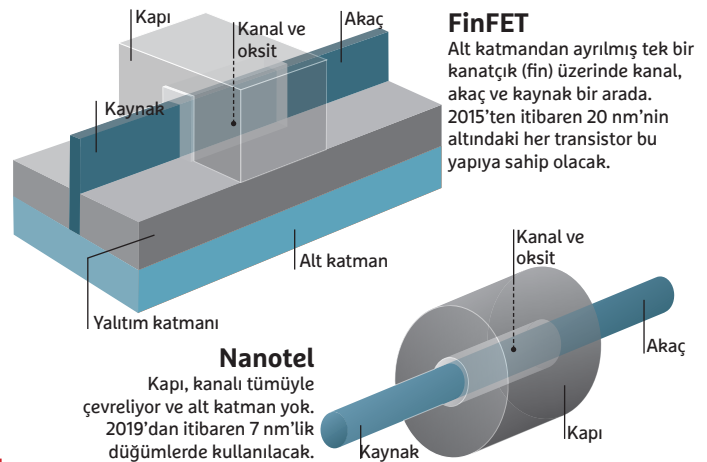
Abartılı nanometre bilgisi

Transistörler her tasarım evresinde (düğüm) küçülüyor. Fakat 2011'den bu yana düğüm boyu gerçek boyutların önüne geçti. Transistörün etkili çalışmasını belirleyen kapı uzunluğu düğüm kadar hızlı küçülmüyor. Bu da yonga sektöründeki krizin belirtisi.

16 nm'den küçük ve daha iyi transistörler

FinFET'ler çok fazla kaçak akım yaratmadan 10 nm'ye kadar çalışıyor. Bileşenler alt katmandan bir yalıtım katmanıyla ayrılmış ve kapının kanalı üstündeki kontrolü daha iyi. Kapının etkisi nanotellerde daha bile yüksek (10 nm'nin altında).

FinFET

Alt katmandan ayrılmış tek bir kanatçık (fin) üzerinde kanal, akac ve kaynak bir arada. 2015'ten itibaren 20 nm'nin altındaki her transistör bu yapıya sahip olacak.

Nanotel

Kapı, kanalı tümüyle çevreliyor ve alt katman yok. 2019'dan itibaren 7 nm'lik düğümlerde kullanılacak.

Silikon yerine metal

FinFET yongaları küçülmeden kaynaklanan birçok sorunu çözüyor. Tasarımları düşük voltajla çalışmaya izin veriyor. Bu da elektrik tasarrufu sağlıyor ve FinFET'ler böylece daha hızlı açılıyor. Fakat işlevsel bileşenlerin çıkıntı yapan ince "kanatçıklar" sayesinde azaltılması (kaynak, akaç ve kanal) yonga üreticilerinin 10 nm düğüm boyutundan itibaren (belki de daha erken) başa çıkmaları gereken bir soruna yol açacak. 2009'dan beri işlevsel bileşenlerde "gerdirilmiş silikon" kullanılıyor. Silikon, sözcüğün tam anlamıyla geriliyor. Silikonun içine germanyum atomları yerleştiriliyor ve bu da atomlar arası uzaklığı artırıyor. Normal bir silikon katmanını da bu silikon-germanyum katmanının (SiGe) üzerine yerleştiriliyor. İki katman birleşerek düzenli bir kristal kafes oluşturuyor. SiGe katmanını sayesinde atomlar arası uzaklık korunuyor (sağa bakınız). Kristal kafesin genişlemesi materyalin iletkenliğini artırıyor. İç içe bağlı transistörlerde elektronlar normal silikonda olduğundan %70 daha hızlı hareket ediyor.

Fakat daha küçük FinFET'lerde kanatçıklar o denli ince ki sadece birkaç atomik katmandan oluşuyor. Silikonu gerdirmek zorlaşıyor ve 10 nm'nin altına inilemiyor. Transistörü daha fazla küçültmenin bir anlamı kalmadığı gibi, silikon da artık yarıiletken olarak kullanılamıyor. Periyodik cetvelde tam silikonun altında duran germanyum, yarıiletken olarak silikonun yerini alabilir ve p katkılı bileşenler için ideal bir malzeme. İndiyum, galyum ve arsenik karışımı (InGaAs) ise n katkılı bileşenler için en iyisi ve silikondan altı kat daha iletken. Leuven'deki Interuniversit Microelectronics Centre, InGaAs kanallı ilk prototipi üretti ve bu, silikon kanallı bir FinFET'in ancak yarısı kadar enerji tüketiyor. Piyasa analizcileri yeni materyallerin 2017'den itibaren seri üretime geçeceğini düşünüyor.

Tek bir atom katmanıyla hesaplama

2020'den sonra 5 nm'lik düğümlerin daha küçük ama çok iletken bileşenlere gereksinimi olacak. 2B nanokatmanlar, yani tek bir atom katmanından oluşan (monolayer, tek katmanlı) malzemeler bu iş için uygun. Karbon atomlarının oluşturduğu bir kafes yapısı olan grafen üzerinde birçok araştırma yürütülüyor. Germanen (germanyum), silisen (silikon) ve stanen de (kalay) araştırılan diğer malzemeler. Silisen ilk defa 2012'de Berlin Teknik Üniversitesi'nde üretildi. Tek katmanlı materyallerin silikonun yerini tümüyle alması değil de, onu tamamlaması bekleniyor. Sorun şu ki, iletkenliklerini kontrol altında tutmak zor.

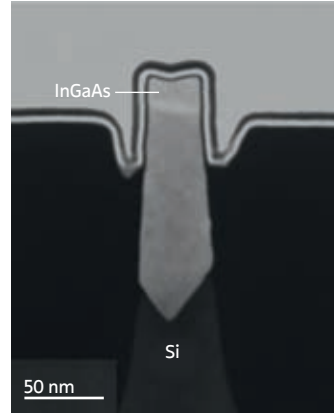
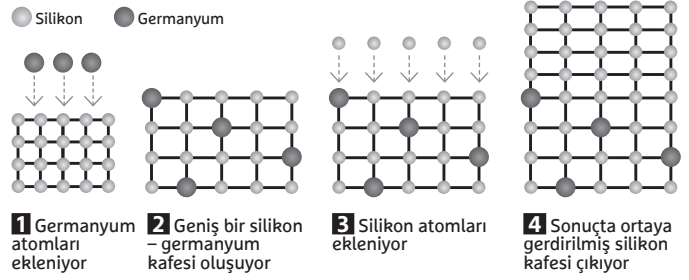
Saf grafenden üretilmiş bir transistör her zaman açık olur ve gereğinden fazla elektrik harcardı. Buna karşılık tek katmanlılar küçültmeyle ilgili bir başka soruna çözüm buluyor: Günümüzün transistörleri bakır teller daha elektronik yüklerini taşıyamadan açılıyor. Her küçültme işleminde sorun daha da büyüyor. Ama tek katmanlılar bunu tersine çevirebilir. Japon İleri Endüstriyel Bilim ve Teknoloji Ulusal Enstitüsü'nde araştırmacılar bakır tel yerine başarıyla grafen kullanarak iletkenliği artırdılar.

Fiziğin sınırları

Bilgisayar yongalarında yarıiletken olarak silikon kullanıldığı o altın çağ sona erdi. 10 nm'den daha küçük yapılar için silikonun yerine genelde tek atom katmanından oluşan materyaller kullanılıyor.

Gerdirilmiş silikon, elektronları hızlandırıyor

2009'dan beri transistör kanallarında gerdirilmiş silikon kullanılıyor. Geniş örgülü kristal yapı elektron hareketliliğini artırarak enerji tasarrufu sağlıyor. Yapıyı genişletmek için daha büyük germanyum atomları kullanılıyor ve üstüne saf silikon katmanlar ekleniyor.

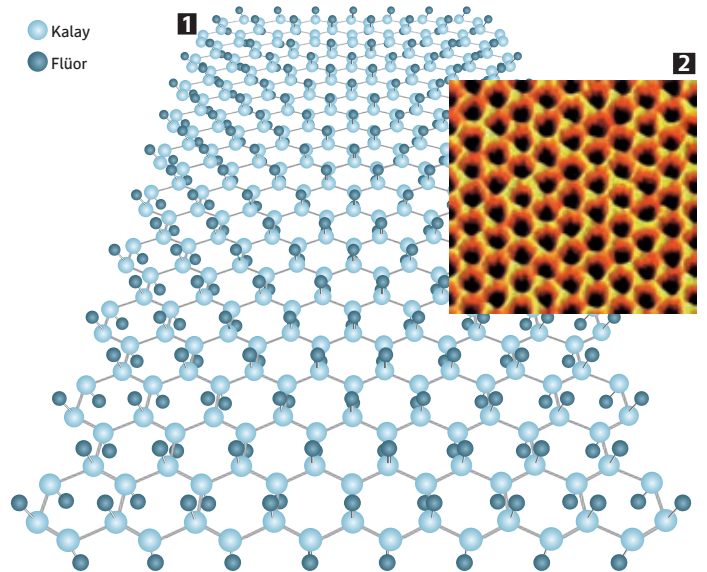

FinFET kanalında metal alaşımı

Interuniversity Mikroelektronik Merkezi mühendisleri silikon kanalın yerine bir indiyum galyum arsenik (InGaAs) alaşımı kullandılar. Daha yüksek iletkenliğe sahip bu alaşım 2017'den itibaren 7nm düğümlü FinFET için kullanılacak. Soldaki fotoğraf kanalın kesitini gösteriyor.

Tek atom katmanından yarıiletken kafes

Tek katmanlı materyaller 2019'dan sonra kullanılacak 5 nm'lik düğümler için ideal özelliklere sahip. Elektronlar bu tek katmanlı atom kafeslerinde serbestçe hareket ediyor. Şu anda stanen 1 gibi bazı malzemeler sadece kuramsal. Fakat grafen gibi (karbon) bazıları şu anda kullanımda 2.

*Haziran
sayısı
bayilerde*

Üçüncü boyutta

Neredeyse tüm büyük üreticiler depolama ve işlem birimlerinin gecikmesiz etkileşim kurabileceği 3B yongaları üretmeyi planlıyor. Örneğin CPU katmanının üstünde RAM, onun üstünde de Flash bellek katmanı olacak. Dünyanın en büyük fason yonga üreticisi TSMC gelecek nesil 16 nm yongalarında bu 3B entegrasyonu sunacak. Bu yongalar 2016'da iPhone 7'de kullanılabilir zira Apple bu tarihte TSMC'nin müşterisi olacak. Üretici 3B'yi TSV (Through-Silicon Via) denilen bir yöntemle hayata geçirecek. Burada wafer'a 10 mikrometre aralıklı delikler açılıyor ve bir elektriksel iletkenle dolduruluyor. Bu iletken birbiri üstüne duran wafer'ları birleştirerek bir 3B yonga meydana getiriyor.

Monolitik 3B açısından TSV geçici bir çözümden ibaret. Tüm bilgisayar silikon katmanlarının 100 nm kalınlıkta tellerle transistora bağlandığı tek bir materyal blokundan oluşuyor. Sadece en alttaki katman geleneksel bir wafer üzerinde hazırlanıyor. Ek katmanlar birbiri üstüne yerleştiriliyor ve bu da her katman için transistor ve telleri oluşturuyor. Bu ancak 400 derecenin altındaki sıcaklıklarda geçerli. Katmanlar birbirlerine yakın, teller ise daha küçük olduğundan veri daha hızlı aktarılıyor ve TSV'den daha etkili bir yöntem sunuyor.

SSD ve manyetik plakalar için 3B yöntemler

Günümüzdeki SSD'lerde kullanılan türden Flash hücreleri mantıksal transistörlerle benziyor ama adına yüzer kapı denen ek bir bileşene daha sahipler. Yüzer kapı kanal ile kapı arasında bulunuyor ve elektron deposu görevi üstleniyor. En son flash hücrelerin genişliği 20 nm'den küçük ve bu yüzden CPU transistörlerindeki aynı küçültme kaynaklı sorunları yaşıyorlar. Flash hücreleri arasındaki mesafe sadece 10 nm'ye indiğinde SSD denetçisi artık değerleri doğru okuyamıyor. Bu yüzden de Samsung, Toshiba / SanDisk ve Hynix gibi üreticiler şu anda küçültme değil de mimari değişikliğine odaklanıyorlar. Flash hücrelerini bellek bankalarının hücrelerden oluşan tüpler içereceği biçimde üst üste diziyorlar. Böylece flash hücrelerinin yapısı basitleşiyor.

Örneğin Samsung'un V-Nand belleğinde (sağa bakınız) kullanılan bu teknik hücrelerin 3.000 değil de 35.000 yazma / silme döngüsüne dayanmasını sağlıyor. 2017 yılına kadar Samsung V-Nand SSD'nin bit yoğunluğunu neredeyse on katına çıkartmayı planlıyor. Mevcut 128 GBit'lik yongalar o zaman 1 TBit yongalara dönüşecek.

3B yöntemini bit yoğunluğu sınırına ulaşmış manyetik veri taşıyıcılara da uygulamak olanaklı. Bir biti temsil eden manyetik parçacık sayısını, okuma kafasının sinyal kuvvet kalitesini değiştirmeden azaltmak olanaksız. Yeni metal alaşımları buna çözüm olabilir. Florida Uluslararası Üniversitesi'nden araştırmacılar bir prototip çözüm daha geliştirmiş: Gruplanmış üç adet dikey katmanın manyetize edildiği bir sabit disk. Her katman yalıtımlı ve farklı manyetik özelliklere sahip. Dolayısıyla yazma kafası bu katmanları manyetize etmek için farklı alan güçlerine ihtiyaç duyuyor. Ardından okuma kafası üç katmanın toplam alan gücünü ölçüyor. Bu da sekiz farklı değerden birine karşılık geliyor.

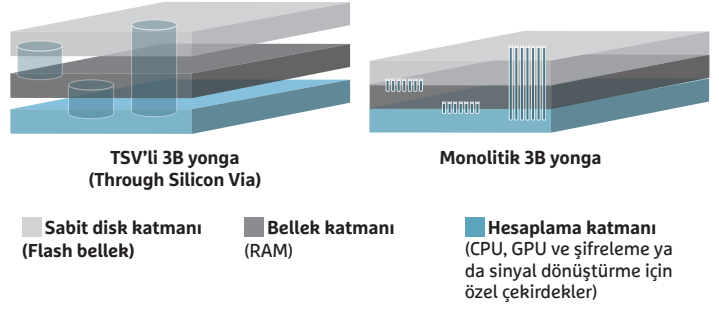
balkim@chip.com.tr

Bellek ve yongalar için 3B

Önümüzdeki yıllarda piyasaya 3B yongaların ve 3B sabit disklerin çıkışına tanık olacağız. Hesaplama ve depolama katmanlarının yüksekliği işaret yollarını ve enerji girdisini azaltıyor.

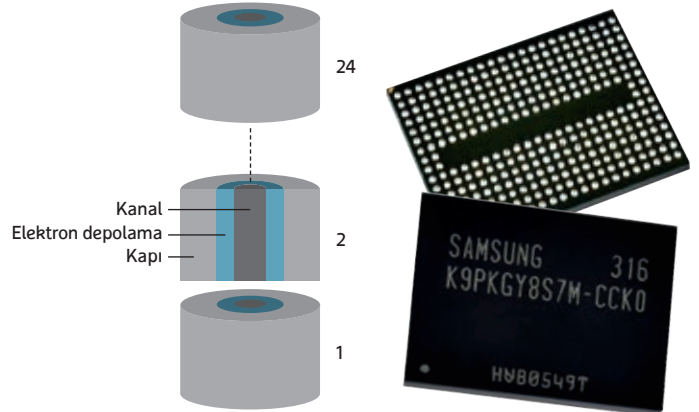
İşlem çekirdekleri ve bellek hücreleri

Üç boyutlu yongalar bileşenler arasında kısa veri yollarını mümkün kılıyor. 2015'ten itibaren çok sayıda wafer'dan üretilen TSV yongaları çıkacak. Tabakalar arasında çok daha fazla bağlantıya sadece bir wafer'dan üretilen monolitik üç boyutlu yongalar sahip.

Dayanıklı TB SSD'ler için 3B Flash

Samsung, V-NAND SSD'lerinde 24 adet flash hücrelerini üst üste bindirmiş. Hücrelerin elektrik yükü kapı ile kanal arasındaki silikon nitrit katmanında depolanıyor. Bu daha fazla bellek genişliği anlamına geliyor ve flash hücresinin ömrünü on kat artırıyor.

Farklı birkaç metal katmandan yapılmış sabit diskler

Manyetik diskler de üç boyutlu depolama sunuyor. Florida Uluslararası Üniversitesi'nin yaptığı bir prototip üç adet dikey gruplanmış katmanı değişen oranlarda manyetize edebiliyor. Okuma kafası sekiz adet alan gücünü alıyor ve bunlara bit değeri muamelesi yapıyor. Böylece sabit disklerin maksimum depolama alanı sekize katlanıyor.

8 olası sonuç

111	110	101	100	011	010	001	000
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
↑	↑	↓	↓	↑	↑	↓	↓
↑	↑	↑	↑	↓	↓	↓	↓
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓
↑	↓	↑	↓	↑	↓	↑	↓

↑ 1 ↓ 0

Alt katman Yalıtıcı Manyetik katman

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Call of Duty: Advanced Warfare, Watch_Dogs

İnceleme Dark Souls II, Daylight, Monochroma, Watch_Dogs, Wolfenstein: The New Order

İlk Bakış Destiny, Heroes of the Storm, Sunset Overdrive

Haziran Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

Nest sisteminin avantajları

Nest sensörlerinin yardımıyla Nest termostatu **1** ve duman detektörü **2** ısıtma masraflarından her yıl 250 liraya kadar tasarruf sağlamayı vaat ediyor. Ayrıca, yangından koruma yeteneği de sunuyor.

Hareket

Işık ve hareket sensörleri, evdeki insanları termostatin önünde 150 derecelik bir açı içinde tespit edebiliyorlar. Böylece evdeki kullanılmayan odaların ısıtısını ve ışığını kısabiliyorlar.

Hava

Nest termostatu, dışarıdaki hava durumunu düzenli olarak kontrol ederek evin sıcaklığını veya soğutmasını doğru dereceye getirmek için önden hazırlık yapabiliyor.

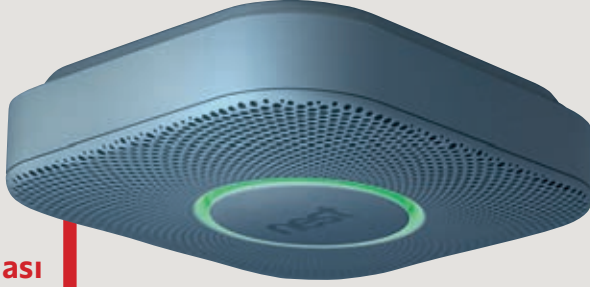
Isı

Her odaya yerleştirilen ayrı termostatlar, kullanıcının daha önceden belirlediği ısı düzeyini aynı seviyede tutmak için çalışıyor.

Yangın alarmı

Duman detektörleri evdeki duman seviyesini kontrol ediyor. Karbon monoksit sensörleri yardımıyla zehirli gazların seviyesi gözleniyor. Eğer tehlikeli bir durum varsa alarmlar çalmaya başlıyor.

İki cihaz arasında veri akışı sağlanıyor. Böylece örneğin, hangi odada insanların bulunduğu bilgisi...

1 Nest koruması

Alarmlar çalmadan önce duman detektörü odadakileri sesle uyararak dumanın tehlikeli seviyesi konusunda bilgi veriyor. Hareket sensörleri, kullanıcıların harekete geçmediklerini fark ederse, bayılmış olduklarını varsayıyor ve ortalığı inleyen alarmlar devreye girerek, komşuları acil durum konusunda uyarıyor.

Nest Nasıl Çalışıyor?

Evdeki termostatlar, odaları kullanıcıların istediği derecelere ısıtıyorlar. Duman detektörleri yangın tehlikesine karşı evi kontrol ediyorlar. Nest cihazları şimdilik bu işleri yapıyorlar. Ancak bu cihazlar çok daha fazla veri topluyor ve depoluyor.

Nest duman detektörleri evin içinde birbirleri ile iletişim halinde çalışıyor ve ortaya çıkan tehlikeli durumları birbirine aktararak, hangi odada insan varsa, onların uyarılmasını sağlıyor.

Termostatlar, yerel hava durumu hakkındaki verileri ve gerekli kontrol komutlarını, sunucudan alıyorlar.

3 Nest Sunucusu

Sensörlerdeki veriler Nest sunucularında değerlendiriliyor. Bunun nedeni burada yeterince işlem gücünün bulunması

Nest sisteminin dezavantajları

Nest sensörleri tarafından kayıtlı edilen veriler ABD'deki sunucularda saklanacak. Bu da güvenlik konusunda rahatsız edici açıklar yaratabilir ve elbette hacker'ların saldırıları için bir kapı açabilir.

Veri güvenliği

Bir hafta içinde Nest sistemi kullanıcının günlük rutinini öğrenmiş oluyor. Sensörler yardımıyla Nest, evde kaç kişinin yaşadığını bile biliyor. Bu kişilerin ne zaman gelip ne zaman gittiklerini de sürekli kaydediyor. Hangi odalarda insan kalıyor, hangi odalar hangi saatlerde boş veya dolu oluyor... Tüm bu veriler ABD'deki Nest sunucusunda saklanıyor. Google da bu verilerle artık dilediği gibi ulaşabiliyor. Bu kadar mahrem verilerin bir merkezde toplanması ise elbette büyük bir risk oluşturuyor. ABD'nin devlet olarak, insanların mahrem verilerine çok meraklı olduğunu Prism skandalı sırasında bizzat Başkan'ın ağzından öğrenmiştik.

Siber Suçlar

İnsanların ne zaman evde olup olmadığını bilmek, hırsızların çok işine yarayacaktır. Tüm verilere bir merkezden ulaşabilecek olan hacker'ların artık sadece insanların banka hesaplarına değil, evlerine girmek için de organize hırsızlık çeteleri kurarak evlerdeki değerli eşyalara, mücevherlere, sanat eserlerine göz dikebileceklerini tahmin etmek zor değil.

2 Nest Termostat

Termostat bir haftalık çalışma sonucunda, evdekilerin sıcaklık tercihlerini öğrenerek daha sonra kendi kendine evin ısısını ayarlamaya başlıyor.

Google Evinizi de Dinleyecek

Ev otomasyonu şirketi Nest'i satın aldıktan sonra Google artık internet dışındaki verileri de kaydetmeye başladı.

Cem Şancı/ FvK

Nest'in CEO'su Tony Fadell, şirketini Google'a sattıktan sonra Blog'unda şu ifadeye yer vermişti: "Nest müşterilerinin verileri Nest ürünlerini geliştirmek için kullanılır." Ancak ne var ki bu sözler sadece politik bir çıkıştan fazlasını ifade etmiyor zira şirketi satın alan Google'ın, kullanıcı verilerini reklam amacıyla kullanacağı biliniyor. İnsanların Netbook'larını kapadıktan veya telefonlarını ceplerine koyduktan sonra ne yaptıkları bilgisine de ulaşacak olan Google'ın bu verileri kasasında saklayıp kimseye göstermeyeceğine inancak kadar saf olabilir miyiz? Google Nest sayesinde artık kullanıcıları evlerinde de izlemeye başlayacak. Nest ürünlerindeki sensörler

buna imkan tanıyor. Google artık saat kaçta evde olduğunuzu hangi odada ne kadar vakit geçirdiğinizi bilecek. Ne zaman üşüdüğünüzü, ne zaman perdelerinizi açtığınızı veya diğer pek çok bilgi artık Google'ın elinde olacak. Google bu verileri mutlaka kendi servisleriyle de entegre edecek. Böylece, toplantılarınızın saatlerinin yer aldığı Google ajandasına göre, Google saat kaçta evde olacağınızı tahmin edip evinizi erkenden ısıtmaya başlayacak. Elbette kısa süre sonra evinizdeki veriler reklam olarak da karşınıza çıkacak. Uyku saatlerinize, televizyon izleme alışkanlıklarınıza, mutfakta, banyoda geçirdiğiniz saatlere göre, yeni yeni ürünler web sitelerinde karşınıza çıkacak, telefonlarınıza reklam SMS'leri gelecek.

Gelecekte izleme faaliyetleri

Gigaset Cihazları

Ev alarmları artık alarmları akıllı telefonlara gönderebiliyor. Bunun için verileri Siemens'in sunucularına gönderiyor. Siemens evde ne olduğunu biliyor.

Küp Sensörler

Bu küp şeklindeki sensörler evin ısısını ölçüyor, hava basıncını ve hatta gürültü seviyesini kontrol ediyor.

Philips Hue

Bu led ışıkları, kullanıcının cep telefonu ile sürekli bağlantı halinde, telefon bulunduğu pozisyona sürekli Philips sunucularına gönderiyor.

LG Akıllı TV

Televizyonlar kullanıcılarını sürekli izliyor ve onların izleme alışkanlıklarını merkez sunuculara gönderiyor. Akıllı televizyonlar da evimize yerleştirilmiş birer casus cihaz.

NEST Alternatifleri

Aşağıdaki alternatifler de Nest'in yerine kullanılabilir. Bunlar verileri ABD sunucularında saklamıyor veya açık kaynak koduyla çalışıyor.

► **Tado** Nest gibi çalışan sistem, kendi kendine öğrenen bir termostat sunuyor. Cihaz evde kimsenin olup olmadığını da telefonlarla bağlantı kurarak kontrol ediyor.

► **Spark** Bu cihaz, Nest'in açık kaynak kodlu rakibi. Kullanıcılar, cihazın geliştirme kitini Spark'ın web sitesinden 30 Euro karşılığında alabiliyorlar.

► **Qivicon** Avrupa'da geliştirilen bu ev otomasyon sistemi evdeki ısı ve ışık sistemini kontrol ediyor. Ayrıca duman sensörleri de bulunuyor.

QIVICON çözümü şimdilik, Nest'e rakip olabilecek en yakın ürün olarak dikkat çekiyor.

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebileceğiniz, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcak sıcak aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacak.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve <http://www.chip.com.tr/canli/> adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

Nisan ayının son hafta konuğu Trend Micro Türkiye Genel Müdürü Yakup Börekçioğlu'ydu. Kendisi ile sizlerden gelen sorular doğrultusunda en güncel virüsler ve güvenlik açıkları konularını A'dan Z'ye konuştuk.

Mayıs ayında ilk hafta CHIP TechTalks canlı yayınının konuğu Nokia'nın geçtiğimiz ay dümenine geçen yeni Genel Müdürü Sertaç Şener'di. Android'li Nokia X'e, Microsoft - Nokia birleşimiyle ilgili izleyicilerimizin sorularını cevapladı.

Teknoloji dünyasının Mayıs macerasına kısa bir bakış.

Mayıs ayı teknoloji dünyasında epey hareketli geçti. Yeni ürünler, yeni servisler, güvenlik açıkları, VPN modası, kapatılan açılan Twitter, kapatılıp açılan ama aslında açılmayan YouTube derken bize de yazacak o kadar çok şey çıktı ki, özellikle CHIP Online tarafında epey bir mesai yaptık. Buna bir de hizmete soktuğumuz CHIP TechTalks Canlı Yayın projesi eklenince, her günümüz teknoloji ile dolu geçti dersek yalan söylemiş olmayız. Ama bunların arasında iki önemli nokta var ki, değinmeden geçemeyeceğim. Güvenlik bilgisayar ile yatıp kalkan hepimizin ortak problemi. Geçtiğimiz ay Twitter ve YouTube yasaklanınca çareyi VPN'de bulan kullanıcıların sayısında büyük bir patlama yaşandı. Özellikle internet teknolojileri konusunda fazla teknik bilgisi olmayan kullanıcılar kulaktan dolma tavsiyelerle cep telefonu, tablet ve PC gibi artık pek çok hayati kişisel bilgilerinin yer aldığı cihazlara VPN yükleyip internete engelsiz erişmeye başladılar. Bana sorarsanız, ben özellikle ücretsiz VPN olayına her zaman şüpheyle yaklaşmışımdır, zira iletişim dünyasında aslında hiçbir şeyin ücretsiz olmayacağını bilecek kadar çok yaşadım. VPN kısaca "ben tüm iletişimimi sana gönderiyorum, senin üzerinden geçip sosyal medyaya, bankaya, bakkala çakkala erişeceğim" anlamına geliyor,

bu hizmeti ücretsiz veren bir servisin bu bilgileri elinden geçirirken merak edip de göz atmayacağını, veya ileride kullanmak üzere bir yedeğini almayacağını garantisini kim verebilir ki. Bu yüzden, ücretsiz VPN kullanan okurlarımızın bu konuyu bir daha gözden geçirmelerini önemle rica ediyorum. Geçtiğimiz ay güvenlik konusunu dünyaca ünlü güvenlik yazılım şirketi Trend Micro'nun Türkiye'deki Genel Müdürü Yakup Börekçiöğlü ile enine boyuna tartıştık. Kaçırıdysanız, yan taraftaki QR kodunu kullanarak bu öğretici ve eğlenceli sohbeti dinlemenizi öneririm.

Teknoloji dünyası hızlı dönüyor ancak cep telefonu ve iletişim dünyası özellikle baş döndürücü bir hızla ilerliyor. Düne kadar Windows Phone işletim sisteminin kalesi, büyük oyuncusu, Microsoft'un artık tabelasını bile indirtip kendine tamamen mal ettiği Nokia'nın Android işletim sistemi tabanlı X serisi gündeme bomba gibi düştü. Buna ek olarak Nokia'nın Türkiye'deki genel müdürü de değişince artık olay yerinde bir inceleme yapmamız kaçınılmaz oldu. CHIP Online Canlı Yayın aracılığıyla Nokia'nın Türkiye'deki merkezine gittik ve Nokia'nın yeni Genel Müdürü Sertaç Şener ile kapsamlı bir sohbet gerçekleştirdik. Temel olarak şunu söyleyebiliriz; Nokia artık düşük fiyatlı akıllı telefonlar segmentinde de

ürün kalitesi ile boy göstermeyi hedefliyor, hem de bu segmenti içinden fethedecek, Android kervanına binmiyor ama paralel bir hatta hızlı bir lokomotifle yarışmaya niyetli...

Bunlar, yeni maceramız CHIP TechTalks Canlı Yayınlarından sadece iki örnekti. Bu arada biz Windows'lu tabletleri mercek altına aldık, hatta hiç beklenmedik bir anda tabletin üzerine Canlı Yayında su döküp su geçirmezliğini test ettik. Ay sonunda Google'ın İstanbul'da kurduğu teknoloji evine misafir olduk ve her odasında bizi bekleyen sürprizleri izleyicilerimiz ile canlı canlı paylaştık. Bundan sonraki aylarda bizden çok daha eğlenceli, çılgın Canlı Yayınlar bekleyebilirsiniz, ne de olsa artık yaz aylarına girdik diyorum. Bütün bunları yazdıktan sonra Mayıs ayında yaşadığımız ve hepimizi kedere boğan korkunç maden faciasına da değinmeden geçemeyeceğim, yazımın başlığında da bunu belirtmeye çalıştım. Bu faciada hayatını kaybeden madencilere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar, acılı yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Hayatlarını kazanmak için yerin yedi kat dibinde en ağır şartlarda çalışan, dünyanın en cesur insanları madencileri saygıyla selamlıyor ve bu kazanın herkese ders olmasını ve bir daha benzer faciaların yaşanmamasını ümit ediyorum.

Mayıs'ın 2. haftası sizlere Dell'in Türkiye'deki merkezinden seslendiki Dell'in Kurumsal Ürünler Pazarlama Müdürü Burak Ereren, Windows'lu tablet kavramını bizler için değerlendirdi ve Windows ve Tabletler konusundaki tüm soruları cevapladı.

Mayıs ayının sonunda Google'ın Türkiye'ye getirdiği ve Google teknolojileri ile donatılmış akıllı eve konuk olduk. Google Türkiye Kurumsal İletişim Müdürü Özlem Öz bize Ev sahipliği yaptı ve evi adım adım gezdirdi.

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin... Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilirsiniz, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz... İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda göreceğiniz şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki Artırılmış Gerçeklik (Augmented Reality) videolarını <http://chip.tk/RG7YOL> adresinden izleyebilirsiniz

Kendini tamir eden teknolojiler

Bir bilimkurgu düşü gerçekleşiyor: Artık yıpranmaya karşı koyan, bilgisayarlardaki hasarı otomatikman tamir eden teknolojiler mevcut.

MM / Barış Emre ALKIM

Yeni malzemeler, yongalar, yazılımlar

Terminator 2'nin asıl kahramanı Arnold Schwarzenegger değil, bu kült bilimkurgu filminin yok edilmesi olanaksız, kendini tamir eden kötü adamı olan Cyborg T-1000. Henüz bu kadar karmaşık makineler yapamamak da bilgisayarların kendi kendini onarabileceği bir geleceğe doğru adım adım gidiyoruz. Bir ana plan bulunmasa da BT sektöründen ve araştırma cephesindeki gelişmelerden bu geleceğin nasıl olacağını tahmin etmemiz olanaklı. Bugün üretilen aygıtlarda yavaş yavaş bu tanıma uygun bileşenler görmeye başlıyoruz. Mesela birçok akıllı telefonda ve tablette görmeye alıştığımız Corning Glass kırılmıyor ve çizilmeye karşı dayanıklı, ama kendi kendini onaramıyor. Fakat LG'nin G Flex'i farklı; telefonun arka yüzeyi çizikleri adeta sihirli biçimde gideren bir cila ile kaplanmış. Çizikler (derinliklerine göre) bazen anında bazen de birkaç saat içinde kayboluyor. Ne var ki bu bile kablolar ve pillerde kullanılan daha karmaşık materyal yapılarının yanında solda sıfır kalıyor. Günümüzde araştırmaların konusu, böylesi materyallerin kendini tamir özelliği.

En küçük transistörü yapan yonga üreticisinin büyük bir avantajı var: Rakiplerinden daha hızlı CPU, daha ekonomik mobil aygıt ve rakiplerininkinden daha büyük SSD'ler üretebiliyorlar. Transistörler bilgisayarlardaki gerçek işlem ve saklama birimleri zira bu devrelerin her biri bir biti temsil edebiliyor. Günümüzde yonga üreticileri normalde mikrobiyologları ilgilendirecek ölçeklerde çalışıyor. Söz gelimi neze virüsünün çapı 80 ila 120 nanometreyken (nm) en son transistörlerin çapı 60 ila 90 nanometre.

Geliştiriciler kendini onarma işlevini uzun zamandır yazılımlara entegre ediyor. Windows'un bile ilk durumuna dönmesini sağlayan bir kurtarma işlevine sahip. Fakat bunlar geçici çözümler ve en son işletim sistemlerinin entegre kendini onarma teknolojisi bulunmuyor. Sistemdeki hataları saptayıp gideren bilgisayarlar şu anda geliştiriliyor (sayfa 34'e bakınız). Fakat ilk büyük güçlük, hasar görmüş yongalar, kablolar ve transistörler gibi bilgisayar bileşenlerini tamir etmek. Yazımızda, parlak gelecek vaat eden yaklaşımları inceliyoruz. balkim@chip.com.tr

Bozulmayan yongalar

Bilgisayar yongaları transistörlerle (küçük devreler) bağlı bir sürü elektrik telinden oluşur. Ancak devre yollarının erimesi gibi küçük bir hasar bile yongayı işe yaramaz hale getirir. Bunun üstesinden iki stratejiyle gelmek olanaklı: Hatayı gidererek ya da bozuk bileşenleri baypas ederek. California Teknoloji Enstitüsü'nden (Caltech) araştırmacılar ikinci stratejiyi tercih etti. Kendini onarma konseptini test etmek için kendilerine yaklaşık 100.000 transistörden oluşan bir sinyal güçlendirici (hareket algılayıcılarında ya da uydu iletişiminde kullanılan türden) seçtiler.

Yonganın beyni ise, yonganın ve bileşenlerinin durumunu sürekli gözlemleyen bir algoritma içeren "kendini onarma" hesaplama modülü. Bu modül yonga üstündeki birkaç algılayıcıdan sürekli veri alıyor (bu algılayıcılar sinyal gücünü, sıcaklığı ve akımı ölçüyor). Ciddi hasardan sağlam çıkmak için bileşenlerin yedekli olması şart. O yüzden de yonganın üstünde paralel bağlı iki adet güçlendirici bulunuyor. Bir şeyler yolunda gitmez de içlerinden biri bozulursa algoritma görevi sağlam kalan bileşenler arasında dağıtıyor. Yonga 50 ve 200 MHz saat hızlarında çalışıyor ve bu sayede iki farklı hızda "iyileşiyor." Bu işlemler sırasıyla 0,8 ve 0,2 sn. sürüyor.

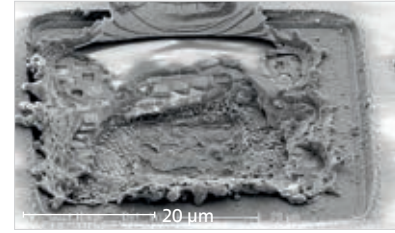
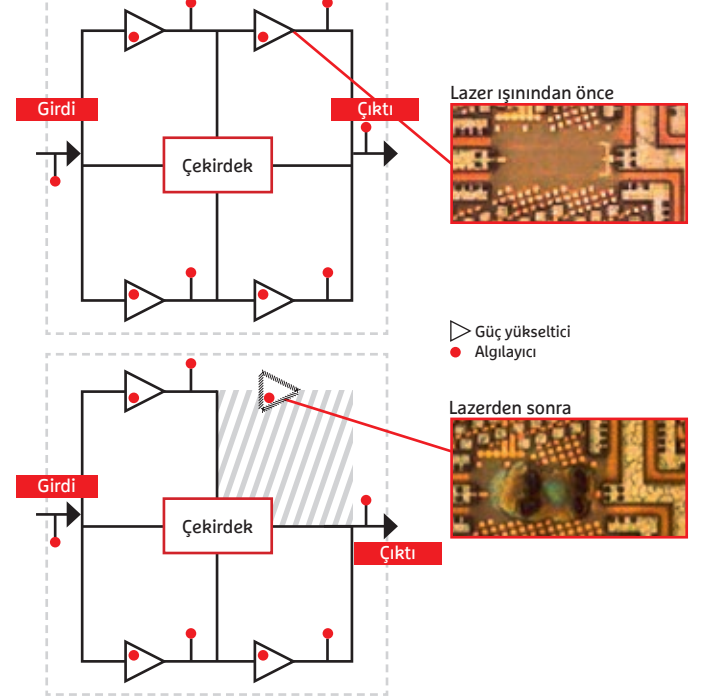
Kapsüller ve akım darbeleriyle yenileme

Bozuk transistörler için herhangi bir onarım mekanizması bulunmasa da Illinois Üniversitesi'nin Beckman Enstitüsü'nden araştırmacılar, mikro kapsül kullanarak yonga devre yolları için kendini tamir mekanizması geliştirdi. Polimer kılıflı 10 mm'lik kapsüllerin içinde oda sıcaklığında (16 derece ve yukarısında) sıvı halde bulunan bir galyum – indiyum metal alaşımı bulunuyor. Kapsüller devre yolunun üstünde bir epoksi reçine katmanının üstüne diziliyor. Bir çatlak olduğunda mikro kapsül açılıyor ve sıvı alaşım çatlağa akarak dolduruyor. Her 100 vakanın 99'unda elektronlar 20 mikrosaniye içinde, az önce kopan hasarlı telden akmaya başlıyor.

Tüketici SSD'lerindeki ya da akıllı telefonlarındaki flash hücreleri ise 10.000 yeniden yazma işleminden sonra bozuluyor. Bir Flash hücresinin zayıf noktası, elektronların depolandığı katman olan Yüzer Kapı. Bu elektrik yükünün azalmasını önlemek için yüzer kapının etrafı bir oksit katmanıyla sarılı. Ne zaman voltaj uygulansa ve elektronlar yüzer kapıya hücum etse (ya da buradan uzaklaşsa) bu oksit katmanının bir kısmı kayboluyor. Katman çok incelse yüzer kapı da depolama işlevini yitiriyor. Isının oksit katmanını tamir edebildiği uzun süredir bilinen bir gerçek. Bunun için SSD'nin uzunca bir süre 250 derecede tutulması gerekiyor. Flash üreticisi Macronix'teki geliştiriciler doğrudan her bir flash hücresinin üzerine birer ısıtıcı yerleştirmiş. Kısa bir akım darbesiyle bu ısıtıcı, altındaki kontrol kapısını 800 dereceye kadar ısıtıyor ve oksit katmanını yeniden oluşturuyor. Bu da Flash hücrelerinin ömrünü böyle çok uzatıyor ki kullanıcının ömrü boyunca dayanmasını sağlıyor. 100 milyon yazma işleminin ardından bile hiçbir hasar görülüyor.

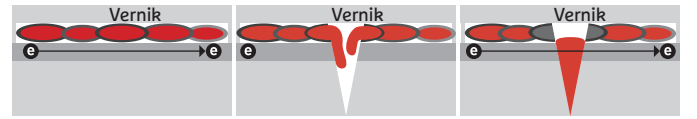
Lazer ışınından sonra bile çalışıyor

Caltech'te yapılan sinyal yükselticide algılayıcılar sayesinde tüm bileşenleri gözlemleyen bir hesaplama modülü var. Modül, hasar durumunda (laboratuvar testinde lazer ışını) görevleri sağlam kısma yönlendiriyor.

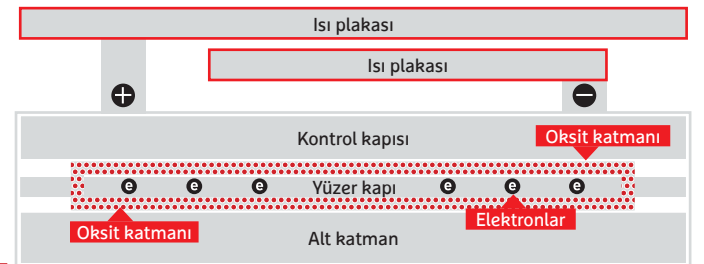
Devre yolunu tamir eden mikro kapsüller

Sıvı alaşım içeren mikro kapsüller, yongalardaki elektrik hatlarının üstüne, bir vernik katmanı içinde yerleştiriliyor. Hat zarar görürse tam üzerindeki kapsül açılarak onarıyor.

Isı terapi Flash hücrelerini iyileştiriyor

Flash hücreleri elektronları yüzer kapıda depoluyor fakat yalıtım amaçlı oksit katmanı her yazma işlemiyle inceliyor. Çözüm: Kısa bir akım darbesiyle 800 dereceye kadar ısıtılsa bu katman kendini onarıyor.

Kendini onaran materyaller

Günümüzde tıptan tutun da havacılığa kadar birçok sektör kendini onaran malzemeleri araştırıyor. Metal ve seramikte her şey ortada ama polimer formunda karbon bazlı materyaller çok umut vaat ediyor. Katman ya da örtücü olarak kullanıldıklarında diğer materyallerdeki çatlak ve çizikleri dolduruyor, kendilerini ve içine yerleştikleri materyali onarıyorlar. Mikro kapsül şeklindeki metalleri çatlağın olduğu bölgeye taşıyor (önceki sayfaya bakınız), burada çatlayarak metali açığa çıkarıyorlar. Aynı zamanda koruyucu kalkan görevi de görüyorlar. Eğer harici bir müdahale sonucu moleküllerine ayrılırlarsa, kendini onaran polimerler ya hidrojen bağıyla ya da iyon etkileşimiyle tekrar birleşiyor. Bunun tek şartı çatlak bölgesindeki molekül zincirlerinin serbest hareket edebilmesi ve birbirinden çok uzaklaşmamış olması.

Polirotaksan gibi kendini onaran polimerler birkaç yıldır yüzey koruma amaçlı kullanılıyor. En son örneği LG'nin G Flex akıllı telefonu. Esnek kasanın etrafında, örneğin cepteki anahtarlığın sebep olduğu küçük çizikleri birkaç dakika içinde gideren koruyucu bir katman var. Bu süreç ısıyla tetikleniyor, yani tek gereken parmaklarınızı çizdiğiniz ya da çatlağın üstünde gezdirmeniz. Fakat LG bu olayın ardındaki asıl kimyasal tepkimeyi sır gibi saklıyor. Bu materyal Japon firması Advanced Softmaterials'ın geliştirdiği SeRM süper polimer A1000 olabilir. Nissan birkaç yıldır bu malzemeyi otomobillerine çizilmeyen boya üretmek için kullanıyor.

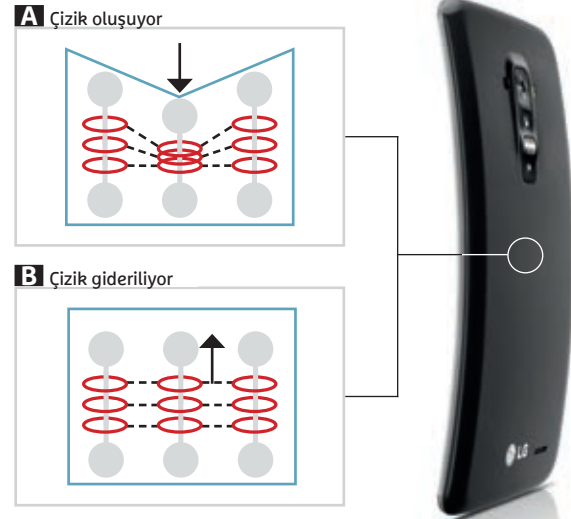
Yok edilemeyen "Terminator" polimer

Yeni polimerler işi bir adım daha ileri götürüyor ve birbirlerinden koparıldıklarında tekrar birleşebiliyor; üstelik ısı gibi bir katalizör de olmadan. CIDETEC'teki (Elektrokimyasal Teknoloji Merkezi) İspanyol bilim insanları, molekül yapısı disülfür bağlarıyla bir arada duran bir "Terminator" polimer geliştirdi. Bu bağlar malzeme kesildiğinde kopuyor ancak iki uç birbirine yaklaştırılırsa kükürt atomları arası bağ yeniden oluşuyor. Bu polimer, bir sıvı indiyum galyum alaşımıyla birlikte kullanıldığında ortaya kendini tamir eden elektrik kabloları çıkıyor. Kuzey Carolina Üniversitesi'ndeki araştırmacılar böyle bir kablo geliştirmiş. Kabloyu keserseniz ucundaki sıvı metal sertleşiyor. Bu kesik uçlar bir araya getirilince plastik ile metal birleşiyor ve kablo hiç kesilmemiş gibi duruyor.

Kendini tamir bu kadarla da kalmıyor. Dâhili tamir mekanizmasına sahip olmadığı sürece daha verimli batarya üretmek olanaksız. Silikon, lityum iyon bataryalardaki lityumu depolamak için harika bir alt katman. Böylece depolama kapasitesini on kat artırmak mümkün fakat bu sefer de lityum silikon bağlarından ötürü, pil şarjlıyken anodun hacmi üç katına çıkıyor ve ancak pil boşalınca eski boyutlarına dönüyor. Bu da malzemenin depolandığı grafit katmanını parçalıyor. Stanford Üniversitesi araştırmacıları bu yüzden, grafiti kendini iyileştiren bir polimer kılıfla sarmışlar (sağa bakınız).

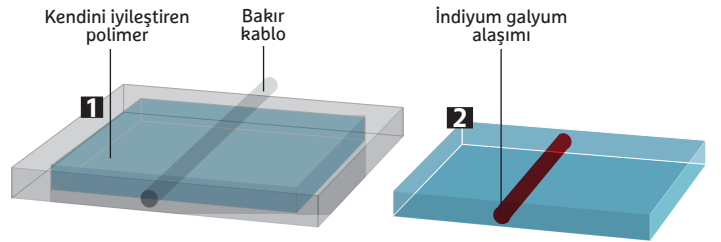
Çizikleri gideren plastik

LG G Flex'in yan tarafı Polirotaksan ile kaplı. Bu molekül bir zincir üzerinde dizili, hareket edebilen halkalardan oluşuyor. Çizik **A** meydana gelince halkalar tekrar eski yerlerine dönüyor **B**

Kopmaz kablo nasıl yapılıyor?

Kesilince tekrar birleşen kablolar için yeni materyallere ihtiyaç var: Kendini onaran plastik, kablo kılıfı olarak kullanılıyor ve elektrik iletimi içinse sıvı metal alaşımından faydalanılıyor.

1 Kendini iyileştiren polimer

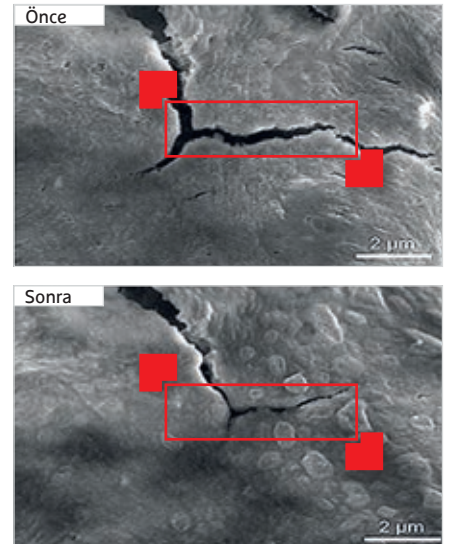
Teflon kaplı bakır tel, bir tel yatağına konuyor. Sonra üzerine kendini onaran polimer dökülüp sertleşmeye bırakılıyor.

2 Sıvı metal tel

Bakır tel çıkarılıyor ve boşluğa oda sıcaklığında (16 derece ve yukarısı) sıvı halde kalan indiyum galyum alaşımı dökülüyor.

Ekstra güçlü bataryalar için anot

Daha güçlü lityum iyon piller için grafit anottaki lityumun silikonun içinde bağlanması ve ayrışması gerekiyor. Ne var ki bu anot hacmini üç katına çıkararak çatlaklara yol açıyor. Grafite katılan polimer ise bu çatlakları gideriyor.

Türkiye'nin en çok satan yat ve deniz kültürü dergisi

100.

sayısıyla bayilerde!

+

www.yachtturkiye.com

yachtturkiye

www.facebook.com/YACHT_Türkiye-

www.twitter.com/@yachtturkiye

YACHT
iPad'de

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

Çökmeyen sistemler

Modern işletim sistemleri yüz yıldan eski ilkeler üzerine kurulu. Daha basit bir deyişle, programlarınız birbirini temel alan ve sıralı olarak, birbiri ardına işletilen bir dizi komuttan oluşuyor. Ancak böylesi bir liste modeli, çok çekirdekli işlemcilerin kapasitelelerini tam olarak kullanamıyor. Aynı yöntem zararlılarla mücadelede de yetersiz kalıyor çünkü bunlar genelde sistem zarara uğradıktan sonra devreye giriyor. Halbuki kendini düzeltme işlevine sahip programlar tümüyle farklı bir yaklaşım gerektiriyor. Londra Üniversitesi'nden Peter Bentley gibi araştırmacılar doğadan alınabilen modelleri izliyor. "Doğal süreçler merkezi değildir ve hataya dayanıklıdır; kendilerini onarabilir" diyor ve ekliyor: "bir bilgisayarın da aynısını yapması gerekir."

Hata gideren programlar

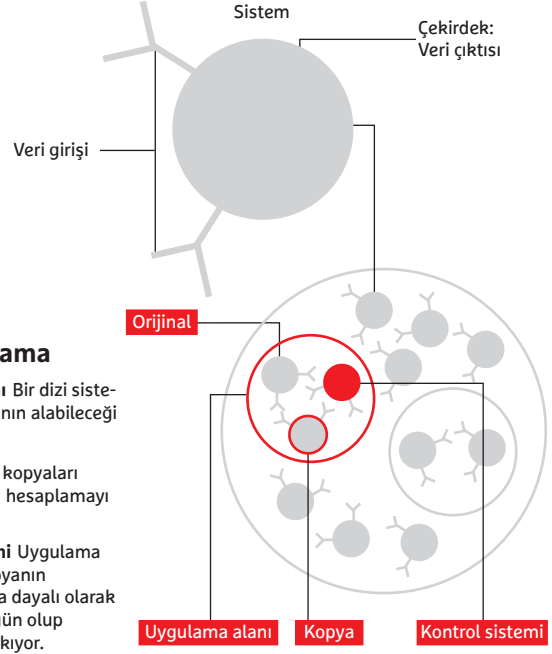
Sistemik Hesaplama (SC) ilkesi liste modelini bir kenara bırakıyor. Böylece bir SC programı birbiriyle birleştirilebilen herhangi bir sayıda sistemden oluşabiliyor. Her sistemin üç bileşeni var: iki veri girişi ve hem hesaplama hem de veri çıkışı rolünü üstlenen bir çekirdek. Bu bakımdan SC programları Rusların kendi kopyasını içeren ünlü Matruşka bebeklerine benziyor. Sistemler mümkün olduğunca paralel çalıştığı için, tümüyle çökme söz konusu değil. Dahası, sistemler hata yaparsa düzelterek mekanizmalar da var. Bir düzeltme sistemi birbirinin aynısı olan şeyleri analiz edip geri çeviriyor. Ayrıca sistemlerin uygulama alanı da belirlenebiliyor. Sistemik Hesaplama her şeyden önce trafik sistemleri ya da uzay bilimlari gibi, hataların ölümcül olabileceği yerlerde kullanılabilir.

Mevcut sistemlerin bu türden hatalar yapması gayet mümkün. Fakat küçük, basit geliştirmeler bile bilgisayarlarımız için yararlı olabilir. Söz gelimi HP'nin BIOS tamir işlevi olan SureStart, mevcut güvenlik mimarisinde büyük bir açığı kapatıyor. HP kısa süre önce EliteBook ya da Zbook gibi iş modellerini bu teknolojiyle donatmaya başladı. HP dizüstüleri orijinal BIOS'un ve Ana Önyüklemeye Kaydı'nın (MBR) bir kopyasını kendi belleklerinde saklıyor. Eğer bu iki temel yazılım bileşeni de hasar görürse (söz gelimi bir zararlı kod yüzünden) kopyalarından onarmak mümkün oluyor. Mozilla'nın teknolojiiden sorumlu müdürü Brendan Eich ise bir başka sorun üzerine çalışıyor. Amacı, açık kaynak kodlu tarayıcı Firefox'a bir kaynak kontrol özelliği kazandırmak. Bu kontrol, kaynak kodların NSA gibi istihbarat servisleri tarafından değiştirilmesini önleyebilir.

ABD hükümeti de kendini onaran yazılımların geliştirilmesini teşvik ediyor. 2013 sonunda DARPA (Savunma İleri Araştırmalar Proje Ajansı) zararlı kod saldırılarının hasarını atlatabilecek kendini onaran sistemler için bir ulusal yarışma olan Cyber Grand Challenge'ı başlattı. İlk aşamada DARPA katılımcılara bir dizi güvensiz işletilebilir dosya verecek ve katılımcıların yazılımlarının bu hataları bulup düzeltmesi istenecek. Kendini onarma özelliğinin 2016'daki son etapta entegre edilmesi gerekiyor

Doğayı model alan programlama

Sistemik Hesaplama (SC) doğal iyileşme süreçlerini örnek alıyor. Tıpkı hücreler gibi her bir SC programı toptan çökmeyi engelleyen küçük sistemlerden oluşuyor. Dahası, hataları gidermek için farklı mekanizmalar kullanılıyor.

HP'nin BIOS koruması

SureStart, Elitebook 820 gibi iş modeli dizüstülerdeki hasarlı BIOS'u onarıyor. BIOS'un kopyasını farklı bir bellek alanında saklıyor ve gerekirse kullanıyor.

"Hataları gerçek zamanlı saptayıp onarabilen sistemlere ihtiyacımız var."

Mike Walker,
DARPA, Cyber Grand Challenge Yöneticisi

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Call of Duty: Advanced Warfare, Watch_Dogs

İnceleme Dark Souls II, Daylight, Monochroma, Watch_Dogs, Wolfenstein: The New Order

İlk Bakış Destiny, Heroes of the Storm, Sunset Overdrive

Haziran Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

Yeni Android ürünlerine hızlı bir uzman bakışı

Apple'ın gölgesi altında kalmamak adına, Google yeni mobil işletim sistemini ve telefonunu piyasaya sürdü. CHIP gözlemlerini anlatıyor

Ozan Kaya

NEXUS 5

www.google.com.tr/nexus/5

Soru YENİ ÜRÜNLER NELER?

Cevap Arama devi Google'ın iddiasına göre şimdiye kadarki en ince ve en hızlı Nexus akıllı telefon. Amaç, iPhone'a ucuz bir alternatif sunmak. Telefon yeni Android 4.4 işletim sistemi KitKat'i kullanıyor.

Soru KULAĞA HOŞ GELİYOR. ÖZELLİKLERİ NELER?

Cevap Nexus 5'in ağırlığı 130 g ve sadece 8,59mm kalınlığında. Gayet hızlı 2,26 GHz Qualcomm Snapdragon 800 işlemciye ve 450M Hz ile çalışan Adreno 330 grafik işlemcisine sahip. 1,920 x 1,080 çözünürlüklü 4,95 inç ince ekran 445ppi (inç başına piksel) piksel yoğunluğu içeriyor. Bu küçük aygıt oldukça güçlü ve hızlı, ayrıca HD ekran göze oldukça hoş geliyor.

Soru PEKİ DİĞER AYGITLARLA KARŞILAŞTIRILIRSA?

Cevap iPhone 5S biraz daha ince (7,6mm), fakat ekranı 356ppi, yani Nexus 5'e göre oldukça düşük. Android rakibi, Samsung Galaxy S4 bile 441ppi. S4'te olduğu gibi Nexus 5'in ekranı da çizilmeye dayanıklı, 'atomik yapılandırma'yla güçlendirilmiş Gorilla Glass 3'ten üretilmiş.

Soru NEXUS 5'İN YENİLİKLERİ NELER?

Cevap En önemlisi artık satışta olmayan Nexus 4'ün yerini alması.

Eski aygıtın ekranı biraz daha küçüktü (4,7 inç), fakat düşük çözünürlüğüyle daha kalın ve yavaş bir işlemciye sahipti. Yine LG tarafından üretilen Nexus 5, Google'ın amiral gemisi ve ileride standart sayılabilecek ürünlerden biri.

Soru KAMERASI NASIL?

Cevap Oldukça etkileyici. Optical Image Stabilisation (titrek kaydı engellemek için) özellikli, 8 megapiksel arka kameraya ve 1,3 megapiksel ön kameraya sahip. Kullanılan modern lensler standart akıllı telefon kameralarına göre ışığı daha iyi yakalayabiliyor, tabi bu da gece çekimlerinde daha aydınlık, hareketli çekimlerde ise daha keskin sonuçlar sağlıyor.

Soru EKSTRA ÖZELLİKLER VAR MI?

Cevap Birkaç tane. Arka kamera, aynı görüntü için çoklu çekim yapıp, bunlardaki en iyi elementleri birleştirebilen, HDR+ ayarına sahip. Photo Sphere aracı size 360 derecelik panoramik fotoğraflar çekme olanağı tanıyor. Hatta kendi galerinizden bile fotoğraf çekip, bunlarla animasyonlar yaratabiliyorsunuz. Bir diğer akıllı yenilik ise, size çektiğiniz anıtların arka planındaki hareketliliği silme imkânı tanınması, böylece Eiffel kulesini çekerken araya karışan kalabalığı fotoğraftan çıkartabiliyorsunuz.

Soru FİYATI NE KADAR?

Cevap İki adet sürüm mevcut. 16 GB hafızaya sahip olan 1350 TL,

Android Kitkat

En son Android sürümü önemli yeniliklerle geliyor

32GB'lık modelse maalesef şu anda ülkemizde temin edilemiyor (32 GB modeli verdiğiniz paraya daha fazla değer). Buna karşın birçok Android rakibinde olduğu gibi hafızayı MicroSD kart ile yükseltiyorsunuz.

Soru 4G'Yİ DESTEKLİYOR MU?

Cevap Evet, süper hızlı mobil geniş bandını kullanabileceksiniz. Ayrıca Wi-Fi, Bluetooth ve Yakın Mesafe Bağlantısı (NFC) da kullanabiliyor.

Soru ŞARJ ÖMRÜ NASIL?

Cevap Nexus 5 tek bir pil şarjında 17 saate kadar konuşmaya dayanabiliyor. Buna rağmen, sörf süresi o kadar da etkileyici değil. Eğer Wi-Fi kullanıyorsanız 8,5 saat, mobil bağlantıda sadece yedi saat dayanabiliyor. iPhone 5S'te ise bu sürenin yeniden şarja ihtiyaç duymadan 10 saat olduğunu göz önünde bulundurursak, biraz hayal kırıklığı yarattığını söyleyebiliriz.

Soru NASIL ŞARJ EDERİM?

Cevap Kablolu şarj için standart Micro USB girişi mevcut, fakat bunun yanında, Nexus 4'te olduğu gibi kablosuz şarj imkânı da bulunuyor. Aygıtı şarj cihazında sabit kalması için mıknatıs yerleştirilmiş.

Soru NE ZAMAN SATIN ALABİLİRİM?

Cevap Hemen. Satışa sürüldüğü anda çok büyük taleple karşılaşıl-
dı, hatta 32 GB sürümü çıktığı anda tükendi, fakat yakında tekrar stoklardaki yerini alması bekleniyor.

ANDROID KITKAT

www.android.com/kitkat

Soru YENİ BİR ÇİKOLATA TÜRÜ MÜ?

Cevap Değil. KitKat, Google'ın en yeni işletim sistemi. Şirket, Cupcake, Donut, Eclair, Froyo, Gingerbread, Honeycomb, Ice Cream Sandwich ve Jelly Bean'den sonra, mobil platformlarına şekerleme adları verme geleneğini yine sürdürmüştü. İlk raporlar yeni sürümün Key Lime Pie olarak adlandırılacağı yönündeydi, fakat Google, Nestlé ile ismin ünlü dört parmaklı çikolatadan alınması konusunda anlaşmaya vardı.

Soru ARTILARI NELER?

Cevap Android'e bir dizi yeni özellik getiriyor. En kayda değer Google Now'a daha büyük bir önem kazandırması. Şu anki akıllı telefonların işlemcileri bu dijital asistan ve arama aracının 'daima açık' ve 'OK Google' cümlesi ile her zaman komutlara hazır bulunmasına imkân veriyor.

Nexus S

Büyük ilgi gören telefon kısa sürede tükendi

Soru ARAMA GELİŞTİRİLMİŞ Mİ?

Cevap Evet. Hem telefonda, hem de internetten aynı anda sonuçları elde edebiliyorsunuz. Sistem belli kullanışlı işlevleri birbirinden bağımsız da uygulayabiliyor. Örneğin, tanımadığınız biri tarafından aranıyorsanız, KitKat numarayla çevrimiçi araştırıyor, böylece cevap verip, vermeme konusunda daha rahat tercih yapabiliyorsunuz.

Soru GÖRÜNTÜSÜ DEĞİŞİK Mİ?

Cevap iOS 7'nin iPhone ve iPad'de yaptığı kadar değil. KitKat'ın Roboto yazı tipi daha temiz görünüyor, siyah statüyü ve ekranın üst ve kısmında bulunan menü çubuklarını kaldıran tam ekran modu ekrana daha geniş bir görünüm kazandırıyor.

Soru HIZI GELİŞTİRİLMİŞ Mİ?

Cevap Evet. Kitkat, mobil aygıtınızın hafızasını optimize ediyor ve dokunmatik ekranın cevap süresini epey hızlandırıyor. Kitkat ayrıca telefonunuzu veya tabletinizi nasıl kullandığınızı gözlemleyerek buna göre de ayarlamalar yapıyor. Örneğin, rehberinizdeki kişiler konuşma sürenize göre sıralanıyor.

Soru GÜNLÜK GÖREVLERİ KOLAYLAŞTIRIYOR MU?

Cevap Kolaylaştırmalı. Google Cloud'a bağlı tüm yazıcılardan direk olarak aygıtınızla yazma işlemi gerçekleştirebiliyorsunuz. Ayrıca bulut-depo hizmetlerinden dosyalara da erişebilmeniz mümkün. E-posta uygulaması alt dosyaları ve daha iyi bir navigasyonu vadediyor. Tüm mesajlarınızın, videolarınız ve sesli görüşmelerinizin yeni Google Hangouts uygulamasına depolanmasıyla sosyal hayatınızda yeni özellikler eklenmiş.

Soru BAŞKA NELER YAPABİLİYOR?

Cevap Eğer arabanızda Bluetooth varsa, KitKat, mesajlarınızın buradan Android aygıtınız ile değiş tokuş edilmesine olanak tanıyor. Eğer müzik dinlemek istiyorsanız, düşük güç kullanımına geçip, 60 saate kadar şarkı dinleyebiliyorsunuz. NFC ödemelerinin yeni ve açık yapısını kullandığı için, Google Wallet ile ürünlere ve hizmetlere kolaylıkla ödeme yapabiliyorsunuz –ileride popülerlik kazanabilecek bir özellik.

Soru ESKİ TELEFONUMA KURABİLİR MİYİM?

Cevap Evet. Teoride, KitKat sadece ileri teknolojik aygıtlar için sınırlandırılmamış. Google, Android marketinin dağıtım olduğunun ve yeni OS ile insanların tarafından kullanılan telefon ve tablet yelpazesinin daha da gelişeceğinin farkında. KitKat sadece 512MB hafızaya sahip aygıtlarda bile çalışabiliyor, bu yüzden tüm Android aygıtlarda da çalışacaktır. Buna rağmen, şimdiye kadar basının karşısında sadece Samsung Galaxy S4 ve HTC One'da kullanılacağı doğrulandı.

yorum@chip.com.tr

Dünya ne kadar koda ihtiyaç duyuyor

Bir akıllı telefon uygulaması 40.000 satır program koduyla yetinirken, modern arabalar ise bunun 2500 katına ihtiyaç duyuyor.

Ufuk Yamankılıçoğlu – FvK

Uygulama	Kod satırı (yaklaşık)
Ortalama iPhone uygulaması	40.000
Kalp pili	80.000
Photoshop 1.0	128.000
Space Shuttle uçuş yazılımı	400.000
CryEngine 2 grafik arabirimi	1.000.000
Hubble uzay teleskobu	2.000.000
Windows 3.1	2.500.000
Bir askeri insansız hava aracı kontrol yazılımı	3.500.000
Mars Curiosity Rover	5.000.000
Google Chrome	7.000.000
Photoshop CS 6	10.000.000
Opel Ampera	10.000.000
Android OS	12.000.000
Boeing 787 Dreamliner	14.000.000
Linux 3.10	16.000.000
Firefox Browser	18.000.000
F-35 savaş uçağı	24.000.000
Windows 7	40.000.000
Microsoft Office 2013	45.000.000
Büyük Hadron Çarpıştırıcısı parçacık hızlandırıcısı	50.000.000
Windows Vista	50.000.000
Facebook	62.000.000
Mac OS X 10.4	86.000.000
Modern arabaların kontrol yazılımı	100.000.000
healthcare.gov web sitesi	500.000.000
İnsan genomu	3.300.000.000

Türkiye'nin en çok satan yat ve deniz kültürü dergisi

100.

sayısıyla bayilerde!

+

www.yachtturkiye.com

yachtturkiye

www.facebook.com/YACHT_Türkiye-

www.twitter.com/@yachtturkiye

YACHT
iPad'de

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

Bas, çek, salla: Fotoğraf hazır

İlk defa Polaroid sayesinde, çektiğimiz fotoğrafları anında görebiliştik. Günümüzde bu işi dijital fotoğraf makineleri ve akıllı telefonlar üstlendi.

Thomas Alva Edison modern çağın en üretken mucitlerinden. Toplam 1.093 icadın patentini almıştı ve bunlardan en çok bilineni elektrik ampulüydü. İkinci sırada yine bir Amerikalı var. Adı da Edwin Herbert Land. Hiç mi duymadınız? Çok şaşılacak bir şey değil, zira Edison'un tersine, Land'in icadının ünü yaratıcısını çoktan aşmış durumda. Land, firmanın adıyla ünlü olan ilk anında kamerayı, yani Polaroid'i yapmıştı.

Efsanevi Model 95'in ABD'de satışa çıktığı tarih 1948'di. Biraz hantal olan körüklü kamera satış rekorları kırdı. Stoktaki tüm ürünler daha ilk gün kapış kapış satıldı ve o günden sonra Polaroid'in ürettiği neredeyse tüm fotoğraf makineleri adeta üretim bandından çıkar çıkmaz alıcı buldu. Model 95 koruyucu film gerektirdiğinden göze pek de hoş gelmeyen Sepia efektinin yaygınlaşmasına yol açtı.

Polaroid'in akıllara durgunluk veren başarısının sebebi çekilen fotoğrafların kalitesi değil, insanlara o güne değin hiç yaşamadıkları bir şeyi sunmasıydı. İnsanlar ilk defa çektikleri fotoğrafları (neredeyse) anında görebilmişti.

Teknolojinin mükemmelleştirilmesi 24 yıl aldı ve Land 1972'de katlanabilir Polaroid SX-70'i çıkardığında, elinde tuttuğu şey dünyanın ilk kompakt fotoğraf makinesiydi. Artık otomatikman basılan fotoğrafların tab edilme süresi bir dakikaya kadar inmiş ve Polaroid, batı kültürünün ayrılmaz bir parçasına dönüşmüştü.

Cebe sığan fotoğraf makineleri, anında görülebilen fotoğraflar artık kimseyi şaşırtmıyor. Dijital fotoğrafçılığın icadı Polaroid'i tarihin tozlu sayfalarına gömdü ve şirketi de batağa sürükledi. 2001 yılında iflas başvurusu yapan Polaroid şimdilerde tabletlerle ve anında baskı yapan yazıcılarla ayakta kalmaya çalışıyor. Fakat eski günlerin ışıltısını çoktan yitirmiş durumda. Geriye kalan anılardan ve çok etkileyici bir kült statüsünden ibaret.

700.000 adet
Polaroid'in ilk iki yılda sattığı SX-70 sayısı.

Polaroid SX-70

Çıkış tarihi: 1972 (ABD) / 1974 (Avrupa)

Üretimin sona erışı (takipçisi): 2008

Ağırlık: 680 g

Boyutlar: 25 x 102 x 178 mm (kapalı)

Fiyatı (ABD'de 1972'de): 180 dolar

SOY AĞACI

2012 Mega algılayıcı
Nokia 808 PureView (41 MP)

2010 Fotoğraf uygulaması
Polaroid kare biçimli Instagram fotoğraflarının da ilham kaynağıydı

2007 Akıllı telefon
Apple iPhone (2 MP)

2006 Flaşlı cep telefonu
Sony Ericsson K800i (3,2 MP)

2002 Fotoğraf makineli cep telefonu
Nokia 7650 (0,3 MP)

1996 Dijital fotoğraf makinesi
Canon PowerShot 600 (0,5 MP)

1977 Ekonomik Polaroid
Polaroid 1000

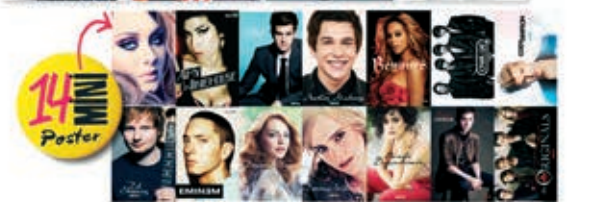

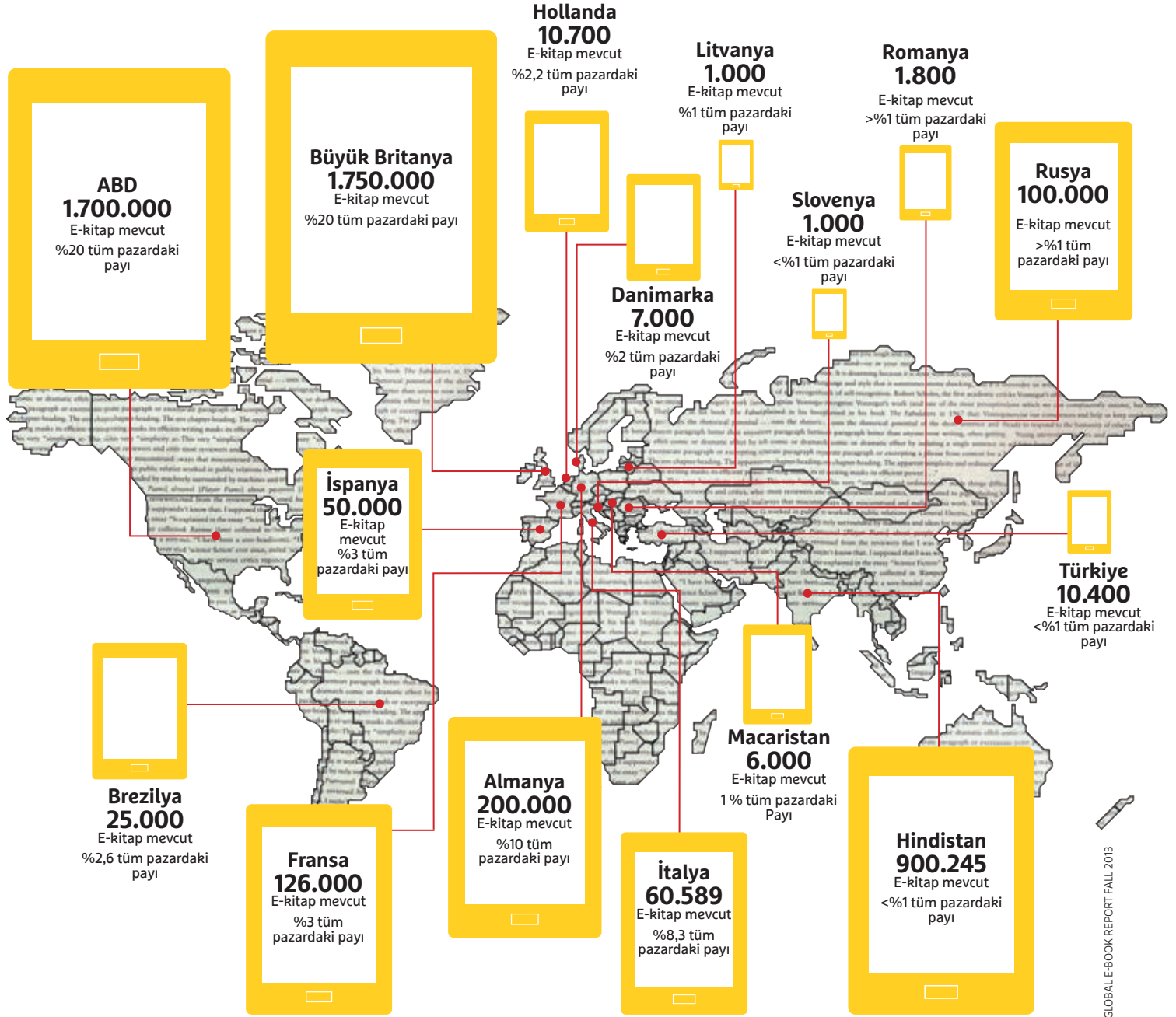
*Haziran
sayısı
bayilerde*

50
STICKER

20
POSTER

KAYNAK: GLOBAL E-BOOK REPORT FALL 2013

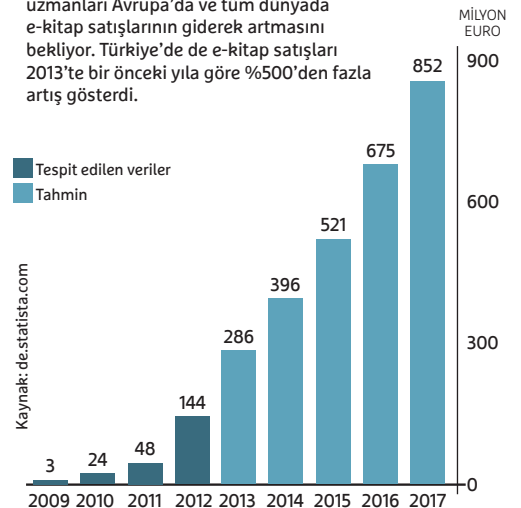
Global e-kitap pazarı patladı

Tüm dünyada elektronik kitap (e-book) pazarında patlama yaşıyor. Bazı ülkelerde elektronik literatürün basılı kitaplara oranı %10'u buluyor. Bu sektörde ABD, İngiltere ve Almanya başı çekiyor. 2014'te de elektronik kitaplara olan ilginin daha da artması ve dünya çapındaki e-kitap cirosunun PricewaterhouseCoopers'taki ekonomi uzmanlarına göre 11 milyar dolar'a ulaşması bekleniyor. Önde gelen kitap yayıncıları da bu potansiyeli keşfetmiş görünüyorlar. Türkiye'de ise 2013'te elektronik kitap pazarı binde 7 civarın-

da kaldı ve sadece 5000 civarında elektronik kitap başlığı alındı. Uzmanlar yeni düzenlemelerle bu pazarın hızla büyüyeceğini öngörüyorlar. Ülkemizde 2013'te yayımlanan materyallerin sayısı 2012'ye göre yüzde 11,1 artarken, en yüksek artış, yüzde 537 ile elektronik kitaplarda gerçekleşmiş. Bu yeni rakamlar, e-kitapların kendi kitlesini yavaş yavaş artırdığının ve bu ilginin daha da yükseleceğinin açık bir göstergesi olarak da okunabilir. Online kitap satış sitesi İdefix'te şu anda yaklaşık 10.400 e-kitap okurunu bekliyor. uyaman@chip.com.tr

E-kitap cirosu giderek artıyor

PricewaterhouseCoopers'taki ekonomi uzmanları Avrupa'da ve tüm dünyada e-kitap satışlarının giderek artmasını bekliyor. Türkiye'de de e-kitap satışları 2013'te bir önceki yıla göre %500'den fazla artış gösterdi.

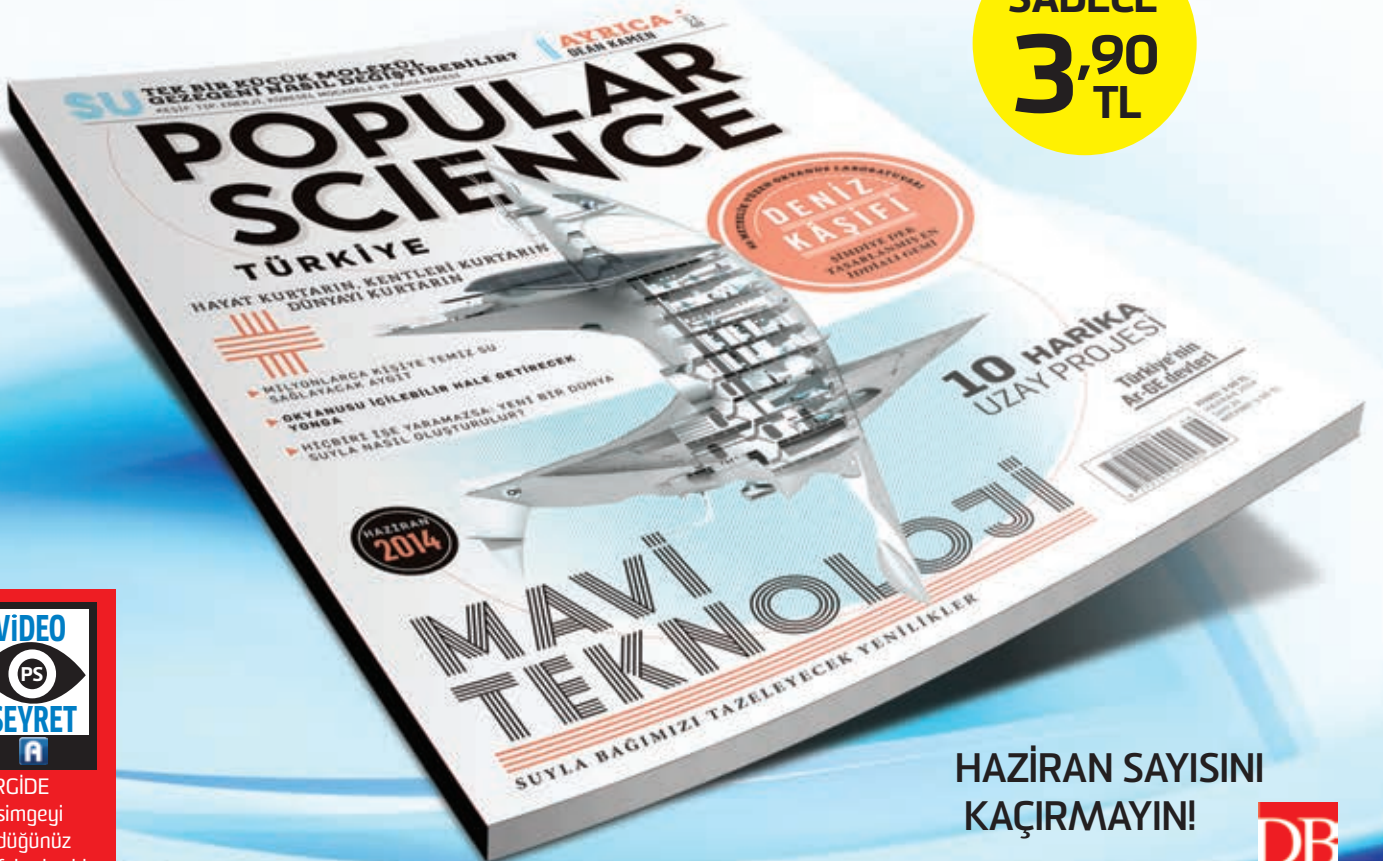
POPULAR SCIENCE HAZİRAN SAYISINDA

DÜNYA SU KONUSUNDA NE YAPACAK? 21. YÜZYILIN EN ÖNEMLİ KAYNAĞINI İNCELEMENİN, ARAŞTIRMANIN VE PLANLAMANIN YEPYENİ YOLLARI.

- Mükemmel bir evren simülasyonu.
- Kuantum kuşlar.
- Devam eden 10 harika uzay projesi.
- Küresel ısınma besin değerlerini nasıl etkiliyor?
- Adli tıp ve bilim.
- Paskalya adasının sırrı.
- Türkiye'nin Ar-Ge devleri.

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Mayıs sayısında sizi bekliyor.

SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

HAZİRAN SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

Yönlendiricinizi veri merkezi olarak kullanın

Birkaç müdahale ve fare tıklamasıyla modern yönlendiricileri NAS'a terfi edebilirsiniz, böylece verilerinize her yerden erişebilirsiniz

Ertuğ Aydın - CS

NAS (ağ sürücüsü) cihazı çok kullanışlıdır, fakat aynı zamanda pahalıdır. Ancak, USB bellek veya harici bir sabit sürücü kullanarak 15 dakikada NAS cihazına yükseltebileceğiniz bir yönlendirici (router) şeklinde evinizde gözünüzün önünde zaten böyle bir cihaz olma ihtimali yüksektir. Artık bu çözüm tam olarak tam teşekküllü bir NAS donanımının performansı ve ekipman yelpazesini sağlamamaktadır, fakat söz konusu ofis belgelerinin, fotoğrafların ve MP3 dosyalarının paylaşımlı erişimi için yeterlidir.

Router'ınızın NAS özelliği olup olmadığını cihazın web arayüzünde bulunan >>NAS<<, >>USB storage<< vb. ibarelerden anlayabilirsiniz. Bunun yerine üreticinin internet sayfasına da bakabilirsiniz. Bazı durumlarda en yeni aygıt yazılımına güncellemeniz gerekecektir. NAS cihazı kullanıyorsanız, güvenlik nedeniyle mutlaka güncelleniz önerilmektedir.

Router bazlı bu çözümün, sadece NAS görevi gören bir cihaza göre birkaç avantajı da bulunmaktadır: Yeni bir cihaz almanız veya kurmanız gerekmez. Bu çözüm, pratik olarak ekstra elektrik maliyeti getirmediği ve (USB bellekte olduğu gibi) gürültü yapmadığından router NAS günün her saati çalışabilir ve ihtiyacınız

olacağını düşünmediğiniz durumlarda hizmet sunabilir.

USB bellekler genelde ihtiyacı karşılayabilen saklama aygıtları olarak iş görmektedir, fakat 64 GB'a kadar veri saklayabildiklerini düşündüğümüzde saklama kapasiteleri oldukça küçüktür. Pek çok router sadece dört MB/s civarında düşük NAS aktarım hızı sağladığından büyük hacimli verilerle başa çıkmaları pek mümkün değildir. Kendi adaptörüne sahip olmayan USB sabit sürücülerde bu cihazların router bağlantısından yeterli elektriği alamamaları riski bulunur. Sürücü bağlandıktan sonra hızlanmaya çalışırken bir tıkrı çıkarak durmasından bunu anlayabilirsiniz.

Sabit sürücü üzerindeki veri hacimleri ancak router/sürücü arasındaki bağlantının yeterince hızlı olması halinde ihtiyacı karşılayacak şekilde işlenebilir, USB 3.0 özelliğine sahip bazı cihazlar bu hızı sağlar. En yeni USB girişleri aynı zamanda daha güvenilir bir güç beslemesi de sunuyor.

Takip eden sayfalarda diğer üreticiler tarafından üretilen cihazlarda nasıl halledileceğine ek olarak yaygın olarak kullanılan AVM FritzBox router'ın NAS özelliğini nasıl etkinleştirebileceğinize dair ayrıntılı bir açıklama bulunmaktadır. yorum@chip.com.tr

NAS olarak FritzBox

FritzBox yönlendiricinizi bir NAS cihazı olarak kurmak çok kolay.

1 Router ve sürücünün kurulumu

Router NAS üzerinde verilerinizi kaydetmeden önce aygıt yazılımının son sürümüne sahip olduğunuzdan emin olun. Bu husus, özellikle de AVM'nin yazılımında şubat ayında ortaya çıkan güvenlik açıkları açısından önemlidir. FritzBox'unuzun web arayüzünü açmak için tarayıcınıza 'http://fritz.box' yazın. İlk açtığınızda belirlediğiniz şifreyi kullanarak oturum açın. >>System | Update<< (sistem | güncelle) altında >>Find new Fritz!OS<< (yeni Fritz!OS bul) seçeneğine tıklayın ve sihirbazı başlatın. Şimdi de kullanmak istediğiniz USB sürücüyü bilgisayarınıza bağlayın, gezginden sağ tıklayın ve >>Format ...<< (biçimlendir) seçeneğini tıklayın. >>File system<< (dosya sistemi) olarak >>NTFS<< seçin ve >>Start<< (başlat) düğmesine tıklayın. Şimdi de NAS işlevini kullanarak istediğiniz dosyaları bilgisayardan sürücüye kopyalayın, çünkü daha sonra router'ı kullanarak bunu yapmak uzun sürüyor. Görev çubuğundaki >>Safely remove hardware<< (donanımı güvenli kaldır) simgesi yardımıyla sürücüyü çıkarın ve router'a bağlayın.

2 NAS hizmetlerini etkinleştirme

FritzBox web arayüzünden >>Home network | USB devices<< (ev ağı | USB aygıtları) sayfasını açın. Bağlanan sürücü, cihaza genel bakış bölümünde >>USB storage<< olarak görüntülenmelidir. İşin içine bir sabit sürücünün girmesi halinde >>USB settings<< (USB ayarları) sekmesinden güç tasarrufu işlevinin devreye sokulması önerilir. Bir sonraki sekmede görülen >>USB remote connection<< (USB uzaktan bağlantı) işlevi, USB saklama aygıtı için devreden çıkarılmış olmalıdır. Şimdi >>Home network | Storage (NAS)<< (ev ağı | bellek) sayfasını açın ve >>Memory (NAS) enabled<< (bellek etkin) seçeneğine tik atın. >>Home network sharing<< (ev ağı onayı) bölümü, size belleğin ağda gözükeceği ismi değiştirme imkanı verir. >>Workgroup<< (çalışma grubu) bilgisayarınızın dahil olduğu çalışma grubu olmalıdır. [Win] + [Pause] tuşlarına basılarak ismi görüntülenebilir; genelde >>workgroup<< olmaktadır.

3 Ağ belleğini kullanma

Router'a bağlanan sürücüye artık LAN veya WLAN ile FritzBox'a bağlı tüm bilgisayar ve cihazlardan erişilebilir. Diske erişmek için Windows gezginini açın ve adres satırına '\\fritz.nas' girin. >>Windows security<< (Windows güvenliği) diyalogu görünür, buraya >>User name<< (kullanıcı adı) olarak aşağıdaki girmelisiniz: 'workgroup\ftpuser' (bu alanda büyük-küçük harf ayrımı yoktur). >>Password<< alanına FritzBox şifrenizi girin. Yalnızca bu bilgisayardaki tüm kullanıcıların ağ belleğine erişmesini istiyorsanız >>SKimlik bilgilerimi anımsa<< seçeneğini etkinleştirmelisiniz.

4 Ağ sürücüsüne kalıcı olarak bağlanma

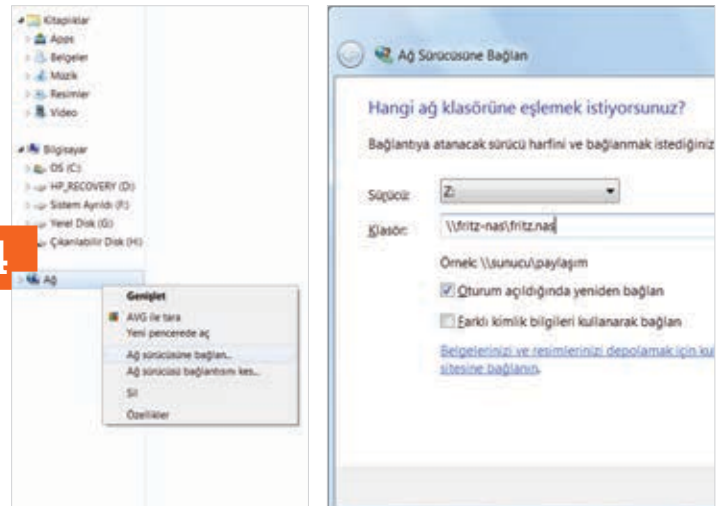
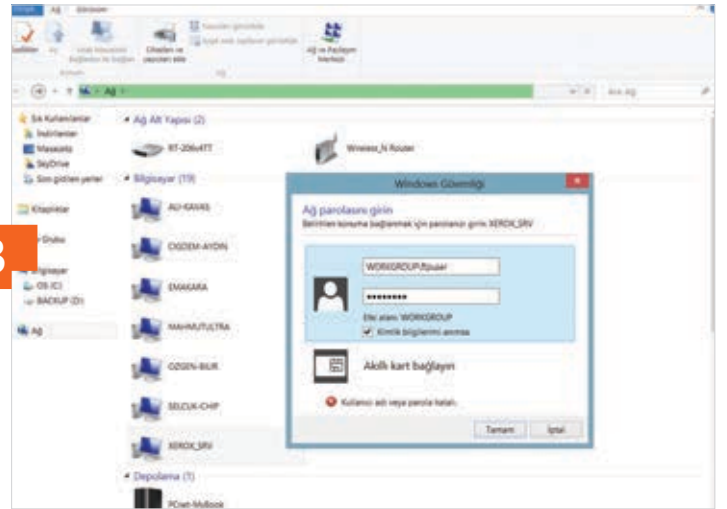
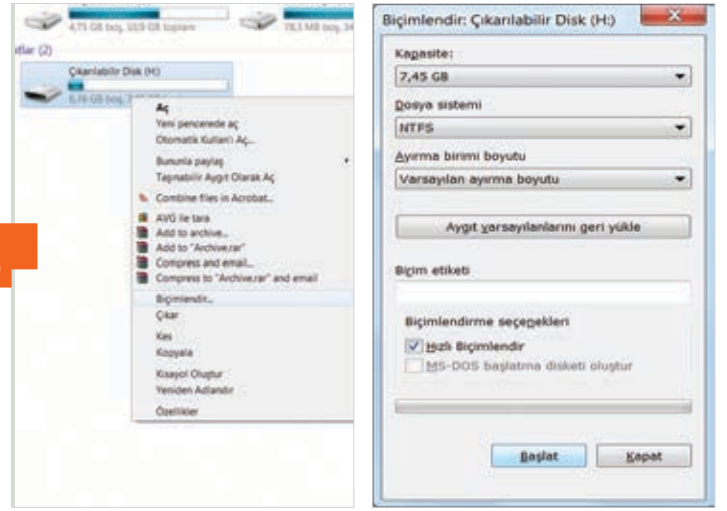
Ağ belleğini kalıcı olarak bir sürücü adı ile birlikte bilgisayarınıza entegre etmek için (Windows gezgininde) paylaşılan →

1

2

3

4

TEST Yönlendirici NAS

>>Network | FRITZ-NAS | fritz.nas<< dosyasına sağ tıklayın ve >>Connect network drive<< (ağ sürücüsüne bağlan) seçeneğini seçin. Takip eden diyalogdan istediğiniz sürücü adını belirleyin (ağ sürücülerine ait sürücü adları genelde 'Z'den geriye doğru atanır ve böylece değişen yerel USB veri saklama aygıtlarıyla çakışmaz). Bilgisayar FritzBox'a her bağlandığında ağ sürücüsünün sürekli aynı sürücü adına bağlı olması için >>Son<< düğmesine tıklayın.

5 Media server (ortam sunucusu) özelliğini etkinleştirme

Ağdaki dosyalara bilgisayardan erişmenin en basit yolu yukarıda belirtilen ağ paylaşımıdır. Yine de, öncelikli olarak fotoğraf görüntüleyen fakat müzik ve video da oynatabilen televizyonlar ve mobil cihazlar için daha zarif bir seçenek de mevcuttur: AVM media server. Bu yazılım, sürücüdeki ortam dosyalarını basit bir kullanıcı arayüzüne sahip cihazların net bir şekilde görüntüleyebilmesini sağlayacak şekilde işler. Televizyon gibi son cihazlar UPnP/DLNA yayın standardını kullanarak dosyayı doğrudan FritzBox'tan yürütür. NAS fonksiyonu etkinse, varsayılan ayar olarak FritzBox çalışıyor olacaktır. >>Home network | Media server<< (ev ağı | ortam sunucusu) bölümü; görüntülenen sürücü adı gibi seçenekleri değiştirme ve USB sürücülerinden hangisinin görüntüleneceğini belirleme imkanı sağlar. >>Media sources on the internet<< (internetteki ortam kaynakları) bölümü ile >>Internet radio<< (internet radyosu) ve >>Podcast<< (ortam akışı) sekmeleri; ya önceden yapılandırılan öğeler takarak ya da internet radyosunun URL'si (http://...m3u) veya ortam akışı kaynağı (XML dosyası URL'si) girerek ilgili hizmeti devreye sokmanıza imkan tanır. Bu da, UPnP/DLNA destekleyen fakat internete bağlanabilen yazılıma sahip olmayan eski televizyonlardan da bu hizmetlere erişebilmenizi sağlar.

6 Ortam dosyalarını televizyonda oynatma

NAS belleğinin içeriğini televizyonla görüntülemek için >>MediaPlayer<< işlevini veya televizyon menüsünden benzerini açın. Kaynak olarak >>AVM FRITZ!Mediaserver<< seçin. Bazı cihazlar dosyaları doğru şekilde kategorilere ayırarak görüntüleyemeyebilir (örn. türe/sanatçıya/albuma göre müzik). Öte yandan, dosya yapısına göre listelemek ise nadiren sorun çıkarır. UPnP/DLNA standardının yalnızca cihazlar arasındaki iletişimi düzenlediğini aklınızda tutun. Ancak televizyonun/ortam oynatıcısının söz konusu dosya biçimini ve kullanılan codec'leri desteklemesi halinde oynatma işlemi gerçekleşir.

7 Akıllı telefonlar ve tabletler için router NAS

Router NAS'daki ortam dosyalarını akıllı telefonlar veya tabletlerde oynatmanın en kolay yolu, Google Play veya Apple'ın App Store'unda bulunabilen 'AVM Fritz!Media' uygulamasını kullanmaktır. İçeriği söz konusu mobil cihaz üzerinden oynatabilmesine ek olarak uygulama aynı zamanda bu içeriği UPnP/DLNA destekleyen başka bir çıkış cihazında da oynatabilmektedir (örneğin televizyon). Bu işlevi kullanabilmek için uygulamadaki 'properties' (özellikler) düğmesine basın ve istediğiniz çıkış cihazını seçin.

8 Uzaktan erişimin kurulumu

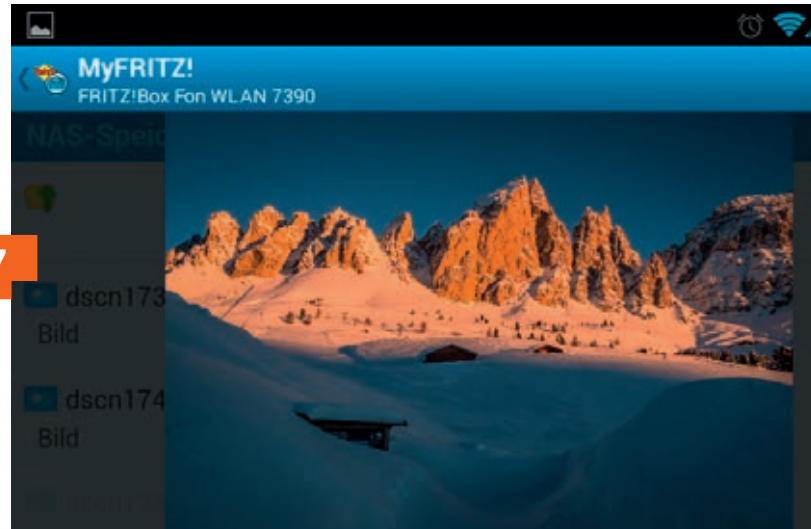
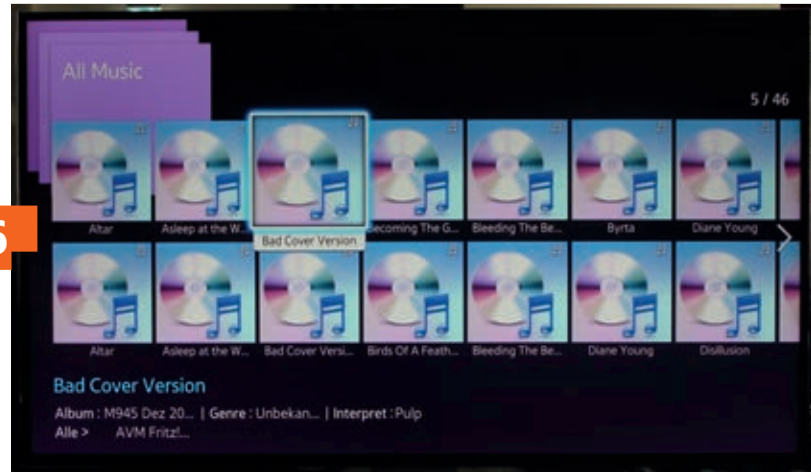
FritzBox kullanılıyorken sisteme internet üzerinden ulaşabilmek oldukça kolaydır: FritzBox'un web arayüzünden >>Internet | MyFritz<< seçeneğine tıklayın ve yeni bir MyFritz hesabı açmaya yarayan sihirbazı başlatın. Şimdi de router'ı yapılandırmak için istediğiniz herhangi bir bilgisayarı kullanarak http://myfritz.net internet sayfası üzerinden FritzBox'unuzda oturum açın ve NAS dosyalarına erişmek için >>FRITZ!NAS<< bağlantısını kullanın.

5

6

7

8

NAS cihazı olarak kurulum:

En yaygın kullanılan yönlendiricilerle nasıl yapılır

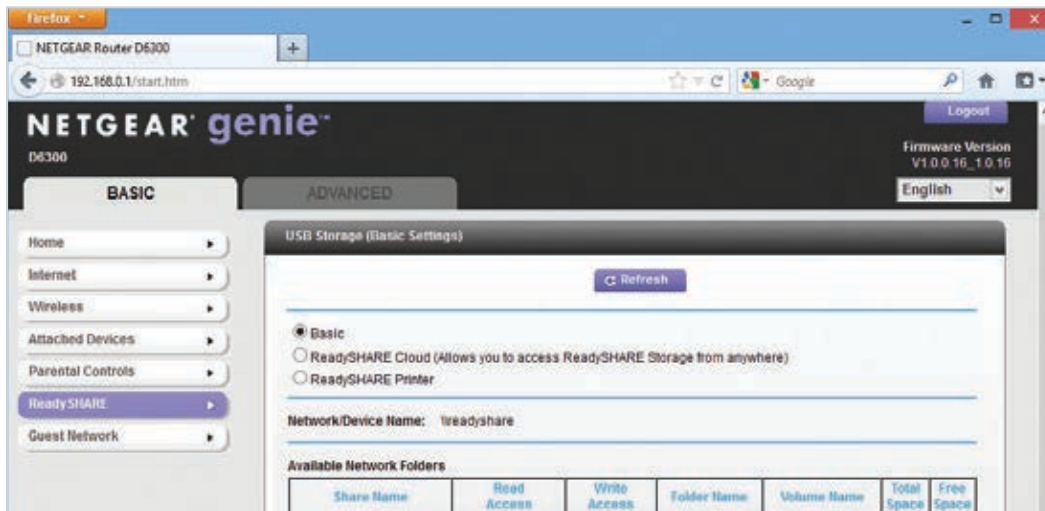
TP-Link: Temel seviye NAS

TP-Link routerların bazı pahalı olmayanları bile, İngilizce kullanıcı arayüzler kullanıyor olmalarına rağmen temel NAS işlevlerine sahiptir. USB bellek ayarları soldaki kenar çubuğunda, >>USB settings<< (USB ayarları) altında bulunabilir. Ardından >>Service Status<< (hizmet durumu) altında >>Start<< seçeneğine tıklamalısınız. Hemen altındaki kutucuğa tik atmak, şifre korumasını devreye sokar. Bu adımdan sonra paylaşım erişmek için >>admin<< kullanıcı adını ve buna ait şifreyi kullanabileceksiniz. FTP sunucusu, aynı ada sahip giriş altında yapılandırılmalıdır. Dikkat: >>Internet Access: Enable<< (internet erişimi: etkinleştir) seçeneği söz konusu olduğunda >>User Accounts<< (kullanıcı hesapları) altında bir kullanıcı oluşturmanız ve oturum açma bilgisi düz metin olarak aktarıldığından 'admin' kullanıcısı için FTP erişimini devre dışı bırakmanız gerekir. İnternet erişimi seçeneğinin düzgün çalışması için aynı adı taşıyan menü öğesi altında bir dinamik DNS hizmeti kurun. TP-Link, sadece ücretli dyndns.org sunucusunu desteklemektedir.

D-Link: Cep telefonu bağlantısı

Sadece birkaç ayar seçeneği olmasına rağmen, D-Link DIR-868L test cihazının kafa karıştırıcı web arayüzü NAS işlevlerini yapılandırma işlemini zorlaştırmaktadır. Router, veri saklama aygıtını Windows ağında sunmakta, fakat kullanıcılar oluşturulamamakta ve yetkiler değiştirilememektedir. Bunun yerine dosyaların internet üzerinden erişilebilir olmasına odaklanılmış. Bu da >>Shareport Web Access<< seçeneği ile yapılıyor. Router, dosyaların görüntülediği bir web arayüzü oluşturmakta fakat dosya yükleme işlevine veya dosya yönetimi işlevine sahip değildir. SharePort için oluşturulabilen kullanıcılar, Windows ağı için geçerli olmamaktadır. D-Link SharePort uygulaması, akıllı telefonlar ve tabletlerden routerın USB belleğine fotoğraf ve başka dosyaların kaydedilmesine imkan sağlar. D-Link, internet üzerinden uzaktan erişim için ücretsiz mydlink hizmetini sunmaktadır.

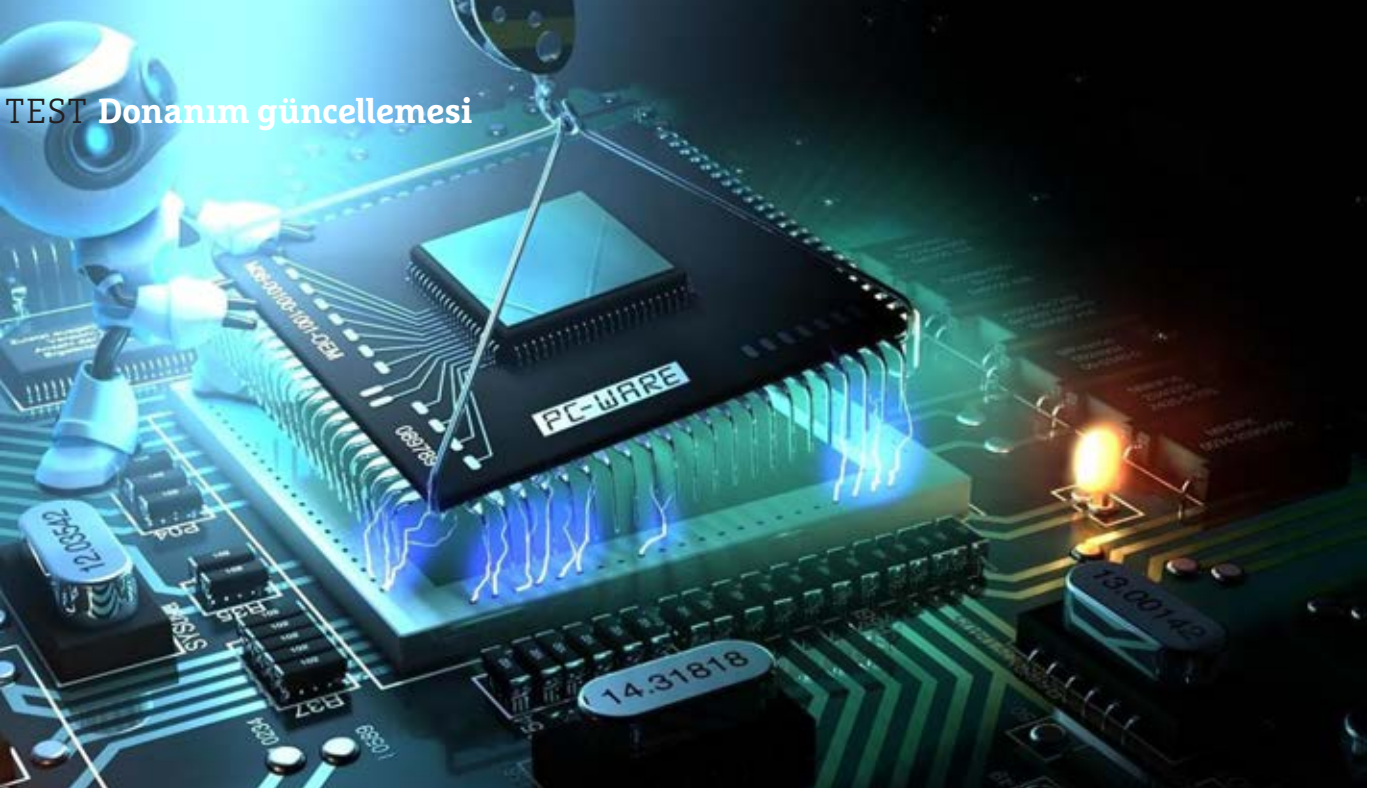

Netgear: Kolay erişim

'Netgear Genie' aygıt yazılımına sahip (test ettiğimiz) Netgear R7000, ağdaki USB sürücülerini derhal ve şifresiz olarak kullanıma sunar. Windows gezginine '\\192.168.1.' girildiğinde verileriniz görüntülenir. Diğer seçenekler >>Simple | ReadyShare<< altında bulunabilir.

Her ikisi de internet üzerinden erişim için devreye sokulabilen HTTP ve FTP üzerinden erişime imkan sağlayan hizmeti devreye sokmak için >>Enhanced settings<< (gelişmiş ayarları) kullanabilirsiniz. Mantıklı olarak HTTP yerine HTTPS sunulmaktadır. Sabit bir URL ile Netgear'ın ücretsiz Dynamic-DNS hizmetinden routerınıza ve ağ sürücüsüne eriş-

bilirsiniz. Netgear, routerı ayarlayabilmek ve NAS dosyalarına erişirken akıllı telefon ve tablet kullanabilmek için Genie ve ReadyShare uygulamalarını sağlamaktadır. Bu uygulamalar internet üzerinden çalışabilmekte ve seyahat halindeyken kullanıcılara router NAS üzerindeki fotoğraf, müzik ve videoları görmeyi sağlamaktadır.

Tüm donanımınızı bedavaya geliştirin

**Bilgisayar ve diğer cihazlarınızın kullanım ömrünü artırın.
Hem de ücret ödmeden!**

Hüseyin Cem Köylü

Bilgisayar, tablet, modem veya telefon. Bunlardan hangisini alırsanız alın, birkaç ay sonra modası geçmiş gibi hissettirmemlidir. Yeni sunulan özellikler, daha iyi bir performans ve geliştirilmiş güvenlik; sırf siz önceden satın aldınız diye cihazınızın tüm bu yeniliklerden mahrum kalması gerekmez.

Önemli geliştirmeleri yeni işletim sistemi sürümleriyle birlikte otomatik olarak alırsınız. Windows Update ise özellikle bilgisayar güvenliği ve istikrarı ile ilgili geliştirmeleri düzenli olarak indirir. Fakat bunlara oranla daha az bilinen çok sayıda geliştirme mevcuttur ki, hiçbirimiz bu geliştirmelerin sistemimize yapacağı katkılar için Windows, Android veya iOS'un yeni sürümlerini beklemek istemeyiz. Bu geliştirmeler ağ bağlantılarınızı güçlendirebilir, fotoğraf makinenize yeni filtreler ekleyebilir, dahili hafızanın telefonu ya da tabletinizle kullanılmasının önünü açabilir hatta yepyeni bir Tablet OS yüklemenizi sağlayabilir.

Cep telefonu şirketiniz, internet sağlayıcınız ya da Microsoft tarafından size bahsedilmeyen pek çok geliştirme olabilir. Bu makalede donanımlarınızın ücretsiz geliştirilmesini ele alacağız.

Masaüstü ya da dizüstü bilgisayarlarınızı nasıl güncellersiniz?

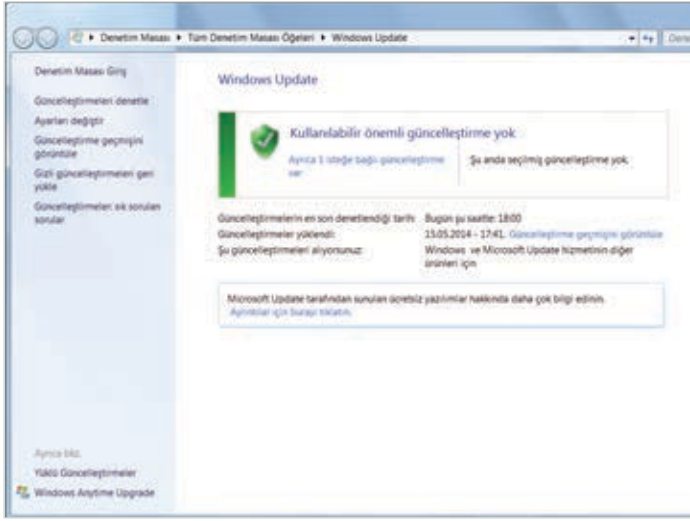
Windows Update (güncelleme) servisi düzenli fakat genellikle ufak tefek yükseltmeler uygular. Windows Update'in uygulamadığı fakat sizin sisteminizde isteyebileceğiniz pek çok geliştirmenin olması yüksek bir ihtimaldir.

Windows Update genellikle bilgisayarınızda otomatikte ayarlıdır ve internete bağlandığınız zamanlarda kendiliğinden belirli geliştirmeleri yüklemektedir.

Windows Update ayarlarınızı ve güncel geliştirmeleri görmek için "Başlat" a bastıktan sonra "Windows Update" yazıp tıklamanız gerekmekte. Açılan pencerede yeni güncelleştirmeleri denetleyebilir, güncelleştirme havuzundan istediklerinizi bilgisayarınıza yükleyebilirsiniz. İsteğe bağlı güncelleştirmeler listesi sıklıkla Windows ile doğrudan alakası olmayan (ekran kartı güncelleştirmeleri gibi) önemli yenilikler içerir. İstedığınız güncelleştirmeleri seçtikten sonra bilgisayarınıza yükleyebilirsiniz. Pencerede seçtiğiniz güncelleştirmelerin durumları (yükleniyor, yüklendi.. gibi) gösterilecektir. Donanımsal geliştirmeler genellikle bilgisayarınızı yeniden başlatmanıza ihtiyaç duyar. Fakat bu işlemi anında yapmanıza gerek yoktur zira bu güncelleştirmeler zorunlu ve kritik olanlardan ziyade isteğe bağlı olanlardır.

Bilgisayarınızı Windows 8.1'e yükseltin

İşletim sisteminizi Windows'un en son sürümüne yükseltmeniz yeni donanım yükseltmelerinden yararlanmanızı sağlayacak ve bilgisayarınızın diğer cihazlarınızla olan uyumunu olumlu yönde etkileyecektir. Windows 8 sahibi kullanıcılar için 8.1 sürümüne yükseltmek ücretsizdir ve sistem gereksinimleri neredeyse aynıdır. Güncelleştirme işlemi Windows Mağazasından yapılabilir. Yapacağınız yükseltme sonrasında yerleşik uygulamalarınız güncellenecek ve yeni uygulamalar kullanılabilir hale geçecektir. Windows 8.1 güncelleştirmesinin 32 bitlik sürümü 3000, 64 bitlik sürümü ise 3850 MB yer kaplamaktadır. Sürücünüzde gerekli boş alana sahip olduğunuzdan emin olun. Ufak olasılıkla da olsa çıkabilecek aksiliklere önlem olarak dosyalarınızı yedeklemek mantıklı olacaktır.

Henüz yüklediğiniz kullanışlı güncellemeler için Windows Update uygulamasını kontrol edin.

Sürücülerinizi güncelleyin

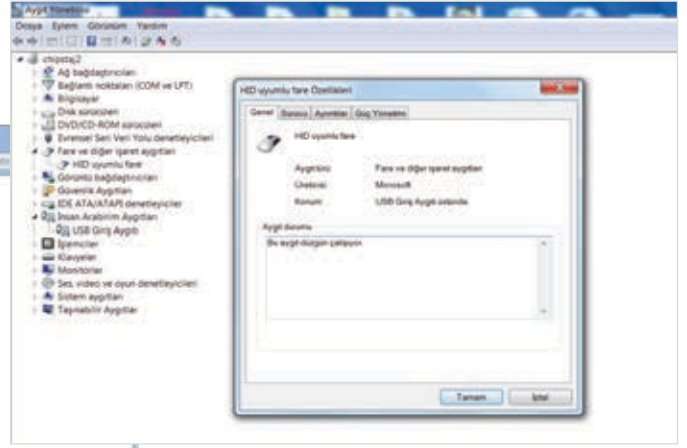
Bilgisayarınıza getirebileceğiniz ücretsiz güncellemelerin pek çoğu sürücüler kapsar. Sürücü; spesifik bir donanım elemanı için yazılan, yazıldığı elemanın çalışmasını ve Windows ile iletişim kurmasını sağlayan yazılıma verilen addır. Bilgisayarınızda verimle çalışmayan bir parça olduğunda, yeni bir sürücü çoğunlukla sorunu çözecektir. Sürücü güncelleştirmeleri genellikle donanımın yeni teknolojiler ile (daha hızlı Bluetooth veya yeni bağlantı protokolleri gibi) daha verimli çalışmasını sağlayacak yenilikler de içerir.

Donanımlarınızı güncelleme en iyi yolu "Denetim Masası"dır. Aygıt Yöneticisi penceresini açtığınızda listelenmiş şekilde aygıtlarınızı göreceksiniz. İstedığınız birini, yanındaki ufak oka basarak genişletin. Hemen ardında kırmızı ya da sarı bir üçgen uyarısı barındıranlar, tekrar düzgün çalışmak adına yeni bir güncelleştirmeye ihtiyaç duyanlardır. Bu üçgene basıp güncelleme seçeneğini seçerseniz Windows size gerekli sürücünün bilgisayarınızda bulunup bulunmadığını ve gerekli sürücünün bulunması için interneti kullanmayı isteyip istemediğinizi soracaktır. Eğer Windows geçerli bir sürücü bulamazsa size gerekli donanım için Microsoft tarafından yayınlanan genel sürücüyü önerecektir. Fakat spesifik olarak sizin donanımınız için yazılmış sürücüler tercih etmeniz yararınıza olacaktır.

Sürücüyü kendiniz bulmak isterseniz, arzu ettiğiniz donanımınızın adını ve model numarasını not edin. Üretici firmanın web sitesine giderek gerekli yazılımı bulun ve bilgisayarınıza indirin. Sürücü kurulumundan sonra sisteminizde performans artışı ile karşılaşmazsanız veya eskiye göre düşüş hissederseniz Aygıt Yöneticisi panelinden sürücü yazılımını silin.

Gizli donanım güncelleştirmelerinin peşine düşün

Masaüstü ve dizüstü bilgisayar üreticileri çoğunlukla kendi güncelleştirmelerini ayrı olarak yayınlarlar. Yeni güncelleştirmeleri ararken bunları gözden kaçırmaz olasıdır. Üretici firmanızın sitesinde bilgisayarınızın model adı ve numarası ile arama yaparak bu tarz güncelleştirmelerden haberdar olabilirsiniz. Örneğin dizüstü bilgisayarınıza getirilen yeni dosya paylaşım olanakları ve gelişmiş ekran seçeneklerinden faydalanabilirsiniz.

Aygıt yöneticisini kullanarak fareniz, monitörünüz veya ağ kartınız için yeni güncelleştirmeleri denetleyin.

Dizüstü Bilgisayarınızı Güncel Hale Getirin

Laptop kullanılabilirliğini geliştirmek için yeni bir Windows sürümünü bekleme zorunluluğunuz yok. Wi-Fi, Bluetooth ve sistem performansınızı hemen iyileştirebilirsiniz.

Dizüstü kablosuz ağını geliştirmek

Dizüstünüzdeki kablosuz bağlantı çipini değiştirmek yaklaşık olarak size 50 dolar'a mal olacaktır. Bu işlemin Wi-Fi'nızı güçlendirme potansiyeli olsa da, dizüstünüzü demonte edip bir parçayı başkasıyla değiştirmenize ihtiyaç duyacaktır. Sadece kendine güvenenlerin kalkışması gereken zor bir proses olmasının yanı sıra dizüstü bilgisayarınızın garanti kapsamını kaybetmesine sebep olabilir. Bazı durumlarda kimi dizüstüler içlerinde ekstra bir kablosuz bağlantı adaptörü yuvası bulundurabilir. Ekstra bir adaptör sinyali konsantre ederek bağlantınızı güçlendirebilir. Yine de bu geliştirme de hafife alınmamalıdır.

Başka ve basit bir geliştirme seçeneği ise USB'li dongle eklentisi olarak harici bir Wi-Fi modülü kullanmaktır. Bu eklentiler 8 Avro gibi düşük bir ücrete sahip olmalarının yanı sıra kolay bir tak-kullan fonksiyonuna sahiptirler. Bu eklentilerin yazılımları genellikle USB cihaz ile birlikte gelir ve cihazı bilgisayarınıza taktığınızda yükleme işlemine başlar. İlgili yazılımlar Windows'un hemen hemen her sürümüyle uyumlu da olsa, almadan önce kontrol etmeniz daha doğru olacaktır.

Daha güçlü bir kablosuz bağlantı sinyali yakalayın

Intel kablosuz bağlantı yongaları için ücretsiz firmware geliştirmeleri sunmakta. Bunlara firmanın sitesinden ulaşabilirsiniz. Belli spesifik donanım ürünlerinin geliştirilmesi yeni firmware'lerin kurulumundan geçer. Firmware, her bir donanım parçasına yüklenmiş durumda bulunan ve parçalarının özelliklerine erişim sağlayan yazılımdır. Firmware geliştirmeleri size daha çok seçeneğe ulaşmanın yanı sıra daha yüksek güvenlik te sağlayabilir. Yani bu güncellemeleri takip halinde olmak yararınıza olacaktır. Kendi donanımınızla uyumlu Firmware'leri indirmanız oldukça önemlidir zira uyumsuz bir Firmware donanımın çalışmasını durdurabilir. Kendi firmanızın dışındaki bir üreticinin elinden çıkan Firmware'ler ise cihazınızı garanti kapsamından çıkarabilir.

Gerekli Firmware geliştirmesini bulmak için, üretici firmanızın

web sayfasına gidin. Kendi ürününüz için yapılabilecek indirmeleri kendi işletim sisteminiz için araştırın. (Siz satın aldığınız süre zarfında yeni işletim sistemleri piyasaya sürülmüş olabilir). Bulduğunuz Firmware dosyasını yayınlanalı birkaç aydan fazla olduysa indirmeyin. İndirdiğiniz dosya sıkıştırılmış ise gerekli programları kullanarak açın. Çift tıklayarak yükleme penceresine gidin ve kullanım sözleşmesini okuyup kabul ederek yazılımı yükleyin. Intel harici marka cihazlar kullanan kullanıcılar Wi-Fi çiplerinin modellerini, üretici firmaların web sayfalarından öğrenebilirler. Wi-Fi'ler ile ilgili başka bir geliştirme ise Connectify (connectify.me) gibi bir bağlantı paylaşım aracı kullanmaktır. Bu ücretsiz program ile laptopunuzdaki kablosuz bağlantı çipini kullanarak kendi kablosuz bağlantı alanınızı oluşturup Wi-Fi özelliği olan diğer cihazlarınızla (telefonlar ve tabletler gibi) internete bağlanabilirsiniz. Ücretsiz Connectify hesabınızla beş cihaza kadar kablosuz bağlantıdan faydalanmanız mümkündür. Bu geliştirme dizüstünüzdeki kablosuz bağlantısını güçlendirmese de, Android veya iOS cihazlarınıza kendi çiplerinin uyarısız bir şekilde devre dışı kalabilme ihtimaline karşın daha güvenilir bir kablosuz bağlantı sunmak için şahane bir yoldur.

Bilgisayar hafızasını kolaylıkla artırın

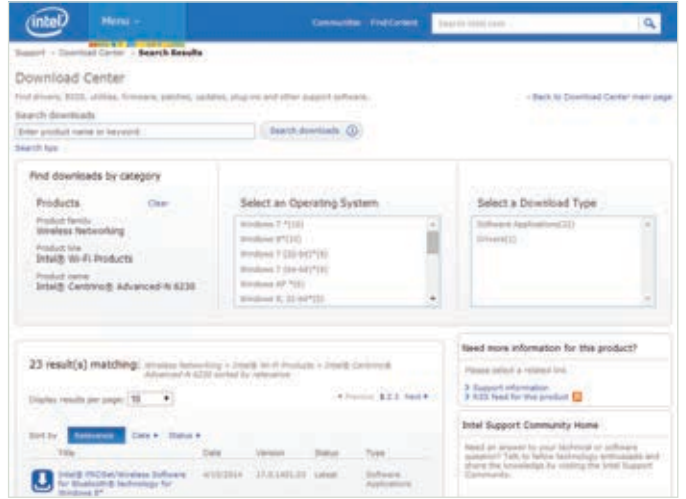
Dizüstü bilgisayarınıza yapabileceğiniz en kolay geliştirmelerden biri sisteminizin hafızasını artırmaktır. Herhangi bir USB sürücüsü, bir SD Kart, hatta ve hatta eski bir MP3 çalar, dizüstü bilgisayarınıza ekstra RAM eklemek için kullanılabilir. Bu geliştirmenin işe yarayabilmesi için Windows Vista, Windows 7 veya Windows 8 kullanıyor olmanız gerekir. USB cihazınızı bilgisayara taktıktan sonra "Otomatik Kullan" penceresinin açılmasını bekleyin. Açılan pencerede "Sistemimi Hızlandır" seçeneğini tıklayın. Eğer otomatik kullan penceresi açılmaz ise, bilgisayarından USB sürücünüze sağ tıklayıp özellikler menüsünden "ReadyBoost"u seçin. Daha sonra kaydırma çubuğu ile ekstra hafıza için ayıracığınız alanı belirleyip "Bu aygıtı ReadyBoost'a ada" seçeneğini işaretleyip uygulayın.

Sürücü ekstra hafıza performansını yalnızca sisteminize takılı iken sağlayabilecektir. USB sürücünüzü/SD kartınızı bilgisayarınızdan ayırdığınız anda performans artışı kaybolacaktır. USB cihazınız takılıken Windows'u yeniden başlatmayın. Windows USB üzerinden yeniden kurulum yapmaya çalışırsa, laptopunuzun açılmasında sorunlarla karşılaşabilirsiniz. Eğer USB cihazınızın diğer sistem açılışlarında da fazladan hafıza eklemesi yapmasını arzu ederseniz denetim masasından otomatik kullan seçeneklerine gidin. Cihazlar kısmından ReadyBoost özelliklerini aktive edin.

Tablet ve telefonunuzu geliştirin

Google'ın yeni Android sürümü Android 4.4 KitKat yayınlanmaya başladı. Akıllı telefonunuz destekliyor ise işletim sisteminizi KitKat'e yükseltmeniz size büyük faydalar sağlayabilir. Telefonunuza Android 4.4'ü hemen indiremeyeceğiniz, fakat bu 4.4 ile gelen bazı yeniliklerin, sizin Android sürümünüze eklenmeyeceği anlamını taşımaz. Akıllı telefonunuzu belirli bir operatörden sözleşmeli aldıysanız, yeni sürüme yalnızca telefon operatörünüz yayınladığı zaman geçiş yapabilirsiniz. Sözleşme durumları olmadıgından tabletlerin sürüm değiştirmesi daha kolaydır.

Tabletinizin Android versiyonunu incelemek için, seçeneklerden tablet özelliklerine gelin. Kullandığınız versiyon gösterilecektir. Sistem geliştirmeleri seçeneğiyle tabletinize yükleyebileceğiniz yeni Android sürümlerini aratabilirsiniz. Bazı tablet ve telefonlar yeni güncellemeleri belli periyotlarla kontrol eder ve sizi bu konuda uyarır. Samsung firması kullanıcılarına akıllı cihazlarını bilgisayarda kontrol etmek ve yeni versiyon düzenlemeleri yapmak için Kies isimli bir yazılım sunuyor. Bazı kullanıcılar eski sürümlerindeki bazı kullanım zorluklarından şikayetçi olsalar da,

Dizüstünüzün kablosuz bağlantı yongası için Intel'in yeni firmware sürümünü edinin.

yeni sürüm için Samsung internet sayfasına gidip destek bölümünü açarak cihazınızın modelini seçebilir ve indirilebilir içerikten cihazınız destekleniyor ise Kies'in güncel sürümünü indirebilirsiniz. Uygulama Windows XP, Vista, 7 ve 8 tarafından çalıştırılabilmektedir.

Kendi başınıza yeni Android özellikleri ekleyin

Üretici firmanız sisteminizi yeni Android sürümüne yükseltmenize izin vermiyorsa ve sözleşmeniz bittiyse cihazınızı bir yenisiyle değiştirmek isteyebilirsiniz. Cihazınızı değiştiremiyorsanız ve çaresiz durumdaysanız sisteminizi USB Geliştirici Moduna sokarak "formatlayıp" yeni Android sürümünü yükleyebilirsiniz. Fakat bu işlem cihazınızın garantisini kaybetmesine ve geliştiricinin sonradan yayınlayacağı otomatik yüklenen geliştirmelerden yararlanamamanıza neden olacaktır. Ayrıca bu işlem; yaparken kullanacağınız üçüncü parti yazılımlardan ötürü sizi siber suçluların saldırılarına karşı savunmasız da bırakabilir.

Son Google özelliklerini telefon ve tabletlerinizde kullanabilmenizi sağlayacak başka ve kolay bir yol da mevcuttur.

Ağustos ayında Google, yeni Play Store versiyonunu, Google Play Store aracılığıyla uygulamaya koydu. Bu değişiklik uygulamaların satın alınması ve indirilmesi işlemlerini kolaylaştırıyor. Bu geliştirmeyi yaparsanız bedava Google Play Music uygulamasını da kullanabilecek, bilgisayarınızda bulunan 20.000'e kadar müzik dosyasını yayınlayıp indirebileceksiniz.

Cihazınız Android 2.2 ve üzerindeki sistemleri kullanıyorsa Google Play servislerini indirebiliyor olmanız gerek. Bu aynı zamanda Android cihazlarda önceden gelen belli uygulamaların güncelleştirilmesini ve Google Play Store, Hangouts, Google Now ve Photo Sphere gibi yeni Google uygulamalarını edinebilmenizi de sağlayacaktır.

Eğer cihazınızı Android 4.3'e yükseltebilirsiniz, yepyeni bir kamera uygulaması ve akıllı Bluetooth cihazlarını da destekleyen geliştirilmiş Bluetooth özelliklerine kavuşacaksınız. Bu geliştirme size daha sofistike Bluetooth cihazlarını telefonunuzla koordineli çalıştırma imkanı sunacak. Windows Phone 8, BlackBerry ve iOS'un zaten kullanıyor olduğu bu Bluetooth geliştirmesi Android cihazlara 4.3 ile getirilecek. Ayrıca Android 4.3 ile belli kullanıcıların hesaplarına kısıtlama getirebileceksiniz. Bu yenilik örneğin çocuğunun telefonuna indireceği uygulamalar veya kullanıcı bilgileriyle yapacağı işlemlere çeşitli kısıtlamalar getirmek isteyen kullanıcılar için oldukça yararlı olacaktır.

Ücretsiz bir yazılım vasıtasıyla Amazon Kindle tabletinizi güncelleyin.

Telefon ve tabletinize depolama alanı veya hafıza ekleyin

USB OTG (On-The-Go) desteği, tablet ve telefonlarınıza fazladan hafıza eklemenin ve takılı kartın veya USB belleğin içerisindeki resimleri tabletinizde görebilmeniz bir yolunu sunar. OTG; iOS, BlackBerry ve Windows cihazlarda kullanılabilir durumda. OTG uygulaması Android 4.0 ile beraber duyurulsa da destek anlamında geçici ve üstünkörü idi. USB cihazınızı bağlamak için ayrı bir OTG data kablosuna ihtiyacınız olabilir. Bu kablolar piyasada 15 TL civarında bulunabilmekte.

Android cihazınızın USB OTG desteğine sahip olup olmadığını kontrol etmek için Google Play Store'dan ücretsiz olarak USB Host Diagnostics adlı uygulamayı edinebilirsiniz. İndirme bittikten sonra uygulamayı açın. Start Diagnostics seçeneğini seçin. Daha sonra OK'e basarak bağlı bir USB cihazınızın olmadığını teyit edin. Uygulama size söylediği zaman USB cihazınızı bağlayın. Eğer cihaz tespit edilirse, program penceresinde listelenecektir. Eğer listelenmiş hiçbir şey yok ise, Android cihazınızın USB OTG desteğine sahip olmaması kuvvetle muhtemeldir.

Amazon Kindle tabletinizi geliştirin

Amazon Kindle Fire tabletleri kendilerine has bir Android işletim sistemine ve Amazon tarafından idare edilen bir uygulama merkezine sahipler. Bazı insanlar bu sebeplerden ötürü Kindle Fire'i kısıtlayıcı bulur. Eğer üzerinde kullanacağınız uygulamalar bulmadığınızdan dolayı kullanmadığınız birinci jenerasyon bir Amazon Kindle tablete sahipseniz Kindle OS'yi silip standart Android sistemlere geçiş yapmayı düşünebilirsiniz. Resmi olmasa da Amazon tabletlerin Android 4.0 çalıştırmasını sağlayan yazılımlar internette mevcuttur. Fakat bu işlem için tabletinizi formatlamanız gerekeceğinden ve bu işlem tabletteki tüm bilgileri sileceğinden, bu işe kalkışmadan önce bilgilerinizi yedeklediğinizden emin olmanız akıllıca olacaktır.

iPhone ya da iPad'inizi nasıl geliştirirsiniz?

Apple iOS 7 sistemini piyasaya sürdü. iPhone 4 ve üzerindeki telefonlarınız ve iPad 2 ve üzerindeki tabletleriniz için iOS 7'ye geçiş yapmanız mümkün. iOS 7, eski versiyonlara göre daha dik açılı ikonları ve daha açık tonlu temalarıyla oldukça farklı bir görünüme sahip. Yeni bir kontrol merkezi var. Yeni kontrol merkezi hızla bağlantı ayarlarını değiştirebilmenizi, kamerayı açabilmenizi ve bir uygulamayı önizleme moduna alabilmenizi sağlıyor. Ayrıca kameraya yeni filtreler ve panorama modu getiriyor.

Eski bir cihazı güncellemek için Ayarlar-Genel-Yazılım Güncelleme-Şimdi Yükle yolunu izleyin. iOS cihazlarınızı güncellemek

Erişilebilir iOS geliştirmeleri için Apple tabletinizdeki yazılım güncelleme menüsü.

için cihazı bilgisayara bağlayın ve iTunes uygulamasını açın. iTunes'ta güncelleştirmeleri denetleyin ve akıllı cihazınızdaki tüm verileri yedekleyin. Verilerinizi iCloud (Apple'ın çevrimiçi bulut servisi) yerine bilgisayarınızda yedeklemenizi öneriyoruz. Bunun için öncelikle iCloud'u devre dışı bırakmalısınız. Ardından iTunes'un senkronizasyon özelliğini manuel olarak başlatın. Bunun için Dosya-Aygıtlar-Yedekle-Şimdi Yedekle yolunu izlemeniz gerekecektir. Eğer iPhone veya iPad'inizi bilgisayarınıza bağladığınızda göremiyorsanız iTunes'u açıp Görüntü sekmesinden Kenar Çubuğuna gelip cihazınızın üzerine tıklayın.

Cihazın en son ne zaman yedeklendiğini öğrenmek için iTunes'u açıp Düzen-Tercihler menüsünden aygıtlara gelin. Son yedeklemenin zamanı gösterilecektir.

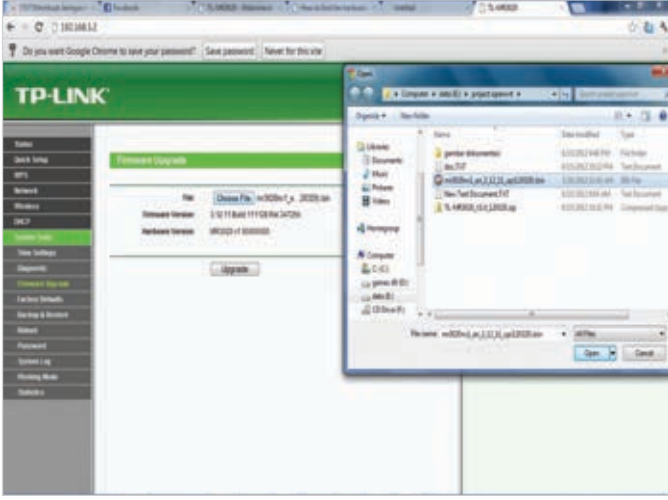
Eğer iCloud ile yedekleme yapmak isterseniz ayarlar menüsünden iCloud'u, ardından da "Saklama Alanı ve Yedekleme"yi seçin. Açık veya kapalı seçeneğini "Açık"a getirin. Ardından uygulamalarınızın bulunduğu listeyi gezerek yedeklemeyi arzu ettiklerinizi belirleyin. Böylece 5 GB'lık ücretsiz yedekleme limitinizi aşmazsınız. Müziklerinizi bilgisayarınıza, fotoğraf ve kitaplar gibi verilerinizi ise iCloud'a yedeklemek daha mantıklı olacaktır. Bir kere aktive edildikten sonra tablet veya telefonunuz, kablosuz bağlantı sağladığı zamanlarda otomatik olarak yedekleme yapacaktır.

Modeminizi Güncelleştirin

Hepimiz daha hızlı bir bağlantı hızı aşkıyla yanıp tutuşuruz. Fakat internet hızımız çoğunlukla bağlantı sağlayıcı firmamızla ilgilidir. Bu konudaki istisnalardan biri bilgisayarın yönlendiricisi (router), yani bilgisayarın internete bağlanmasını sağlayan cihazdır. Yönlendiricimizin Firmware'ini güncellemek modeme yeni özellikler kazandırabilmektedir. Ne yazık ki bazı internet servis sağlayıcıları kendi başınıza firmware güncelleştirmesi yapmanıza izin vermezler. Eğer servis sağlayıcınızın verdiği modem üzerinde yönlendiriciyi kullanıyorsanız ve sözleşmenizin gerektirdiği minimum süreyi aştıysanız yeni bir router talebinde bulunabilirsiniz.

Eğer kendi yönlendiricinizi kullanıyor veya sıkıntısız bir şekilde servis sağlayıcınızın yönlendiricisini geliştirebilecek durumdaysanız, bu geliştirme uğraştığınıza değecektir. Yeni bir firmware size daha gelişmiş güvenlik seçenekleri sunacak, hangi internet aktivitelerinizin hangi önceliğe sahip olacağını QoS(Ağ İletişimi Hizmet Kalitesi) yani port önceliği seçenekleri ile ayarlayabilmenizi sağlayacaktır. Örnek vermek gerekirse online oyunlarınız için Skype'a veya yapacağınız yayınlar için iPlayer'a öncelik verebilirsiniz. İnternet devamlılığınıza geliştirmek için Firmware geliştirmeleriyle bağlantınızı daha az sıkışık frekanslar üzerinden yapabilirsiniz.

Öncelikle yönlendiricinizin kullandığı firmware'in adını ve ver-

Mevcut firmware versiyonunu kontrol etmek için yönlendiricinizin yönetici sayfasına giriş yapın.

siyonunu öğrenmeniz gerekli. Yönlendiricinizin yönetici paneline gerekli kullanıcı adı ve şifre ile giriş yapın (genellikle bu bilgiler cihazın ön ya da arka yüzünde yazar). Eğer şifre "123456" gibi tahmini kolay bir şey ise değiştirmenizi tavsiye ederiz. Giriş yaptıktan sonra bakım ile ilgili bağlantıları arayın. Örneğin TP-Link marka cihazlarda Firmware seçeneği, hangi firmware'in yüklü olduğunu göstermektedir. Firmware güncellemesi için cihazlara göre farklılık gösteren iki yol mevcuttur. İlkinde yönlendiricinin internete giriş yapmasına onay verirsiniz ve yönlendirici yeni firmware versiyonunu bulup kendine kurar. Diğerinde ise siz gerekli internet sayfasından güncellemeyi manuel olarak indirip kurarsınız. İkinci seçenek daha olasıdır.

Gerekli firmware sürümünü bulmak için üretici firmanızın internet sitesini ziyaret edin. Arama yaparak veya listeden seçerek yönlendirici cihazınızın sayfasına gidin. Burada sorunlar ve çözümleri üzerine rehberler ve eğer mevcut ise yazılım-firmware güncellemeleri için indirme bağlantıları bulursunuz. Firmware dosyasını bilgisayarınıza kaydedin. Yönlendiricinizin yönetim paneline geri dönerek "göz at" seçeneğiyle indirdiğiniz firmware dosyasını bulup kurun. Kurulumu onaylayın. İşlem bittikten sonra yönlendirici kendini yeniden başlatacaktır.

Wi-Fi sinyalinizi Tomato ile güçlendirin

En iyi bazı yönlendirici geliştirmeleri Linux tabanlı DD-WRT (www.dd-wrt.com) kullanılarak edinilebilir. Bu size ücretsiz firmware geliştirmeleri sağlar. (Özellikle D-Link ve Buffalo yönlendiriciler için) Eğer yönlendiriciniz desteklenmiyorsa benzeri Tomato yönlendirici düzenleme sitelerde listelenip listelenmediğini kontrol edin (<http://chip.tk/1jxbxPe>). Tomato, yönlendiricinize port önceliğini ve anten kalitesini ayarlayabilme özellikleri veren işe yarar bir geliştirmedir. Tomato kullanmak için, yönlendiricinizin yönetim paneline kullanıcı adınız ve şifrenizle giriş yapın. İlgili Tomato sürümünü www.polarcloud.com/tomato adresinden indirebilirsiniz. Şimdi yönlendiricinizin IP adresini öğrenmeniz gerekiyor. Bunun için Windows tuşu+R'ye basın. Açılan "Çalıştır" menüsüne "cmd" yazarak "Tamam"ı tıklayın. Açılan komut satırına "ipconfig/all" yazarak enter tuşuna basın. "IPv4 adresi"nin karşısındaki satır, sizin ip adresinizdir. Yönlendiricinizin arayüzündeki TCP/IP ayarlarına gitmek, IP adresinizi öğrenmenin bir diğer yolu olabilir. Tomato için kullanılacak Firmware geliştirmeleri tıpkı diğer standart internet erişimi ve yönlendiriciler için yukarıda belirtilen şekilde geçerlidir.

yorum@chip.com.tr

Diğer Donanım Geliştirmeleri

► Yazıcınızı nasıl geliştirirsiniz?

Yazıcınızın sürücülerini işletim sisteminize yaptığınız her yükseltmenin ardından yenilemeniz gerekir. Yazıcınızın tam model adı ve gerekirse numarasını bir kenara kaydedip (yazıcının ön ya da arka yüzünde yazıyor olacaktır) üretici firmasının internet sayfasına gidin. Sitede "Destek ve Sürücüler" sayfasını bulmaya çalışın (başka ve benzer isimler de kullanılabilir, "İndirmeler" gibi). Bu sayfaların sizi ilgili yazılım, destek indirmeleri ve Firmware geliştirmelerine götürebilmesi gerekir. Arama bölümüne cihazınızın model adını girin veya listeden bulun. İşletim sisteminizi (32 veya 64 bit oluşunu da göz önüne alarak) seçin ve indirmeyi yapın. Epson yazıcıların firmanın internet sayfasından edinebileceğiniz bir yazılım güncelleme aracı mevcuttur. Tüm Windows versiyonlarıyla uyumludur. Çalışabilmesi için yazıcınızın bilgisayara bağlı olması, ya da ikisinin de aynı kablolu ağa bağlanmış olması gerekir. Başlat menüsünden programlara girin. Epson Software'den Software Updater seçeneğine gidin. Kutudan yüklemek istediğiniz firmware geliştirmelerini işaretleyin. Eğer Epson klasöründe yazılım güncelleyiciyi bulamazsanız manuel olarak Epson'un sitesinden indirebilirsiniz. Yazılım güncelleyiciyi indirdikten sonra yukarıdaki adımları takip ederek istediğiniz geliştirmeleri işaretleyin. Firmware geliştirmeleri olmasa bile, pek çok yazıcı internet üzerinden indirebileceğiniz farklı içeriklere kavuşabilir. Bu içeriklerle farklı tarz belgeler oluşturabilir, fotoğraflarınıza yeni efektler ekleyebilirsiniz. Örneğin Kodak CleanPrint (Kodak resmi sitesinden edinebilirsiniz), fotoğrafının çıktısını almak istediğiniz bir belge veya internet sayfasının basılması gerekmeyen bölümlerini ayıklayarak sizi fazla kağıt ve mürekkep israfından kurtarabilir.

► Kameranızı geliştirin

Performanslarına ve özelliklerine yapılabilecek pek çok katkıdan ötürü dijital kameralar, geliştirme yapabileceğiniz cihazların başında gelirler. Dijital SLR kameralara yapılabilecek geliştirmeler sayıca "doğru ve çek" olarak da tabir edilen kompakt makinelerle göre daha fazladır. Bunun muhtemel sebebi ise bu tarz DSLR makine kullanıcılarının cihazlarıyla daha fazla vakit geçirmeleri ve üreticilerin de müşteri memnuniyetini korumak ve onlara daha fazla lens vb. aldırma için ekstra özen göstermeleridir. Fakat çoğunlukla başlarda pahalı makineler için yazılan geliştirmeler bir süre sonra daha alt modeller için de erişilebilir hale gelir. Canon RAW Codec'te de durum böyle. Son versiyon olan 1.11.0 26 farklı PowerShot modelleri için indirilebilmekte. Halbuki firma tarafından yarı-profesyonel EOS modelleri için geliştirmişti. Canon ve Sony kameraların kuvvetli fotoğraf düzenleme ve paylaşma yazılımları mevcut. İlgili yazılımları firmaların internet sayfalarından edinebilirsiniz. Panasonic ve Olympus marka kompakt fotoğraf makinesi kullanıcıları için de kameralar ve lensler için geliştirmeler web sayfalarında mevcut. Üretici firmanızın internet sitesinde kendi ürününüzün sayfasını bulun. Yazılımlar veya indirilebilir içerik bağlantılarından birine tıklayıp gerekli indirmeleri yapın. İndirme bittikten sonra dosyayı açın ve kurun. Daha sonra kameranızı bilgisayarınıza bağlayarak açık konuma getirin. Kurulum devam ederken bilgisayarınızda diğer gereksiz programları kapatmanız yararlı olacaktır.

► Kamera kart ayarlarınızı geliştirin

Kamera yükleme yazılımınızı geliştirmenin başka bir faydası ise, bilgisayarınızın hafıza kartınızdaki video ve fotoğraf dosyalarını daha fazla boş alanla tanıyacak olmasıdır. Windows XP ve Vista, SD kartlardaki silinebilir içeriği yalnızca 4 GB'a kadar tanıyabilir. Bu sistemlerde 8 veya 16 GB'lık kartlar kullanmak isterseniz, bu geliştirmenin size bir faydası olmayacaktır.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Call of Duty: Advanced Warfare, Watch_Dogs

İnceleme Dark Souls II, Daylight, Monochroma, Watch_Dogs, Wolfenstein: The New Order

İlk Bakış Destiny, Heroes of the Storm, Sunset Overdrive

Haziran Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

CHIP DVD 02. Test fotoğrafları ve videoları CHIP code: Telefon

1500 TL'ye kadar LTE'li akıllı telefonlar

Hızlı iletişim artık orta sınıfın hizmetinde: 4G ağının avantajlarını ve ucuz LTE'li telefonların ne kadar verimli çalıştığını inceledik.

FN / Barış Emre ALKIM

Veri otoyollarında sürekli sıkışıklık var. Milyonlarca akıllı telefon kullanıcısı adını evden dışarı atar atamaz fotoğraf ve video paylaşmak, sohbet etmek, navigasyon özelliğinden yararlanmak ve müzik akışı dinlemek istiyor. Eski 3G kablosuz iletişim ağları bu ağır yükün altından kalkamıyor zira bir mobil radyo hücresine bağlı tüm aygıtlar aynı bant genişliğini bölüşüyor. Çevrimiçi aygıt sayısı ne kadar fazlaysa kişi başına düşen hız da o denli azalıyor. Böylece operatörlerin vaat ettiği o hız kayboluyor, veri otoyolları tümüyle tıkanıp kalıyor. Aşırı yüklü hatlardan saniyede ancak birkaç kilobit veri akarken pahalı cep telefonlarının da en ucuz olanlardan bir farkı kalmıyor. Ne var ki yeni kablosuz iletişim standardı LTE bu sorunu çözüyor. LTE, diğer adıyla 4G, orta sınıf aygıtların bile saniyede 150 megabit gibi bir hıza erişebileceği, bomboş bir otoyol gibi.

LTE'nin UMTS karşısında bir avantajı daha var: Gecikme süresinin düşüklüğü. LTE ağı bağlantı isteklerine karşılık vermek için 60-200 milisaniye değil de 10 ila 30 milisaniyeye ihtiyaç duyuyor. Dolayısıyla yeni ağı kullanabilen telefonlar, ağdaki yoğunluğu önle-

mek için operatörler hız sınırı getirse bile internete evinizdeki bilgisayardan daha hızlı bağlanabiliyor.

Ancak LTE'nin UMTS karşısında çok ciddi bir dezavantajı bulunuyor. Yeni ağ aynı anda telefon görüşmesine ve veri aktarımına izin vermiyor. Sebebi, operatörlerin veri bağlantılarını 4G'den 3G'ye kesinti olmaksızın geçirememesi. Radyo hücreleri arasındaki geçişlerde bağlantının kesilmemesi için bu çok önemli. Aygıtların çağrı geldiği anda UMTS ya da GSM ağına geçmesinin nedeni de bu. Söz konusu işlem bir saniye sürüyor.

Yıl başında yapılan ilk ses iletim testleri başarılı olursa, kısa süre sonra VoLTE (Voice over LTE, yani LTE üzerinden ses) hizmeti de devreye girebilir.

LTE ağlarında da hız dalgalanıyor

Kırsal alanlarda operatörler LTE'yi maksimum kapsam sunan fakat hızı saniyede 50 Mbit ile sınırlı 800 megahertz aralığında kullanıyor. Hızın düşürülmesinin bir sebebi, çok da geniş olmayan 10 megahertz'lik yükleme ve indirme frekans bantları. Kentsel LTE frekansları olan 1.800 ve 2.600 megahertz'de ise saniye başına da-

Hız ve görüntü kaltiesi

Test ettiğimiz cep telefonları hızlı LTE'yi tüm ağlarda destekliyor. 1500 TL'ye kadarki fiyat sınıfında tüketiciler orta ila üst düzey modelleri seçebiliyorlar ki bunların da performansları ve ekran boyutları değişiklik gösteriyor.

ha yüksek hacimli veriyi 20 megahertz frekans bandında göndermek olanaklı. Kimi orta sınıf LTE cep telefonları LTE ağlarında 150 Mbps hıza erişebilirken, geri kalanları da 100 Mbps'e rahatça ulaşıyor. Bu hızda internet gezintisi yapabilmek için kullanıcıların yeni tarifelere ihtiyacı var.

4G bağlantısı 3G'ye kıyasla çok daha yüksek hız sunsa da, uygulamada akıllı telefonlar teorik maksimum hıza erişemiyor. CHIP'in 2013'teki ağ testinde LTE ağında ortalama 18, maksimum 80 Mbps hız elde edebilmiştik. Karşılaştırmanız için hemen söyleyelim ki 3G ağlarda cep telefonlarının ortalama indirme hızı 8 Mbps'nin biraz aşağısındaydı. Yakın gelecekte aktarım hızlarının daha da artması bekleniyor çünkü operatörler LTE ağlarına sürekli yatırım yapıyor ve Qualcomm'un üst düzey Snapdragon 805 yongası (dâhili LTE Cat6 modeme sahip) 300 Mbps hızda kablosuz veri aktarımını destekliyor.

Daha ucuza büyük, full HD ekran

Bütçesi kısıtlı müşterilerin kendilerini zorlamasına gerek yok çünkü 500 ila 1500 TL arasında da iyi akıllı telefonlar alabilirsiniz. Bunlar maksimum 100-150 Mbps hız sağlıyor ve kullanılan teknoloji bakımından hiç de fena değil. Söz gelimi Nexus 5'te şu anda tüm hız testlerinin zirvesine oturan, akıcı bir çalışma ve etkileyici grafik performansı sunan dört çekirdekli Snapdragon 800 işlemcisi bulunuyor. Sony'nin Xperia Z ve LG'nin Optimus G modellerinde yer alan eski Snapdragon S4 Pro bile harika multimedia ve oyun deneyimini kusursuz performansla birleştiriyor. Daha ucuz aygıtlarda ise Snapdragon 400 ya da benzer Snapdragon S4 Plus işlemcileri göze çarpıyor. Çift çekirdekli bu iki işlemci de enerji tasarrufu sağlıyor ve kullanıcı arabirimini, web sitelerini göstermede, full HD videoları oynatmada sorun yaşamıyor. Sadece grafik bakımından yoğun oyunlarda o kadar iyi değiller.

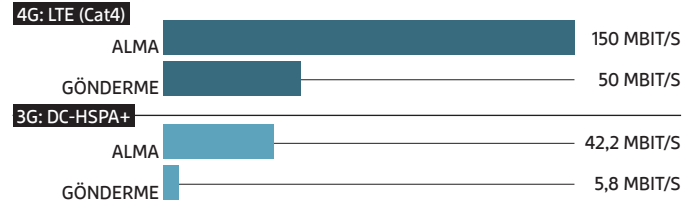
Full HD çözünürlük konusunda da aynı şey geçerli. Daha büyük ekrana para dökmeniz gerekmiyor. Xperia Z ile Nexus 5'in fiyatı 1300-1500 TL aralığında ve 5 inçlik 1080p ekranlarıyla çok etkileyiciler. Bu fiyatta daha büyük ekranlı modeller olsa da Samsung kullanıcılarının 6,3 inçlik devasa Galaxy Mega'da kalite kaybını kabullenmeleri gerekiyor. Bu, Nokia Lumia 820 ve HTC One SV gibi piksel yoğunluğu inç başına 250 pikselden (ppi) düşük olan küçük cep telefonları için de geçerli.

Kötü hoparlörleri dışında aygıtların ses kalitesi idare eder. Pil ömürleri de genelde iyi ve bazı durumlarda çağrı ve internet testlerinde 6,5 saati geçenler oldu. Kimi ürünlerinki ise çok düşük. O yüzden bu kategoride kesin bir galip yok. Bazı ucuz modellerdeki 5 megapikselli kameraların kalitesi çok kötüydü. LG Optimus F5'in ve HTC One SV'nin çektikleri nispeten cansız, gürültülü ve bulanıktı.

Son olarak da tüketicilerin işletim sistemlerine bakması gerekiyor çünkü çoğu cep telefonu eski Android sürümleriyle geliyor. Android 4.2 önemli güncellemelerle geldiği için daha eskilerine bakmamakta fayda var. Lumia 925'in yakında kullanacağı Microsoft Windows Phone 8.1 de yeni özelliklerle gelecek. Bu işletim sisteminin şu anda esnekliğiyle öne çıkan Android'e yetişip yetişemeyeceğini zaman gösterecek. Bununla beraber Lumia'ların özellikleri ve kaliteleri kendi sınıflarında hemen göze çarpıyor.

LTE: En iyi 3G ağından bile çok daha hızlı

Şu anda en hızlı LTE düzeyi olan Cat4, en hızlı 3G ağından 8,5 kat fazla hız sağlıyor. Test katılımcılarından sadece Nexus 5 ve Ascend P2 maksimum LTE hızına erişebildiler (150 Mbps). Diğer modellerde ise standart hız 100 Mbps'i geçmedi.

5 inç ve üstü telefonları elde tutmak zor

Ace 3, iPhone 5 boyutlarında ve ele iyi oturuyor. Eli büyük olan insanlar bile 5 inçten büyük modelleri iki elle kullanıyor. Galaxy Mega'nın boyutları ise aşırı.

OLED: En iyi izleme açısı

OLED ekranların sıradan LCD'lere göre avantajı eğik açılarda bile mükemmel kontrast sunmaları.

Multimedya performansında devasa fark

Nexus 5, testteki en hızlı telefon ve multimedya / 3B oyunları sorunsuz çalıştırmak isteyenlerin bir numaralı tercihi. Aşağıdaki GFbench 3 T-Rex grafik testi sonuçları da aynı şeyi gösteriyor.

Türkiye'de LTE

GSA'nın raporuna göre dünyada LTE hizmeti verilen ülke sayısı 101'e ulaşırken şebeke sayısı ise 274'e ulaştı. Türkiye'nin 2014'ün sonunda ya da 2015'in başında LTE'ye geçmesi bekleniyor. Geçtiğimiz Şubat ayında GSA'nın (Global Mobile Suppliers Association) yaptığı bir açıklamaya göre dünyada 101 ülkede toplam 274 operatörün müşterilerine ticari olarak LTE (Long Term Evolution) hizmeti vermeye başladığı görülüyor. Sadece 2013 yılında LTE hizmetini vermeye başlayan operatör sayısı ise 119. Yani tüm dünyada LTE'ye olan geçiş inanılmaz bir şekilde hızlanmış. Elbette bu geçişin arkasında yatan en önemli etkenler kullanıcıların yüksek hız duydukları ihtiyaç ve piyasadaki LTE destekli cihaz sayısının artması. Önümüzdeki aylarda cihaz sayısının artması ile birlikte LTE'ye duyulan talebin ve hizmet veren operatör sayısının daha da artması bekleniyor.

Ülkemize baktığımızda ise operatörlerin LTE ile ilgili testleri tamamladıklarını ve geçişe hazır olduklarını rahatça söyleyebiliriz. Şu an beklenen tek şey ise yasal düzenlemeler. Konuyla ilgili düzenlemeleri yapacak kurumların açıklamalarına göre Türkiye'de LTE kullanımına bu yılın sonunda ya da 2015 yılının başında başlanması öngörülüyor. balkim@chip.com.tr

Test: cep telefonları

	SONY XPERIA Z	GOOGLE NEXUS 5 (16GB)*	HTC ONE MINI	LG OPTIMUS G	SAMSUNG GALAXY S4 MINI	MOTOROLA MOTO X	SONY XPERIA SP
Sıralama	1	2	3	4	5	6	7
Yaklaşık fiyat (TL)	1500	1350	1200	1200	950	1400	1000
Toplam puan	95,2	95,0	94,7	94,3	93,4	93,0	92,4
Kullanım (%30)	94	100	97	95	92	96	92
İnternet (%20)	99	99	98	98	96	97	98
Multimedya (%20)	92	84	90	89	89	84	86
Telefon / pil (%20)	96	94	93	94	97	92	91
Uygulama mağz. (%10)	96	96	96	96	96	96	96

TEKNİK ÖZELLİKLER

	Android 4.3 ¹⁾	Android 4.4 ²⁾	Android 4.3 ¹⁾	Android 4.1.2 ¹⁾	Android 4.2.2 ¹⁾	Android 4.4	Android 4.3 ¹⁾
İşletim sistemi	Snapdragon S4 Pro	Snapdragon 800	Snapdragon 400	Snapdragon S4 Pro	Snapdragon 400	Snapdragon S4 Pro	Snapdragon S4 Pro
Yonga üstünde sistem	4 x 1,5 GHz	4 x 2,3 GHz	2 x 1,4 GHz	4 x 1,5 GHz	2 x 1,7 GHz	2 x 1,7 GHz	2 x 1,7 GHz
CPU çekirdeği - saat hızı	2 GB/11,7 GB	2 GB/10,7 GB	1 GB/10,5 GB	2 GB/25 GB	1,5 GB/4,7 GB	2 GB/10,4 GB	1 GB/5,4 GB
RAM / serbest bellek	5,0 İnç (LCD)	5,0 İnç (LCD)	4,3 İnç (LCD)	4,7 İnç (LCD)	4,3 İnç (OLED)	4,7 İnç (OLED)	4,6 İnç (LCD)
Ekran boyutu (türü)	1.080 x 1.920/445 ppi	1.080 x 1.920/445 ppi	720 x 1.280/344 ppi	768 x 1.280/319 ppi	540 x 960/258 ppi	720 x 1.280/314 ppi	720 x 1.280/323 ppi
Piksel sayısı/yoğunluğu	100/50 MBit/s	150/50 MBit/s	100/50 MBit/s	100/50 MBit/s	100/50 MBit/s	100/50 MBit/s	100/50 MBit/s
LTE: İndirme / yükleme	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s
UMTS: İndirme / yükleme	802.11n/g/b/a	802.11ac/n/g/b/a	802.11n/g/b	802.11n/g/b/a	802.11n/g/b/a	802.11ac/n/g/b/a	802.11n/g/b/a
WLAN standartları	12,8 MPx/Full HD	8,0 MPx/Full HD	4,1 MPx/Full HD	13,1 MPx/Full HD	8,0 MPx/Full HD	10,5 MPx/Full HD	8,0 MPx/Full HD
Foto / video kaydı	2.330 mAh/□	2.300 mAh/□	1.800 mAh/□	2.100 mAh/□	1.900 mAh/■	2.200 mAh/□	2.370 mAh/□
Pil / çıkarılabilir	USB (MHL)/■	USB (Slimport)/□	USB (MHL)/□	USB (MHL)/□	USB (MHL)/■	□/□	USB (MHL)/■
TV çıkışı / microSD yuvası	■/■/4.0	□/■/4.0	■/□/4.0	■/■/4.0	■/■/4.0	■/■/4.0	■/■/4.0
Radyo/NFC/Bluetooth	139 x 72 x 8 mm	138 x 70 x 9 mm	132 x 63 x 9 mm	132 x 69 x 10 mm	125 x 62 x 10 mm	129 x 68 x 11 mm	131 x 68 x 10 mm
Boyut	147 g	130 g	123 g	145 g	109 g	135 g	156 g
Ağırlık							

TEST ÖLÇÜMLERİ

Azami parlaklık	472 cd/m²	451 cd/m²	462 cd/m²	332 cd/m²	334 cd/m²	356 cd/m²	438 cd/m²
Satranç tahtası kontrastı	159:1	164:1	182:1	163:1	174:1	195:1	142:1
Renk uzayı (sRGB)	%107	%98	%98	%93	%157	%143	%107
Pil: Arama / internette	11:28/5:07 saat	8:58/6:36 saat	5:32/7:26 saat	10:19/5:49 saat	7:00/8:55 saat	6:55/7:45 saat	8:15/6:24 saat
Şarj süresi	3:04 saat	2:20 saat	2:24 saat	3:04 saat	2:28 saat	2:45 saat	3:16 saat
Web sitesi yükleme süresi: Mobil radyo / WLAN	2/3 s	2,4/2,9 s	2,7/3,4 s	2,6/2,5 s	3,9/4,8 s	2,7/2,5 s	2/3,4 s
Süre: SMS / tarayıcı / rehber	0,5/1,1/1,4 s	0,5/0,8/0,6 s	0,6/1,5/0,5 s	0,8/0,9/1,0 s	1,0/1,0/0,8 s	0,7/1,0/0,4 s	0,9/1,1/1,3 s

*32 GB'LIK SÜRÜMÜN TEST SONUÇLARI DAHA AZ BELLEK YÜZÜNDEN DÜŞÜK
1) ANDROID 4.4'E YÜKSELTEBİLİYOR
2) GOOGLE'IN 2015 MAYIS'A KADAR GÜNCELLEMESİ BEKLENİYOR

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

Test laboratuvarında GSM ağındaki konuşma süresini cep telefonlarını özel bir radyo hücresine bağlayıp maksimum iletim gücünü kaydederek ölçtük.

CHIP Test sonucu

LTE'li orta sınıf telefonlar arasında büyük farklar var. Test ettiğimiz 15 akıllı telefon (fiyatları 1500 TL'ye kadar) multimedya performansında, ekran kalitesinde ve kullanımda fark gösterse de kaliteleri iyi ile çok iyi arasında değişiyor. İçlerinden hiçbiri fiyatı değil.

Kazanan Sony Xperia Z kaliteli bir telefonda aradığınız her şeyi sunuyor: Harika tasarım, hızlı dört çekirdekli CPU, büyük full HD ekran. Dahası, su geçiriyor. Tek dezavantajı internette gezinti süresinin düşüklüğünün genel manzaraya gölge düşürmesi.

Alternatif Eğer 150 Mbps LTE istiyorsanız ve yükseltilemeyen, düşük hafıza size yeterliyse 16 GB'lık Nexus 5 alabilirsiniz. Güncelleme garantisi Google'ın cep telefonunun bir artısı.

Ekonomik 1100 TL'lik popüler HTC One SV kaliteli işçiliğe, sağlam orta sınıf donanıma ve güncel Android sürümüne sahip. Dezavantajı ise zayıf kamerası.

HTC ONE SV	HUAWEI ASCEND P2	NOKIA LUMIA 925	LG OPTIMUS F5	SAMSUNG GALAXY MEGA 6.3	SAMSUNG GALAXY ACE 3	NOKIA LUMIA 820	BLACKBERRY Z10
8	9	10	11	12	13	14	15
680	1000	1200	700	1300	500	900	1500
92,2	91,1	90,9	89,8	89,3	87,5	86,3	80,3
93	90	86	88	81	87	82	63
94	95	98	96	96	92	96	96
84	88	96	82	87	80	88	82
94	89	90	91	94	88	83	92
96	96	84	96	96	96	84	74

Android 4.2.2	Android 4.1.2	Windows Phone 8.0	Android 4.1.2	Android 4.2.2 ¹⁾	Android 4.2.2	Windows Phone 8.0	Blackberry 10.2 OS
Snapdragon S4 Plus	Huawei K3V2	Snapdragon S4 Plus	Snapdragon S4 Plus	Snapdragon 400	Snapdragon S4 Plus	Snapdragon S4 Plus	Snapdragon S4 Plus
2 x 1,2 GHz	4 x 1,5 GHz	2 x 1,5 GHz	2 x 1,2 GHz	2 x 1,7 GHz	2 x 1,2 GHz	2 x 1,5 GHz	2 x 1,5 GHz
1 GB/4,8 GB	1 GB/11,8 GB	1 GB/12 GB	1 GB/5 GB	1,5 GB/3,9 GB	1 GB/5,3 GB	1 GB/7,4 GB	2 GB/11,3 GB
4,3 İnç (LCD)	4,7 İnç (LCD)	4,5 İnç (OLED)	4,3 İnç (LCD)	6,3 İnç (LCD)	4,0 İnç (LCD)	4,3 İnç (OLED)	4,2 İnç (LCD)
480 x 800/217 ppi	720 x 1.280/315 ppi	768 x 1.280/335 ppi	540 x 960/258 ppi	720 x 1.280/233 ppi	480 x 800/237 ppi	480 x 800/220 ppi	768 x 1.280/357 ppi
100/50 MBit/s	150/50 MBit/s	100/50 MBit/s	100/50 MBit/s	100/50 MBit/s	100/50 MBit/s	100/50 MBit/s	100/50 MBit/s
42,2/5,8 MBit/s	21,1/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	42,2/5,8 MBit/s	21,1/5,8 MBit/s
802.11n/g/b/a	802.11n/g/b	802.11n/g/b/a	802.11n/g/b/a	802.11n/g/b/a	802.11n/g/b	802.11n/g/b/a	802.11n/g/b/a
5,1 MPx/Full HD	13,1 MPx/Full HD	8,0 MPx/Full HD	4,9 MPx/Full HD	8,0 MPx/Full HD	4,9 MPx/Full HD	8,0 MPx/Full HD	8,0 MPx/Full HD
1.800 mAh/■	2.420 mAh/□	2.000 mAh/□	2.150 mAh/■	3.200 mAh/■	1.800 mAh/■	1.650 mAh/■	1.800 mAh/■
USB (MHL)/■	USB (MHL)/□	□/□	□/■	USB (MHL)/■	□/■	□/■	microHDMI/■
■/■/4.0	■/■/4.0	■/■/4.0	□/■/4.0	□/■/4.0	■/■/4.0	□/■/3.1	□/■/4.0
128 x 67 x 10 mm	136 x 67 x 10 mm	129 x 71 x 10 mm	126 x 65 x 10 mm	167 x 89 x 10 mm	120 x 63 x 10 mm	124 x 69 x 11 mm	130 x 66 x 9 mm
126 g	124 g	142 g	131 g	200 g	121 g	160 g	137 g

384 cd/m²	545 cd/m²	341 cd/m²	380 cd/m²	431 cd/m²	403 cd/m²	350 cd/m²	195 cd/m²
152:1	139:1	187:1	124:1	142:1	181:1	197:1	163:1
%98	%100	%125	%99	%98	%100	%154	%87
6:39/6:56 saat	6:49/6:24 saat	7:00/5:21 saat	6:52/6:00 saat	10:21/6:50 saat	5:08/6:44 saat	6:57/4:10 saat	6:01/5:11 saat
2:37 saat	2:35 saat	2:55 saat	2:33 saat	3:26 saat	3:00 saat	2:19 saat	2:30 saat
3,5/4,1 s	3,6/3,8 s	3,4/3,1 s	2,6/3,1 s	2,9/3,3 s	4,7/6,7 s	4,3/4,2 s	2,1/2,9 s
0,9/1,1/0,9 s	0,9/1,4/0,8 s	0,8/1,0/1,6 s	0,9/1,2/0,9 s	0,8/1,6/0,7 s	0,6/0,8/1,0 s	0,7/1,3/1,8 s	1,3/1,5/1,0 s

Philips 55PFL8008S Üst seviye sonuçlarla cazip 55 inç TV

Philips 55PFL8008S genel olarak tüm işlemlerde temiz ve berrak resimler sunmakta. Buna karşın aşırı hızlı sahnelerde hafif hareket bulanıklıkları da görülmekte. Fakat bu kusuru diğer televizyonlarda olduğu kadar bariz göze çarpmamakta. LED arka plan ışığı ise karanlık sahnelerde kenar sınırlarına doğru buğulanmalara neden oluyor. LED teknolojisini kullanan diğer markalarda da aynı sorunu yaşamakta. Fakat Philips TV daha karanlık sahnelerde incelikli üretimi sayesinde bu açığını kapatıyor. Genel özelliklerine bakarsak bizden "çok iyi" (100 puan üzerinden 94) almış durumda. Philips'in 3D mod puanı ise bundan da iyi. Bunun en büyük sebebi ise kapalı 3D gözlüğündeki düşük kontrast azalması. Ses konusunda ise gerçekten kusursuz. Philips 55PFL8008S'in sesi bir TV'ye göre, oda seviyesinin üzerindeyken bile oldukça pürüzsüz ve temiz. Yüksek frekanslardaki sesleri gayet güzel aktarmakta. Düşük frekanslarda ise hafif bir uğultu dikkatimizi çekti. Kumanda ise bildiğimiz ergonomik, kullanışlı tuşlara sahip ve arka tarafında küçük mekanik bir klavye bulunan klasik bir Philips. Özellikle SmartTV özelliklerindeki metin girişlerinde bir hayli kolaylık sağlamakta. Ayrıca klavye kullanımını kendisi tanım-

layabilen caryoskopik sensörü sayesinde kumanda yanlışlıkla basılan tuşları görmezden gelebiliyor. Kapalı 3D gözlük ise standart parçalar arasında sayılmakta: Plastik bölümler görece ucuz. Önceki modele göre bir eksiklik sayılabilir. Bu parçalar önceki modelde olduğu gibi döndürülebilir, fakat 55PFL8008S'i duvara monte etmekten başka bir amaç için kullanamıyorsunuz. Bunun için uygun bir aksesuar edinmeniz gerekmektedir. Boyutuna göre Philips'in bu modelinin enerji tüketimi A+ olarak sınıflandırılmış, yüksek fakat abartılı değil.

TEST SONUCU

Testteki diğer 55 inç TV'lere kıyasla Philips 55PFL8008S en ucuzu. Genel olarak da yüksek kalitede 2D ve 3D modları ile ev sineması olarak işlev görebilmekte. Görüntü kalitesi ve özelliklerindeki minimal teknik aksaklıklar pratikte pek bir sorun yaratmıyor.

- + Fiyatına oranla oldukça iyi görüntü kalitesi, mükemmel ses
- Hassas 3D gözlük, enerji tüketiminin optimum olmaması

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

TEST MERKEZİNDEN

Yüksek kontrast

55 inç modeli ile Philips oldukça iyi bir kontrast oranı yakalamış durumda; önceki 60 inç TV test laboratuvarımızda aynı sonuçları yakalayamamıştı.

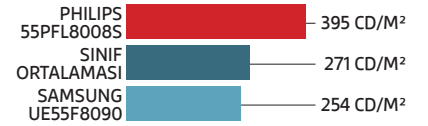
DAMALI ZEMİN KONTRASTI

Parlak fotoğraflar

"Maksimum parlaklık" testinde Philips rakiplerini kontrasttakinden daha yüksek bir skorla geride bırakmakta. Top 10'daki 1. bu konuda boy ölçüşemiyor.

DAMALI ZEMİN KONTRASTI

Klavye eklenmiş

Uzaktan kumandanın arka tarafına Smart TV işlemlerinde metin girişi yapabilmek için klavye eklenmiş.

TEKNİK VERİLER

BOYUT/MAKSİMUM	55 inç/1.920 x 1.080 Piksel
MAKS. KONTRAST (DAMALI ZEMİNDE)	207:1
MAKS. PARLAKLIK	395 cd/m ²
TUNER	DVB-T, DVB-T2, DVB-C, DVB-S, DVB-S2
MAKS. İZLEME AÇISI (DİKEY/YATAY)	176 °/176 °
GÜÇ TÜKETİMİ (STANDBY/İŞLEM)	< 0,1/145 Watt
ÖLÇÜLER	124 x 79 x 28 cm

DEĞERLENDİRME

TOPLAM PUAN	94,2
GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%47,5)	94
EKİPMAN (%25)	92
ERGONOMİ (%15)	100
ENERJİ VERİMLİLİĞİ (%5)	84
SES KALİTESİ (%5)	100
3D KALİTESİ (%2,5)	100
FİYAT	5000 TL

CHIP Çok iyi (94)

MSI A88XI AC MSI, Kaveri'ye hazır

Mini-ITX form faktöründe mini boyutlu bir anakart olan A88XI AC, model adının sonundaki "AC" takısıyla da belirttiği üzere dahili Wi-Fi destekli bir model. A88XI AC, A88X yonga setinde çalışıyor. Mini-ITX form faktöründe olan anakart, Military Class 4 sınıfında. OC Genie 4 teknolojisini de destekleyen kart, bu sayede hız aşırma yapılabilmesi için kullanışlı bir platform halini de alıyor. MSI A88XI AC, kullanışlı bir BIOS'a sahip. Click BIOS 4 adındaki kullanışlı BIOS arayüzü anakartınızın ayarlarını kolaylıkla yapılandırabilmenize olanak tanıyor. Üzerinde çift RAM slotu bulunduran kart, maksimum 32 GB'a kadar destek veriyor. 1333, 1600, 1866 ve 2133 MHz bellek hızlarına kadar destekte de bulunan kart, tek PCI yuvasına sahip. Kartın üzerinde dört adet SATA III portunu görüyoruz. Bu portların hemen önünde ise elbette işlemci yuvası bulunuyor. Anakart, beraberinde bir Wi-Fi adaptörü de getiriyor. 802.11ac kablosuz ağ desteği gösteren kart, böylece fark yaratıyor. Kutu içeriğinden çıkan antenleri kartın arkasındaki yuvalara bağlayabiliyor ve sisteminizi kablosuz ağlara hazır hale getirebiliyorsunuz. Diğer yandan anakartın Bluetooth 4.0 desteğine de sahip olduğunu söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	AMD A88X
İŞLEMCI DESTEĞİ	AMD Socket FM2+ A-Series/ Athlon
BELLEK DESTEĞİ	2 x DDR3 DIMM 32 GB
BAĞLANTILAR	USB 2.0 x4, USB 3.0 x2, SATA 6Gb/s x4, HDMI, Wi-Fi 802.11ac
VAPI	Mini-ITX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40):	90
PERFORMANS (%35):	90
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15):	91
BAĞLANTI SEÇN. (%10):	92
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (90)

HP Deskjet Ink Advantage 4645 Ev ve küçük işletmeler için

Yazıcı konusunda çözümü uygun maliyet ama maksimum performansta arayanlara hitap eden HP'nin yeni yazıcısı Deskjet Ink Advantage 4645, çok fonksiyonlu yapıda çalışıyor. Hem tarama, hem kopyalama hem de yazdırma işlemlerini yerine getiren yazıcı, baskı teknolojisi olarak HP Thermal Inkjet'i kullanıyor. Yenilikçi HP Ink Advantage sisteminin yanı sıra mürekkep sızıntılarından oluşabilecek tekrar baskı maliyetlerini ve kartuş tıkanmalarını da engelleyen cihaz, böylece tasarruf sağlıyor. Günlük baskıları minimum maliyette sunan yazıcı, aynı maliyete iki kata kadar daha fazla sayfa yazdırmaya olanak tanıyor. Deskjet Ink Advantage 4645, otomatik çift taraflı yazdırma ve kopyalama işlevleri sayesinde hem zaman hem kağıt tasarrufu sağlayabiliyor. Siyah baskıda dakikada 8 sayfa, renkli baskıda ise 5 sayfa yazdırabilen cihaz, renkli belgelerde 1200x1200 dpi, siyah beyazda ise 1200x600 dpi çözünürlüğe ulaşabiliyor. Yine 1200 dpi'da tarama işlemini gerçekleştirebilen Deskjet Ink Advantage 4645, faks ve kopyalama gibi diğer işlevleriyle de başarılı. Wi-Fi desteği de gösteren yazıcı, ePrint uygulamasıyla mobil cihazlarla da rahatlıkla kullanılabilir. Ön yüzünde bir ekran bulunduran cihaz, Türkçe menü sunuyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YAZICI TİPİ	Çok fonksiyonlu
BASKI TEKNOLOJİSİ	HP Thermal Inkjet (Renkli)
BASKI KALİTESİ	1200x1200 renkli, 1200x600 s/b
BASKI HIZI	5 sayfa/dakika renkli, 8 sayfa/dakika s/b
BAĞLANTILAR	USB, 802.11 b/g/n Wi-Fi

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%35)	92
BAĞLANTI SEÇN. (%25)	85
FİYAT	279 TL

CHIP İyi (83)

Transcend JetFlash 380G Tablet ve telefonlara özel

Küçük boyutlu bir USB bellek olan JetFlash 380G, bir tarafında tam boyutlu USB 2.0, diğer yüzünde ise micro USB girişi ile fotoğraf, video, doküman ve diğer önemli dosyalarınızı akıllı telefonunuz veya tabletinizden bilgisayarınıza kolayca yedekleyebilmenizi sağlıyor. Elimize geçen modeliyle 16 GB kapasiteye sahip olan JetFlash 380G, 8 ve 32 GB'lık ek seçeneklere de sahip. Ayrıca altın renkli modelinin dışında dileyenler cihazı gümüş kaplamalı da tercih edebilirler. JetFlash 380G, elbette bir mobil uygulamayla kullanılıyor. Transcend Elite adındaki bu uygulamayı Google Play Store üzerinden Android işletim sistemli akıllı telefonunuza indirebiliyorsunuz. Uygulama henüz diğer platformlarda bulunmuyor. Bu uygulamayı Windows Phone'da da görmek iyi olabilirdi. Uygulama gayet kullanışlı. Cihazı telefonunuza taktığınızda otomatik olarak açılan alana verilerinizi hızlıca kopyalayabiliyorsunuz. Böylece cep telefonunuzun alanı dolduğunda boşaltabilmek ve yedeklerinizi bilgisayarınıza alabilmek gayet basit. Diğer yandan diğer cep telefonlarıyla da bu yolla veri taşıyabilirsiniz. Transcend Elite uygulamasında "One Touch Backup" adındaki fonksiyonu fazlasıyla işlevsel bulduğumuzu da söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

ARAYÜZ	USB 2.0
KAPASİTE	16 GB
PORT TİPİ	USB 2.0 ve microUSB
BOYUTLAR	28,1 x 12,25 x 4,5 mm
AĞIRLIK	3,2 gr

DEĞERLENDİRME

TRANSFER HIZI (%40)	93
PRATİK TEST (%25)	92
ERİŞİM SÜRESİ (%25)	91
MOBİL UYGULAMA (%10)	92
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (91)

ZyXEL P-1302-T10B ZyXEL'in yeni router'ı

ZyXEL'in incelediğimiz yeni router'ı, küçük siyah bir kutu görünümünde. Hemen üzerinde iki adet dev anten yükselen cihazın bu antenlerinin her biri 5 dBi gücünde. Böylece uzun çekim menzili sunan cihazda, ön yüzde yer alan küçük anahtar butonu vasıtasıyla kolay ve güvenli bir şekilde kurulum gerçekleştirilebilir de mümkün. Arka yüzdeki noktalara kutu içeriğinden çıkan antenleri bağlayabiliyorsunuz. Yine bu noktada 4 adet LAN portu ve RJ-11 portunu görüyoruz. Bağlantıların diğer yanında ise bir Wi-Fi açma kapama anahtarı bulunuyor. Bu buton ile Wi-Fi bağlantısını kullanmak istemediğinizde kapatabilirsiniz. Cihaz üzerinde başka bir bağlantı noktası bulunmuyor. Ancak en azından bir USB girişi olmasını beklerdik doğrusu. 802.11n standardı ile 300 Mbps'e kadar veri hızı sağlayan router, böylece ev ve ofislerin duyduğu ihtiyacı karşılayabilecek seviyede. 802.11 b ve g Wi-Fi sertifikalı cihazlarla geriye dönük uyumlu olarak da çalışan cihaz, bu sayede farklı cihazlarla rahatlıkla iletişim kurabiliyor. 2,4 GHz frekans bandında çalışan router, WEP, WPA/WPA2 veri şifreleme özelliğine sahip. Böylece ağ güvenliği konusunda endişe etmenize gerek yok. MAC adres filtreleme özelliği de gösteren cihaz, kablosuz bağlantınızın açık ve kapalı olacağı saatleri belirleyebilenizi sağlayan zamanlama özelliğine de sahip.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n
FREKANS	2,4 GHz
HIZ	300 Mbps
BAĞLANTILAR	LAN (4 adet), RJ11
BOYUTLAR	164 x 115 x 28 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	87
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25)	85
ERGONOMİ (%15)	83
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	84
FİYAT	179 TL

CHIP İyi (85)

HP Slate 21 HP'nin Android'li All-in-One'ı

Slate 21; dev Android'li tablet, masaüstü bilgisayar veya multimedya ve eğlence merkezi olarak kullanılabilecek türde bir ürün. Slate 21, dev ekranıyla Full HD çözünürlük desteği sunuyor. Panelin IPS olması ve LED arka aydınlatmaların kullanılmış olması görüntü kalitesine pozitif katkıda bulunan özellikler. Slate 21'de kullanılan işletim sistemi sürümü ise Android 4.2.2. Cihazda stok Android kullanılmış. Böylece saf Android deneyimi yaşayabiliyorsunuz. Slate 21'in performans konusunda başarılı olmasının ana sebebi kalbinde Nvidia Tegra 4 işlemci taşıması. 1,8 GHz hızında çalışan bu işlemci bir hayli güçlü. Böylece oyun ve uygulamalarda veya yüksek çözünürlüklü videoları izlerken performans konusunda endişe etmenize gerek kalmıyor. Diğer ofis çalışmalarınızı da yine uygulamalar yardımıyla Slate 21 üzerinden sürdürebilmeniz mümkün. Keza internet gezintileri de elbette... Slate 21'i kablosuz klavye ve fare setiyle birlikte Android'li bir masaüstü bilgisayar gibi kullanabilirsiniz. Slate 21'in donanımında 1 GB RAM bulunuyor. 8 GB da dahili hafıza mevcut. Slate 21, performans anlamında gayet stabil. Oyun ve uygulamaları rahatlıkla çalıştırabilmeniz mümkün. İsterseniz cihaza bir gamepad bağlayarak da oyun oynayabileceğinizi de söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2.2
İŞLEMÇİ	Nvidia Tegra 4 1,8 GHz 4 çekirdek
EKRAN	21,5 inç IPS LED (1920x1080)
BELLEK	1 GB
BAĞLANTILAR	Wi-Fi, Bluetooth, microSD, USB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	83
EKRAN (%15)	75
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	90
TASARIM (%10)	85
FİYAT / PERFORMANS (%20)	95
FİYAT	1025 TL

CHIP İyi (86)

Rikomagic MK 802IV Mini PC ile televizyonu akıllandırın

Küçük bir USB bellek görünümüne sahip olan cihaz, aslında parmak boyutunda bir bilgisayar. Ucunda bir HDMI çıkışı bulunduran cihaz, televizyon veya monitörünün HDMI portunda kendine yer buluyor. Bağladığınız televizyonu veya monitörü birkaç dakika içinde Android tabanlı bir bilgisayara dönüştürebilen MK802-IV, farklı bir deneyim yaşatabiliyor. MK802-IV, beraberinde bir uzaktan kumanda getiriyor. Bu uzaktan kumanda ile Android arayüzünü kullanabiliyorsunuz. Air Mouse olarak çalışan uzaktan kumandanın bir yüzünde Android kısayol butonları, diğer yüzünde ise QWERTY klavye bulunuyor. Bu klavyeyi kullanarak yazışmalarınızı yapabiliyorsunuz. Ayrıca bu kumandayı oyunlarda da kullanabiliyorsunuz. Dilerseniz kablosuz klavye / fare seti de bağlayabilirsiniz. Android 4.2.2 işletim sistemiyle çalışan platform, işlemci olarak Rockchip 3188 Cortex A9 kullanıyor. Dört çekirdekli yapıda olan işlemci, 1,6 GHz hıza kadar performans artışı gösterebiliyor. Mali-400 MP4 grafik işlemcisiyle yeterli performans gösterebilen cihaz, 2 GB DDR3 RAM'le desteklenmiş. Bu da akıcı bir işlem performansı için yeterli. 8 GB dahili hafıza sahip olan MK802-IV, üzerinde yer verdiği microSD kart girişi ile 32 GB daha hafıza arttırmanıza olanak tanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2.2
İŞLEMÇİ	Rockchip 3188 Cortex A9, Quad Core 1,6 GHz
BELLEK	2 GB DDR3
DEPOLAMA	8 GB
BAĞLANTILAR	Wi-Fi, Micro SD, USB 2.0, USB OTG, HDMI, Bluetooth

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	90
İNTERNET (%15)	87
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	85
TAŞINABİLİRLİK (%10)	99
FİYAT / PERFORMANS (%20)	90
FİYAT	399 TL

CHIP İyi (89)

*Haziran
sayısı
bayilerde*

50
STICKER

20
POSTER

MSI A88XI AC MSI, Kaveri'ye hazır

Arkadan aydınlatmalı Exmor R CMOS sensörü, Zeiss marka objektifi ve Full HD çözünürlüğü bir araya getiren Sony Action Cam'in yeni modeli, tüm aksiyon şartlarına uygun. Sörf, kayak, bisiklet, sualtı, motor sporları ve daha pek çok alanda kullanılabilecek olan Action Cam, kolay bağlantı seçenekleriyle de rahat bir kullanım sağlıyor. Sony Action Cam, 11,9 MP çözünürlüğündeki sensörüyle maksimum 60 kare Full HD video çekebiliyor. Yine Full HD'de 30 kare çekebilen kamera, ağır çekim videoya da hazır. 120 ve 60 kare çekimde HD formatta kayıt yapan kamera, GPS, Wi-Fi ve NFC gibi önemli özelliklere de sahip. Sualtı çekimleri için beraberinde su geçirmez bir muhafazayla gelen kamera, 5 metreye kadar su geçirmezlik özelliği sunuyor. Sony HDR-AS30V aksiyon kamerası üzerinde Exmor R CMOS sensör bulunuyor. 11,9 MP ve 16:9 görüntü formatında kayıt yapan kamera, SteadyShot görüntü sabitleme teknolojisinin sahibi. GPS modülü ile fotoğraf ve videolarınıza konum bilgisi ekleyebilen Action Cam, menü arabirimiyle ise pek kullanışlı değil. Üzerinde siyah beyaz bir ekran bulunduran kameralarda, çektiğiniz video ve fotoğrafları görüntülemek için NFC ile bağladığınız cihaza görüntü aktarımı yapmanız veya Micro HDMI ile Micro USB kullanmanız gerekiyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	AMD A88X
İŞLEMCİ DESTEĞİ	AMD Socket FM2+ A-Series/ Athlon
BELLEK DESTEĞİ	2 x DDR3 DIMM 32 GB
BAĞLANTILAR	USB 2.0 x4, USB 3.0 x2, SATA 6Gb/s x4, HDMI, Wi-Fi 802.11ac
YAPI	Mini-ITX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	90
PERFORMANS (%35)	90
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	91
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	92
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (90)

Asus SaberTooth Z97 Mark 1 Asus'tan güçlü anakart

Asus, güçlü anakartları arasına bir yenisini daha ekledi ve biz de hemen yakından inceleme fırsatı bulduk. Asus'un yeni anakartı SaberTooth Z97 Mark 1, LGA 1150 soket yapısında bir anakart. Intel'in Haswell tabanlı işlemcilerini hedef alan kart, Core i7, i5, i3, Pentium ve Celeron işlemcileri destekliyor. Intel'in 22 nm CPU'larını ve Turbo Boost Technology 2.0'ı destekleyen kart, Intel Z97 yonga setinde. Üzerinde 4 adet DIMM DDR3 slot bulunduran SaberTooth Z97 Mark 1, maksimum 32 GB'a kadar ve 1866 MHz bellekleri destekliyor. Çoklu ekran kartı kullanmak isteyenler için de uygun bir platform olan SaberTooth Z97 Mark 1, iki adet PCIe 3.0 x16 slot bulunduruyor. Anakartın en dikkat çeken yanı ise üzerindeki Thermal Armor. Bu koruyucu kalkan ile hem anakartı koruyan hem de hava akışına destekte bulunan SaberTooth Z97 Mark 1, tasarım olarak da göz kamaştırıcı. İçerisinde fanlar bulunduran Thermal Armor, hava akışını optimize edebilmenize olanak tanıyor. Bu işlemi ise Thermal Radar 2 yazılımı üzerinden gerçekleştirebiliyorsunuz. Kartın arka bağlantıları arasında 4 adet USB 3.0, 4 adet USB 2.0, 1 adet HDMI yer alıyor. Diğer yandan DisplayPort, LAN ve optik ses girişleri de unutulmamış.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	Intel Z97
İŞLEMCİ DESTEĞİ	Intel Core i7/i5/i3/Pentium/ Celeron
BELLEK DESTEĞİ	4 x DDR3 DIMM 32 GB
BAĞLANTILAR	USB 3.0 x4, USB 2.0 x4, SATA 6Gb/s x4, HDMI, DisplayPort
YAPI	ATX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	92
PERFORMANS (%35)	91
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	93
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	90
FİYAT	800 TL

CHIP Çok iyi (91)

Next Power Rock III Güçlü taşınabilir şarj cihazı

Akıllı cep telefonu şarjının sürekli tükendiğinden şikayetçi olanlar için son dönemde revaçta olan taşınabilir şarj cihazları gerçekten iyi iş görüyor. Bu cihazlardan biri olan Next Power Rock III de incelediğimiz son ürünlerden biri. Alman tasarımcı Master Jones tarafından tasarlanan Power Rock III, işleviyle olduğu kadar tasarımıyla da şık bir model. Farklı renk seçenekleriyle satılan cihazın incelediğimiz modeli beyaz renkli. Üst kenarında aynı anda iki farklı cihazı şarj edebilmesi için iki USB çıkışı bulunduran cihaz, bu ikisinin tam ortasında ise şarj edilebilmesi için microUSB girişi taşıyor. Arka yüzünde küçük bir buton yardımıyla Power Rock III'ün şarjının ne kadarının kaldığını öğrenebiliyorsunuz. Bu butona bastığınızda yanındaki LED'ler size bataryanın doluluk oranını gösteriyor. İncelediğimiz modeliyle tam 6000 mAh'lık bir bataryayı taşıyan Power Rock III, böylece günümüz amiral gemilerini iki veya üç kez şarj edebilecek kapasitede olmasıyla sevindirici. Elbette büyük batarya kapasitesi boyutlara da yansıyor. Power Rock III, biraz büyük bir model; fakat cebinizde veya çantanızda taşıyabiliyorsunuz. Power Rock III'ün beraberinde bir kılıf getirmesi de güzel bir detay.

TEKNİK ÖZELLİKLER

BATARYA	Lityum-iyon polimer
KAPASİTE	6000 mAh
GİRİŞ AKIMI	1000 mAh
ÇIKIŞ AKIMI	1200 mAh – 2100 mAh (Hızlı Şarj)
BOYUTLAR	100 x 75 x 16 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40):	92
TAŞINABİLİRLİK (%35):	84
KULLANIM KOLAYLIĞI (%25):	93
FİYAT	279 TL

CHIP İyi (89)

MSI N760 Twin Frozr Termal tasarımı hız aşırıtmalı ekran kartı

MSI, her ne kadar Nvidia GeForce GTX 760'ı referans olsa da, kartın tasarımını baştan aşağı yenilemiş. Referans tasarıma göre büyük farklar barındıran kart, böylece daha etkili bir performans gösteriyor. Kartın uzunluğu yaklaşık 260 mm. Çift fanlı bir tasarımı bulunuyor. Fanlara yakından baktığınızda MSI'nın "Blade" adını verdiği bu fanların farkını görebiliyorsunuz. Karta adını da veren Twin Frozr IV termal tasarıma sahip olan kart, önceki nesil Twin Frozr II'ye göre %40 daha fazla hava akışı desteği sağlıyor. Bunun yanında aynı zamanda kartın daha sessiz çalışmasını da sağlıyor. Kart, soğutma sistemiyle de iddialı. MSI'nın SuperPipe teknolojisine sahip ısı boruları, geniş yapılarıyla iyi bir soğutma sağlıyor. Twin Frozr üzerinde yeni Airflow Control adında bir teknoloji de kullanılan MSI, böylece daha fazla hava akımı gerçekleştiriyor. MSI N760 Twin Frozr, 28 nm mimarisinde bir kart. GK104 kod adlı grafik yongasının sahibi olan kart, 1152 ünite CUDA çekirdeğine sahip. 2 GB bellek kapasitesine sahip olan kart, 256 bit bellek arayüzüyle 6008 MHz bellek hızı sunuyor. Kartın iki adet kullanışlı yazılımı mevcut. Bunlardan biri Gaming App, diğeri ise Afterburner. Gaming App, kartı üç farklı moda çalıştırmaya imkan tanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

GPU	Nvidia GeForce GTX 760
BASE CLOCK	1085 MHz
BOOST CLOCK	1150 MHz
BELLEK	2 GB / 256b GDDR5 6008 MHz
BAĞLANTILAR	2 x DVI, HDMI, DisplayPort

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	94
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	95
FİYAT / PERFORMANS (%20)	93
FİYAT	713 TL

CHIP İyi (89)

WD My Passport Ultra USB 3.0 ile yüksek performans

Taşınabilir diskler geniş kapasiteleri bir yana kompakt tasarımlarıyla da yoğun olarak kullandığımız cihazlar arasında yer alıyor. Geçen ay CHIP Dergisi'nde karşılaştırmalı testimizde yer verdiğimiz WD'nin My Passport ailesine yeni bir üye daha katıldı. Ailenin yeni ve daha güçlü üyesi olan My Passport Ultra, oldukça iddialı bir model. Yalnızca performansı ile değil, aynı zamanda dış görünümüyle de oldukça şık duran My Passport Ultra, iyi bir taşınabilir disk almak isteyenlere hitap edecek türde bir ürün. İncelediğimiz modeliyle 500 GB'lık kapasiteye sahip olan My Passport Ultra, aynı zamanda 1 ve 2 TB'lık disk seçeneklerine de sahip. Diğer yandan yine mavi renkli bir gövdeyle elimize ulaşan taşınabilir disk, kırmızı, siyah ve gri gibi renk seçenekleriyle de raflarda yer alıyor. Ultra kompakt tasarımı olan My Passport Ultra, yalnızca 12,8 mm kalınlığında. Bu sayede diski rahatlıkla cebinizde veya çantanızda yanınızda taşıyabiliyorsunuz. My Passport Ultra, USB 3.0 arayüzünü kullanıyor ve veri transferinde yüksek performans gösteriyor. Ayrıca disk bulut tabanlı otomatik yedekleme işlemi de yaparak dosyalarınızı buluta yedeklemek için Dropbox hesabınızı kullanmanıza olanak tanıyor.

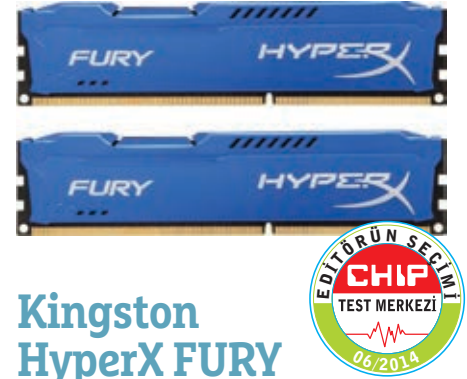
TEKNİK ÖZELLİKLER

KAPASİTE	500 GB
ARAYÜZ	USB 3.0, USB 2.0
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows / Mac
BOYUTLAR	12,8 x 110 x 3,21
AĞIRLIK	134 gr

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	93
TAŞINABİLİRLİK (%25)	92
SES DÜZEYİ (%15)	91
GÜÇ TÜKETİMİ (%10)	91
FİYAT	158 TL

CHIP Çok iyi (92)

Kingston HyperX FURY HyperX RAM ailesinin yeni üyesi

FURY yalnızca 34 mm yüksekliğinde. Bu da onu anakart üzerinde rahatlıkla konumlandırabileceğiniz anlamına geliyor. Mavi, siyah, kırmızı ve beyaz renk seçenekleriyle satışa sunulan FURY'nin bize gelen modeli mavi renkli bir tasarıma sahip. Böylece stil sahibi olarak da beğendiğimiz RAM, asimetrik ısı dağıtıcısı tasarımıyla da dikkat çekici görünüyor. HyperX FURY'nin en dikkat çeken yanı Plug-n-Play desteği. Maksimum hızda çalışmak için tasarlanan FURY, otomatik olarak hız aşırıtmaya uğrayabiliyor. Takıldığı platformu algılayıp 1866 MHz'e kadar hız aşırıtma yapabilen RAM, böylece kullanıcıları BIOS üzerinden manuel ayar yapma derdinden kurtarıyor. İki adet 8 GB'lık kit halinde elimize ulaşan HyperX FURY, farklı renklerde halinde olduğu kadar 16 GB'lık kapasite seçenekleriyle de sunuluyor. Bu arada HyperX FURY'nin; P55, H67, P67, Z68, Z77, Z87 ve H61 Intel yonga setleri ile A75, A87, A88, A89, A78 ve E35 AMD yonga setleri uyumu gösterdiğini de söyleyelim. Oyunseverler tarafından beğenileceğini düşündüğümüz HyperX FURY, 1866 MHz'e kadar verdiği destekle iyi bir oyun keyfi sunuyor. Düşük gecikme süresiyle performans katkıda bulunan belleğin, Bioshock Infinite testimizde 1920x1080 çözünürlükte ortalama 40 FPS değer almamızı sağladığını söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

KAPASİTE	2 x 8 GB
HIZ	1866 MHz
VOLTAJ	1,5V
CAS GECİKMESİ	9,10
YÜKSEKLİK	34 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40):	91
PRATİK TEST (%30):	92
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%30):	90
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (91)

MODERN ZAMANLAR

Daha iyi bir dünya

Sizce internet daha iyi bir dünyanın bileti olabilir mi?

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

Teknolojik gelişmelerin özellikle son 20 yılda kat ettiği yol şaşırtıcı. Bu gelişmelerin merkezinde internetin olması ise gayet mantıklı. Tüm dünyayı değilse bile çoğunu birbirine bağlayan bu devasa ağ sayesinde her an her şeyden haberdar olabiliyoruz. Haksızlıklar, cinayetler, hükümetlerin uyguladığı baskı politikaları... Aklınıza ne gelirse sadece bir akıllı telefon ile tüm dünyaya ilan edilebiliyor. Kapalı kapılar ardına kadar açılmıyor belki ama yine de eskiye nazaran ciddi bir şeffaflık söz konusu. Bunun sonucunda kuşkusuz suçlar önlenmiş olmuyor ama en azından belli bir caydırıcılık faktörü ortaya çıkıyor. En azından suç suçlunun yanına kar kalmıyor. Suçlu mahkemede ceza almasa bile toplum vicdanında yargılanmış oluyor. İnterneti tamamen yasaklamanın çok zor olması kuşkusuz bu işin bir başka tarafı. Zamanla internet ekonomisi daha da büyüyecek ve kısmen bile olsa interneti yasaklamak hükümetlerin kaçındığı bir çözüm olacak. İnternet bizi iyice sarmaladıkça güç sahipleri kendilerini halka sevimli göstermekte zorlanacaklar. Belki de bu onları göstermelik anlamda değil gerçekten de iyi olmaya zorlar ne dersiniz?

Popular Science Türkiye

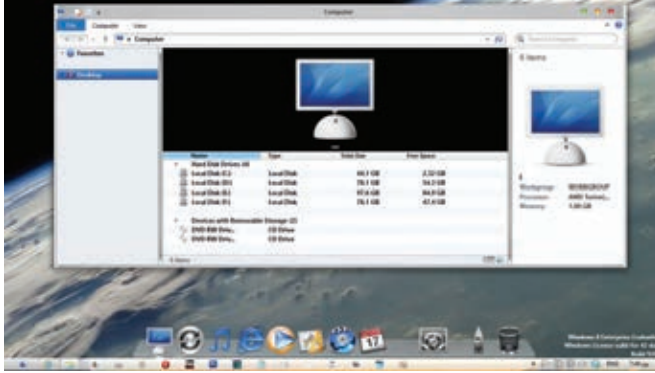
142 yıllık popüler bilim dergisi Popular Science'in son iki yıldır ülkemizde Türkçe olarak yayımlandığını bilmediğinizi sakın söylemeyin! Dergi çıkmadan önce kendi olanaklarımız doğrultusunda epey tanıtım faaliyeti gerçekleştirmiştik. Fakat hala dergiden haberi olmayanları duyuyorum. Ay-

lık bir dergi olan Popular Science, geleceği şimdiden bilmek ve tanımak isteyenler için harika makalelerle dolu. Fiyatı ise sadece 3,90 TL. Şu an bu sayfaları okuduğunuza göre sizi de ilgilendirecek bir dergi olduğuna bahse girerim. Benimle ne ilgisi mi var? Dergiyi okumaya başlar başlamaz bu sorunun cevabını bulacaksınız.

Nokia'dan Apple'a transfer

Engadget'a bakılırsa; Nokia Pureview teknolojisinde en önemli role sahip kişilerden biri olan Ari Partinen Apple'a transfer olmuş. Apple için oldukça akıllıca bir hamle bu. Kuşkusuz Nokia için de ciddi bir kayıp. Pureview 808, bir cep telefonunda gördüğüm en iyi fotoğraf kalitesini sunuyordu. Symbian çalıştıran bu yaşlı kurt aslında hala bazı açılardan rakipsiz. Zira ne Nokia ne de diğer üreticiler, aradan 2 yıldan fazla geçmesine rağmen aynı fotoğraf kalitesine ulaşabildi. Nokia'nın Windows platformuna geçtikten sonra fotoğraf kalitesinde 808'in çitasını bırakın yükseltmesini yanına bile yaklaşamamasını hala anlayabilmiş değilim. Diğer yandan 808'den sonra üretilen diğer markalara ait telefonlar, adım adım fotoğraf kalitesini yükseltti. Bununla ilgili olarak dxomark.com'daki sıralamaya bakmanızı tavsiye ederim. 808, fotoğraf kalitesi açısından gerçek olamayacak kadar iyi bir telefondur. Zaten Symbian kullanıyor oluşu onun gerçekliğini sorgulatan bir faktör ve bu yüzden piyasada fazla kalamadı. Zira Nokia

Windows'a geçmişti ve Symbian'la bağlarını -haklı olarak- koparmak istiyordu. Partinen'in Apple'a geçmiş olmasının pratikte bir etkisi olabilir de olmayabilir de. Öyle ya da böyle Nokia'nın Pureview teknolojisini sağladığı avantajı sonraki ürünlerinde çok iyi kullanmadığını düşünüyorum.

Mac görünümlü Windows

Windows 8'in arayüzünden şikayet etmeyen çok az kişi var. Diğer yandan bu Windows'un hızı ve kararlılığına diyecek yok. Düşük konfigürasyonlarda bile hızlı ve responsif bir işletim sistemi olan Windows 8'in arayüz konusundaki kafa karışıklığına son vermek için görünüm temasını değiştirmeniz yeterli. Platinum adlı tema oldukça iddialı. Ayrıca Windows XP tutkunları için de temalar var. Bu konulara meraklıysanız, chip.com.tr'de basit bir araştırmayla ilgili makaleyi ve linkleri bulabilirsiniz.

Yeni anakartlar

Asus, Gigabyte ve MSI'nin X97 yongasetli anakartlarını duyurdukları etkinliklerin üçüne de katıldım. Yeni modellere dair sunumlar gerçekten de etkileyiciydi. Kullanılan parçalardaki kalite çok yükselmiş. Bu anakartlarda düzgün RAM kullanmanız takdirde sorun yaşama olasılığınız neredeyse yok gibi. Üç üretici de benzer stratejilerle piyasada kalıcı olmaya çalışıyor. Zira PC bileşen pazarı gittikçe küçülüyor.

Öte yandan küçüldükçe daha fazla

Arayüze makyaj isteyenlere: **Windows 8'i MacOS hatta Windows XP benzeri bir görünümlle kullanmak mümkün.**

Üç büyük anakart üreticisi: **Asus Gigabyte ve MSI, anakart işini düşen satışlara rağmen daha karlı bir hale getirmeyi başardı. Ek olarak Asus ve MSI dizüstü konusunda epey iddialı.**

kar bırakıyor ve daha elit bir kitleye sesleniyor. Eskiden çok da ciddiye alınmayan Mini-ITX form faktörünün önem kazanması, bu noktada hoşuma gitti. Minicik kasalarda devasa bir işlem gücü sunan Mini-ITX'in geleceği oldukça parlak. Tekrar anakartlara dönersek, bu saatten sonra PC toplayan kişi zaten bu işten anlıyor demek-

tir. Bu durumda kalite için de kesenin ağzını açacaktır. Üç büyük üretici de anakart dışında tüketici elektroniği alanında yeni ürünlerle adından sıkça söz ettiriyor. Asus ultrabooklarla, MSI oyun dizüstüleriyle, Gigabyte ise son dönemde Brix adını verdiği (Brick yani tuğladan) minik PC'lerle epey popüler.

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA
1CEP TELEFONU
ANDROID

Sony Xperia Z1 Compact

Çok iyi performans, iyi pil süresi, örnek olacak akustik, kompakt, ele iyi oturuyor, su geçirmez kasa; ancak kamera fotoğraflarında kumlanma
Toplam puan: 96,9
Fiyat: yaklaşık 1800 TL

SIRA
16CEP TELEFONU
ANDROID

LG G Flex

Bükülmüş ekran, uzun pil süresi, yüksek bellek, iyi 13 MP kamera; ancak konuşma kalitesi vasat, ekran düşük çözünürlüklü, pahalı
Toplam puan: 93,5
Fiyat: yaklaşık 2600 TL

SIRA
3DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ
DSLR VE DSLM

Fujifilm X-T1

Çok iyi foto kalitesi, yüksek hız, dayanıklı gövde, kapsamlı donanım özellikleri, büyük elektronik vizör, pratik resim içinde resim ekranı; ancak dahili flaş yok
Toplam puan: 92,0
Fiyat: yaklaşık 1.200 €

SIRA
4TELEVİZYON LCD/PLAZMA
55 İNÇ VE ÜSTÜ

LG 55LA6928

İyi görüntü, güçlü baslı ses, modern Smart TV, düşük güç tüketimi, kapsamlı Smart Hub; ancak klasik uzaktan kumanda yok, sadece Magic Remote
Toplam puan: 91,5
Fiyat: yaklaşık 1.500 €

SIRA
21SABİT DİSK
SSD

Intel 530 Serisi 240GB (SSDSC2B W240A401)

Düzenli veri transfer hızları, düşük güç tüketimi, ekstra yazılımlar; ancak IOPS değerleri vasat
Toplam puan: 74,6
Fiyat: yaklaşık 150 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (15%)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	İmaj sabitleyici (g)
1	Olympus OM-D E-M1*	92.9	1,500 €	88	97	98	15.9	290/610
2	Sony Alpha 77	92.3	750 €	85	100	95	24	390/760
3	Fujifilm X-T1*	92	1,200 €	100	86	84	16	290/570
4	Olympus OM-D E-M10*	90.3	600 €	91	91	86	15.9	310/630
5	Panasonic Lumix DMC-GH3*	90.1	920 €	95	91	75	15.9	470/1.010
6	Sony Alpha 65	89.5	550 €	85	94	90	24	430/860
7	Canon EOS 70D	89.5	910 €	85	95	86	20	1.930/4.760
8	Pentax K-3	88.9	1,150 €	82	97	89	24.1	750/1.520
9	Panasonic Lumix DMC-GX7*	88.6	820 €	90	92	75	15.8	270/500
10	Samsung NX30*	88.6	900 €	94	85	83	20	280/550

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (15%)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ61	82.2	430 €	77	91	74	0.23	18	30
2	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	81.5	300 €	78	84	84	0.29	20.2	30
3	Panasonic Lumix DMC-TZ41	79.8	260 €	75	83	88	0.24	18	20
4	Casio Exilim EX-ZR700	78.5	310 €	69	83	96	0.26	15.9	18
5	Canon PowerShot SX280 HS	77.9	220 €	77	77	85	0.27	12	20
6	Fujifilm Finepix F900EXR	77.5	280 €	71	79	93	0.16	15.9	20
7	Sony Cyber-shot DSC-WX300	74.9	210 €	69	79	80	0.53	18	20
8	Fujifilm Finepix F800EXR	72.8	230 €	66	78	80	0.28	15.9	20
9	Olympus SZ-31MR	71.7	210 €	72	71	72	0.35	15.9	24
10	Canon PowerShot SX230 HS	69.2	240 €	66	76	61	0.62	12	14

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (15%)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-WX200	77.9	200 €	78	74	89	0.34	18	10
2	Panasonic Lumix DMC-TZ36	76	190 €	72	79	79	0.28	15.9	20
3	Canon PowerShot SX240 HS	75.8	190 €	76	74	78	0.41	12	20
4	Canon PowerShot SX260 HS	75.6	170 €	76	75	78	0.45	12	20
5	Canon Ixus 255 HS	75.4	190 €	75	75	79	0.27	12	10
6	Sony Cyber-shot DSC-WX80	74.8	130 €	74	71	88	0.33	15.9	8
7	Casio ExilimEX-ZR400	73.9	170 €	60	81	97	0.28	15.9	12.5
8	Sony Cyber-shot DSC-WX50	73.3	170 €	68	74	87	0.37	15.9	5
9	Canon Ixus 500 HS	73	170 €	79	68	70	0.45	10	12
10	Panasonic Lumix DMC-SZ9	72.1	140 €	72	70	79	0.21	15.9	10

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. (%45)	Foto Kalitesi (%45)	Hız (15%)	Efektif megapiksel	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	90.1	750 €	96	86	84	0.39	20	3,6
2	Canon PowerShot G1 X	89.7	530 €	100	87	66	0.54	14,2	4
3	Canon PowerShot G16	89.6	550 €	90	89	89	0.25	12	5
4	Panasonic Lumix DMC-LX7	88.7	420 €	86	90	93	0.27	10	3,8
5	Sony Cyber-shot DSC-RX100	87.9	550 €	91	84	89	0.25	20	3,6
6	Fujifilm Finepix X20	87.6	530 €	86	88	93	0.23	12	4
7	Fujifilm Finepix X10	85.6	370 €	83	89	85	0.33	12	4
8	Nikon Coolpix P7800	85.2	500 €	81	94	77	0.35	12	7,1
9	Nikon Coolpix P7700	84.7	390 €	83	90	77	0.39	12	7,1
10	Panasonic Lumix DMC-LF1	84.2	400 €	80	87	91	0.28	12	7,1

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Erişim süresi (%40)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştırılabilirlik (%10)	Transfer hızı (MB/s)
1	Samsung 840 EVO 1 TB (MZ-7TE1TOBW)	93,7	530 €	99	100	98	46	527/511
2	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD512)	89,6	390 €	98	77	100	59	518/470
3	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	89,2	410 €	99	88	98	32	537/447
4	Samsung SSD 840 Pro (MZ-7PD256)	89,2	200 €	98	79	100	53	520/443
5	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	89	290 €	99	86	98	33	537/462
6	OCZ Vector 256 GB (VTB1-25SAT3-256G)	84,8	270 €	98	77	97	19	514/499
7	Samsung 840 EVO 250GB (MZ-7TE250BW)	83,8	150 €	98	65	97	42	544/329
8	Crucial M500 480 GB (CT480M500SSD1)	82,8	280 €	95	81	94	11	527/427
9	OCZ Vertex 450 256 GB (VTX450-25SAT3-256G)	81,8	200 €	96	73	95	14	498/498
10	Samsung 840 EVO 120GB (MZ-7TE120BW)	81,2	90 €	93	60	96	49	523/274

SABİT DİSKLER SATA 3,5 İNÇ, 1 TB ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Erişim süresi (%40)	Güç tüketimi (%10)	Transfer hızı (MB/s)*	Uygulama (%15)
1	Seagate Desktop SSHD 2000 GB	81,1	100 €	100	77	48	100
2	Seagate Barracuda 7200.14 3TB (ST3000DM001)	71,7	100 €	95	78	50	41
3	HGST Ultrastar 7K3000 3TB (HUA723030ALA640)	71,5	200 €	90	66	100	40
4	WD Red 1TB (WD10EFRX)	70,5	60 €	74	100	40	17
5	WD Black 4TB (WD4001FAEX)	69,2	200 €	82	89	56	35
6	WD Red 2TB (WD20EFRX)	69	90 €	72	97	39	31
7	WD Red 3TB (WD30EFRX)	68,2	120 €	67	93	36	38
8	WD Red 4TB (WD40EFRX)	67	160 €	66	90	47	34
9	Seagate NAS HDD 4 TB (ST4000VN000)	65,5	160 €	88	73	41	29
10	HGST DeskStar 7K4000 4 TB (HDS724040ALE640)	65,2	180 €	81	77	51	38

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%50)	Donanım (%20)	Pil süresi (internet, saat)	Ekran boyutu (inç)	Ekran çözünürlüğü (inç)
1	Apple iPad mini Retina WiFi + 4G 128GB	92,4	770 €	99	81	89	89	6:41
2	Apple iPad Air 128GB 4G	90,6	830 €	100	84	74	89	6:05
3	Apple iPad mini 64GB 4G	89	450 €	99	65	92	85	5:59
4	Asus Google Nexus 7 2	86,5	250 €	86	79	100	79	7:23
5	Apple iPad 4 64GB 4G	85,1	810 €	99	78	59	84	5:46
6	Samsung Galaxy Note 10.1 2014 LTE (SM-P605)	85	610 €	88	85	72	98	6:35
7	Apple iPad 2 64GB 3G	83,9	550 €	98	66	71	79	6:39
8	Samsung Galaxy Tab 3 8.0 (SM-T3100)	83,3	230 €	84	73	93	78	6:57
9	Asus Fonepad 7 (ME372CG-1B057A)	82,7	220 €	83	68	93	91	7:39
10	Asus Transformer Pad (TF701T-1B007A)	82,5	470 €	87	79	75	81	6:11

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Baskı maliyeti (sayfa)	Donanım (%25)	Ergonomi (%15)	Sayfa maliyeti (me- tin/foto cent)	Arabirimler (USB, LAN, Wi-Fi)	Stand-by tüketimi (watt)
1	HP Officejet Pro 276dw	88,8	300 €	92	94	92	89	1,1/11	7,7
2	Canon Pixma MX925	86,3	160 €	100	65	77	100	89	1,9/12
3	HP Officejet Pro 8600 Plus	86,2	190 €	84	100	77	97	66	1,1/9
4	Canon Pixma MX715	82,2	180 €	97	55	92	92	79	2,9/12
5	Canon Pixma MG4250	80,8	85 €	98	61	99	62	80	3,0/11
6	Brother MFC-J4510DW	78,9	120 €	81	79	77	87	71	1,7/12
7	Canon Pixma MG3250	78,2	75 €	98	61	100	53	70	3,0/11
8	Canon Pixma MG7150	77,9	165 €	90	63	67	87	82	2,4/11
9	Canon Pixma MG6450	77,5	120 €	95	63	68	78	77	2,4/11
10	Brother MFC-J825DW	77,1	240 €	86	54	88	96	67	2,7/16

*YAZICI, TARAMA, KOPYALAMA

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇ KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım (%20)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satır, tahta)	Parlaklık (cd/m2)	Ekran boyutu (inç)	HDMI
1	Philips 40PFL8008S	95,7	1,150 €	94	94	95	192:1	318	4	40
2	Samsung UE40F8090	95,3	1,100 €	94	100	100	199:1	311	4	40
3	Sony KDL-42W805A	93,8	805 €	95	92	94	178:1	265	4	42
4	Samsung UE40F7090SL	92,5	930 €	92	96	96	190:1	279	4	40
5	Samsung UE40F6470	91,3	490 €	90	94	90	165:1	319	4	40
6	Panasonic TX-L42ETW60	90,8	740 €	86	93	99	163:1	213	3	42
7	Philips 42PFL6008K	90,7	680 €	89	89	97	164:1	272	4	42
8	Samsung UE42F5570	88	590 €	94	88	93	205:1	369	3	42
9	LG 32LA6608	86,8	430 €	86	90	87	170:1	227	3	32
10	Toshiba 40L7363DG	86,5	470 €	90	86	83	172:1	282	4	40

ANAKARTLAR AM3

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Performans (%40)	Kullanım (%35)	Yongaseti	Ekran (VGA/DVI/HDMI)
1	Gigabyte GA-990FXA-UD7	99,2	200 €	100	98	100	990FX
2	Asrock 990FX Extreme4	97	120 €	99	98	92	990FX
3	MSI 990FXA-GD80	96,4	150 €	95	100	93	990FX
4	Asrock 990FX Extreme9	96,3	170 €	99	96	92	990FX
5	Asus M5A99X Evo	95,6	130 €	94	98	96	990X
6	Gigabyte GA-990FXA-UD5	95,2	140 €	97	97	90	990FX
7	Asrock 890FX Deluxe5	94,9	130 €	96	97	90	890FX
8	MSI 990FXA-GD65	93,6	100 €	87	99	96	990FX
9	Asus M5A97 Evo R2.0	93,4	80 €	87	98	97	970
10	Gigabyte GA-970A-UD3	93,3	80 €	86	99	97	970

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%30)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Kamera (megapiksel)	WLAN (802.11)
1	Samsung Galaxy Note 3	96,9	570 €	94	100	96	100	5,7
2	LG G2	95,9	550 €	94	98	93	100	5,2
3	Sony Xperia Z1	95,8	500 €	96	100	94	95	5
4	HTC One	95,7	480 €	99	98	91	92	4,7
5	Google Nexus 5 (32GB)	95,4	400 €	100	99	86	94	5
6	Samsung Galaxy S4	95,4	450 €	93	100	92	99	5
7	Sony Xperia Z	95,2	380 €	94	99	92	96	5
8	HTC One Mini	94,7	370 €	97	98	90	93	4,3
9	Apple iPhone 5S (64GB)	94,6	900 €	97	98	89	90	4
10	Asus New Padfone	94,6	550 €	96	99	91	92	5

INTEL ANAKARTLAR SOCKET 1155

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Performans (%40)	Kullanım (%35)	Yongaseti	Ekran (VGA/DVI/HDMI)
1	Gigabyte GA-Z77X-UD5H	97,4	220 €	94	100	100	Z77
2	Asus Maximus V Extreme	97,3	350 €	100	95	96	Z77
3	Asus P8Z77-V Premium	95,7	370 €	100	94	92	Z77
4	Gigabyte G1.Sniper 3	95,3	290 €	99	92	94	Z77
5	Asus Maximus V Formula	94,5	260 €	93	99	91	Z77
6	Asus P8Z77-V Deluxe	93,7	230 €	95	94	90	Z77
7	MSI Z77A-GD80	93,4	190 €	92	91	100	Z77
8	MSI Z77 MPower	92,3	140 €	86	96	98	Z77
9	Asus Maximus IV Extreme	91,7	300 €	86	94	98	P67
10	Asrock Fatal1ty Z77 Professional	90,2	190 €	95	92	81	Z77

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR ÇI YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Intel bu yıl Pentium markasının 20. yılını kutluyor, bu işlemci ilk olarak CeBIT 1993'te piyasaya çıkmıştı. Görünen o ki, Pentium'un kutlama tarihi ta o zamandan hesaplanmıştı: İlk Pentium zamanında sistematik bir hesaplama hatasıyla (FDIV hatası) manşetleri süslüyordu.

Mobil işlemciler Yeni Intel Pentium G3430 işlemcisi uygun fiyatlı bir giriş seviyesi işlemci, ancak dahili grafik çekirdeği nedeniyle performans olarak kendisiyle karşılaştırılabilecek ve AMD'nin eski marka adıyla yeni piyasaya sürdüğü Athlon II X4

750K ve X4 740 gibi modellere göre biraz daha pahalı. Buna karşın AMD FX-8320 hızlı bir orta seviye PC için yeterince iyi. Gerçek sekiz çekirdeği sayesinde düzgün performans değerlerine ulaşıyor. Ancak

tam yük altında biraz fazla güç harcıyor. Tüm FX modellerinde olduğu gibi ayrıca entegre bir grafik birimine sahip değil. Bir oyun bilgisayarı için Intel'in Core i7 4770 işlemcisi iyi bir temel oluşturuyor: Bu hızlı işlemci hızlı entegre grafiğine rağmen görece az güç harcıyor. Biraz daha yavaş olan orta seviye işlemcisi Core i5 4670 ise çok daha ucuz. Enerji tasarruflu, oyunların üstesinden gelebilen bir multimedia PC içinse AMD'nin yeni Kaveri işlemci ailesinden gelen A10-7700K modelini öneriyoruz. Bu işlemci entegre grafik yongası Radeon R7 tablomuzdaki GPU performans liderliğini elinde bulunduruyor. Buna karşın daha düşük enerji tüketimine daha büyük önem veriyorsanız, Intel'in yeni Core i3 4130T modeline göz atabilirsiniz.

Grafik yongaları AMD'nin Radeon R9 290X'ı Top 10 listemize hızlı bir giriş yaptı. Ancak nVidia'nın zirve modeliyle karşılaştırıldığında performans farkı belirgin. Bu yüzden R9 satın alma tavsiyesi için biraz pahalı kalıyor. Bu kartın dörtte biri fiyatına nVidia, GeForce GTX 750 Ti'yi piyasaya sürüyor, bu kart sağlam bir giriş seviyesi kart.

Oyunseverler en iyi fırsatı ise AMD Radeon HD 7870'te bulabilirler: 190 \$'lık bu kartla çoğu güncel oyun en yüksek grafik detaylarıyla oynanabiliyor. 20 dolar daha yüksek fiyata sahip olan R9 270X modeli de cazip bir seçenek. nVidia fanatikleriyse GTX 660 modelinde aradıklarını bulabilirler. uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Fiyat-performans puanı	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	CPU çekirdeği / Thread sayısı	Soket tipi	Turbo-Freq (GHz)	CPU Freqansı (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Cinebench R11.5 (TDP, W)	WinRAR x64 4.01 Bit	TrueCrypt 7.1 AES-128 (MB/s)	GPU performans puanı	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
1	Intel Core i7-4960X	1080	100	52.5	2011	6/12	3,60	4,00	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370	-	-
2	Intel Core i7-3970X	995	89,6	41,0	2011	6/12	3,50	4,00	6 x 256	15.360	32	150	10,76	4.172	324	-	-
3	Intel Core i7-4770	315	82,2	100,0	1150	4/8	3,40	3,90	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253	81,6	HD 4600 6.187 49,9
4	Intel Core i7-4820K	340	76,8	75,6	2011	4/8	3,70	3,90	4 x 256	10.240	22	130	7,90	3.980	242	-	-
5	AMD FX-9590	320	74,9	74,5	AM3+	8/8	4,70	5,00	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300	-	-
6	AMD FX-9370	240	71,2	85,3	AM3+	8/8	4,40	4,70	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280	-	-
7	Intel Core i5-4670	225	70,5	88,3	1150	4/4	3,40	3,80	4 x 256	6.144	22	84	6,52	3.403	189	79,7	HD 4600 5.994 49,2
8	Intel Core i7-3770K	350	70,1	55,8	1155	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	22	77	7,50	3.497	228	57,0	HD 4000 3.960 38,4
9	AMD FX-8350	190	67,7	92,6	AM3+	8/8	4,00	4,20	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259	-	-
10	Intel Core i5-4570	205	67,7	85,9	1150	4/4	3,20	3,60	4 x 256	6.144	22	84	6,18	3.333	180	77,9	HD 4600 5.839 48,2
11	Intel Core i7-2700K	350	65,1	44,7	1155	4/8	3,50	3,90	4 x 256	8.192	32	95	7,05	3.465	201	37,2	HD 3000 2.192 28,9
12	AMD FX-8320	160	64,7	96,0	AM3+	8/8	3,50	4,00	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244	-	-
13	Intel Core i5-4440	190	63,1	75,0	1150	4/4	3,10	3,30	4 x 256	6.144	22	84	5,72	3.181	165	74,2	HD 4600 5.591 45,7
14	AMD FX-8150	150	59,1	78,1	AM3+	8/8	3,60	4,20	4 x 2.048	8.192	32	125	5,98	4.103	223	-	-
15	Intel Core i5-4430	185	57,5	58,3	1150	4/4	3,00	3,20	4 x 256	6.144	22	84	5,17	3.092	149	73,5	HD 4600 5.476 45,9
16	AMD FX-8120	145	52,6	56,9	AM3+	8/8	3,10	4,00	4 x 2.048	8.192	32	125	5,11	3.777	190	-	-
17	AMD FX-6300	115	50,9	65,0	AM3+	6/6	3,50	4,10	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170	-	-
18	Intel Core i3-4130	120	45,4	44,2	1150	2/4	3,40	3,40	2 x 256	3.072	22	54	3,72	1.980	110	62,3	HD 4400 4.510 40,1
19	AMD A10-6800K	145	42,8	30,7	FM2	4/4	4,10	4,40	2 x 2.048	0	32	100	3,61	2.671	135	98,8	HD 8670D 6.584 69,2
20	AMD A10-7700K	165	42,6	26,6	FM2+	4/4	3,40	3,80	2 x 2.048	0	28	95	3,43	2.318	148	100	R7 Series 7.109 65,7
21	AMD A8-6600K	110	41,5	36,9	FM2	4/4	3,90	4,20	2 x 2.048	0	32	100	3,42	2.446	131	68,8	HD 8570D 4.757 46,5
22	Intel Core i3-4130T	160	39,6	22,0	1150	2/4	2,90	2,90	2 x 256	3.072	22	35	3,17	1.669	94	59,6	HD 4400 4.314 38,4
23	AMD A8-6500	110	39,0	30,6	FM2	4/4	3,50	4,10	2 x 2.048	0	32	65	3,19	2.350	124	66,6	HD 8570D 4.590 45,1
24	AMD Athlon II X4 750K	80	37,8	38,3	FM2	4/4	3,40	4,00	2 x 2.048	0	32	100	3,03	2.312	118	-	-
25	Intel Pentium G3430	100	36,8	28,3	1150	2/2	3,30	3,30	2 x 256	3.072	22	53	2,82	1.751	68	43,9	HD (GT1) 2.992 30,1
26	AMD Athlon II X4 740	75	36,4	36,5	FM2	4/4	3,20	3,70	2 x 2.048	0	32	65	2,87	2.280	112	-	-
27	Intel Pentium G3220	60	34,9	40,2	1150	2/2	3,00	3,00	2 x 256	3.072	22	54	2,58	1.707	62	43,7	HD (GT1) 2.990 29,9
28	Intel Celeron G1610	45	28,5	29,2	1155	2/2	2,60	2,60	2 x 256	2.048	22	55	2,14	1.567	51	27,1	HD 1.691 20,1
29	AMD A6-6400K	65	25,3	14,1	FM2	2/2	3,90	4,10	1.024	0	32	65	1,66	1.342	66	53,4	HD 8470D 3.317 39,8
30	AMD A4-5300	50	22,4	12,8	FM2	2/2	3,40	3,60	1.024	0	32	65	1,42	1.292	56	41,4	HD 7480D 2.432 32,2

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) — GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

CHIP TAVSİYE

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yaklaşık fiyat (\$+KDV) 1	Fiyat-Performans puanı	Performans puanı	İşlemci frekansı/ Çekirdek sayısı/ CPU Thread	L2 önbellek (GBz)	Maks. Güç tüketimi (TDP, watt)	60 Wh pille çalışma süresi (dk)	PCMark05 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, 1 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, x CPUs (Puan)	3DMark05 CPU (Puan)	3DMark05 GPU (Puan)	3DMark01 (default) GeForce 740M GT	3DMark01 (default) GeForce 780M GT	3DMark01 (default) GTX
1	Intel Core i7-4700HQ	Haswell	475	100	78,8	4/8	2,40	6.144	47	115	12.278	984	3.223	32.683	22.000	38.000	65.000
2	Intel Core i7-3740QM	Ivy Bridge	400	98,9	90,5	4/8	2,70	6.144	45	120	12.997	922	3.157	32.245	16.500	32.000	51.500
3	Intel Core i7-4700MQ	Haswell	300	92,9	100	4/8	2,40	6.144	47	115	12.003	977	2.895	27.900	17.500	35.000	60.000
4	Intel Core i7-2760QM	Sandy Bridge	415	89,5	65,0	4/8	2,40	6.144	45	120	11.685	852	2.799	29.250	12.750	29.000	44.000
5	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	438	88,4	59,1	4/8	2,20	6.144	37	146	11.988	877	2.405	30.693	16.500	32.000	51.500
6	Intel Core i7-2720QM	Sandy Bridge	390	78,2	46,2	4/8	2,20	6.144	45	120	9.969	797	2.706	22.100	12.000	27.500	41.000
7	Intel Core i5-3360M	Ivy Bridge	290	73,4	51,5	2/4	2,80	3.072	35	154	10.278	859	1.809	23.112	15.000	30.000	48.000
8	Intel Core i5-4200M	Haswell	225	70,2	57,5	2/4	2,50	3.072	37	146	10.114	902	1.832	18.503	13.000	28.000	42.000
9	Intel Core i7-2620M	Sandy Bridge	375	68,7	32,4	2/4	2,70	3.072	35	154	9.762	833	1.708	20.420	11.400	26.500	38.000
10	Intel Core i5-2520M	Sandy Bridge	215	66,8	52,5	2/4	2,50	3.072	35	154	9.168	719	1.935	19.882	11.250	26.000	37.000
11	Intel Core i7-3517U	Ivy Bridge	440	61,0	19,4	2/4	1,90	4.096	17	318	8.787	783	1.425	18.031	17.000	-	-
12	Intel Core i5-4250U	Haswell	400	60,1	20,3	2/4	1,30	3.072	15	360	8.249	725	1.430	19.374	17.000	-	-
13	Intel Core i5-3317U	Ivy Bridge	290	55,9	22,7	2/4	1,70	3.072	17	318	8.203	668	1.308	17.312	16.500	-	-
14	Intel Core i7-2677M	Sandy Bridge	400	49,6	11,4	2/4	1,80	4.096	17	318	6.512	693	1.336	12.803	13.000	-	-
15	Intel Core i5-520M	Arrandale	175	47,4	22,8	2/4	2,40	3.072	35	154	6.803	576	1.187	13.851	8.300	19.000	32.000
16	Intel Core i3-2310M	Sandy Bridge	140	44,1	23,3	2/4	2,10	3.072	35	154	7.045	531	1.121	11.513	9.500	22.000	30.000
17	Intel Core 2 Duo T9900	Penryn	625	43,6	5,0	2/2	3,06	6.144	35	154	6.922	558	1.034	11.487	7.900	17.500	29.000
18	AMD A10-4600M	Trinity	315	43,5	9,9	4/4	2,30	4.096	35	154	6.606	445	1.178	13.114	22.500	-	-
19	Intel Core i5-2467M	Sandy Bridge	315	42,8	9,4	2/4	1,60	3.072	17	318	6.164	537	1.028	12.537	12.500	-	-
20	AMD A8-3520M	Llano	275	35,9	6,3	4/4	1,60	4.096	35	154	6.020	310	936	12.100	17.000	-	-
21	AMD A6-4400M	Trinity	225	35,0	7,1	2/2	2,70	1.024	35	154	5.413	498	704	10.085	16.500	-	-
22	Intel Core 2 Duo T6500	Penryn	115	28,0	7,3	2/2	2,10	2.048	35	154	4.401	369	695	6.889	4.900	-	-
23	AMD A6-4455M	Trinity	190	26,1	3,5	2/2	2,10	2.048	17	318	3.578	385	503	8.543	10.500	-	-
24	Intel Core i5-520UM	Arrandale	300	25,9	2,2	2/4	1,06	3.072	18	300	3.812	369	553	7.350	6.300	-	-
25	AMD A4-5000	Temash	125	25,2	4,8	4/4	1,50	2.048	15	360	3.905	232	707	8.016	12.000	-	-
26	AMD E2-1800	Zacate	90	19,6	3,2	2/2	1,70	1.024	18	300	2.942	231	455	6.023	11.500	-	-
27	Intel Pentium SU4100	Penryn	115	17,2	1,7	2/2	1,30	2.048	10	480	3.121	234	410	3.715	4.300	-	-
28	Intel Atom Z2760	Clover Trail	50	14,4	2,2	2/4	1,80	1.024	3	1800	2.130	150	525	3.277	4.500	-	-
29	AMD C-60	Ontario	75	11,4	0,7	2/2	1,00	1.024	9	600	2.057	143	225	3.204	7.000	-	-
30	Intel Atom D525	Pineview	80	8,3	0,3	2/4	1,80	1.024	13	415	2.145	101	265	1.055	3.100	-	-

1 ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR
2 SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

CHIP TAVSİYE

CHIP TAVSİYE

CHIP TAVSİYE

afik

Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat (\$+KDV)	Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Transistör sayısı (Milyon)	Mimarî (nm)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)		
1	nVidia GeForce GTX 780 Ti	3.072/GDDR5	765	100	46.6	1.006	7.200	384	2.880	28	7.100	250	5.427	9.634	52	126	91
2	AMD Radeon R9 290X	4.096/GDDR5	580	91,4	56.2	1.030	5.000	512	2.816	28	6.200	250	4.600	8.934	48	132	79
3	AMD Radeon R9 290	4.096/GDDR5	440	86,6	70.2	947	5.000	512	2.560	28	6.200	250	4.101	8.421	45	122	85
4	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	980	86,6	31.5	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42	117	77
5	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	550	81,8	53.0	863	6.008	384	2.304	28	7.100	250	4.508	7.966	38	112	72
6	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	310	76,5	88.0	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	39	112	70
7	AMD Radeon HD 7970	6.144/GDDR5	590	71,7	43.3	1.150	6.400	384	2.048	28	4.313	230	3.333	6.746	38	109	68
8	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	360	67,6	66.9	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	35	96	55
9	nVidia GeForce GTX 680	4.096/GDDR5	690	67,3	34.8	1.111	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.653	6.520	34	100	53
10	AMD Radeon HD 7970	3.072/GDDR5	540	66,2	43.7	1.000	6.000	384	2.048	28	4.313	250	3.021	6.639	35	97	62
11	nVidia GeForce GTX 680	2.048/GDDR5	620	62,0	35.6	1.006	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.165	6.398	32	88	51
12	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	240	57,9	86.0	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	30	86	49
13	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	210	55,0	93.4	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27	86	52
14	AMD Radeon HD 7870	2.048/GDDR5	190	53,3	100.0	925	6.000	256	1.536	28	4.313	195	2.425	5.487	26	81	49
15	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	260	53,2	72.9	900	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.456	5.670	27	69	50
16	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	315	52,3	59.2	1.033	6.008	192	1.344	28	3.540	150	2.845	5.053	26	80	40
17	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	190	51,0	95.7	975	5.600	256	1.280	28	2.800	150	2.292	5.107	25	81	47
18	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	180	48,6	96.2	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	24	69	39
19	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	160	39,3	87.6	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20	59	35
20	AMD Radeon HD 7850	2.048/GDDR5	150	36,7	87.2	870	4.840	256	1.024	28	2.800	130	1.635	3.503	21	49	38
21	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	145	36,7	90.2	1.160	6.600	128	896	28	2.080	115	1.737	3.772	17	57	33
22	nVidia GeForce GTX 750 Ti	2.048/GDDR5	155	35,2	81.0	1.046	5.400	128	640	28	1.870	60	1.778	3.841	16	53	27
23	AMD Radeon HD 7790	1.024/GDDR5	110	30,0	97.2	1.000	6.000	128	896	28	2.080	85	1.564	3.503	5	51	28
24	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	145	28,6	70.3	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	13	42	24
25	AMD Radeon R7 260	1.024/GDDR5	140	28,0	71.3	1.000	6.000	128	768	28	2.080	95	1.433	3.353	4	51	24
26	nVidia GeForce GTX 650	1.024/GDDR5	110	22,0	71.3	1.216	5.100	128	384	28	1.300	65	1.092	2.149	10	34	20
27	AMD Radeon HD 7770	1.024/GDDR5	110	21,2	68.7	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.079	2.387	4	35	22
28	AMD Radeon R7 250	1.024/GDDR5	80	17,9	79.8	800	4.500	128	512	28	1.500	55	898	2.097	4	31	16
29	AMD Radeon HD 7730	1.024/GDDR5	70	13,6	69.3	800	4.500	128	384	28	1.500	47	658	1.637	3	22	12
30	nVidia GeForce GT 620	2.048/GDDR3	55	5,8	37.6	700	1.820	64	96	40	585	49	291	543	2	13	4

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat tahminleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ
(YAKLAŞIK 350 DOLAR)

TAVSİYE	Samsung ATIV Book NP-275E5E-K01TR
İŞLEMCI	AMD E2-2000 (2 x 1,75 GHz)
RAM	4 GB (maks. 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon HD 7340
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	4:15/7:00 Saat

GENEL ÇÖZÜM
(YAKLAŞIK 560 DOLAR)

TAVSİYE	Acer Aspire E1-572G (54204G50MKNK)
İŞLEMCI	Intel Core i5-4200U (2 x 1,6 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon HD 8750M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	5:32/8:18 saat

MULTIMEDYA
(YAKLAŞIK 1000 DOLAR)

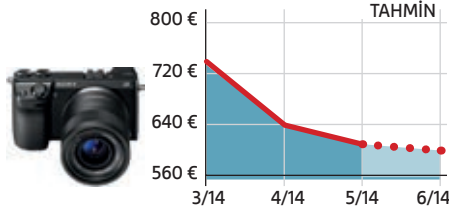
TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-A-1CZ
İŞLEMCI	Intel Core i7-4700MQ (2 x 2,4 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFİK YONGASI	nVidia GeForce GT 740M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	1000 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	3:56/6:45 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

Tahmin: Fiyatlar böyle geliyor

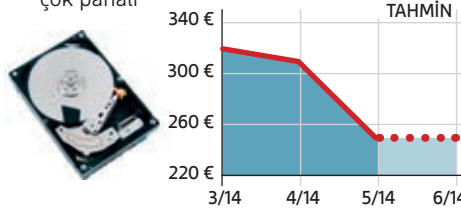
Dijital foto. Makinesi (SLR)

Sony Alpha NEX-7: Piyasaya çıktığından bu yana 2,5 yılda fiyatı yarı yarıya düştü

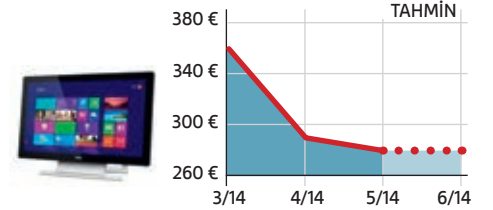
Sabit disk (SATA, 3,5 inç)

Toshiba MG03ACA400 4 TB: Fiyatı düşmesine rağmen halen rakiplerine göre çok pahalı

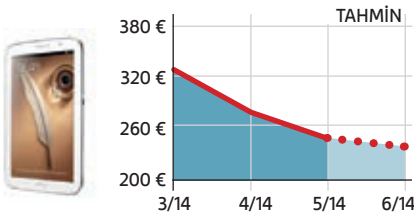
LCD monitör (22/23 inç)

Dell P2314T: Son aylarda fiyatı önemli ölçüde düştü

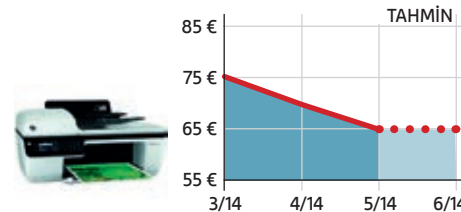
Tablet

Samsung Galaxy Note 8 (GT-N5110): Şu anda büyük bir fiyat düşüşü görünmüyor.

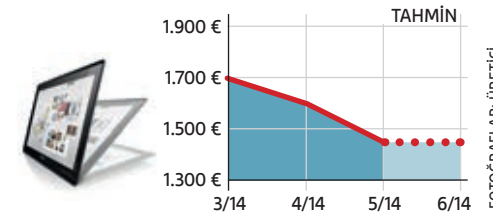
Yazıcı (çok işlevli)

HP Officejet 2620: Daha büyük fiyat düşüşleri olmayacak gibi görünüyor

All in one PC

Lenovo IdeaCentre Horizon 27: Arada sırada cazip fırsatlar çıkabiliyor

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Pentium G3220	60
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	Asrock H81M-DGS	55
RAM	G.SKILL DDR3 1333Mhz 4GB 2x2GB)	45
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk Ultra Plus 64 GB SSD	65
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	50
Toplam		295

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD A6-6400K	65
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	80
RAM	G.SKILL DDR3 2133 Mhz 4GB (2x2GB)	60
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	60
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	25
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		325

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	110
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	60
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	90
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	50
Toplam		540

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	85
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	110
Ekran kartı	AMD Radeon HD 7870	190
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	90
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		705

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i5-4670K	250
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	50
Anakart	ASRock Z87 Fatal1ty Killer	160
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	110
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	310
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	160
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		1155

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i7-4930K	605
CPU fanı	Thermalright Silver Arrow SB-E*	90
Anakart	MSI X79A-GD45 Plus	220
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 4x4 GB 2400MHz	190
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	440
Sabit disk	Samsung 840 EVO 500 GB SSD	325
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	190
Toplam		2080

*Overclock yapılmıyacaksa stok fan yeterli

Her zamankinden daha gösterişli bir web sitesi kurun

HTML'de el yordamıyla kodlanan basit sitelerin zamanı çoktan geçti. CHIP, sizlere en yeni web dizaynlarını nasıl kullanacağınızı ve hosting araçlarıyla nasıl mükemmel bir site yaratabileceğinizi gösteriyor

Ozan Kaya

Kendi web sitenizi yaratmak hiç bu kadar ucuz ve kolay olmamıştı. Artık web'de şaşalı evinizi inşa etmeniz için tasarım ya da kodlamada tecrübeli olmanız gerekmiyor. Google Web Designer gibi yenilikçi ve sofistike araçların çoğalmasi ile sitenizi daha iyi bir hale getirme konusunda asla zorluk çekmeyeceksiniz.

Bu makalede sizlere, ister var olanı geliştirerek, isterse sıfırdan yaratarak, web sitenizi nasıl çağa hazır hale getirebileceğinizin yollarını gösteriyoruz. Sizleri en yeni site kurma servisleriyle, sitenizi geliştirmede daha önce düşünmediğiniz yollarla ve Google'da rütbenizi arttırabilecek mobil aygıtlarda mükemmel görünüm metotlarıyla tanıştıracacağız.

Ayrıca sizlere çevrimiçi içerikle nasıl para kazanabileceğinizi açıklayarak, yakında hizmete girecek alan (domain) soneklerini tartışacağız. Bir sitede aranılacak şeyler hakkındaki uzman görüşlerini aktarıyoruz, böylece bu alanda ihtiyacınız olan en iyi paketi de seçebileceksiniz.

YENİ SİTE TASARIM HİZMETLERİ

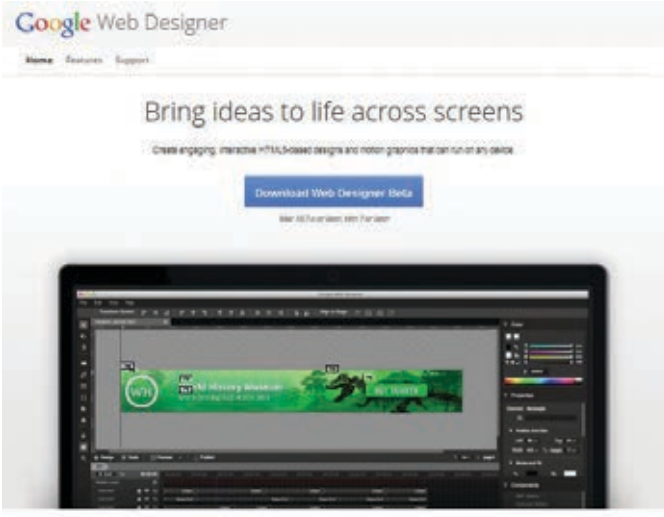
Webeden V6

HTML5 kullanarak bir web sitesi kurmanın, video ve seslerde Flash kullanma zorunluluğunun olmaması ve mobil tarayıcılarda mükemmel görünmesi gibi birçok avantajı var. Kolay bir kullanımı olan mükemmel Webeden site kurucunun en son sürümü (www.webeden.net) sizlere HTML5'de site kurma ve yayınlama

olanağı sunuyor. Ayrıca bir önceki sürümde (V5) yaratılmış siteleri de yeni formata entegre edebiliyorsunuz. Masaüstü için bir site kurduğunuzda, aynı sitenin mobil kullanıma uygun bir sürümü de yaratılıyor, böylece sitenizin her aygıtta mükemmel çalışması sağlanıyor. Yeni menü araçlarının yanında, yeni metin formatlama seçenekleri de mevcut.

Webeden sitenizi mobil kullanım için optimize ediyor

Google Web Designer

Google'ın yeni HTML5 tasarım aracı, Web Designer (www.google.com/webdesigner) sizlere zengin interaktif web reklamları ve PC, tablet, mobil de dâhil her türlü ekranda mükemmel çalışan tek sayfalık siteler yaratma olanağı tanıyor. Tasarlanış amacı statik ve animasyon kodlama becerisi olmayan insanlara yardımcı olmak, fakat birkaç manuel değişiklik yapmak istiyorsanız Dizayn ve Kod görünüşleri arasında geçiş yapabilirsiniz. Google Web Designer'ı nasıl kullanacağınızı öğrenmek istiyorsanız, aşağıdaki Mini Atölyeye göz atabilirsiniz.

WordPress 3.7

Popüler blog yazılımının en son sürümü arka plan güncellemeleri sayesinde sitenizin daima en son sürümde olmasını sağlıyor. Parola metre geliştirilmiş, kullanıcıların daha güvenli girişler yapmalarına olanak tanınıyor. Ayrıca artık arama sonuçları da tarihin yanında ilişkiye göre de sıralanabiliyor. Yeni, fakat dengeli beta sürümünü wordpress.org/download/beta adresinden indirebilirsiniz.

eUKhost Build a Website

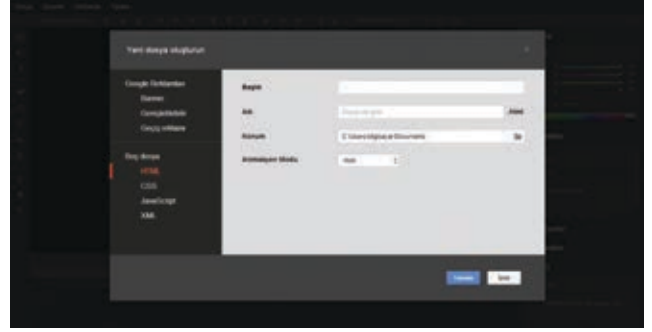
Parallels Web Presence Builder (www.parallels.com) tarafından desteklenen eUKhost'un Build a Website oluşturucusu (www.eukhost.com/build-a-website) eğer site dizaynında daha ilk adımlardaysanız size epey yardımcı olacaktır. Bünyesinde 100'ün üzerinde şablon ve çevrimiçi alışveriş, yorumlama, blog, sosyal paylaşım, yerleşik video entegre modülleri barındırıyor. Hosting'e, web adresine ve oluşturucuya aylık 4.49 £'a sahip olabilirsiniz.

Website Builder

Fasthosts'un yeni Website Builder'ı (www.fasthosts.co.uk) şirketin hosting paketleriyle gelen eski SiteBuilder'ı ile yer değiştiriyor. Kullanımı hızlı ve kolay olan araç 200'ün üzerinde özelleştirilebi-

MINİ ATÖLYE

Google Web Designer ile işe koyulun

► **GWD** Beta'yı indirin ve kurun, daha sonra yazılımı çalıştırın ve Dosya, 'Yeni Dosya'ya gidin. 'Boş Dosya'nın altından HTML'i seçin ve başlık, dosya adı girin. Dosyaların kaydedileceği yeri belirleyebilir, herhangi bir Animasyon modu seçebilirsiniz (Hızlı ya da Gelişmiş'ten birini). Tamam'a tıklayın. Boş bir dosya açılacak.

► **Arayüzde** siteyi hazırlamanıza yarayan araçların solda sıralanışı Adobe Photoshop'u andırıyor. Bunlar Kalem aracı, Metin aracı, Dolgu aracı vs. Etiket aracı ile sitenize resim ve video ekleyebilirsiniz. Herhangi bir aracı seçtiğinizde, araç ile ilgili seçenekler üstteki araç çubuğunda beliriyor.

► **Yan çubuk** ile renk seçeneklerine, ilgili araç bağlı özelliklere, bileşenlere (değişik türde resim galerileri, iFrame, haritalar, dokunma alanı vs.), etkinliklere ve CSS'e erişebilirsiniz. Tasarım ve kod görünümü arasında geçiş yapabilir, sonucun değişik tarayıcılardaki önizlemesini görebilirsiniz. İşiniz bittiğinde ise sitenizi yayınlayabilirsiniz.

İlir şablon içeriyor. Sitenizin internette hızla popüler olabilmesi için Twitter, Facebook, Google+ ve Flickr gibi sosyal medya araçlarını entegre edebiliyorsunuz. Ayrıca e-ticaret ve mobil site kurucusu gibi özellikler de eklenebiliyor.

Jimdo Mobile

Bir web sitesi kurmak için illa bilgisayarın karşısında oturuyor olmanız gerekmez. Ücretsiz bir iPhone ve iPad uygulaması olan Jimdo Mobile (www.jimdo.com/mobile) size bilgisayarın başında olmadan da site yaratma ve sürdürme imkânı tanıyor. Metin ve resim ekleyebiliyorsunuz (ikicisini direkt olarak iOS aygıtınızın Camera Roll'undan sürüklenerek yapılabiliyor), düzenleyebiliyorsunuz ya da sayfalar yaratabiliyor ve ayrıca istatistiklerinizi görüntüleyebiliyorsunuz. Uygulama, ana Jimdo web site yaratıcısı kadar kapsamlı değil, fakat ana fonksiyonlardan yararlanmanızı sağlıyor (ileride daha da kapsamlı olacak) ve ihtiyaç anında iOS aracı ve web sitesi arasında geçişler yapabiliyorsunuz.

SİTENİZİ GELİŞTİRMENİN YENİ YOLLARI

Sitenizin hızlı çalışmasını sağlayın

Web sitenizin en yavaş bağlantılarda bile olabildiğince hızlı açılması oldukça önemli. Pingdom Website Test (tools.pingdom.com/fpt) sayesinde sayfanızın yüklenme süresini ölçüp, analiz edebilir, sıkıntıları tespit edebilirsiniz. Kullanmak için sitenin URL'sini girin ve 'Test Now' butonuna basın. Bir dizi değerlendirmenin ardından sitenin 100 üzerinden performans puanı, siteye girmek için yüklenen istekler, yükleniş süresi ve ortalama sayfa büyüklüğü gibi kriterler gösterilecek. Ayrıca sitenizin diğer sitelere oranla ne kadar hızlı olduğu da gösteriliyor. Üst kısımdaki sekmeler site performansı hakkında daha detaylı bilgiler içermekte. Çevrimiçi gösterim için sonuçları HAR (http Arşivi) formatında indirebiliyorsunuz.

Sitenizin doğru renk kombinasyonları kullandığından emin olun

Sitenizin PC'de mükemmel görünmesi, laptop ve tablet gibi diğer ekranlarda da güzel görüldüğü anlamına gelmez. World Wide Web Consortium (W3C) tarafından geliştirilen WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guideline), renk-kontrast minimumları da dâhil, birçok site görünüş erişilebilirliğini kapsayan açık bir standart. Contrast Ratio aracını (leaverou.github.io/contrast-ratio) kullanarak sitenize hangi değerleri vermeniz gerektiğini öğrenebilirsiniz.

Web sitenizi Facebook sayfasına çevirin

Şu günlerde sadece bir web sitesine sahip olmanız yetmiyor. İdeal olanı bununla paralel bir Facebook sayfasına da sahip olmak. Aynı bir site yaratıp, sürdürülebilir kılmak bir hayli zor, fakat isterseniz bu işi 1&1'in yeni Social Media Hub (website.1and1.co.uk/social-media-hub) sizin yerinize yapıyor. Merkez sizin 1&1 MyWebsite'nizden içerikleri alıyor ve ismiyle, imgeleriyle, ulaşım bilgileriyle, logoları ve daha fazlasıyla bütün bir Facebook sayfası yaratmada kullanıyor. Site üzerinde yapacağınız her değişiklik otomatik olarak Facebook sayfasına da yansıtılıyor. Zamandan ve büyük bir uğraştan kurtulmuş oluyorsunuz, ayrıca sonuçlar da mükemmel görünüyor.

Sosyal Medya Merkezi, aynı anda Facebook ve Twitter güncellemeleri yollayıp, yönetebiliyor. Özellik artık 1&1'in Plus ve Premium paketlerinde de mevcut.

Retina dostu bir site yaratın

Apple'ın Retina görünüm keskinliği, Retina görüntülerini optimize ederek, resim ve videoların web sitelerinde düzenli ve canlı

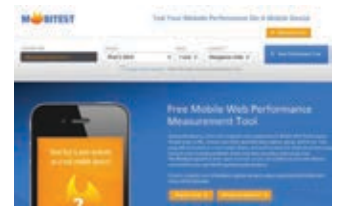
MINİ ATÖLYE

Sitenizin mobil aygıtlardaki hızını test edin

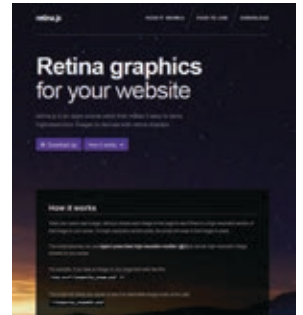
► Akıllı telefonlar ya da tabletlerden en iyi performansı elde etmek için mobil açıdan optimize edilmiş bir site yaratmanız gerekmektedir. Test için (ya da sıradan sürümün nasıl yüklendiğini görmek için) Akamai Mobitest (mobitest.akamai.com) sitesinin arama kutusuna sitenizin URL'sini girin ve istediğiniz gerçek bir cihaz seçin.

► Yapılacak turun sayısını seçin. Testin yapılacağı bölge seçeceğiniz aygıtla göre değişiklik gösterecektir, fakat Cambridge, Massachusetts genelde ana seçenek. İşlemi videoya kaydedebilirsiniz. 'Run Performance Test' butonuna tıklayın.

► Siteniz (simülasyonlardan ziyade) gerçek mobil aygıtlara yükleneceği için biraz bekletilebilirsiniz. Test bittiğinde, site size yükleme süresi ve ortalama sayfa boyutu da dâhil test sonuçlarını görüntüleyecek. Akış tablosu her bir aşamanın ne kadar sürdüğünü gösterir. Sitenin nasıl görüntülediğine de bakabilirsiniz.

görünmesini sağlıyor. Tek yapmanız gereken sunucunuzdaki her hangi bir resmin daha yüksek çözünürlükte bir sürümünü yüklemek ve retina.js (retinajs.com) senaryosu kullanarak bu kaliteli resimleri Retina aygıtlarına sunmak.

MOBİL DOSTU SİTE YARATIN

Sıfırdan bir mobil site yaratın

StatCounter'a göre, dünyada yapılan web aramalarının yüzde 18'i mobil aygıtlardan yapılıyor, bu yüzden web sitenizin akıllı telefon ve tabletlerde düzgün çalışan bir görünümünün olması şart. Heart Internet'in goMobi Mobile Website Builder (www.heartinternet.co.uk/mobile-website-builder) size aygıtı otomatik algıla- →

YEPYENİ

**ÖRTÜNÜN
ALTINDA DAHA
FAZLA GÜÇ.**

ASHAMPOO WINOPTIMIZER 11

Ashampoo WinOptimizer 11, sistem detaylarını kapsamlı bir şekilde sağlamanın yanı sıra şimdiye kadarki en hızlı WinOptimizer'dır. Tamamen yeniden geliştirilen çekirdek algoritmaları ve temelden program kodlaması, onu bir manşet yapıyor.

**DAHA FAZLA BİLGİ
Mİ İSTİYORSUNUZ?**

Buradan tarayın

ÜCRETSİZ DENEYİN:
www.winoptimizer.com

yan, hızlı yüklenen bir mobil site yaratma imkânı tanıyor. Herhangi bir şekilde mobil donanımlar için kodlama bilgisine sahip olmanız gerekmemekte, çünkü hizmetin kurulum işlemini gerçekleştiren harika bir kurulum sihirbazı ve ayrıca birçok çekici şablonu mevcut.

goMobi Mobile Website Builder'in aylık ücreti £3.99, fakat kayıt olmadan önce deneme yapmanıza olanak tanıyan demo sürümü de bulunuyor.

Var olan sitenizi mobil kullanım için optimize edin

Tidio Mobile (www.tidiomobile.com) var olan sitenizi saniyeler içinde mobil sürümüne dönüştürmeye yarayan bir hizmet. Sadece web adresinizi girin, hizmet içeriği yükleyerek, size bir mobil site kuracaktır. Daha sonra isterseniz logoyu, menüyü ve şablonu düzenleyebilirsiniz. Elde ettiğiniz sonucu kayıt etmek için kaydolmanız gerekmekte (e-mail adresiniz ya da Facebook veya Google bilgilerinizle). Her ne kadar ücretsiz hizmet çoğu kullanıcı için yeterli olsa da, Tidio Mobile size uygun sayılabilecek bir fiyata profesyonel bir site yaratabiliyor. E-ticaret ve Premium Pro planları da mevcut.

Hangi planı seçerseniz seçin (ücretsiz kurulum aracı da dâhil), aylık Tidio Mobile aboneliği almanız gerekmekte. Fiyatlar 9 \$'dan başlıyor.

Mobil sitenizin uyumlu olduğundan emin olun

Uyumlu web tasarımı, sitenizin tam anlamıyla her ekran boyutuna uygun olması anlamına geliyor. Haliyle sitenizin olabildiğince çok aygıtı desteklemesini isteyeceksiniz. Tek tek her aygıtla test yapmak uzun süreceği için, Dimensions (www.dimensionsapp.com) gibi test aletlerini kullanmanız daha mantıklı olacaktır. Sadece 'Start Testing' butonu ile site URL'sini girip, 'Test'e tıklamanız yeterli.

Dimensions Chrome (<http://chip.tk/1m4oiDI>) uygulamasını kullanarak sitenizi çevrimdışı da test edebilirsiniz.

Sitenizin performansını test edin

Web siteniz kablolu ve kablosuz ağlarda PC ya da Tabletten çok hızlı bir şekilde yükleniyor olabilir, fakat ya birisi akıllı telefonundan 3G ile (ya da tanrı korusun 2G ile) bağlanmak isterse? Çalışmalar gösteriyor ki, insanlar mobil araçlarla çok geç yüklenen siteleri es geçiyorlar ve eğer onları gereğinden çok bekletirseniz, büyük ihtimalle sizin sitenize de bir daha geri dönmeyeceklerdir. Akıllı telefonlar ile sitenizin hızlı açılmasını sağlayan birçok yöntem mevcut (en barizi mobil-optimize bir site kurmak), fakat sitenizin ne kadar sürede yükleneceğini nereden bileceksiniz? Cevap çeşitli gerçek araçlar ile hız kayıtları yapan Akamai Mobitest (mobitest.akamai.com) gibi bir hizmeti kullanmak. Testler çoğunlukla Birleşik Devletlerde yapılıyor, bu yüzden değerlerin Türkiye'de biraz daha farklı olacağını aklınızda bulundurun.

Akamai Mobitest'i nasıl kullanacağınızı merak ediyorsanız, aşağıdaki Mini Atölyeye göz atmanızda fayda var.

SİTENİZDEN PARA KAZANMANIN YENİ YOLLARI

Kullanmadığınız web alan adını satın

İnsanların bir hevesle alan adı satın alıp –belki gelecekteki bir proje için- daha sonra hiç kullanmaması az rastlanan bir durum değil. Buna benzer şekilde sizin de daha fazla sürdüremediğiniz bir web siteniz olabilir. Eğer böyle bir durumla karşı karşıyaysanız, acele etmenizde yarar var, çünkü kullanım süresi dolabilir. Satış yapmanız halinde zararınızı karşılama, hatta küçük çapta kâr etme olanağınız var.

123-reg'in Sell My Domain (<http://chip.tk/1m4qNpB>) size istediğiniz site isimlerini satma imkânı sunuyor. Sadece kayıt olup, alan adlarını eklemeniz yeterli. İsimler Sedo, NameMedia ve 123-reg'in satış listelerine eklenecektir.

123-reg, yeni alan adları satın alma konusunda da güvenilir bir site ve ücretsiz Android, iOS uygulamaları sunuyor (<http://chip.tk/1m4r5ww>), böylece ilham perisi sizi nerede ziyaret ederse etsin harekete geçebiliyorsunuz.

Google AdWords Keyword Planner

Web sitelerinden kâr etmenin en kolay yolu reklam gösterimidir. Fakat yeterli popüleriteye sahip değilseniz, çok fazla reklam ala-

mazsınız. Sitenizi işiniz olarak görüyorsanız, insanları buraya çekmeniz gerekmekte ve bu konuda sadece arama sonuçlarına güvenemezsiniz. Google'ın AdWords programı (adwords.google.com) size sitenizi pazarlayarak olabildiğince çok ziyaretçi çekme olanağı tanıyor. İnsanların ilgisini çekmek ve reklamların doğru kitleye ulaştığından emin olmak için, anahtar kelimeleri dikkatlice seçmelisiniz. Google'ın yeni Keyword Planner aracı (adwords.google.com/ko/KeywordPlanner) size anahtar kelime önerileri, reklam grup fikirleri ve performans tahminlerinde yardımcı olabilir. Sonuçta insanlar belirli anahtar kelimeler ile arama yaptıklarında, sonuçlar arasında sizin sitenizi de görebilmeliler.

Sitenizin mobil aramalarda üst sıralarda yer aldığından emin olun

Tam olarak kesin olmasa da, SEO (Search Engine Optimisation) arama sonuçları içerisinde üst sıralarda görünmenin önemli bir yolu. Aksi olsaydı, bu ayrıcalık için ücret ödemeniz gerekmezdi. Siz henüz farkında olmasanız da, siteniz büyük ihtimalle SEO'nun menzili içerisine girmiştir ve eğer mobil destekli değilse ya da iyi düzenlenmemişse, Google tarafından mobil aramalarda alt sıralara indirilir. Bu da kuşkusuz akıllı telefonlardan yapılan aramalarda sitenizin erişilebilirliğini zedeleyecektir. Sorunun çözümü için Google'ın "Mobil Cihazlar İçin Optimize Edilmiş Web Siteleri Oluşturma" rehberini (<http://chip.tk/1m4tw29>) takip etmeniz yarar var. Rehber, düzgün çalışmayan videolardan, yavaş yüklenen sayfalara kadar her konunun çözümünü kapsıyor.

YENİ BİR ALAN ADI EDİNİN

Eskiden alan adı kaydetmek '.com' ve '.com.tr' arasında seçim yapmak ya da tek seçenekse '.net' seçmek kadar kolaydı. Tabi www.magazin.es gibi havalı Web 2.0 stil isimleri kullanmak istiyorsanız, İspanya'dan '.es' vs. gibi diğer ülkelerin üst sınıf kodlarını (ccTLD) da seçebiliyordunuz.

Fakat bu durum değişmek üzere, çünkü alan adı isim sistemi (DNS) denetleyen kâr amacı gütmeyen ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) organizasyonu genel üst sınıf alan isimlerini ya da bilinen adıyla gTLD'leri büyük oranda genişletiyor, böylelikle daha fazla seçeneğe sahip oluyorsunuz. Yakında çok farklı alan adları edinebileceksiniz -liste neredeyse sınırsız. Seçebileceğiniz 700'ün üzerinde alan uzantısı var, dolayısıyla isteğiniz ile elde ettiğiniz büyük ihtimalle aynı olacak.

Bütün büyük alan adı-kayıt ve hosting şirketleri yeni gTLD'leri sunmakta ve bunların özel bölümlerini GoDaddy (<http://chip.tk/1m4utHT>) gibi sitelerde bulabilirsiniz. Sadece istediğiniz alan adını girmeniz ve diğer detayları doldurmanız yeterli. Alan adı hazır olduğunda, sizinle iletişime geçecek. Ayrıca bu süre içerisinde fikrinizi değiştirdiyseniz ya da başka bir alternatifte yönlendiyerseniz, satın alma konusunda hiçbir yasal sorumluluk altına da girmiyorsunuz.

GoDaddy gibi siteler sitenize mükemmel ismi bulabilmeniz için yeni alan adlarını kategoriler halinde ayırmış.

yorum@chip.com.tr

Senkronizasyon: kolay ve güvenli

Rehberiniz ve takviminiz - her zaman, her yerde - daima parmaklarınızın ucunda: Size verilerinizi PC'niz ve cep telefonunuz arasında eşitlemenin en mükemmel yolunu gösteriyoruz

Ozan KAYA / FN

Akıllı telefon kullanıcılarının unutkan olma gibi bir lüksleri var: rehber bilgilerini ve randevularını ajandalarına kaydetmeyenler ya da bu işleri ev bilgisayarından yürütenler, adresleri ve telefon numaralarını aynı zamanda mobil telefonlarına kaydettikleri takdirde, gelecek olan randevulardan otomatik olarak haberdar olabiliyorlar. Bu amaca hizmeten, mobil telefonlar hayatınızı kolaylaştıracak rehber ve takvim ekipmanlarıyla donatılmışlardır. Problem ise kullanıcılar verilerini diğer aygıtlarla kolay ve güvenli bir şekilde senkronize etmek istediğinde ortaya çıkıyor. Sorunun üstesinden gelmenin en kolay ve esnek yolu Google, Apple ve Microsoft tarafından sunulan ücretsiz Cloud (bulut) çözümleri. Windows ve mobil aygıtlar arasında bağlantı kurmada gerçekten başarılı ve büyük oranda arka planda çalışıyor. Fakat yeni, süper senkron platformu görüldüğü kadar da harika değil, çünkü Google gibi bulut sağlayıcıları kişisel bilgileri analiz edip, reklam amaçları için kullanabiliyorlar. Hatta Birleşik Devletlerin ulusal güvenlik dairesi NSA'nın bile ülke çapında bu verilere erişiminin olduğu bilinmekte. Dolayısıyla

verilerinizi büyük ağabeyden saklamak istiyorsanız, ev ağından veya ev sunucusu ile senkronlamak en güvenli yol. Fakat bu da her seferinde işlemi manuel olarak başlatmanızı ve üçüncü şahıs araçları kullanmanızı gerektirdiği için internette senkronlamaya göre bir hayli zahmetli. En karmaşık ve pahalı, fakat iyi çözüm ise özel rehber ve takvim düzenleyicisi ile beraber kendi sunucunuzu kurmak.

Her mobil sistem farklı araçlara ihtiyaç duyar

Bir sonraki sayfada iOS, Android, Windows Phone ve PC arasında veri senkronlaması için kullanılabilecek -Cloud ile uyumlu, ev ağında ve sunucusunda güvenli, en iyi araçların bir listesini derledik. Ayrıca en sık karşılaşılan iki senaryoyu da adım adım açıklıyoruz: Google ve Apple Cloud'un Windows'a entegrasyonu ve ev ağında Windows PC ile Android'in güvenli bir şekilde senkronize edilmesi. Bu konu ile ilgili en önemli araçları derginiz ile edindiğiniz **DVD'de CHIP CODE SENKRONİZASYON** altında bulabilirsiniz. yorum@chip.com.tr

İnternet ile PC eşitlemesi (basit)

iCloud ile

Apple'ın ücretsiz Cloud servisi iPhone/Pad'e kurulabiliyor ve medya verileri, rehber ve randevuları depolayabiliyor

Google ile

Her Play Store kullanıcısının Google hesabı var. Hizmet ayrıca veri, takvim ve rehberi de başarılı bir şekilde yönetebiliyor

Outlook.com ile

Windows Phone kullanıcıları rehber ve takvimlerindeki bilgileri nette Microsoft hesaplarıyla depolayabilirler

Outlook ile

iCloud ücretsiz Windows için iCloud denetim masası ile Outlook'a entegre olabiliyor

eM Client ile

eM Client, Outlook için ücretsiz bir alternatif ve iCloud ile kolayca bağlantı kurabiliyor

BAKINIZ ATÖLYE SAYFA 82

Outlook ya da eM Client

Her iki araçta Google hesabı ile çalışıyor

BAKINIZ ATÖLYE SAYFA 83

Thunderbird ile

Mozilla'nın açık kaynaklı aracı Lightning, Provider for Google Calendar ve gContactSync yan uygulamalarına ihtiyaç duyuyor

Outlook ile

2013 sürümü Microsoft'un web hizmetini de destekliyor; önceki sürümler için Outlook Connector aracı gerekiyor

Thunderbird ya da eM Client

Thunderbird sadece postalar ile eşitlenebilir. eM Client rehberi düzenleyebilir, takvimi sadece okuyabilirsiniz

Diğer sistemlerin web servisleri ile eşitleme

Google

iCloud, Google'dan rehber ve takvimi eşitliyor

Outlook.com

iCloud, Outlook.com'dan rehber ve takvimi eşitliyor

iCloud

CalDAV-1 ve CardDAV-Sync2 uygulamaları Android'de iCloud'a entegre

Outlook.com

Android, Microsoft Değişim Hesabı gibi Outlook.com eşitliyor

Google

iCloud, Google'dan rehber ve takvimi eşitliyor

iCloud

Windows Phone'da çalışmıyor

Ev ağı ile PC senkronizasyonu (güvenli)

iTunes ile

USB ya da Wlan ile sorunsuz bir şekilde yerel senkronizasyon yapılabilir. "Bilgi" sekmesinden "Outlook" seçilebilir

BirdieSync ile

Araç bir mobil uygulama ve PC sürümünden oluşuyor (ort. 20 €) ve verileri WLAN üzerinden transfer ediyor

BirdieSync ile

Android sürümü USB bağlantısına da izin veriyor ve arka planda çalışıyor. Gerekli Windows aracının fiyatı ort. 20 €

MyPhone Explorer ile

Android için en iyi yönetim programı ücretsiz. Uygulama ve Windows sürümlerinden oluşuyor

Akruto ile

Windows Phone ile ücretli PC programı (ort. 15 €) arasında Exchange protokolü ile bağlantı kurabilirsiniz

CompanionLink ile

Ücretli araç (ort. 35 €) DejaOffice mobil uygulaması ile kullanıldığında USB ve WLAN arasında senkronu sağlıyor

Outlook ile

Thunderbird (Lightning) ile

Thunderbird (Lightning) ile

Thunderbird ya da Outlook ile

BAKINIZ ATÖLYE SAYFA 83

Outlook ile

Outlook ile

Ev sunucusuyla eşitleme (güvenli ve basit)

Synology NAS'ta basit takvim sunucusu

Synology, CalDAV açık takvim protokolünü destekliyor. iOS ve Android bununla uyumlu

Baikal ya da ownCloud

Bu sunucu hizmetleri rehberle birlikte takvimi de eşitliyor, fakat Windows Phone ile değil

Zarafa ya da Tine 2.0

Her iki kompleks açık kaynak kodlu program da Exchange Active Sync protokolünü kullanıyor ve her üç sistemle de bağlanabiliyor

iOS

Android

Win Phone

1) ICLOUD-CALDAV-ADRESİ: [HTTPS://CALENDAR.ICLOUD.COM/](https://calendar.icloud.com/); 2) ICLOUD-CARDDAV-ADRESİ: [HTTPS://CONTACTS.ICLOUD.COM/](https://contacts.icloud.com/)

Basit: İNTERNET ile eşitleme

Popüler web hizmetlerini kullanarak PC ve telefonlar arasında senkronizasyon yapmak gerçekten kolay. Sizlere aygıtlarınızı Gmail, iCloud ve Facebook'a nasıl bağlayabileceğinizi göstereceğiz.

1 Android'i Google hesabına bağlamak

Android kullanıcıları mobil telefonlarını kullanmaya başlarken genelde otomatik olarak Google hesabı da yaratırlar. Eğer sizde durum böyle değilse, "Ayarlar | Hesaplar | Hesap ekle | Google"dan bir Google hesabı yaratabilirsiniz. Böylece Android tüm kayıtlı rehberinizi ve randevularınızı diğer tüm verilerle birlikte Google Cloud'a otomatik olarak kaydedebilecektir. "Ayarlar | Google | [Google hesabın]"dan (1a) aygıtınızın nette depolama için aktif olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. google.com/contacts ve google.com/calendar'dan (1b) web erişimi olan herhangi bir aygıtın ilgili tarayıcısından adres defteri ve takviminizi yönetebilirsiniz.

2 iCloud'a iPhone/iPad eklemek

Eğer iPhone ya da iPad'inizi Apple'ın iCloud ile senkronlamak istiyorsanız, Apple ID'niz ile "Ayarlar | iCloud"dan giriş yapın ve rehber ve takvim verilerinin transferi için onay verin (2a). iCloud pratik bir web arayüzüne sahip: rehberinizi icloud.com/contacts'dan, randevularınızı da icloud.com/calendar'dan görüntüleyebilirsiniz (2b).

3 eM Client'i Google ile eşitlemek

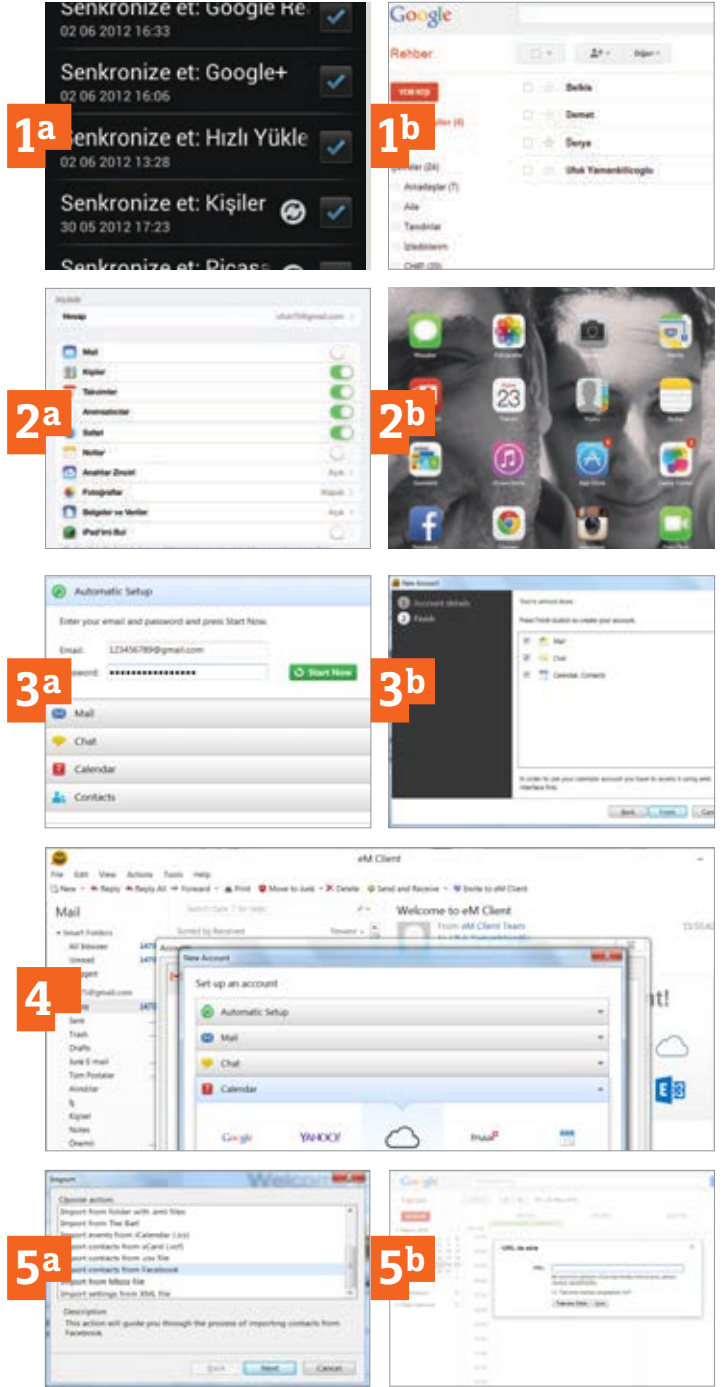
Web hesaplarınızı PC'ye bağlamak için Outlook'un kullanışlı bir alternatifi olan eM Client'i kullanabilirsiniz. Ücretsiz sürümü ile iki hesap senkronlanabilmekte. Yükleme sırasında Outlook/Thunderbird Import'unu atlayın ve "Automatic Setup" ın altında Google hesabınızı entegre edin (3a). Yüklemeyi tamamlamadan önce program size eşitlemek istediğiniz verileri soracak -postalar, rehber ve takvim gibi (3b). Son olarak, araç otomatik olarak Google hesabınızı, Android akıllı telefonunuz ve Windows PC'niz arasındaki tüm bilgileri eşitleyecektir.

4 Apple Cloud'un eM Client'a entegrasyonu

"Tools | Accounts | New Account"da eM Client hesap kurulumu ile iCloud'u entegre edebiliyorsunuz. "Calendar" sekmesine geçin ve "iCloud Calendar" a çift tıklayarak kurulumu başlayın. iCloud kullanıcı adınızı ve parolanızı girin ve "Next" ile onaylayın. Yükleme sırasında e-maillere ve takvimlere ek olarak rehberin de senkronize edilip edilmeyeceğine karar verebilirsiniz. Bunu ancak daha önceden Mac ve iOS'ta iCloud e-mail fonksiyonunu aktif etmişseniz yapabilirsiniz, aksi halde hata mesajı ile karşılaşacaksınız.

5 Gmail ile Facebook takvim yükleme

eM Client size Facebook'tan okuma izni ile rehber ve randevu

bilgileri ithal etme olanağı sunuyor. Adres defterini "File | Import | Import from Facebook contacts"dan indirebilirsiniz. Buna karşın takvim doğrudan entegre edilemiyor, bu yüzden Google takvimini yeniden düzenlemeniz gerekiyor. Bunun için, tarayıcıdan Facebook'a giriş yapın, sol tarafta bulunan "Etkinlikler"e tıklayın,, daha sonra çark simgesine tıklayın ve "Dışa Aktar"ı seçin.

Yeni pencere size iki tane bağlantı gösterecek, biri doğumgünü takvimini temsil etmekte, öbürü ise etkinlikleri. Birisini sağ tıklayarak seçin ve "Bağlantı konumunu kopyala" ile kaydedin (5a). Takvimi Google'a entegre etmek için, google.com/calendar adresini tarayıcıda açın ve "Diğer takvimlerin yanındaki ok işaretine tıklayın, ardından "URL ile ekle"yi seçin (5b). Adresi buraya girin ve "Takvimi ekle" ile dışa aktarın. Facebook takviminin PC'ye yüklenmesi için eM Client'ı yeniden başlatmanız gerekiyor.

Güvenli: EV AĞININ senkronizasyonu

Windows'un ücretsiz MyPhoneExplorer programının yardımıyla, önemli verilerinizi Android ve PC'nizdeki açık kaynak kodlu Thunderbird aracı ya da Outlook ile senkronlayabilirsiniz.

1 Android'in yerel eşitleme için hazırlanışı

Mobil aygıtınızın Google Play Store'undan MyPhoneExplorer'ı yükleyin. Bunun için Google hesabınızın olması gerektiğinden, mobil telefonunuz muhtemelen verileri Google ile senkronlayacaktır. Bu özelliği "Ayarlar | Hesap | Google | [Hesap adı]"ndan "Takvim" ve "Kişiler" kutucuklarını boş bırakarak etkisiz hale getirebilirsiniz. Maalesef Android, hesap girişi olmadan rehber kaydı yapmanıza izin vermiyor ve bazı aygıtlar yerel telefon hesabına sahip değiller, bu yüzden kullanıcılar kendi rehber kayıtlarını Gmail'e bağlamak zorunda kalıyor. Tabi bu da kazara yapılan veri transferlerine neden olabiliyor, örneğin, iOS güncellemesinin istemsizce eşitlemeyi yeniden etkinleştirmesi gibi. MyPhoneExplorer'un geliştirdiği "MyLocalAccount" uygulaması bu problemi yerel bir telefon hesabı yaratarak gideriyor. Play Store'dan uygulamayı yükleyin, "Ayarlar | Hesap | Hesap ekle"ye (1a) gidin ve "MyLocalAccount"u seçin (1b). Ardından hesap görünümünden "MyLocalAccount"a tıklayın ve eşitleme için "Contacts" (kişiler) kutucuğunu seçin.

2 MyPhoneExplorer uygulamasının yapılandırılması

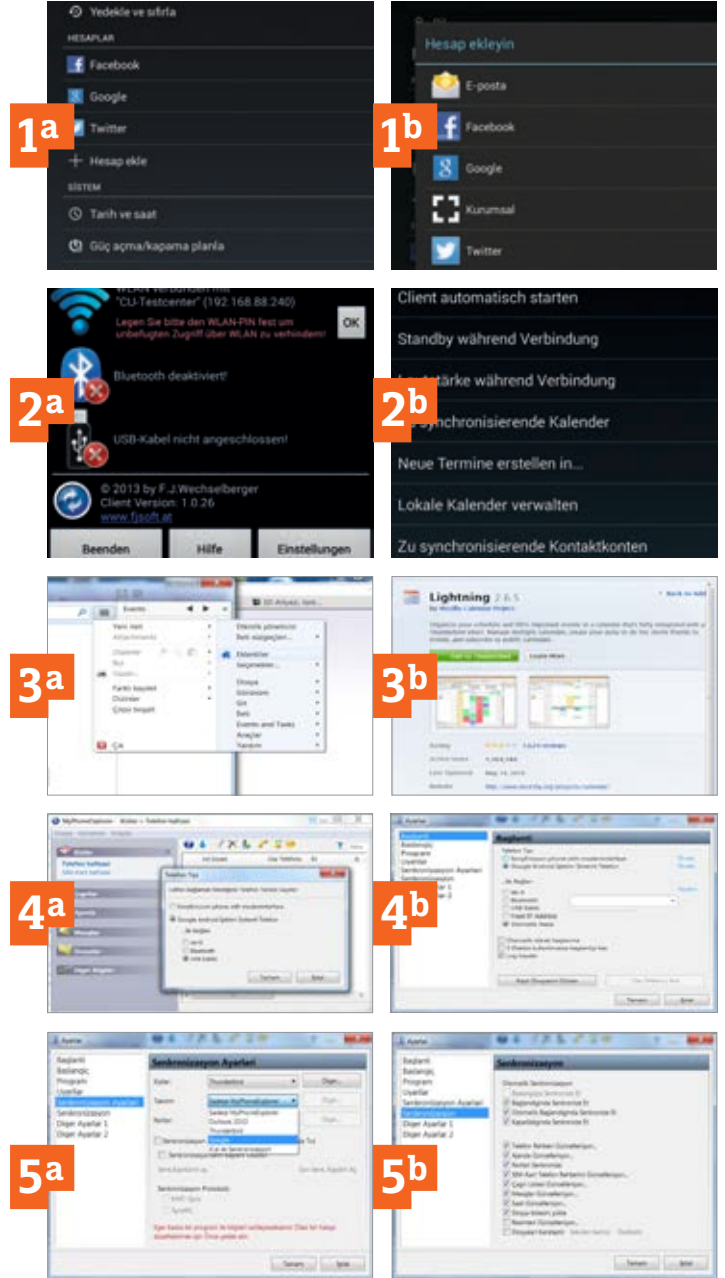
Yerel bir takvim yaratmak için, mobil telefonunuzdan MyPhoneExplorer'ı başlatın (2a) ve "Settings"e tıklayın. "Manage local calendar | Create a new local calendar"dan (2b) özel bir takvim de yaratabilirsiniz. "Create new appointments in ... | [Takvimin ismi]" kullanarak PC'den transfer edilen randevular için varsayılan bir depolama yeri belirleyin. "Create new contacts in ... | MyLocalAccount" ile rehberinizi telefon hesabınıza bağlayabilirsiniz. "Phone" seçeneğini seçmeyin, çünkü yeniden başlatmanın ardından Android yapılması istenmediğinde bile rehberi Google ile bağlamakta. "Start Client automatically | [WLAN'ın ismi]" ile senkron programına eve geldiğinizde açılma talimatı verebilirsiniz. [Home] tuşuna bastığınız takdirde program arka planda çalışacaktır.

3 Thunderbird'ün Lightning ile kurulması

Outlook kullanmayan kullanıcılar PC eşitlemesi için Mozilla'nın Thunderbird mail programını Lightning takvim uzantısıyla beraber kullanabilirler. "Skip and use my existing email address" ile bir mail adresi yaratmadan önce Thunderbird'ü PC'nize kurun ve başlatın. Sağ üstteki üç çizgiyi kullanarak uzantı menüsüne geçin ve "Add-ons"a (3a) tıklayın. Lightning'in takvim uzantısını bulun, Thunderbird'e ekleyin (3b). Thunderbird'ü yeniden başlatarak işlemi tamamlayın.

4 Mobil telefon-PC bağlantısının kurulumu

MyPhoneExplorer'ı PC'nize kurun. Program araç çubuğu indirmek isteyecektir "Decline" ile reddedebilirsiniz. Programın içinde "File | Settings | Connection | Mobile with Google Android operating system"i (4a) seçin ve "OK" ile onaylayın. "File | Link" (4b) ile mobil telefonunuz ve PC'yi bağlayabilirsiniz. Bunun için USB ya da WLAN

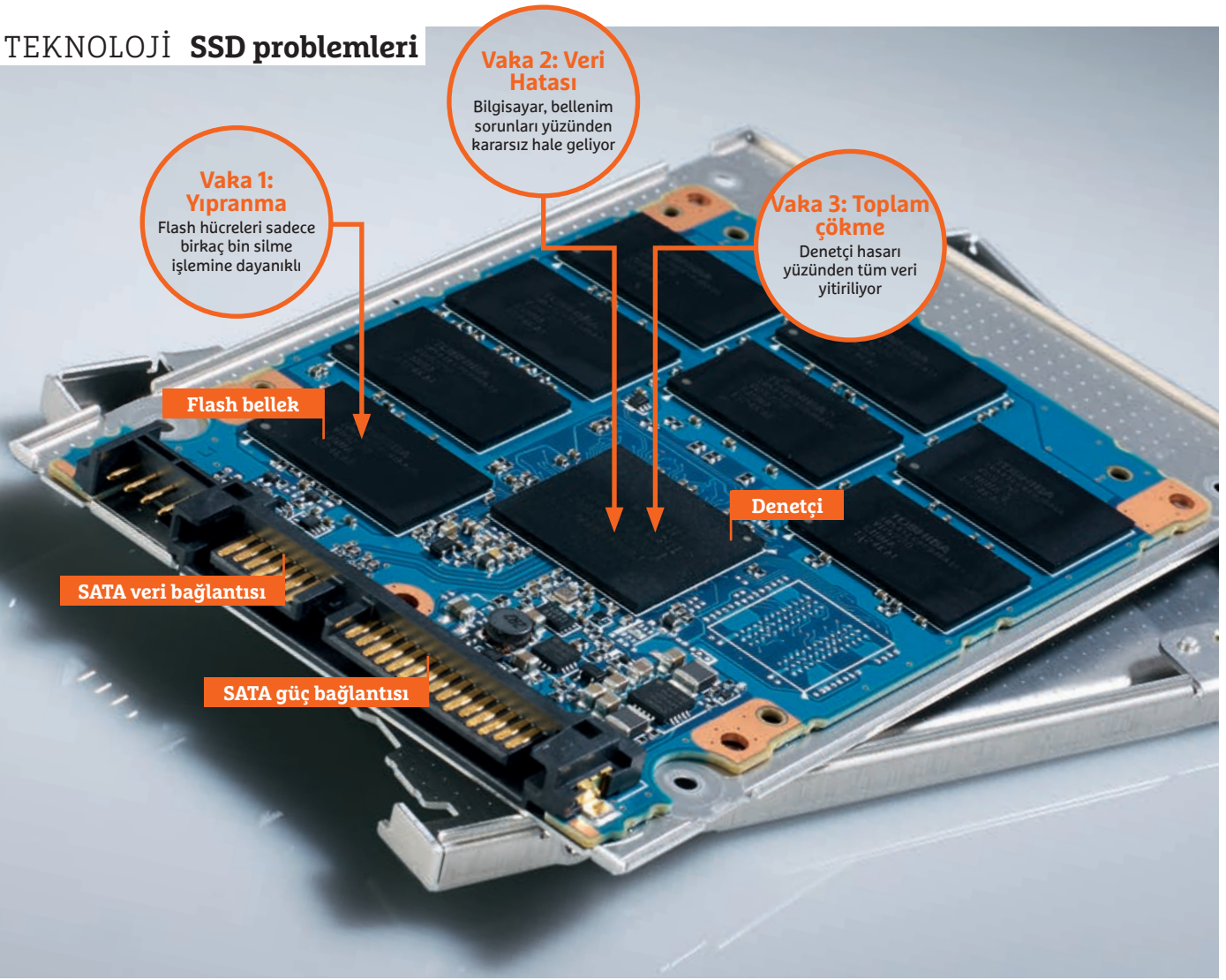

kullanabilirsiniz; iki durumda da MyPhoneExplorer uygulaması mobil aygıtınızda aktive edilmiş olmalı. USB bağlantısı için ayrıca mobil telefonunuzun geliştirici ayarlarından ayıklamaya (debugging) ihtiyacınız var. Senkronizasyondan sonra bunu devre dışı bırakmanız gerekiyor, çünkü telefonunuz kaybolduğunda güvenlik riski teşkil etmekte.

5 Thunderbird ile senkronizasyon

MyPhoneExplorer'ın verilerinizi yönetim programınız ile senkronize etmesi için File | Settings | Synchronisation'a gidin ve "Contacts" ve "Calendar"ın yanındaki alanda "Thunderbird" ya da "Outlook"u (5a) seçin. 'Start' sekmesi ile PC'nin mobil telefona otomatik olarak bağlanmasını sağlayabilir, rehber, randevular ve diğer veriler arasında "Multi-Sync" uygulayabilirsiniz. Senkronizasyonu bir adım öteye taşımak için "Multi-Sync" sekmesinde "Run Multi-Sync..." (5b) altından tüm maddeleri etkin hale getirebilirsiniz. Bağlantı kurulduğunda araç işlem tamamlanmadan önce verileri senkronlayacaktır. Senkronu uygulamak için, "OK" ile onaylayın ve mavi-beyaz ok'a tıklayın ya da "File | Tools | Run Multisync"i seçin. Bu fonksiyonu ilk kez kullandığınızda, MyPhoneExplorer eklentisinin yüklenmesini onaylamanız gerekiyor. Onayın hemen ardından senkronizasyon işlemi başlatılacaktır. ☑

yorum@chip.com.tr

SSD kaynaklı veri kaybı

Hızlı Flash diskler eskisinden çok daha yaygın kullanılıyor. Çökmenin ardından veri kurtarmak zor olsa da, çoğu durumda yapılabilir.

CS / Barış Emre ALKIM

Katı hal disklerinin (SSD) en güçlü yanı, bariz biçimde daha yüksek olan hızları. SSD'li bir bilgisayarla çalışmaya alışanların artık sistem sürücülerini geleneksel sabit disklerden seçmesine gerek yok. Dahası, fiyatlar düştükçe hızlar ve kapasiteler de giderek yükseliyor. Giderek daha fazla PC kullanıcısının SSD'ye yönelmesine şaşırmanın lazım. Ancak modern sürücülerle ilgili bir de şüphe var: O da veriyi kaydetmeleri ne kadar hızlıysa, kaybetmelerinin de o kadar hızlı olduğu. Bu endişe, SSD'lerin de temelini oluşturan Flash belleklerin çok temel bir dezavantajından kaynaklanıyor. Modern SSD'lerdeki bellek hücrelerinin her biri sadece 1.000 ila 3.000 silme ve yazma işlemine dayanabiliyor. Intel'in X25'i gibi ilk nesil SSD'ler yıpranmayı harika biçimde dağıtıp uzun ömür sunarak bu inancı sarstıysa da, bir sonraki nesil kendi hatalarıyla dikkatleri yine üstüne çekti. Makul fiyata üst düzey performans sunması

beklenen Sandforce SF 2000 SSD denetçisi, bellek hatasından ötürü düzinelerce bilgisayarın çökmesine neden oldu. Indilinx Barefoot denetçisinin ilk sürümlerini kullanan SSD'ler de bazı belli durumlarda aşırı yük altında, Windows'un çökmesine yol açabiliyordu.

Kısa ömürlü Flash hücreleri

Üreticiler bu gibi bellek sorunlarını gidermeyi başardılar ve SSD'lerin depolama yoğunluğu artışta. Hücreler gitgide küçülürken, artık her biri eskisi gibi bir değil, aynı anda iki ya da üç bit saklayabiliyor. Bu sayede yeni üçlü düzey (TLC) ya da çoklu düzey hücreler (MLC) 1.000 (TLC) ve 3.000 (MLC) yazma işlemine dayanabiliyor. Oysa tek düzeyli hücreler böylesi 100.000 işleme dayanabiliyor.

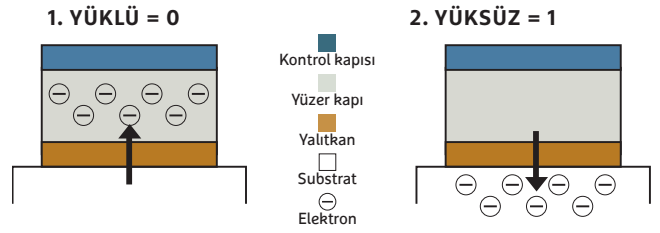
Flash hücrelerinin hizmet ömrünün kısıtlı olması işlevleriyle

Sınırlı ömür

Tüm SSD'lerde kullanılan Flash bellek hücreleri belirli sayıda yazma işlemine dayanabiliyor. Modern SSD'lerin depolama kapasitesi arttıkça bu rakam sürekli azalıyor.

SSD'lerdeki Flash bellekler yıpranıyor

Flash hücreleri verileri elektriksel yük halinde saklıyor. Elektronların yazma ve silme işlemleri sırasında aşmak zorunda oldukları yalıtım katmanı zamanla öyle bir hal alıyor ki, artık hücre yük tutamaz oluyor.

Depolama yoğunluğunu artırmak

Eski SSD'ler hücre başına tek bir bit saklamak için iki farklı voltaj seviyesi kullanıyordu. Daha fazla voltaj seviyesi daha fazla bit demek, ama tolerans da düşüyor. Bu da hücrenin çok daha hızlı eskimesine yol açıyor.

TEK DÜZEYLİ HÜCRE (SLC): 100.000 YAZMA İŞLEMİ

VOLTAJ DÜZEYLERİ	%100	%0
VERİ İÇERİĞİ (1 BIT)	0	1

ÇOKLU DÜZEYLİ HÜCRE (MLC): 3.000 YAZMA İŞLEMİ

VOLTAJ DÜZEYLERİ	%100	%66	%33	%0
VERİ İÇERİĞİ (2 BIT)	00	01	10	11

ÜÇLÜ DÜZEYLİ HÜCRE (TLC): 1.000 YAZMA İŞLEMİ

VOLTAJ DÜZEYLERİ	100 %	84 %	70 %	56 %	42 %	28 %	14 %	0 %
VERİ İÇERİĞİ (3 BIT)	000	001	010	100	011	101	110	111

SSD'nin ne kadar dayanacağını belirleyen şeylerden biri de hangi yoğunlukta kullanım için tasarlandığı. Örneğin yüksek fiyatlı OCZ Vector 150 SSD, beş yıllık bir dönemde günlük 50 GB veri yazma işleminin gerçekleşeceği bir senaryoya uygun tasarlanmış. Dolayısıyla da garanti süresi uzun. Daha ucuz olan OCZ Vertex 450 ise üç yıllık bir dönemde günde 20 GB veri yazma operasyonu hesaplanarak üretilmiş. Sorun yaşama riskini azaltmak isteyenlerin daha uzun garantili ürüne yönelmesi daha iyi olur. Dahası, eğer günlük yazma performansı tutarlı bir düzeyde kalırsa iki kat büyük bir SSD'nin ömrü teorik olarak küçük modelinkinin iki katı.

Birçok SSD, yazılan veri miktarı gibi kullanımla ilgili istatistikleri ve "yıpranma düzeyi göstergesi"ni saklıyor. CrystalDiskInfo adlı araç bu SMART değerlerini görüntüleyebiliyor. Ancak 100'den (kullanılmamış sürücü) O'a (tamamen yıpranmış) inen bu rakamlar göreceli. Dergi DVD'sinde CrystalDiskInfo'yla birlikte bulabileceğiniz SSDLife adlı araç bu bilgiyi kullanarak diskin kalan ömrünü hesaplıyor. Program ilk kullanılışında, diske şu ana kadar hangi miktarda verinin yazıldığına bakıyor ve sisteminizde ne kadar uzun süreli bulundurursanız o kadar isabetli tahmin yürütüyor.

Bununla birlikte birçok sürücü SMART değerleri SSD'nin bozulmak üzere olduğunu gösterse bile çalışmayı sürdürüyor. Yine de böyle bir durumda önlem almanız en iyisi. Okuma işlemleri ise SSD'ye herhangi bir zarar vermiyor.

alakalı bir şey (sağ sütundaki grafiğe bakınız). Bir hücrenin bilgi içeriğini saklayıp saklamayacağını, yüzer kapının yüklü olup olmadığı belirliyor. Yüzer kapıyı yüklemek için kontrol kapısına bir kontrol voltajı uygulanıyor. Bu kontrol voltajı sayesinde elektronlar yüzer kapının ince yalıtım katmanını aşabiliyor. Elektronlar, kontrol voltajı kesilse bile yerlerinde kalıyor.

Yüklü konumdayken, yüzer kapı okuma akımını engelleyen bir elektrik alanı üretiyor. Dolayısıyla da sayısal olarak değeri sıfır kalıyor. Hücreye dijital bir değeri yazmak içinse ters bir kontrol voltajı uygulanıyor, bu da elektronları yalıtımdan çekip yüzer kapıdan dışarı çıkarıyor. Yüksüz durumdayken yüzer kapı okuma akımının geçmesine izin veriyor ve bu durumda hücre, sayısal bir değerini içeriyor.

İşte, hücrenin hizmet ömrünü belirleyen de yüzer kapının etrafını saran ince yalıtım katmanı. Bu katman, elektronların her geçişinde yıpranıyor ve zaman içinde yalıtımlığını ağır ağır yitiriyor. Dahası, elektronlar katmana takılıp kalmaya, bunun sonucunda da kontrol akımını önlemeye başlıyor. Böylece kontrol akımını artırıp daha uzun süre uygulamak gerekiyor. Bu da yalıtım katmanının daha da yıpranmasına, yazma işleminin de uzamasına yol açıyor. Dolayısıyla hücre, sürücüyü yavaşlatacak kadar ağır çalışır hale geliyor ve bu noktada denetçi tarafından devre dışı bırakılıyor. Görüldüğü gibi, sadece yazma ve silme işlemleri hizmet ömrünü kısaltıyor. Daha da kötü bir sorun var, o da bellek hücrelerinin birbirine bağlanma şekli yüzünden 256 ya da 512 KB'lık bloklar halinde silme yapılabilmesi. Böylece, SSD'de her dosya silme işlemi yıpranmaya yol açıyor. Denetçinin en önemli görevlerinden biri, diske zarar veren ve adına "yazma amplifikasyonu" denen etkiyi, yazma işlemlerini bir araya getirerek azaltmak.

Flash'la ilgili dezavantajlar ne olursa olsun, daha büyük ve daha ekonomik SSD'lere olan talep, üreticileri veri yoğunluğunu daha da artırmaya itiyor. Modern sürücüler hücrelerinde sadece bir değil, iki ya da üç bit barındırıyor. Bunu, farklı şarj düzeylerinin kombinasyonlarına farklı bitler atayarak yapıyorlar. Bu sayede yıpranan yalıtım katmanlarının telafi etmek için gereken voltaj toleransını ciddi şekilde aşağı çekiyor. Eski tek bitlik hücreler gibi 100.000 yazma ve silme operasyonunun aksine, 3 bitlik hücreler sadece 1.000 işleme dayanabiliyor. Bellek yongalarının yapı genişliğinin azalması da durumu kötüleştiriyor. Fiyatları aşağı çeken, kapasiteyi artıran bu durum yalıtım katmanının da diğer yapılarla birlikte küçülmesine yol açarak eskimeyi hızlandırıyor.

SSD'ler nasıl uzun ömürlü olabilir?

SSD'lerin kısa sürede kullanılmaz hale geleceği söylentisi boşa çıktı. BT satıcısı Cyberport'un depolama ürün müdürü Thomas Weiser, ürün geri dönüş oranlarına bakıyor. "SSD'lerin dönüş oranı sıradan sabit disklerinkinden çok az daha yüksek. Fakat bu değer son altı aydır düşüştü." SSD üreticisi OCZ'nin bir temsilcisi, CHIP'in sorusunu şöyle yanıtladı: "SSD'lerimiz NAND hücrelerinin analizi ve yıpranmanın dinamik telafisini içeren ileri tekniklerimizden faydalanan. Dolayısıyla da sürücülerimizin kullanım ömrü, normal kullanıcı açısından tümüyle yeterli." Samsung'un BT depolama bölümünün ürün müdürü Sun Spornraft ise daha somut konuşuyor. "Bellenimlerimizi Flash hücrelerin hizmet ömrünü artıracak biçimde geliştirdik. Öyle ki, ürünlerimizin güvenilirliği ve sağlamlığı, 840 EVO için garanti süresi olarak verilen üç yılı ve 840 PRO için verilen beş yılı aşıyor. 120 GB kapasiteli test sürücülerimizden birine şu ana kadar 563 TB veri yazıldı ve hâlâ tıkr tıkr çalışıyor."

Bu rakam, diskin üstüne 4.700 kez yazılmasına denk düşüyor. Diskin günlük kullanımda dolduğu düşünülseydi, diskin 12 yıl dayanması gerekecekti. İnternette SSD'lere yüzlerce TB veri yazılabilirliğini gösteren birçok örnek var.

SSD'niz bozulunca

SSD'nin denetçisi yazma erişimlerinin sayısını aza indirgeyip bunları hücrelere eşit biçimde dağıtarak yıpranmış bellek hücrelerinin yol açtığı güçlükleri telafi ediyor. Dolayısıyla da kimi SSD'lerdeki bellek hücresi sayısı, belirtilen kapasitenin gerektirdiğinden %30 fazla oluyor ve bunlar bozulan hücrelerin yedeği olarak kullanılıyor. Küçük performans kayıpları ve SMART değerlerindeki değişim haricinde, kullanıcı bunun farkına bile varmıyor. Fakat hatalı hücrelerin sayısı çoğaldıkça iş değişiyor. Bu durumda sürücü sadece okuma durumuna geçiyor. Sorunlar yazma operasyonları sırasında ya da sistemin kararsızlığıyla kendini gösteriyor. Eğer sürücüye veri yazmayı gerektiren işlemler aşırı uzun sürüyorsa Windows bunları iptal ediyor. İptal olayı sistem sürücüsünde gerçekleşirse işte o zaman işletim sistemi çöküyor.

Sadece hatalı bellek hücreleri değil, sorunlu bellemeler de kararsızlığa yol açıyor. Ancak bu iki senaryo da verilerinizin tümden kaybolması anlamına gelmiyor. SATA ya da USB kutusu (10 dolar-dan başlıyor) sayesinde SSD'yi Windows'la çalışan bir başka PC'ye bağlayarak önemli dosyalarınızı kopyalamaya ve diskin bir kalıbını çıkarmaya çalışabilirsiniz. Dergi DVD'sindeki Paragon Backup & Recovery Free gibi bir araç bu işi yapabilir. O işe yaramazsa verileri canlı Linux kullanarak kurtarmaya çalışın (sayfa 87'deki atölyeye bakın). SSD'nin doğrudan SATA bağlantısı varsa üreticinin web sitesinden indirebileceğiniz SSD aracıyla bellemeler güncellenmesi ya-

BİLGİ

Uzmanlar nasıl veri kurtarıyor?

Profesyonel veri kurtarıcılar genellikle SSD'yi bir laboratuvarda açıyor ve devre kartı üzerinde ölçüm yaparak hangi bileşenlerin çalışmadığını test ediyor. Denetçide hasar varsa bellek hücreleri doğrudan okunuyor. Bunun için, veri kurtarma uzmanının denetçinin nasıl çalıştığını bilmesi gerekiyor ki her üretici bu bilgiyi vermeye yanaşmıyor. Kuert adlı veri kurtarma firmasına göre, Intel ve Samsung'un ürettiği geleneksel SSD'lerin yanı sıra Marvell, JMicron ve Indilinx denetçili bazı modeller kurtarılabilir. Pratikte ise önce SSD modelini ve hasar türünü öğrenmek için kurtarma firmasıyla bağlantıya geçmeniz gerekiyor. Birkaç yüz avroyu bulabilen maliyet, bu seçeneği çoğu kullanıcı için cazip olmaktan çıkıyor.

Veri kurtarma uzmanları özel yazılımlarla bellek hücrelerindeki ham veriyi okuyor

Dergi DVD'sindeki SSDLife, SSD'nizin SMART verilerini okuyor ve kalan ömrünü tahmin ediyor.

pabilirsiniz. Bu işlem USB kablosu üzerinden gerçekleştirilemiyor ama sonucunda dosyalarınız tekrar okunur hale gelebilir. Dosyaları kopyalayın ya da tam bir kalıp çıkarın. SSD aracının "Secure erase" (güvenli silme) işleviyle SSD'yi sıfırlayıp sistemi ve dosyaları tekrar kurun. Sorun sırf hatalı bellemelerden kaynaklanıyorsa (tıpkı ilk Sandforce SF-2000'de olduğu gibi) SSD'niz artık kurtulmuş demektir. İkinci bir Windows PC'sine erişiminiz yoksa Parted Magic canlı sistemi, bozuk SSD'nin olduğu bilgisayarda çalıştırın (sayfa 87'deki atölyeye bakınız). Veriler kurtarıldıktan sonra Erase Disk aracının "Internal secure erase command" seçeneğiyle sürücüyü sıfırlayın. Sonra verileri yerine taşıyıp SSD'nin tekrar çalışıp çalışmadığına bakın.

En kötü senaryo: Sürücü ölmüşse

En kötü senaryoda SSD'niz BIOS ekranında, Windows gezgininde ya da Windows veri taşıyıcı yönetim sisteminde görünmez. Indilinx denetçili bazı modellerde SSD'nin güç ve SATA kablolarını çıkarıp tüm bilgisayarın elektrik bağlantısını kesmek ve bir jumper aracılığıyla BIOS'u sıfırlamak işe yarayabiliyor. Sistemi ve SSD'yi bu işlemten en aşağı bir saat sonra tekrar birleştirin ve bilgisayarı açın. İşe yaramadıysa denetçi ya da merkezi bileşenlerden biri bozulmuş demektir. Böylesi bir durumda kaydedilmiş veri hâlâ bellek hücrelerinde yer alıyor fakat bozuk olan denetçi veri parçacıklarını artık bir araya getiremiyor demektir.

Yedeği olmayan fakat SSD'deki bilgilerini kurtarmak isteyenlerin SSD'yi kendileri kurtarmakla hiç uğraşmayıp doğrudan bir veri kurtarma şirketiyle bağlantıya geçmesi gerek. "Kendi başına kurtarma çabalarının daha büyük zarar verme olasılığı büyük," diyor Kroll Ontrack veri kurtarma şirketinde temiz oda müdürü Martin Hiller. Profesyoneller bellek hücrelerini doğrudan okuyabiliyor, denetçinin görevlerini yerine getiren yazılımlar çalıştırabiliyor ve dosyaları yeniden oluşturabiliyor. Bunun işe yarayıp yaramayacağı, üreticinin veri kurtarma şirketiyle işbirliğine ve denetçinin üstlendiği işlerin karmaşıklığına bağlı (soldaki kutuya bakınız).

Manyetik sabit disklerin hatalarına kıyasla, denetçi kaynaklı ve sürücünün tümden bozulduğu vakalar bir hayli az. Kroll Ontrack, SSD'den on kat fazla normal sabit disk geldiğini söylüyor. Fakat hataların çok büyük kısmının kaynağı denetçinin bozulması. Öyle ya da böyle, düzenli bir biçimde SSD'nizin yedeğini almalısınız. SSD'nin kapasitesi çok da fazla değilse bu işlem kısa sürüyor. Eğer PC'nizde SSD'nin yanında bir de normal sabit disk varsa, Windows'un yedek işleviyle burada otomatikman yedekler oluşturabiliyorsunuz.

USB BELLEK ile kurtarma

Eğer SSD üstüne kurulu sisteminiz doğru düzgün çalışmıyorsa verileri yedekleme zamanı gelip çatmış demektir. Bunu güvenli bir sistemde bile en başarılı biçimde halletmek için CHIP sitesinden indirebileceğiniz Parted Magic Live System ile bilgisayarınızı USB bellekten açın.

1 Bellek çubuğunu hazırlayın

Windows'lu PC'lerde şu adımları takip etmelisiniz. Önce 500 MB ve daha büyük kapasiteli bir USB belleği FAT32 dosya sistemiyle biçimlendirin. Dergi DVD'sinde erişebileceğiniz UNetbootin ve Parted Magic'i arşivden çıkarın. UNetbootin'i çalıştırıp "Image" kutucuğunu işaretleyin. "..." düğmesine tıklayıp "pmagic_2013_08_01.iso" dosyasını seçin. "Type" kısmında "USB drive" kalsın ve biçimlendirilmiş USB belleğin sürücü harfini "Drive:" kısmından seçip "OK"e basarak kurulumu başlatın.

2 Kurtarma sistemini başlatın

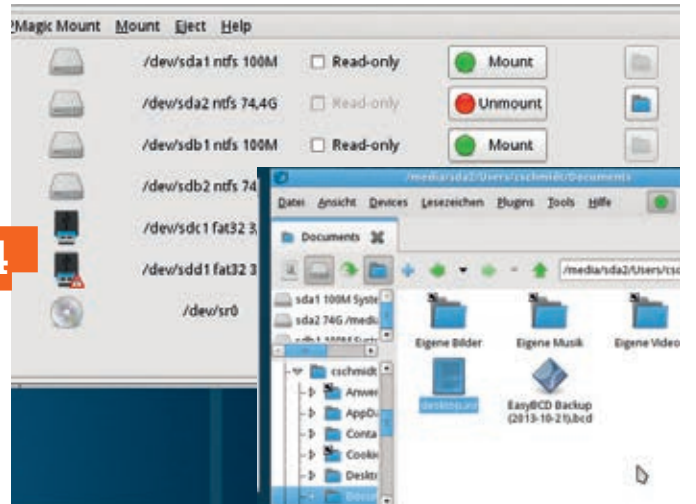
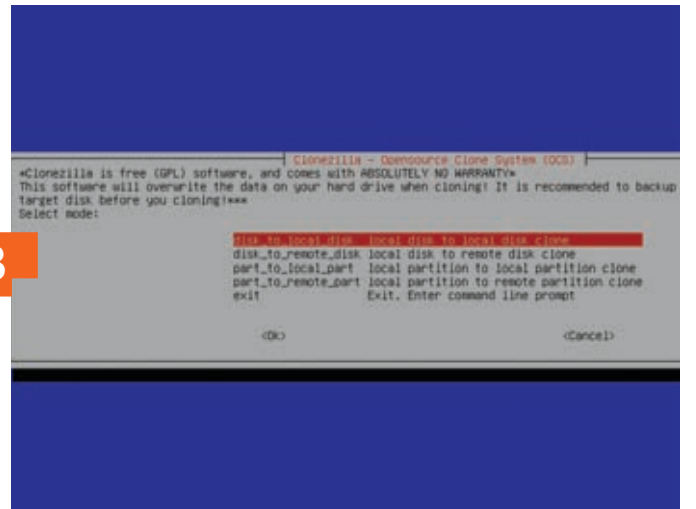
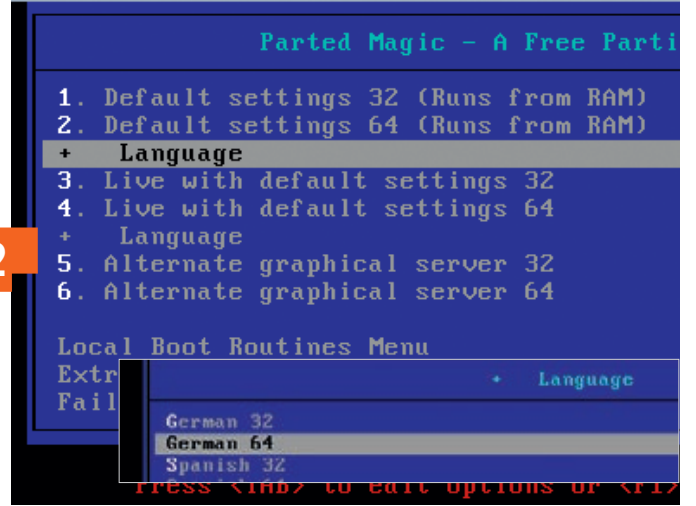
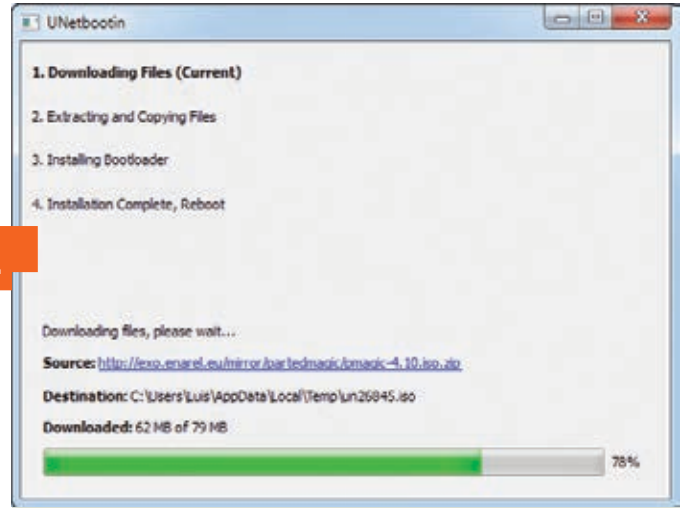
USB belleği ve yedek almak istediğiniz sürücüyü (örneğin en az eskisi kadar büyük bir SSD) bozuk SSD'nin olduğu sisteme bağlayın. Bilgisayar açılırken [F8] tuşuna basıp önyükleme menüsüne erişin. Buradan USB belleği seçerek "Parted magic"i önyükleme yöneticisini çalıştırın. "2. Default Settings" kısmından "+" işaretine basın, sonra sıradan 64 bitlik bir model için "English 64"ü seçin. [Enter]a tıkladığınızda Parted Magic başlayacak.

3 Tüm sistemi kopyalayın

İşletim sisteminizi bozuk SSD'den tüm programlar ve ayarlarla yeni bir diske taşımanın en kolay yolu klonlamaktan geçiyor. Masaüstündeyken "Disk Cloning" simgesine çift tıklayın. Şimdi sihirbaz esaslı komut satır aracı Clonezilla çalışacak. Ok tuşlarıyla "device-device" ve "Expert" seçeneklerini seçin, şimdi de "disk to local disk"e tıklayın. Sizden seçenekler istenecek. Ok tuşuyla imleci "rescue"ya getirin ve boşluk tuşuna basarak etkinleştirin. Tüm güvenlik sorularını doğrulayarak klonlamayı başlatın. Eğer yeni SSD'niz eskisinden büyükse GParted "Partition Editor"da klonlanmış veri bölümünün sağ tarafında beliren yeni sürücüye tıklayabilir ve "Change size" ile gerektiği gibi büyütebilirsiniz.

4 Veri kopyalama

Bozuk SSD'den sistemi klonlamaktansa, işletim sisteminizi ve programları yeni sürücüye kurmak daha güvenilir bir alternatif. Parted Magic dosyaları bozuk sürücüden kopyalamada eski sürücünüzü bağlayıp Parted Magic'le açın. Araç çubuğundaki disk simgesine tıklayarak "Parted Magic Mount"u çalıştırın, iki sürücü için de "Mount" düğmesini bulun. Arkasındaki klasör simgesine basarak çağıracağınız dosya yöneticisiyle dosyaları kopyalayabilirsiniz. balkim@chip.com.tr

SSD ile daha fazla hız

Eğer Windows sistem performansınızı zirveye çıkarmak istiyorsanız, bir SSD edinmeniz şart. İpuçlarımızla sizlere hizmet ömrünü ve verimliliği nasıl optimize edeceğinizi göstereceğiz.

Ozan Kaya - JG

Halen klasik bir sabit disk kullanıyorsanız, muhtemelen vaktinizin önemli bir kısmını Windows sisteminizi daha da hızlandırmak için harcıyorsunuz demektir. Bunu yerine, işleri önemli ölçüde hızlandıran SSD'ye geçmeyi düşünebilirsiniz. Tabi eğer PC parçalarının miladı dolmuşsa, sorun başka bir yerden kaynaklanıyor olabilir. Örneğin, sisteminiz tarihi geçmiş bir Intel Atom CPU kullanıyorsa, işlemciniz SSD'den tam verim alamayacaktır.

Bağlantılar ve ayarlar

Oldukça önemli: Windows'un doğru bir şekilde kurulu olması gerekmektedir. Bilgisayarınızın, bağlantılarla uyumlu ve BIOS ayarlarının yapılmış olması da şart. Ancak bunlardan sonra okuma ve yazma oranları hızlanacak ve sisteminiz kısa erişim sürelerinde verim sağlayacak. Hız farkı ne kadar mı? Dağlar kadar. Laboratuvarımızda 830 serisinden optimize edilmiş bir Samsung SSD'nin yazma ve

okuma süresini saniyede 500 MB olarak ölçümledik. Süresi geçmiş bir SATA girişi kullanan test PC'mizde ise okuma hızı 250 MB/s değerlerine kadar geriledi. Yazma ise sadece 156 MB/s'de kaldı. Buna ek olarak eğer SATA denetçisi BIOS'ta düzgün ayarlanmamışsa, ekstra bir %15'lik düşüş yaşanmakta. Uzun lafın kısıası, eğer Windows'unuz uygun şekilde ayarlanmamışsa, SSD kullanmanızın pek bir yararı olmuyor.

Tabi hız her şey demek değil: her an bozulacak korkusuyla hızlı bir SSD kullanmanın da pek bir yararı yok. Sonuçta Flash hafızalarının sadece belli bir oranda yazma erişimine dayanabilmesi çoğu kullanıcı için sıkıntılı bir durum. İpuçlarımız sayesinde SSD'yi koruyan bir Windows sistemi elde edebilir, Flash diskin hizmet ömrünü klasik bir sabit diskinki kadar uzatabilirsiniz. Diğer bir yandan konu hıza geldiğinde, SSD'nizin nimetlerinden zaten yararlanabileceksiniz.

yorum@chip.com.tr

SSD'ye geçiş

Windows'u yeniden yüklemek – Kulağa zorlu bir işlemmiş gibi geliyor, fakat donanımı SSD ile geliştirmek kesinlikle hıza giden yol

1 Donanımı kontrol etmek

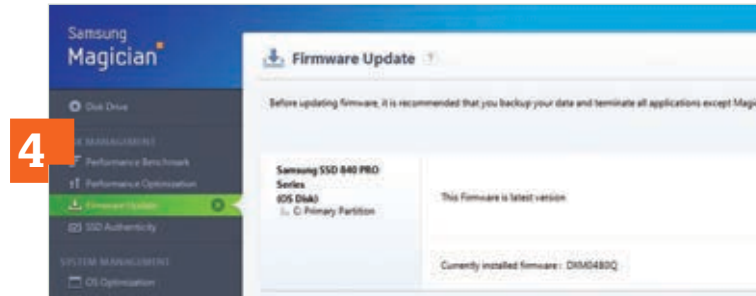
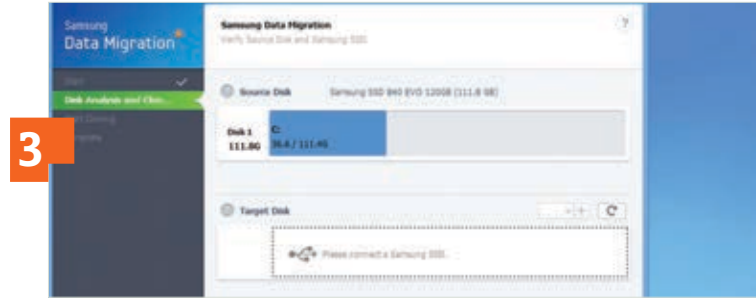
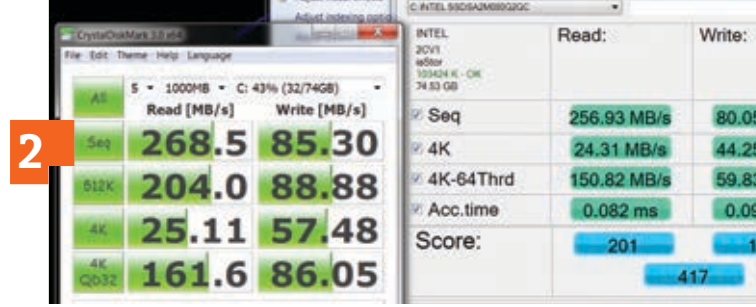
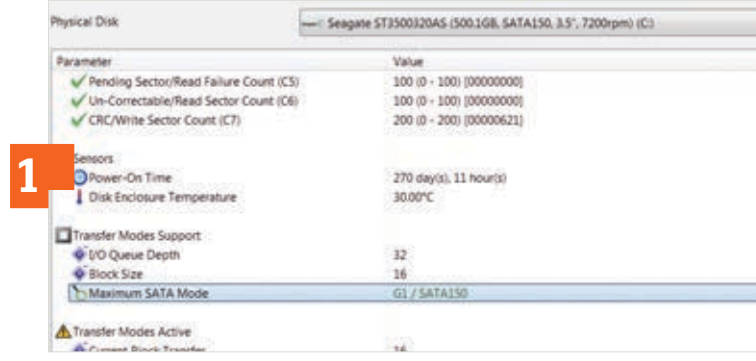
PC'lerin yükseltilmesi için verilebilecek en önemli öğüt bir SSD'nin entegrasyonudur, fakat iş eski donanımlara geldiğinde, diğer bileşenlerdeki sorunlara da odaklanmakta yarar var. Bu gibi durumlarda sabit diskinizi bir SSD'ye yükseltmenin pek bir yararı olmayacaktır. İlk olarak hızlı bir donanım kontrolü yapın. Eğer PC'nizin kullanım kılavuzunu kaybettiyseniz, SiSoft Sandra Lite ücretsiz yazılımını (dergi DVD'sinde mevcut) bu iş için kullanabilirsiniz. Özel kullanım için dizayn edilmiş SSD'lerin çoğu SATA 600 ara yüzünü kullanır. Bu yüzden bilgisayarınızda SATA 600 girişinin ('SATA III' olarak da adlandırılıyor) olduğuna emin olun. Eski girişler SSD'nizin yavaşlamasına ve uyum sorunları yaşamasına neden olacaktır. Sandra Lite'da >>Hardware information<< ve >>Mainboard<< sekmelerine sırasıyla tıklayın. >>Fastest SATA mode<< altında >>Drive controller<< sütunu SATA denetleyicinizle mümkün olan en yüksek hızı gösterecektir. Eğer burada >>G2/SATA300<< girdisini görüyorsanız, PC'niz SSD ile bütünleşmemiş demektir; bütünleştiği takdirde >>G3/SATA600<< girdisini görmemiz gerekmektedir. Buna ek olarak çok çekirdekli bir işlemci CPU kullanmanızı öneriyoruz. Kontrol için Sandra'da >>Processors<< kısmını kullanabilirsiniz. >>Cores per processor<< sütunu en azından >>2 units<< olmalı.

2 BIOS/UEFI kontrolünü çalıştırmak

Optimal SSD performansını garantilemek için, SATA girişi modunun BIOS ya da UEFI yazılımında doğru olarak ayarlandığından emin olmalısınız. Buradaki önemli husus AHCI modu (advanced host controller interface). Bu mod, SSD'nin gelen komutları bağımsız bir şekilde yönetmesine ve yüksek hızlarda işlemesine olanak tanıyan yerel komut kuyruğunun kullanılmasına imkân tanımaktadır. BIOS'a genellikle bilgisayar başlatılırken (başlama işlemi sürerken ilgili detayların gösterildiği anda) [F2] ya da [Del] tuşuna basarak erişebilirsiniz. Buradayken >>Advanced<< menü seçeneğine girin ve SATA girişlerini kontrol edin. Eğer BIOS kullanmayı tercih etmiyorsanız AS SSD Benchmark (dergi DVD'sinde) aracını kullanarak Windows'taki SATA girişlerinin ayarlarını kontrol edebilirsiniz. Eğer >>msahci<< ya da >>storahci<< verileri üçüncü satırda (model ismi altında) görülüyorsa, ayarlamaların yapılmış olduğunu anlayabilirsiniz. >>intelide<< gibi girişler sorudaki durumun IDE modu ile ilişkili olduğuna işarettir. Bu gibi durumlarda, BIOS'a yukarıda belirttiğimiz gibi erişip, >>AHCI<< moduna geçmeniz gerekmektedir.

3 Windows'un seçimi ve geçişin planlanması

SSD'ye geçiş size ayrıca yüklü Windows'u değiştirme konusunda da iyi bir fırsat sunmakta. Yeni güncellemelerin gelmemesinden kaynaklanan güvenlik zafiyetinin yanı sıra, XP'nin SSD ile başa çıkabildiği de pek söylenemez. Dolayısıyla Windows 7 ya da 8/8.1 kullanmak daha mantıklı. Bu sürümleri ilk kurduğunuzda bilgisayarınızda bulunan SSD'yi algılayıp, ona uygun ayarlamaları kendiliğinden yapacaklardır, fakat biz size temiz bir Windows kurulumu ve istenilen programlarının yeniden yüklenmesini öneriyoruz. Daha önceden yedeklemesini alarak kişisel verilerinizi de yeni kurulumla beraber muhafaza edebilirsiniz. Eğer var olan bir Win-

dows sistemine geçmek istiyorsanız, 'Intel Data Migration Software' veya 'Samsung Data Migration Software' gibi üretici araçlarını kullanmanızda yarar var (Dergi DVD'sinde mevcut). Araçlar ücretsiz olduğu gibi, aynı üreticinin SSD'leri ile de uyumlu çalışacaklardır. Veri transferinde bir alternatif olarak Acronis True Image yedekleme aracını da kullanabilirsiniz.

4 Sürücü ve yazılımları güncel tutmak

Sabit diskinizi SSD ile değiştirmeden önce sürücülerin güncel sürümlerini kullandığınızdan emin olun. Yonga seti (chipset), SATA ve AHCI sürücüler özellikle önemli olanlar. Buna eş değer önemde: SSD'ye Windows'u yüklemeyen önce, SSD'nin en güncel yazılımla donatıldığından emin olun. <http://chip.tk/1k2fEX1> adresinde SSD yazılımını nasıl güncelleyebileceğinizi öğrenebilirsiniz. Tüm hazırlıklarınızı tamamladıktan sonra Windows kurulumunu başlatın. Kurulum pozisyonu ve swap dosyası da dahil tüm işletim sisteminin SSD'de bulunması gerekmektedir. Windows yüklendikten sonra, tüm programları da SSD'ye yükleyin. Bundan sonra yedeklediğiniz kişisel verileri tekrar yükleyebilirsiniz. →

SSD'nin optimizasyonu

Windows'unuzda SSD zaten var mı? O zaman size işleri hızlandırmanın ve Flash hafızanın ömrünü uzatmanın yollarını gösterelim

1 SATA ayarlarını yapmak

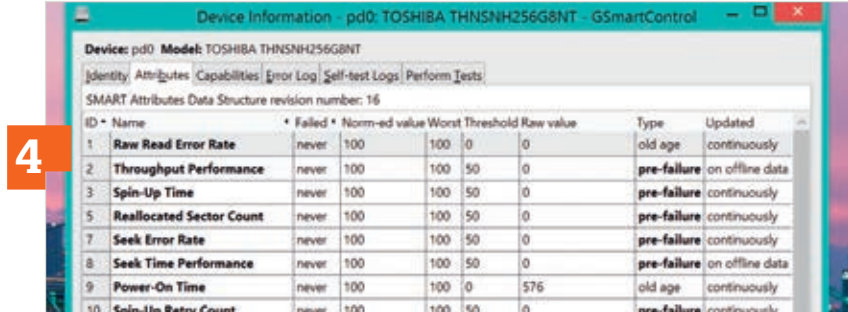
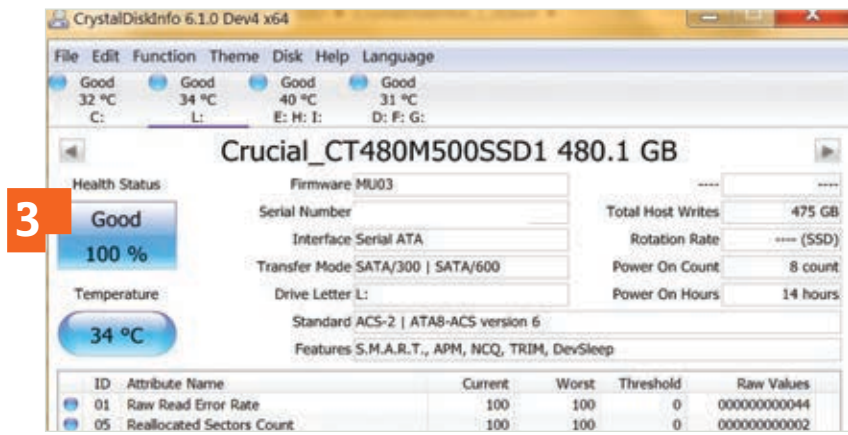
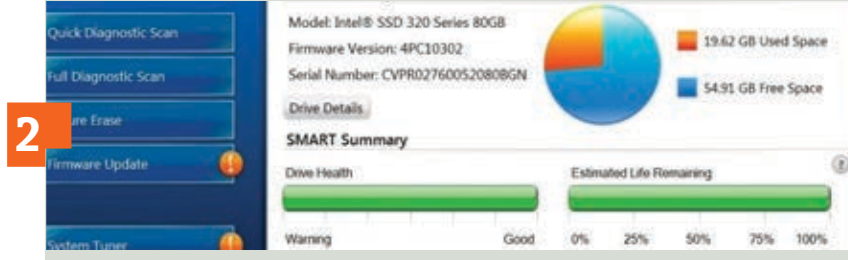
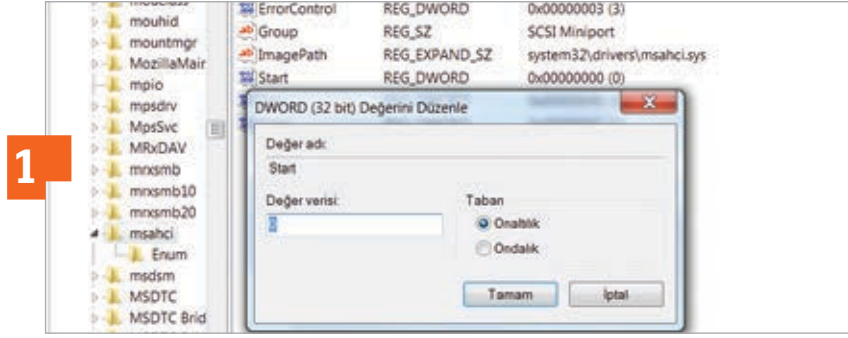
İş SSD işlemlerine geldiğinde, en önemli ayar Windows'un dışında kalan. Anakartın BIOS ya da UEFI yazılımları SSD'nin bağlı olduğu SATA girişlerinin çeşitli modlarını içermekte. Bu modlardan doğru olanı >>AHCI<<. (Sayfa 89) 2. noktada modunuzu nasıl kontrol edebileceğinizi gösterdik. Modun doğru olup, olmadığını özellikle kontrol edin: Değilse sadece >>AHCI<<'ye çevirmek, Windows'un başlamasını engelleyeceği ve mavi ekran hatası almanıza neden olacağı için kendi başına yeterli olmayacaktır. Bu hataların giderilmesi için Microsoft Vista ve Windows 7 için bir paket sunmakta (<http://support.microsoft.com/kb/922976>). Bu hatayı Windows'un >>Regedit<< aracıyla kendiniz de giderebilirsiniz. >>HOTKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Services\msahci<< anahtarına gidin. >>Start<< girişine sağ tıklayın ve menüden >>Değiştir<<'i seçin. >>Value<<'i >>0<< olarak değiştirin ve >>Tamam<< ile Kayıt Defterini kapatın. PC'nizi yeniden başlatın, BIOS'a girin ve SATA girişini >>AHCI<< olarak değiştirin. Bundan sonra Windows uygun sürücüyü yükleyecek ve sistem başarıyla başlatılacak. Windows 8/8.1 kullananlar Kayıt Defterine farklı bir yoldan erişmelidir: En son alt klasör >>storahci<< (>>msahci<< yerine) olmalı. İlk olarak >>ErrorControl<< değerini >>3<<ten >>0<<a değiştirin. Ardından >>Start<< değerini kontrol edin. >>0<< olmalı. Sistem yeniden başlatıldığında SATA modunu >>AHCI<< olarak değiştirin.

2 Sürücülerin ve yazılımların güncellenmesi

Microsoft'un standart sürücüsünü AHCI işlemine çevirmek için sadece yarısı. Daha iyi performansı sadece üreticinin sizin sisteminize uygun geliştirdiği yazılımı edindiğinizde sağlayabilirsiniz. Bu yüzden anakartınızın (özellikle de SATA ve AHCI'nin) sürücü, SSD'nizin de yazılım güncellemelerini edinmeniz gerekmektedir. Hataları gidermenin yanında, bu güncellemeler sayesinde performansınız da artacak. Büyük firmalar SSD yönetimi alanıyla ilgili araçlar da sunmakta. Örneğin Intel ve Samsung'un 'SSD Toolbox' ve 'SSD Magician' araçları (dergi DVD'sinde mevcut). Bu araçları yazılım güncellemelerini kurmak için kullanabilirsiniz.

3 Windows için kontrol listeleri

Windows 7, 8 ya da 8.1 kullanan kullanıcıların sistemlerinin SSD'ler ile uyumlu olduğunu söylemek yanlış olmaz. Fakat gene de bir ayarın doğru düzenlenmemiş olma ihtimali her zaman bulunmakta. Dolayısıyla kısa bir kontrol yapmakta yarar var. Kontrol işlemi için üretici araçlarını da kullanabilirsiniz ('Samsung SSD Magician' gibi). Windows servislerinin düzenlenmeleri hakkında genel bir açıklama da >>OS Optimisation<< noktasında bulunmaktadır. Hızlı Getirme ve Disk Birleştiricisinin aktif olmaması gerekmektedir; diğer bir yandan arama indeksi size kalmış, dolayısıyla isterseniz SSD'de aktif bırakabilirsiniz. SSD'nin performansı ve ömrü için asıl önemli olan şey ise, Windows'un SSD için kendiliğinden aktive etmiş olması gereken TRIM komutu.

TRIM komutu kullanılmayan ya da geçersiz veri bloklarını işaretlemekte, bu da size yazma erişimi işlemlerinden tasarruf etmenizi sağlıyor. CrystalDiskInfo (dergi DVD'sinde mevcut) aracında >>Properties<< sekmesi altında TRIM komutunun aktif olup, olmadığını kontrol edebilirsiniz.

4 SMART teşhislerinin kurulması

Geriye en son işlem kalıyor, SSD check-up'ının yapılması: Sabit disklerde olduğu gibi SSD'ler de verilerini SMART (Self-Monitoring, Analysis and Reporting Technology) ile sağlarlar. Doğru araçlar bu durum verilerini okuyup, görüntüleyebilir. Her üretici SMART değerlerini ayrı şekilde tanımlayıp, ölçtüğü için üreticinin kendi SSD aracını kullanmanızda yarar var. SSD Magician ve SSD Toolbox araçları Samsung ve Intel tarafından kullanılırken, OCZ marka SSD'lerde 'OCZ Toolbox' aracının kullanılması gerekmektedir. GSmartControl (DVD'de) gibi ücretsiz yazılımlarla da SMART değerlerini ölçebilirsiniz. >>Failed<< sütununa özellikle dikkat edin. >>Raw Read Error Rate<< gibi girişler karşılaşılan okuma hatalarını belirtirler. Eğer bu hatalarla sıklıkla karşılaşıyorsanız, SSD'nizi yeni bir tanesiyle değiştirmeniz gerekmektedir. [K]

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Call of Duty: Advanced Warfare, Watch_Dogs

İnceleme Dark Souls II, Daylight, Monochroma, Watch_Dogs, Wolfenstein: The New Order

İlk Bakış Destiny, Heroes of the Storm, Sunset Overdrive

Haziran Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

Upgrade yapmadan daha hızlı bir bağlantıya kavuşmak

Yeni modeme para ödemeden daha hızlı bir ağ bağlantısı istiyorsanız, bu yazıyı dikkatle okumanızı tavsiye ediyoruz.

Ertuğ Aydın

Yeni modeme para ödemeden daha hızlı bir ağ bağlantısı istiyorsanız, bu yazıyı dikkatle okumanızı tavsiye ediyoruz. İnternet kullanımı gittikçe yaygınlaşıyor, artık neredeyse her şeyi internetten yapıyoruz. Evde birçok cihaz aynı anda bağlantıyı kullanıyor ve hepsi de Wi-Fi aracılığıyla aynı bağlantıyı kullanıyorlar. Ayrıca Wi-Fi ile sadece internete de bağlanmıyoruz, ev içinde cihazlar arası stream yapıyor, cep telefonumuzdan YouTube'a giriyoruz. Haliyle bağlantıda yavaşlık yaşıyoruz.

Neyse ki, bütün bu yan işlemler için illa da Wi-Fi'a muhtaç değiliz. Fotoğraf, video ve dosya paylaşmak için alternatif yöntemler nedir ve Wi-Fi sinyalinin zayıf olduğu yerlerde neler yapabilirsiniz? Soruların cevabı yazımızda.

Modeminizi ev ağınıza göre doğru ayara getirin

Ağ bağlantınızın hızı, servis sağlayıcınızın ve altyapınızın belirlediği bir olgudur ama ev içindeki farklı cihazların bağlantı hızını ayarlayan modeminizdir. Kullandığı Wi-Fi tipine göre ev içindeki cihazlar arasında veri kopyalama veya yazıcınıza yazdırma komutunu gönderme hızı değişecektir. Eğer bir dual-band modeminiz varsa, hızlı 802.11n cihazların 5 GHz bandında, daha yavaş 802.11g cihazların ise 2.4 GHz bandında çalıştıklarından emin olun. Bu daha yavaş cihazların, Wi-Fi ağındaki daha hızlı diğer cihazların performansını düşürmesini engeller.

Evinizdeki en iyi yerleri belirleyin

Sinyal kalitesi için en uygun yeri belirlemek, bir akıllı telefon veya tablet aracılığı ile kolayca yapılan bir işlem. Örneğin 69p Network

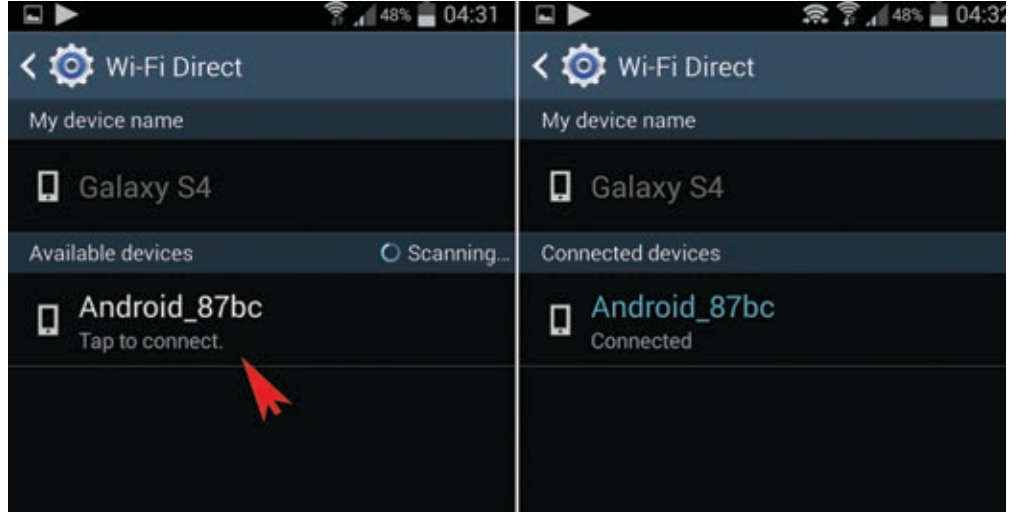
Multimeter uygulaması iOS için, 3G/4G/Wi-Fi Coverage Maps uygulaması Android için önerdiğimiz yazılımlar. Bunlarla evde laptopunuzu kullanmak için en ideal yeri tespit edebilirsiniz. Network Multimeter uygulamasında kırmızı tuşa basarak Wi-Fi sinyali arayabilir ve ekranın altındaki yeşil gösterge ile bulunduğunuz noktadaki sinyal kalitesini ölçebilirsiniz. Yazılım sizi takip ederek en ideal noktayı ve şu an oradan ne derece uzaklaştığınızı bildirecektir. Aynı yöntemle modeminizi koyacağınız en ideal yeri de tespit edebilirsiniz. Modeminizi aşağı yukarı baş yüksekliğinizde, tercihen önünün açık olacağı bir yerde konumlandırın ve antenlerini de rahatça açabilmesine dikkat edin. Ölçümlerde azıcık dikkat göstererek, modemin yerini veya antenlerin konumunu en ideal hale getirebilirsiniz.

Modeminizi paylaşmayın

Bir modem 40'a kadar cihaza bağlantıyı yayabilirse de, bağlanan her cihaz bağlantı hızınızı düşürecektir. Bu cihazların sayısını sınırlayabilirsiniz. Bunun için modeminizin ara yüzünden ayarlama yapmanız gerekecektir. Modeminizin markasına ve modeline göre arayüze girmek için gereken adresi ve kullanıcı adı şifre kombinasyonunu internetten bulabilirsiniz. Modemin arayüzüne girdikten sonra gelişmiş ayarlar menüsünden (advanced) MAC address seçeneğinden bir liste yapabilir ve modeme bağlanmasına izin verilen cihazları belirleyebilirsiniz.

Kullanabildiğiniz her yerde ethernet kullanın

Powerline, elektrik altyapısı aracılığıyla cihazları bağlamanın iyi

bir alternatifi fakat fazla sayıda cihaz kullanıyorsanız, laptop yazıcı vs. , biraz pahalı olduğunu da itiraf etmemiz gerek. Ayrıca tüm cihazların aynı ayarda olmasına da dikkat etmek gerek yoksa sistem otomatikman en yavaş bileşeninin hızında çalışacaktır. Bu nedenle Ethernet de kenara atılmaması gereken bir seçenek. Kablo karmaşası yaratsa da bir cihazla modem arasındaki en yüksek hızlı bağlantıyı sağlayan da kesinlikle o.

Büyük dosyaları AirDrop kullanarak transfer edin

Eğer 4. nesil veya daha yeni bir iPad'iniz yahut iPhone 4S veya daha yeni bir iPhone'unuz varsa, Apple cihazlara, Wi-Fi ve bluetooth'un bir karışımı olan AirDrop özelliğiyle dosya aktarımı yapabilirsiniz. Bunun için bu özelliğin menüden açılmış olması gerekir. Bu işlem oldukça basit; örneğin bir resim gönderecekse, resme tıklayın ve AirDrop'u gönderme seçeneği olarak seçin. Menzilinizdeki diğer AirDrop cihazları aranıp bulunacaktır. Sonrasında cihazı seçin ve tekrar resme tıklayıp dosyayı gönderin. Bu yöntemle Mac bilgisayarlarınıza da dosya aktarabilirsiniz. Yapmanız gereken işlem farklı değil. E-mail'den veya iMessage'dan daha anlamlı bir tercih.

Wi-Fi Direct ile dosya kopyalayın

İsmine aldanmayın; bu yöntem kesinlikle Wi-Fi'a ihtiyaç duymuyor. Bu yöntemle birbirine yakın cihazlar arasında veri aktarımı yapabilirsiniz. İşleyişi şu şekilde: Cihazlar aralarında geçici bir peer-to-peer ağ oluşturuyorlar. Bu yöntemle 250 Mbps gibi hızlara çıkabiliyorsunuz, zira bu geçici ağda sadece 2 cihaz bulunuyor ve parazit cihazlar yok. Erişim mesafesi de hiç de az değil, 500 metreye kadar mesafe içindeki cihazlar arasında kullanılabilir.

Cihazınızın bu özelliğe sahip olup olmadığını, kullandığınız cihazın ismi ile birlikte Wi-Fi Direct yazarak bir Google aramasıyla tespit edebilirsiniz. Bu özelliğe sahip Android cihazlarda, "Ayarlar" menüsünden "Ağ bağlantıları"na girmeli ve bu özelliği açmalısınız. Belki her cihazda bu özellik yok ama cihazların birinde bile bu özelliğin olması yeterli.

Eski model yazıcınızı PC'niz aracılığıyla ulaşılabilir kılın

Eğer yazıcınız eski ve daha yavaş bir Wi-Fi versiyonunu kullanıyorsa, yazıcınızı modeme bağlamanız, onu paylaşım açmanız

faydalı olacaktır. Bu şekilde yazıcınız kablolu olarak evdeki tüm cihazlar için paylaşım açılacaktır. Eğer modemde boş bir portunuz yoksa, onu PC'nize bağlayarak ağdaki diğer cihazları yavaşlatmasını engelleyebilirsiniz. Ayrıca PC'niz üzerinden hala onu paylaşım açabilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken ev ağında onu paylaşım açmak. Bu özellik Windows 7 ve 8'de bulunuyor ve NAS gibi harici bir cihaza ihtiyaç duymadan ev ağında her biri için ayrıca bir bağlantı oluşturmadan cihazları birbirine bağlamaya yarıyor. Bunun için Windows altında "Denetim Masası"ndan "Ağ Bağlantıları" menüsüne girin ve "Ev ağı"nı seçin. Burada paylaşım açmak istediğiniz cihazları ve verileri tek tek ayarlayabilirsiniz. (Videolar, fotoğraflar vs.)

Yazıcınızı web üzerinden paylaşım açın

Yazıcınızı ağınızdaki diğer PC'lerin ulaşımına açmanın bir diğer yolu ise Google'ın ücretsiz "Cloud Print" hizmetini kullanmak. Desteklenen işletim sistemleri XP SP3, Vista, Windows 7 ve 8. Ayrıca bir Google hesabına ve Chrome tarayıcısına ihtiyacınız var. Size yazıcınız için bir Chrome hesabı oluşturmanızı tavsiye ediyoruz, böylelikle giriş detaylarını paylaşabilirsiniz. Chrome'da oturum açın ve arkasından menüden önce "Ayarlar"a sonra da "Gelişmiş Seçenekler"e girin. Burada Google Cloud Print ayarını bulun. "Yönet" ile giriş yapın ve yazıcınıza koyduğunuz ismi seçin. Artık giriş yaptınız ve yazıcıyı bu arayüz üzerinden kullanabilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

Güvenliğinizi bir dakikada test edin

Farkında olmasanız da PC'niz tehlike altında olabilir. CHIP size - 60 saniyede garantili cevapları ile - sekiz güvenlik sorgulaması öneriyor.

Ozan KAYA

Zararlı indirmeler güvenliğinizi aşıyor mu?

Güvenliğinize ilgili ilk soru işaretinin zararlı yazılımlar olmasına izin vermeyin. Anti-Malware Testing Standards Organization (AMTSO, www.amtso.org) mükemmel bir yazılım ve sistem savunmanızdaki potansiyel zayıflıkları belirten özellik ayarları kontrolünü sunmakta. Kontrol mekanizması beş testten oluşuyor. Bu testlerden üçü, PC'nizin zararlı yazılım olarak tanımlanması ve otomatik olarak bloke etmesi gereken indirmeleri (download) içeriyor. Bunlara bir adet PUP (tarayıcı araç çubukları gibi potansiyel olarak istenmeyen programlar) da dâhil. İşin aslı testte kullanılanlar zararlı yazılım değil, fakat güvenlik ayarlarınızın doğru yapılandırıldığından emin olmak için, böyle tanımlanacak şekilde dizayn edilmişler. Eğer anti-malware yazılımınız bunlardan birini ya da hepsini gözden geçiriyorsa, güvenlik ayarlarınızı sıkılaştırmanız gerekecek. AMTSO, özellik ayarları kontrolünü destekleyen yazılım şirketlerini her bir test sayfasında listeliyor, böylece bu şirketlerin sitelerini ziyaret edebiliyor ya da tavsiye için destek ekipleriyle irtibata geçebiliyorsunuz. AMTSO ayrıca güvenlik yazılımınızın bloke etmesi gereken bir web sitesi açarak anti-dolandırıcılık korumanızı ve şüpheli bir dosya kullanarak cloud korumanızı da kontrol ediyor.

Güvenlik yazılımınız bir şey mi unuttu?

İkinci bir görüş almak daima yararlıdır, fakat ikinci bir anti-malware yüklemek sorunlara ve PC'nizin yavaşlamasına neden olur. Var olan güvenlik yazılımınızın gözünden bir şeyin kaçmadığından emin olmak için Bitdefender'ın 60-Second Virus Scanner (<http://>

chip.tk/1eONeFn) yazılımı ile hızlı bir kontrol yapabilirsiniz. Bu ücretsiz hafifsıklet araç kritik sistem bölgelerini, açık belgeleri ve arka planda yapılan tüm işlemleri tarayarak ikinci bir savunma hattı oluşturuyor. Yazılım en güncel tehlikeleri tanımlamak için cloud tabanlı bir teknoloji kullanıyor ve sizi bir adım daha ileri götürecek sonuçların detaylı bir listesini hazırlıyor (programın kendisi hiçbir şeyi silmiyor).

Adından da anlaşılacağı gibi Bitdefender 60-Second Virus Scanner bir dakikadan az bir sürede çalışıyor. Aslına bakılırsa ana test sadece 20 saniye sürmekte. Taramaları günlük, haftalık ya da aylık olarak planlayabilirsiniz. Ayrıca yazılım Windows ile beraber başlayacak araca da sahip ve gerçek zamanlı taramalar açılıp, kapatılabilir.

Açık portlar sizi saldırıya açık mı kılıyor?

Çoğu güvenlik duvarı arka planda sessizce çalıştığı için, onlara işlerini doğru yaptıkları konusunda güvenebilmemiz gerekiyor. Belirlenen hareketlere izin verirken, istenmeyen bağlantıları bloke etmelidir. Güvenlik duvarının etkin çalıştığından emin olmak için onu ücretsiz çevrimiçi port tarayıcısı GRC ShieldsUP (www.grc.com/shieldsup) ile destekleyebilirsiniz. Portlar kısaca güvenlik duvarının programlara internet erişimi için izin verdiği kanallardır ve web trafiği için gereken port 80 (ya da 443) haricinde kapalı olmaları gerekir.

ShieldsUP'ı kullanmak için, ana sayfadan 'Proceed' butonuna tıklayın. Ardından 'Common Ports'u (sadece en saldırıya açık portları kontrol etmek için) ya da 'All Service Ports'u (mevcut

1.050 portu da kapsayan geniş kontrol) seçin. Yeşil ya da mavi sonuçlar portların güvenli olduğunu gösterir. Kırmızılar ise dikkat edilmesi gereken açık port'ları.

ShieldsUp eski gibi gözükse de oldukça hızlı, eksiksiz ve güvenilirdir. Sonuçlarını, güvenlik duvarı problemlerini nasıl çözebileceğinize dair tavsiyelerle, dikkatlice açıklıyor.

Hangi programlar portlarınızı kullanıyor?

Eğer ShieldsUp bir (ya da daha çok) portun açık olduğunu fark ederse, buna sebep olan programı ya da hizmeti Windows Komut İstemi ile tanımlayabilirsiniz. Başlat'a girin, 'cmd' yazın ve çıkan girişe sağ tıklayarak 'Yönetici olarak çalıştır' seçeneğini seçin (Windows 8'de Başlangıç ekranında 'command prompt' (komut istemi) yazın. XP'de 'Başlat', 'Çalıştır'a girin ve 'runas / user:administrator cmd.exe' komutunu yazın ve yönetici parolasını girin). Komut istemi penceresinde 'netstat -bno' yazın ve sonunda açık adres numaralarının bulunduğu 'Yabancı Adres' sütunundaki girişlere bakın. Örneğin, 212.98.89.186:80 adresi port 80'i kullanıyor. Girişi kullanan programın ya da hizmetin adı da altında yazmalı; eğer ne olduğundan emin değilseniz, Process Library'de (www.processlibrary.com) aratın. Güvenlik tehlikesini silin ya da bloke edin ve ShieldsUP'ı tekrar çalıştırın.

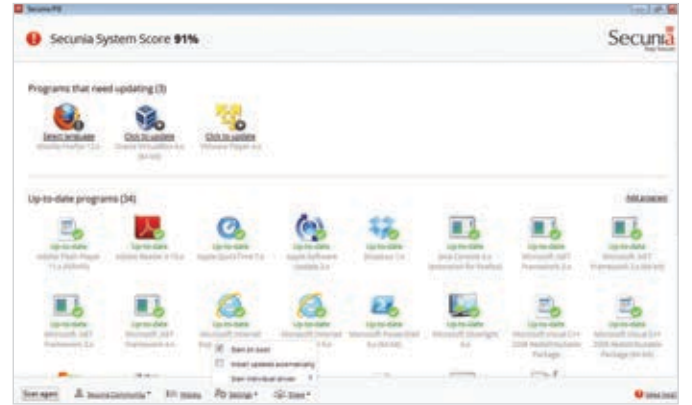
Tarayıcı eklentileriniz güncel mi?

Java, Adobe Reader ve Flash gibi tarayıcı eklentilerindeki güvenlik boşlukları kişisel verilerinizi ve sisteminizi zararlı yazılımlar ve hırsızlığa karşı tehlikeye açık hale getirmekte. Yazılım geliştiricileri genellikle bu boşluklara karşı hızlı tedbirler alıyorlar, fakat eğer eklentinizi sürekli güncel tutmuyorsanız, tarayıcınız saldırıya açık hale gelebilir. Chrome, Firefox, Internet Explorer, Opera ve Safari ile uyumlu ücretsiz Qualys BrowserCheck (https://browsercheck.qualys.com) aracı tarayıcınızı ve eklentilerini tarayarak, tarihi geçmiş eklentileri ve diğer güvenlik sorunlarını bulabiliyor. Güncellemeleri yüklemek için 'insecure version' ya da 'update available' olarak işaretlenmiş her arama sonucunun yanında bulunan Fix butonuna tıklayın.

Eğer birden fazla tarayıcı kullanıyorsanız, tüm yüklü tarayıcıları ve eklentilerini kontrol etmek ve sonuçları yan yana görmek için Tarama türünde 'Intermediate Scan'ı seçin. Qualys'in ayrıca kayıp Windows güncellemeleri için 'Advanced Scan' seçeneği de bulunuyor. Eklentiler konusunda ikinci bir görüş almak için, Qualys kadar kapsamlı olmasa da, Mozilla'nın 'Check Your Plug-ins' (www.mozilla.org/pluginscheck) sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Tüm parolalarınız kırılmaz mı?

Güçlü bir parola yaratmak için hesaplarınızdan birinin çalınmasını beklemeyin –bugünden tedbirinizi alın. Parola güvenliğinizi test etmenize yarayan birçok çevrimiçi araç mevcut, fakat girdiğiniz parolayı şifreleyen birini seçmelisiniz, aksi halde güvenliğinizi büyük ölçüde tehlikeye atmış olursunuz. Bizim tavsiyemiz bu

araçlar içinde en basitlerinden biri olan 'How Secure Is My Password'u (https://howsecureismypassword.net) kullanmak. Araç bir hacker'ın parolanızı ne kadar sürede kırabileceğini ölçüyor. Eğer sonuç sadece birkaç saat, dakika ya da saniyeyse, parolanızı olabildiğince kısa bir sürede değiştirmelisiniz. Yeni parola yaratma işi için LastPass (https://lastpass.com) aracını kullanabilirsiniz.

Tüm yazılımlarınız güvenli bir şekilde güncel mi?

Eğer güncel tutmazsanız, PC'nizdeki kaç tane programın güvenliği tehlikeye atabileceğini tahmin bile edemezsiniz –tarayıcınızı dâhil bile etmiyoruz. Microsoft, Adobe ve Apple gibi büyük şirketler genelde güvenlik boşluklarını arayan hacker'ların zararlı yazılımlarını yaymayı istedikleri popüler hedeflerdir. Programlarınızın güvenli çalıştığından emin olmak için Secunia PSI (secunia.com/psi) aracını çalıştırın. Yazılım, sistem güvenliğinizi 100 puan üzerinden hesaplayacak, tarihi geçmiş yazılımları listeleyecek ve size bir tek tık ile güncellemeleri yüklemenize izin verecek.

Alternatif olarak Secunia'dan daha hızlı, Glary Utilities'te bulunan Glarysoft'un Software Update aracını (www.glarysoft.com) kullanabilirsiniz. Aracı ayrı bir şekilde ya da Glary Utilities ile birlikte edinebilirsiniz.

Sahtekârlık gördüğünüzde tanıyabilir misiniz?

Son olarak PC'nizdeki en büyük güvenlik açığı olmaktan, kendinizi güvenlik hakkında bilgi edinerek koruyabilirsiniz. İnternette bilginizi ölçebileceğiniz birçok test ve quiz mevcut. OpenDNS Phishing Quiz (www.opendns.com/phishing-quiz) size e-mailler göstererek hangisinin gerçek mesaj, hangisinin sahte olduğunu ölçmenizi sağlıyor. Önerdiğimiz diğer testler ise, birçok güvenlik bileşenini barındıran, Get Safe Online Quiz (www.getsafeonline.org/gsoquiz) ve InfoWorld Security Central'da bulunan Malware IQ Testi (http://chip.tk/1eOPCMh).

yorum@chip.com.tr

SEO'nun arka plandaki yüzü: Site dışı SEO

Arda Mendes - SEOZEO - Head Of Operations

Yiğit Konur - SEOZEO - Chief Executive Officer

Bir kaç aydır arama motoru optimizasyonu konusundaki yazı dizimizi sürdürerek, CHIP okurlarına sitelerini doğru biçimde optimize etmek için yardımcı olmaya çalışıyoruz. Genel olarak değindiğimiz noktalar, sitenin yapısının SEO'ya uyumluluğu ve içeriklerin pozisyonlandırılması gibi konulara yönelikti. Bu konuların tamamı, bizim doğrudan müdahale edebildiğimiz yani site içi SEO ile alakalı konular. Ancak optimizasyon süreci ne kadar kusursuz olursa olsun, sadece site içeriğini Google ve benzeri arama motorlarının örümcekleri için mükemmel hale getirmek yetersiz kalacaktır.

Arama motorları, mümkün olan en doğru içeriği kullanıcıyla birleştirebilmek için gerçekten popüler olan içeriği tespit etmeye çalışıyorlar. Yani otorite bir kaynak tarafından yaratılan içerik ile yeni başlayan bir blogger tarafından yaratılmış bir içeriği bir tutmak istemiyorlar. Her gün onlarca arama yapan bir kullanıcı olarak siz de böyle bir sonuçla karşılaşmak istemediniz değil mi?

Aslında bu sorunun yanıtı, Google'ın 1998'den bu yana başarısının temel sırrını oluşturan algoritma olan PageRank ile yanıtlanıyor. PageRank, bir nevi web'in demokrasisi. Bu demokrasi yapısında, her site bir parti ve hepsi birbirine oy veriyorlar. Bu oylar, sitelerin birbirlerine verdiği bağlantılar. Seçimin sonucunda da, en çok oy alan parti galip çıkıyor. Yani en çok link almış olan site, en üst sırada listeleniyor. Çünkü Google, sitelerin popüler olduğunu “başka siteler tarafından referans gösterilme” olarak kurguladığı linkleri takip ederek anlamayı tercih ediyor. Ancak bu demokrasi- de farklı olan tek durum, seçilenlerin diğerlerine oy vermesi değil.

Bu demokraside, herkesin oyu eşit değil! Yani daha çok bağlantı almış olan bir siteden gelen link ile daha az bağlantı almış bir siteden gelen linkler eşit değil. Az önceki örnek ile düşünersek, CHIP Online yıllardır yayın yapan ve binlerce link almış bir site. Buna karşın, yeni açacağınız bir teknoloji blogunu muhtemelen kimse bilmiyor olacak. Bu senaryoda, her iki siteden gelen linklerin değerlerini karşılaştırdığımızda, CHIP Online'dan gelen linkler bariz olarak daha kaliteli kabul ediliyor.

Peki ya çok sayıda link elde etmenin sihirli yolu nedir? Aslına bakarsanız böyle sihirli bir yol yok. Birazcık yaratıcı olmak ve sınırları zorlamak durumundasınız. Bu yüzden de SEO'nun en zor kısmı, hem benzer içerikteki sitelerden hem de otoritesi yüksek sitelerden bağlantı alabilmek. Bazı web yöneticileri, Google'ın hiç tavsiye etmediği bir biçimde: "linkleri satın alarak" bu problemi çözüyorlar. Ancak Google bu ve buna benzer aksiyonları yakaladığında ya da şüphelendiğinde sitenizi tepe taklak ederek aşağıya çekmesi işten bile değil! O yüzden siz siz olun, kurallara uyun ve sitenize doğru biçimde linkler almaya çalışın. Bunu yapmanın birçok yolu olabilir:

- Gerçekten harika bir içerik yaratıp, insanların sizden bahsetmesini sağlayabilirsiniz,
- Infografiler yaratarak çeşitli sitelerde dağıtabilir ve buralardan linkler alabilirsiniz,
- Etkinlikler düzenleyerek dikkat çekebilir ya da çeşitli etkinliklere sponsor olabilirsiniz,
- Harika bir tasarımla çıkarak, CSS galerilerinde ve ilham listelerinde

de yer alabilirsiniz,

- Webinarlar düzenleyerek, sektörünüzde dikkat çekebilir ve listelerde yer alabilirsiniz,
 - İyi bir içerik yarattıktan sonra, Wikipedia sayfalarına katkıda bulunabilirsiniz,
 - Bloggerlarla iyi ilişkiler yakalayarak, sizden daha çok bahsetmelerini sağlayabilirsiniz,
- Birçok yaratıcı link inşası tekniğine Jon Cooper'ın hazırladığı listeden ulaşabilirsiniz: <http://pointblankseo.com/link-building-strategies>

Kötü bağlantıların kötü etkisinden kaçınmanın yolları

Site dışı SEO dendiğinde çalışmaların tam anlamıyla kontrolü mümkün olmuyor. Zaman zaman da negatif SEO olarak adlandırılan, kötü niyetli kişilerin yapmış olduğu çalışmalar web sitesini negatif olarak etkileyebiliyor. Bu yüzden bir web sitesinin sahip olduğu link sayısından önce, sahip olduğu backlinklerin niteliği daha büyük önem taşıyor.

MajesticSEO ve Ahrefs gibi araçlar yardımıyla web sitenizin sahip olduğu backlinkleri sayı ve araçlara özgü metrikler ile incelemek mümkün oluyor. Her iki servisin de sürekli güncel olması ve gün bazında data verebiliyor olması site sahiplerinin sevdikleri özellikler olarak göze çarpıyor.

Bu noktada sayıya odaklanmak yerine backlinklerin denetimine odaklanmak ve niteliklerini ölçümleyebilmek çok daha fazla önemli. Google, yaşayan bir varlıktır ve algoritmaları ile kendini sürekli tazeler. Penguen olarak adlandırılan bir algoritması ile web sitelerini sahip oldukları backlinklere göre cezalandırır ya da geri plana çeker.

Backlinklerin denetimi, hem backlink yapılandırmasının verimliliğini ve kalitesini ölçümlerken hem de negatif SEO ihtimalini rafa kaldırır. "Backlink audit" dendiği zaman akla gelen ilk ve tek araç "Link Research Tools"dur. Link Research Tools, MajesticSEO ve Ahrefs'in aralarında bulunduğu 24 farklı kaynaktan toplayarak linklerin denetimini sağlayan 20 farklı aracı kullanıcılarına sunar.

Kullanıcıların hizmetinde olan 20 farklı araç, link risk yönetiminin, sektör dengelerinin ölçülmesine kadar farklı alanlarda hizmet verir. Link Research Tools kendi içerisinde kurduğu "güvenilir ağ" ile en az bir vaka analizi yayınlamış olan kullanıcılarına iş olanağı da sunmaktadır. 2014 yılının yakın geleceğinde beklenen yeni bir Penguen algoritması güncellemesi gündemdeyken link denetimi için LRT kullanmanızı tavsiye ederiz.

Şirket, 16 Mayıs'da "IMB Client Center – Viyana'da düzenlediği ve sadece sertifikalı profesyonellerin katılım sağlayabildiği bir toplantıda sektörün geleceğine dair önemli tartışmalara imza atmış ve kullanıcılarına etkili bir risk yönetimi sunabilmek için beyin fırtınası gerçekleştirmiştir.

Günümüz şartları düşünüldüğünde, etkisiz ve eski yöntemlerin işe yaramadığı aksine zarar verdiği ortadadır. Ayak uydurmak için özellikle Türkiye pazarında faaliyet gösteren şirket ve danışmanlar niteliğe önem vermeli ve risk yönetimini belirli aralıklarla gerçekleştirmelidir.

Site-dışı SEO, kontrolün tamamen elimizde olan kısmı değildir. Atılacak adımlara stratejik hesaplamalar dahilinde karar verilmelidir. Söz konusu backlink ve Google algoritmaları olduğunda eski yöntemleri bir kenara bırakmak ve günümüz şartlarına ayak uydurmak gerekmektedir.

yorum@chip.com.tr

EN KAPSAMLI iPHONE REHBERİ ÇIKTI!

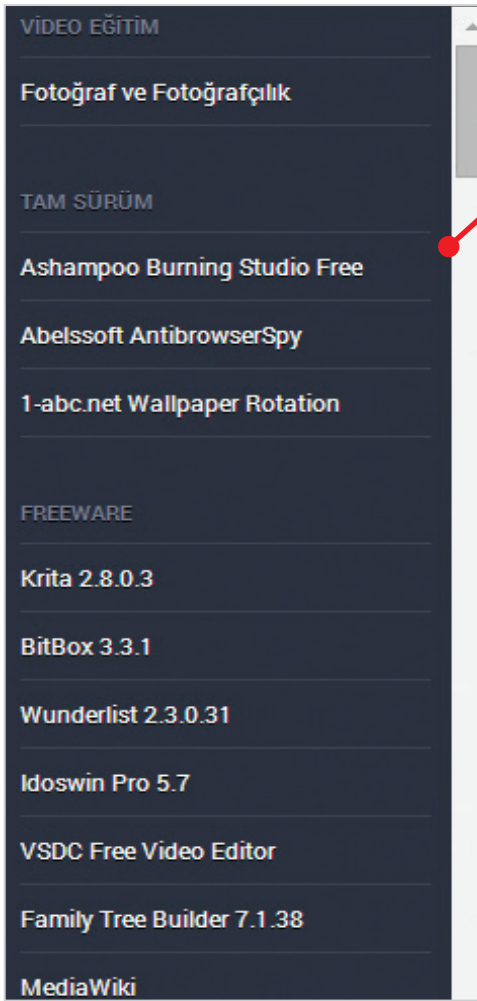
**iPHONE SAHİBİYSENİZ,
TELEFONUNUZUN TÜM SIRLARINI
AÇIĞA ÇIKARAN BU ÖZEL SAYIYI
KAÇIRMAYIN.**

iPhone ile film çekmekten sınava hazırlanmaya, yolunuzu bulmaktan işlerinizi planlamaya kadar birçok taktik, püf noktaları, "jailbreak" yöntemleri ve en iyi uygulamalar bu özel sayıda sizi bekliyor.

BAYİLERDE

1

CHIP HAZİRAN 2014

CHIP DVD

Tüm DVD İçeriği

Video Eğitim

Fotoğraf ve Fotoğrafçılık

Disk yazdırma

Ashampoo Burning Studio

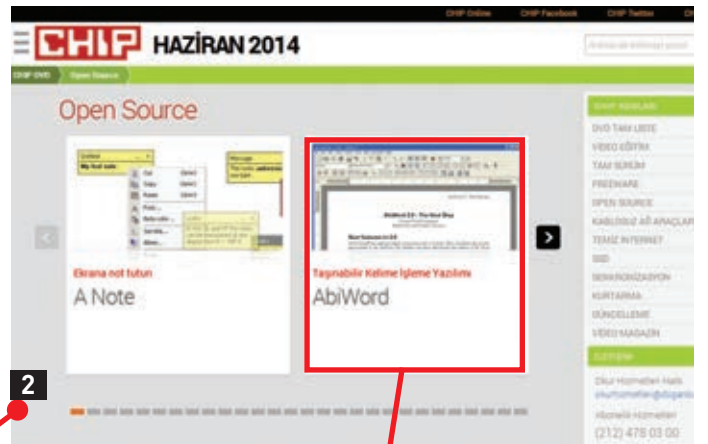
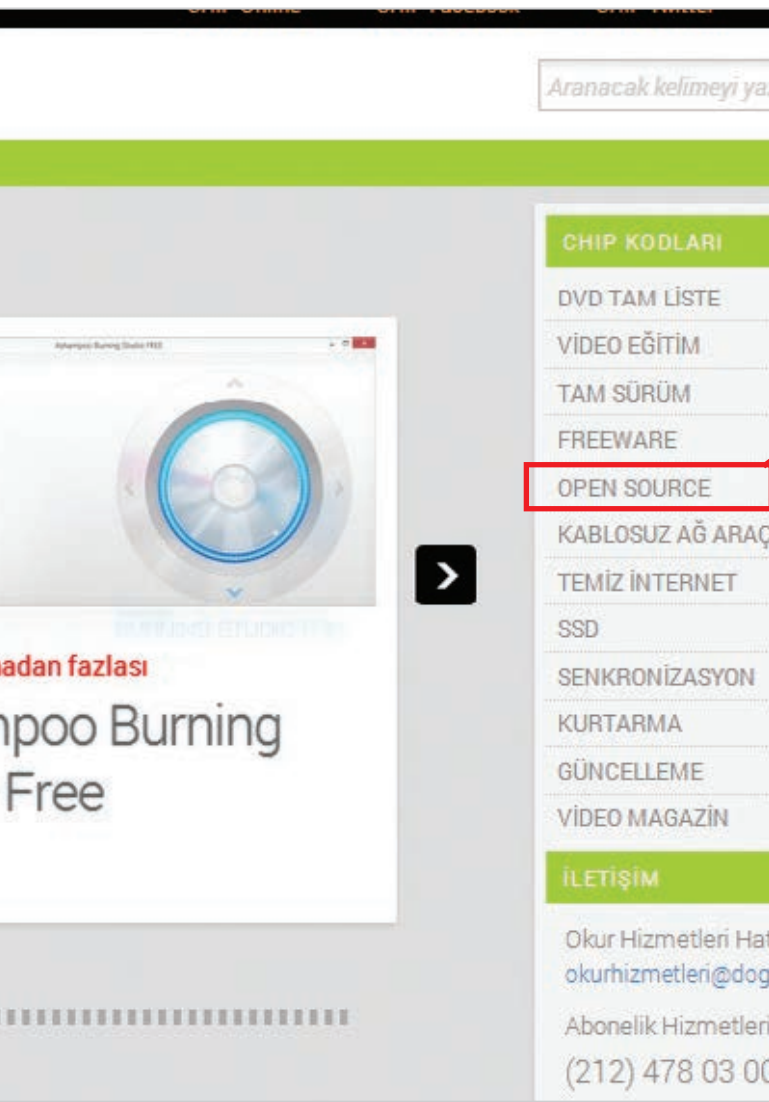

DVD İÇERİĞİ

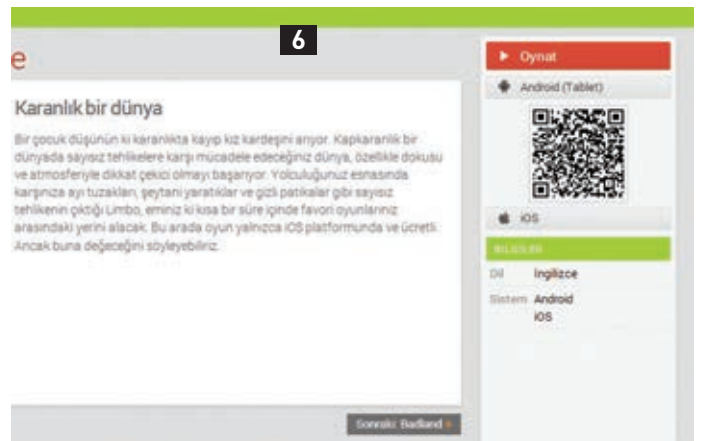
CHIP DVD arabirimi yenilendi! CHIP DVD artık daha kolay, daha sade ve en önemlisi artık daha fazla interaktif!

CHIP DVD arabiriminde sol üstteki ikonuna tıkladığınızda açılan menüyü **1** kullanarak DVD içeriğinin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler **2** altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. **3** Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "Kaydet" **4** butonu ile içeriği

çalıştırabilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" **5** butonu ile onaylamanız gerekli. Böylece kurulum programı başlayacak. Ayrıca artık CHIP DVD'de yalnızca programların 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabilirsiniz. **6** Bunun için "Kaydet" menüsünü kullanabilirsiniz. CHIP DVD artık daha canlı! Dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeleri ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

VIDEO EĞİTİM	BlueGriffon	KeePass
Fotoğraf ve Fotoğrafçılık	CDex	KeePass
TAM SÜRÜM	Caesium	KompoZer
Ashampoo Burning Studio	Calibre	LibreOffice
Free	Celestia	Luminance HDR
Abelssoft AntibrowserSpy	Cobian Backup	Marble
1-abc.net Wallpaper Rotation	Create Synchronicity	MediaPortal
FREEWARE	CryptSync	PWGen
Krita	CrystalCPUID	PeaZip
BitBox	D-Fend Reloaded	Pidgin
Wunderlist	DVDStyler	Pinta
Idoswin Pro	Data Crow	RawTherapee
VSDC Free Video Editor	Desk Drive	SPlayer
Family Tree Builder	Dia: Double Commander	Scribus
MediaWiki	Eraser	Stellarium
Artifex Terra 3D	Filezilla	Sumatra PDF
OPEN SOURCE	Firefox	Thunderbird
A Note	Finestra Virtual Desktops	UltraDefrag
AbiWord	Fotowall	UltraVNC
Amarok	Free Download Manager	VLC Media Player
Audacity	FreeMind	WinCEmu
Avidemux	GIMP	WinDirStat
BORG Calendar	Greenshot	Kablosuz Ağ Araçları
BleachBit	HDGraph	Ekahau HeatMapper
Blender	iCopy	Wireshark
	Inkscape	OpenVPN

VIDEO MAGAZİN: CHIP DVD artık daha canlı! Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

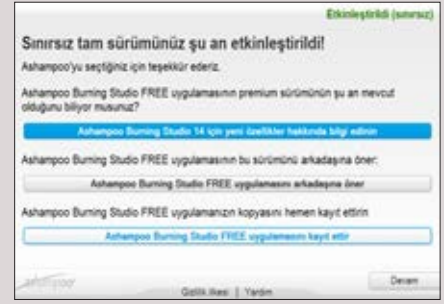
ASHAMPOO Burning Studio FREE

Burning Studio Free ile disklerinizi kolayca yazdırabilirsiniz.

Disk yazdırmada kullanabileceğiniz başarılı araçlardan biri de elbette Ashampoo Burning Studio Free yazılımı. Blu-ray de dahil olmak üzere CD ve DVD'leri yazdırabileceğiniz Burning Studio Free, son yazılımıyla eskisine nazaran daha şık bir görünüme kavuşmuş. Oldukça kolay bir kullanıma sahip olan Burning Studio Free, alternatif yazdırma programlarının dar kullanımlarından kurtulmak isteyen kullanıcılar için en geçerli yazılımlardan biri olarak dikkat çekiyor. Yazdıracağınız

verileri seçmek için ister arabirimi ister üst tarafta görünen menüleri kullanabileceğiniz yazılımda; yedekleme, geri yükleme, müzik, film, veri yazdırma, disk kopyalama, disk imajı oluşturma gibi işlemler yapılabilir.

Tam sürüm olan Burning Studio Free, yalnızca programı ilk başlattığınızda sizden kayıt olmanız için bir e-posta adresi istiyor. Bu e-postaya ilgili aktivasyon kodunu gönderen yazılım, böylece ücretsiz şekilde kullanılabilir.

Kayıt olun

Programı ilk defa çalıştırdığınızda karşınıza gelen bu ekranı kullanarak hemen Burning Studio Free'yi kayıt ettirebilir ve ardından süresiz kullanabilirsiniz.

Ana ekran

Burning Studio Free'nin ana ekranı bu şekilde sade bir görünüme sahip. Hemen yazdırma işlemine başlayabileceğiniz ekranda arabirimdeki menüleri kullanabilirsiniz.

Menü yardımı

Burning Studio Free'nin üst kısmında görünen menüleri kullanarak da işlem yapabilirsiniz. Ayrıca burada kayıtlı projelerinize de erişebilirsiniz.

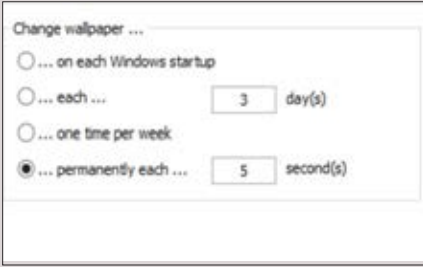
Ayarlar

Burning Studio Free'nin üst kısmındaki menüde yer alan "Ayarlar" seçeneği ile yazılımın ayarlarını yapılandırabileceğiniz menüye geçebilirsiniz.

Ana ekran

Wallpaper Rotation'ın ana ekranı bu şekilde görünüyor. "Image files to rotate" kısmında arka planlarınız yer alıyor. Başlatmak için "Start Wallpaper Rotation"a tıklamanız gerekiyor.

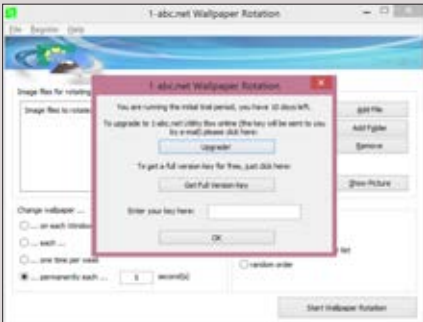
Periyot belirleyin

Eklediğiniz arka planların değişim sıklığını bu kısımdan belirleyebiliyorsunuz. İster günlük, ister haftalık, ister dakikalık seçimler mümkün.

Arka plan ekleyin

Arka plan eklemek için sağ taraftaki "Add Files" butonunu kullanabilir, yine arka planları silmek için de "Remove" butonunu kullanabilirsiniz.

Kayıt olun

Yazılıma kayıt olmak ve süresiz kullanmak için "Register" kısmını kullanabilirsiniz. Edindiğiniz kodu bu ekrana girmeniz gerekiyor.

1-ABC.NET Wallpaper Rotation

Masaüstü arka planlarını otomatik olarak değiştirin.

Windows masaüstünü zenginleştirmeyi seven kullanıcılardan sanınız 1-abc.net'in Wallpaper Rotation yazılımı işinize yarayacak bir araç. Oldukça kolay bir kullanıma sahip olan yazılım, ana ekranına eklediğiniz arka planlarını belirlediğiniz zaman dahilinde periyodik olarak masaüstüne yerleştirebiliyor. İster günlük, ister dakikalık olarak masaüstünün arka planını değiştirebilen yazılım, diğer yandan bunu belli bir sıra dahilinde

veya rastgele şekilde yapabiliyor. Tek yapmanız gereken masaüstü arka planlarını yazılıma yüklemek, periyodu belirlemek ve ardından "Start Wallpaper Rotation" butonuna tıklamak. Yazılım gerisini kendisi hallediyor.

1-abc.net, Utility Box güncellemesi için bir fırsat da sunuyor. Firmanın sunduğu kampanya dahilinde 34,99 euro yerine 19,99 euro ödeyerek Utility Box yazılımının limitsiz versiyonuna kavuşabilirsiniz.

ABELSSOFT AntiBrowserSpy 2014

İnternet tarayıcılarınızın güvenliğinden endişe duymaya son.

Abelsoft AntiBrowserSpy 2014 ile kolay bir şekilde internet tarayıcılarınızı temizleyebilirsiniz. Böylece interneti ziyaretiniz sırasında tarayıcılarınıza sızan casus yazılımlardan sisteminizi arındırabileceğiniz gibi diğer yandan kişisel verilerinizin güvenliğinden de şüphelenmekten kurtulabilirsiniz. Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox, Safari ve Opera gibi popüler web tarayıcılarıyla rahatlıkla kullanabileceğiniz yazılım, şık tasarımı ve kolay kullanımıyla da dikkat çekici. Profil bilgilerinizi de yedekleyebileceğiniz AntiBrowserSpy 2014'e yakından bakmanızı öneririz.

Yazılımı kurduktan sonra aktif hale getirmeniz gerekiyor. Bunun için açılış ekranında karşınıza çıkan penceredeki bilgileri doldurmalı ve ardından "Get free unlock mail now" butonuna tıklamanız gerekli.

DVD YARDIM

CHIP-DVD ile ilgili en güncel düzeltmeleri, bilgilendirme ve yamaları ay içinde www.chip.com.tr/blog/dvd adresinden takip edebilirsiniz. Eksik ya da fiziksel sorunu olan DVD'nizle ilgili yardım için lütfen okurhizmetleri@doganburda.com adresine e-posta ile başvurun.

Aktive edin

Abelsoft AntiBrowserSpy 2014'ü kurduktan sonra karşınıza gelen bu ekrandan e-posta adresinizi girip, kayıt işlemini tamamlamalısınız.

Çalışan tarayıcılar

Abelsoft AntiBrowserSpy 2014'ü ilk kez çalıştırdığınızda açık olan web tarayıcıları kapatmanız önerilir. Açık tarayıcı varsa bu ekran sizi uyarıyor.

Başlangıç

Abelsoft AntiBrowserSpy 2014'le ilgili tüm bilgilerin bulunduğu ana komut merkezi burası. Buradan sistem durumunuzu görebilir ve her alana müdahale edebilirsiniz.

Temizleyin

İnternet tarayıcılarınızı temizlemek için kullanacağınız yegane nokta "Cleanup" fonksiyonu. Buradan ilgili seçenekleri belirleyip ardından "Perform Full Cleanup" butonuna tıklayın.

Oxo Training eğitim yazılımı nasıl kullanılır?

Bu aydan itibaren sizlerden gelen istek ve öneriler ile yenilenmiş, kurulum ve kayıt işlemleri daha da kolaylaştırılmış, yine 1 yıl sürecek yepyeni bir eğitim serisine başlıyoruz. İşte yeni eğitim arabirimini kullanabilmek için yapmanız gerekenler.

OxoTraining eğitim yazılımını sağdaki adımları uygulayarak kullanabilirsiniz. Aynı zamanda, yazılımın "YARDIM" bölümü içerisinde de gerekli adımlara ulaşabilirsiniz. OxoTraining eğitim yazılımını kurabilmek için, Mac işletim sistemini kullanıyorsanız, DVD içinden "Egitim_2014.dmg" dosyasını kurabilirsiniz. Windows işletim sistemini kullanıyorsanız da ister yine DVD içinden, "Egitim_2014.exe" dosyasını kurabileceğiniz gibi CHIP DVD'yi bilgisayarınıza taktığınızda otomatik olarak açılan arabirimden de eğitimi seçip "Kaydet" tuşu ile kurulumu gerçekleştirebilirsiniz. DVD arabirimi otomatik olarak başlamazsa DVD içinden index.html dosyasına çift tıklayarak çalıştırabilirsiniz.

Adımlara başlamadan önce lütfen CHIP DVD'sini DVD sürücünüze yerleştirin. İlk olarak CHIP DVD ana sayfasından eğitimin üzerine basarak kurulum sayfasını açın (ADIM 1). Daha sonra sağ üstteki Kaydet tuşuna basarak eğitimi bilgisayarınıza kurabilirsiniz. Chrome ve Internet Explorer için farklı yollar izlemeniz gerekebilir (ADIM 2).

Kurulum adımlarını izleyerek kurulumu tamamlayabilirsiniz.

Eğitimin sorunsuz çalışması için eğer size AIR güncellemesi sunuluyorsa bunu mutlaka yapmanız gerektiğini unutmayın. Masaüstünüze eklenecek OxoTraining2014 simgesine çift tıklayarak eğitimi çalıştırabilirsiniz. Yazılım çalışır çalışmaz ilk olarak sol bölümden Eğitim Ekle tuşuna daha sonra da açılacak sayfada Ekle tuşuna tıklayarak eğitim videolarını DVD'den bilgisayarınıza kurabilirsiniz. (ADIM 3)

Videoları seyretmek için sadece bir sefere mahsus olmak üzere aktifleştirmeniz gerekiyor. Bunun için geçerli bir e-posta adresi ile derginizin 3. sayfasında bulabileceğiniz aktifleştirme kodunu kullanabilirsiniz. (ADIM 4) Tüm yıl boyunca eğitimleri eklemek için aynı e-posta adresini kullanırsanız tüm eğitimler alt alta listelenecektir. Artık sol bölümdeki menüden Eğitimler menüsünü kullanarak eğitim başlıklarına ulaşabilir ve listeden istediğiniz eğitim videosunu seyredebilirsiniz. (ADIM 5)

ÇALIŞMAYAN CHIP DVD İLE İLGİLİ SORULARINIZ İÇİN: okurhizmetleri@doganburda.com
EĞİTİM İÇERİĞİ İLE İLGİLİ SORULARINIZ İÇİN: info@ersengul.com

ETKİLEŞTİRME KODUNU 3. SAYFAMIZDA BULABİLİRSİNİZ

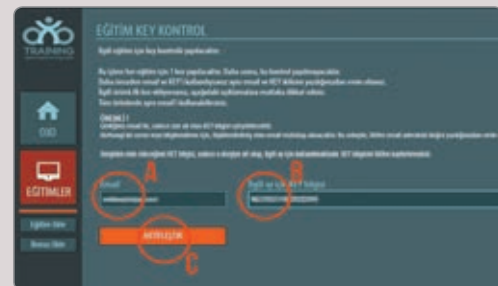
ADIM 1

ADIM 2

ADIM 3

ADIM 4

ADIM 5

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz. Bu ücretsiz araçların hepsi DVD'de.

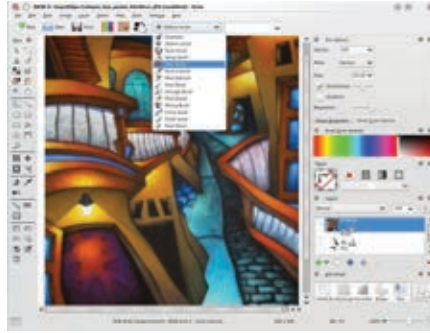
Tüm yazılımların en güncel sürümlerine ulaşmak için **TikTag**'eyin

Profesyonel fotoğraf aracı Krita 2.8.0.3

Eğer ücretsiz ancak aynı zamanda profesyonel bir çizim aracı arıyorsanız Krita'yı kullandığınız takdirde memnun kalma olasılığınız bir hayli yüksek. Vektör ve piksel odaklı çalışmalar yapabileceğiniz Krita ile profesyonel çalışmalara imza atabilirsiniz. Çok sayıda şablon örneği bulunduran Krita ile kişisel projelerinizi gerçekleştirebilirsiniz. Kişisel proje derken, bunlar içinde çizgi roman ve yüksek çözünürlüklü fotoğraf ile kaplama çalışmaları da bulunuyor.

Krita ile yalnızca sıfırdan çalışmalar yaratmıyorsunuz. Bunun yanı sıra sahip olduğunuz fotoğrafları da açabileceğiniz Krita ile fotoğraflar üzerinde düzenleme işlemlerini de gerçekleştirebiliyorsunuz. Klasik filtreleri içe-

ren Krita ile, parlaklık, kontrast ve renk doğrulaması yapabilir, fotoğraflarınıza çeşitli efektler katabilirsiniz. Krita.org/resources adresinden yazılımın kullanım seçenekleri ve

özelliklerine ait pek çok videoyu da bulabilirsiniz. Bu eğitici videoları izleyerek Krita'yı daha etkin şekilde kullanabilmeniz mümkün. Elbette basit kullanımlar için bu eğitimlere ihtiyacınız yok. Zira yazılımın kullanımı bir hayli kolay.

İPUCU 1 Krita'nın bu sürümü hem 32 bit hem 64 bit sistemlere uygun. Yazılımın yenilenen sürümlerini kritastudio.com/desktop.html adresinden takip edebilirsiniz.

İPUCU 2 Krita, Adobe Photoshop ve Flipbook türevi yazılımlarla uyumlu olarak çalışıyor. Bunun yanında grafik tabletlerini de destekliyor.

İşletim sistemi: Win Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

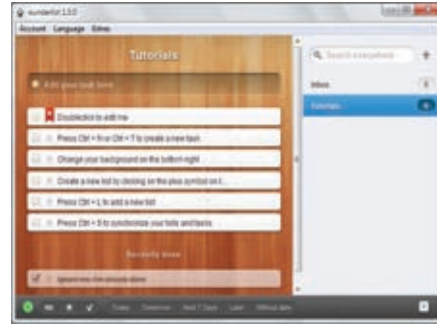

Güvenli sörf BitBox 3.3.0 RC1

İnternet güvenliğinin büyük tehdit altında olduğu günlerden geçiyoruz. Bu noktada kullanılacak başarılı bir yazılım olarak Browser in The Box dikkat çekiyor. İnternette sörf yaparken sisteminize zararı dokunabilecek "sızıntılardan" korunmanızı sağlayacak BitBox, Debian tabanlı sanal bir web tarayıcısı. Ek güvenliğe ihtiyacınız olduğunu düşünüyorsanız bir göz atın.

İPUCU BitBox, çalışmak için sanal çözüm olarak VirtualBox'a ihtiyaç duyuyor. Eğer sisteminizde yoksa, kurulum esnasında VirtualBox da otomatik olarak yüklenebiliyor.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7
Dil: İngilizce

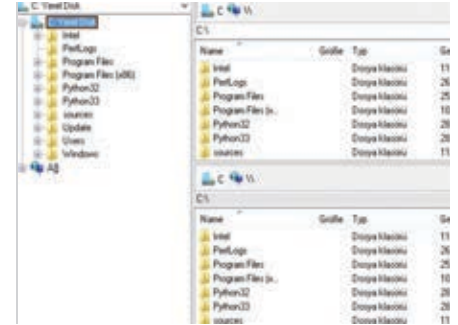

Görevlere göz atın Wunderlist 2.3.0.31

Windows, Mac, iPhone, iPad veya Android platformlarını destekleyen başarılı bir uygulamaya olan Wunderlist, kendinize verdiğiniz görevleri yönetme ve senkronizasyon konusunda başarılı bir adım. Profesyonel veya kişisel anlamda "yapacaklar listesi" sahibiyseniz Wunderlist ile bu listeyi rahatlıkla yönetebilirsiniz. İdealist olanlara şiddetle önerilir.

İPUCU Bu yazılımı takım halinde kullanmak isterseniz Pro hesabına ihtiyacınız olacak. Pro hesabı ile takımdaki bireylere yeni görevler atayabilir ve dosya gönderebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Akıllı gezgin Idoswin Pro 5.7

Windows Gezgin'i'nin kullanımından şikayet ediyorsanız Idoswin ile yeni bir deneyime kavuşabilirsiniz. Windows Gezgin'i yerine ideal bir gezgin olarak dikkat çeken Idoswin, dosyalarınızı kolayca kopyalayabilme ve taşıyabilme seçenekleri sunuyor. Yazılımı kullanarak klasörlerinizi de senkronize edebileceğiniz Idoswin, Windows işletim sistemi kullanımına yeni bir soluk getirecek cinsten bir yazılım.

İPUCU Idoswin ile iki klasörü karşılaştırmak için yapmanız gereken yalnızca F7 tuşuna basmak. Böylece senkronize detaylarını görmek çok kolay olabiliyor.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Etkili video aracı VSDC Free Video Editor 2.0

Mobil cihazınız, kameranız veya ekran kaydı ile elde ettiğiniz videoları düzenlemek için iyi bir ücretsiz araç. Video kayıtlarınızı hızlı ve kolay bir şekilde düzenlemenize olanak tanıyan VSDC Free Video Editor; MP4, MKV ve DivX gibi formatları da destekliyor. Böylece format konusunda endişe etmenize gerek yok. Ayrıca kullanım konusunda da sıkıntı yaşamayacağınızı söyleyelim.

İPUCU Projenizin formatını değiştirmek için yapmanız gereken menü yoluyla "Export Project" butonuna tıklamak. Yazılım diğer konularda da kolay seçeneklere sahip.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Soyağacınızı çıkarın Family Tree Builder 7.0

Eğer soyağacınızla ilgili bilginiz büyükanne ve büyükbabanıza kadarsa bu uygulama ilginizi çekebilir. Basit ve kullanışlı bir soyağacı yazılımı olan Family Tree Builder, fotoğraflar ve çeşitli bilgilerle soyağacı tablonuzu çıkartmanızı sağlıyor. Büyük ailenizi merak ediyorsanız, Family Tree Builder ile biraz araştırma ile bu merakınızı giderebilirsiniz.

İPUCU Aracı çalıştırmak için ilk başta üyelik işlemini tamamlamanız gerekiyor. Bunun ardından sihirbaz ile kullanıma ilk adımı atabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

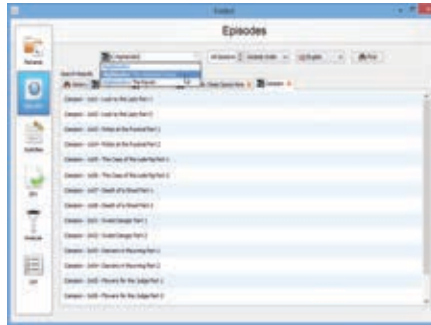

Online ansiklopedi MediaWiki 1.22.3

Wikipedia'yı sık takip ediyorsanız kendi ansiklopedinizi oluşturmayı birkaç kez düşünmüş olabilirsiniz. MediaWiki, bunun için iyi bir fırsat sunuyor. Kısa bir alıştırma sürecinin ardından kendi online ansiklopedinizi oluşturabileceğiniz MediaWiki, gayet kolay bir kullanım sunuyor. Yazılım, seçebileceğiniz farklı şablon örnekleri de sunuyor.

İPUCU Yazılımı Windows tabanlı PC'nizde kullanacaksanız PHP'ye ve web sunucusuna ihtiyacınız olacak. Bunun için XAMPP paketini yüklemelisiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Film koleksiyonu FileBot 4.0 Final

Geniş bir film koleksiyonunuz varsa FileBot size göre olabilir. Çünkü bu uygulama özellikle dev film arşivlerini düzenlemek isteyenlere hitap ediyor. Arşivinizde yer alan tüm videoların dosya isim ve fotoğraf gibi eksik bilgilerini tamamlayabilen FileBot, bunun yanı sıra müzik arşivi olanlara da yardımcı olabilecek cinsten.

İPUCU Programı sorunsuz bir şekilde kullanabilmek için Java Runtime'ın son sürümünün bilgisayarınıza kurulu olması gerekiyor.

İşletim sistemi: Win Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

3D deneyimi Artifex Terra 3D 1.0.RC1

3D konusunda çalışmalarınız varsa veya olmasını istiyorsanız Artifex Terra 3D'yi yakından incelemeniz gerekli. Kendi 3D manzaralarınızı oluşturabileceğiniz veya var olanları güncelleyebileceğiniz Artifex Terra 3D, 3D modelleme dünyasında kendinizi geliştirebilmenizi sağlayacak türde kullanışlı seçenekler sunuyor.

İPUCU Yazılımı çalıştırmak için DirectX 9 veya üstünün ve Java Runtime'ın bilgisayarınıza kurulu olması gerekiyor. Aksi halde program çalışmıyor.

İşletim sistemi: Windows XP / Vista / 7
Dil: İngilizce

YENİ GÜNCELLEMELER

Shotcut 14.03.13

Açık kaynak kodlu bir video editörü olan Shotcut'un son sürümü kullanıma sunuldu. Yazılıma yeni sürümle birlikte yeni Fade-in ve Fade-out filtreleri eklendiğini söyleyelim. İlginizi çekebilir.

shotcutapp.com

MediaCoder 0.8.29.5560

Ücretsiz ses ve dönüştürme yazılımı olan MediaCoder'ın da yeni sürümü çıktı. Yeni sürümle birlikte sorunları giderilen ve yeni özellikleri kazanan yazılıma H.265 codec desteği de geldi.

mediacoderhq.com

XnView 2.20

Mükemmel fotoğraf araçlarından biri olan XnView, yeni sürümle birlikte Windows 95, 98, ME, NT ve 2000 desteğini kesti. Diğer yandan pek çok hata da düzeltildi.

xnview.com

Go Launcher EX

Android ekranını özelleştirin

Android kullanıcısıysanız ve arabirimin tasarımından sıkıldıysanız Go Launcher Ex ile biraz nefes alabilirsiniz. Renkli ikonlar ve widget'larla akıllı telefonunuzun ekranını binlerce farklı tasarımda yeniden şekillendirebileceğiniz Go Launcher Ex, ücretsiz olmasıyla da dikkat çekici bir uygulama olmayı başarıyor. Android ekranına yeni ikonların yanı sıra hareketli farklı animasyonlarla da renk katabileceğiniz uygulama, favori uygulamalarınıza ulaşmak için özel jestler atayabilmenizi de sağlıyor. Belirleyeceğiniz özel bir jestle, parmağınızı mobil cihazınızın üzerinde kaydırarak özel uygulamalara erişebiliyorsunuz.

Ayarlarınızı SD karta kaydeden Go Launcher Ex, güvenlik özellikleri de içeriyor. Bu arada uygulamanın telefonunuza ek yük bindirmeyeceğini ve bu nedenle performans kaybı yaşamayacağınızı da söyleyelim. Go Launcher Ex, toplamda 10 binden fazla kişiselleştirilebilir tema içeriyor. Ekranlar ve uygulamalar arası geçişlere de

göze hoş gelen efektler katan Go Launcher Ex, 25'in üzerinde efekt içeriyor ve bunun yanında 15'ten fazla kullanışlı ve ücretsiz widget'ı da kullanıma sunuyor.

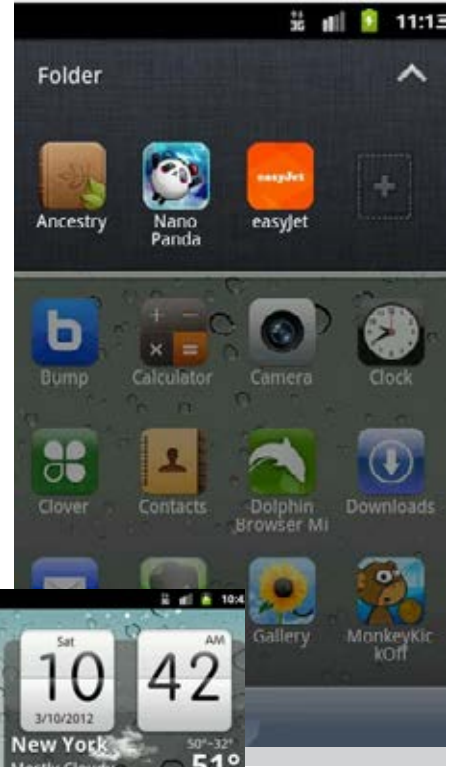
Elbette uygulamanın bir de profesyonel sürümü bulunuyor. Ücretli olan bu sürümde hızlı erişim için çoklu dokunma ve 4 yeni efekt gibi yeniliklerin yanında reklamlardan arındırılmış bir uygulamaya sahip olabiliyorsunuz.

SONUÇ

Go Launcher Ex uygulamasını Android'li cihazınıza indirdikten sonra muhtemelen uzun bir süre kullanacak ve Android'li her cihazınıza ilk kurulması gereken yazılımlar arasındaki yerini ayıracağınız diye düşünüyoruz.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	-	Ücretsiz	-

CHIP Çok iyi (96)

Go Launcher EX binlerce ana ekran tasarımı sunuyor

WordPress

Blogunuzu yönetin

Resmi WordPress uygulaması, mobil platformda çalışmasıyla nerede olursanız olun blogunuzu güncellemenize olanak tanıyor. Böylece rahat blog yönetimi gerçekleştirebileceğiniz WordPress ile ayrıca yorum yönetimi de yapabiliyor ve istatistiklerinizi görüntüleyebiliyorsunuz. Blogunuza yeni konular açabileceğiniz gibi, var olanları da düzenleyebileceğiniz uygulama, temiz ve kullanışlı arayüzüyle de beğenilecek türden. Uygulamayı kullanarak fotoğraflarınızı, video ve konumunuzu da blogunuza rahatlıkla ekleyebildiğinizi söyleyelim.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	Ücretsiz	Ücretsiz	-

CHIP Çok iyi (94)

Limbo Game

Karanlık bir dünya

Bir çocuk düşünün ki karanlıkta kayıp kız kardeşini arıyor. Kapkaranlık bir dünyada sayısız tehlikelere karşı mücadele edeceğiniz dünya, özellikle dokusu ve atmosferiyle dikkat çekici olmayı başarıyor. Yolculuğunuz esnasında karşınıza ayı tuzakları, şeytani yaratıklar ve gizli patikalar gibi sayısız tehlikenin çıktığı Limbo, emin ki kısa bir süre içinde favori oyunlarınız arasındaki yerini alacak. Bu arada oyun yalnızca iOS platformunda ve ücretli. Ancak buna değeceğini söyleyebiliriz.

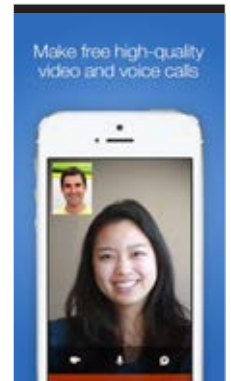
SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	10 TL	-	-

CHIP Çok iyi (92)

imo 3.11

Mesaj servisi

Mesajlaşma uygulaması olan imo, birden fazla mesaj servisini tek çatı altında topluyor. Bunlar arasında Facebook, Google Talk, Yahoo, AOL ve ICQ gibi servisleri bulunduran imo, böylece tüm mesajlaşma platformlarına tek noktadan erişebilmenize olanak tanıyor. Bunun yanı sıra Skype uyumu da gösteren imo, görüntülü görüşmeler için de kullanabileceğiniz bir platform olabilir. Eğer böylesi bir uygulamaya ihtiyacınız varsa, imo ücretsiz olmasıyla da rahatlıkla tercih edilebilir.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	Ücretsiz	Ücretsiz	-

CHIP iyi (78)

Cinemagram Eğlenceli videolar

Cep telefonunuzla çektiğiniz videolar dan eğlenceli kurgular yaratmak istiyorsanız Cinemagram'ı önerebiliriz. Kısa videolardan hareket eden gerçeküstü fotoğraflar yaratabileceğiniz Cinemagram, birkaç saniyelik bir video kaydettikten sonra bunun üzerinde düzenleme yapabilmeyi sağlıyor. Çektiğiniz videonun üzerinde hangi kısmın hareket, hangi kısmın sabit olacağını düzenlediğiniz Cinemagram ile eğlenceli videolar yaratabilirsiniz. iOS ve Android platformlarında yer alan uygulama, aynı zamanda ücretsiz.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	-

CHIP İyi (85)

8mm Vintage Camera Vintage hayranlarına

Eğer siz de Vintage hayranıysanız 8mm Vintage Camera size göre bir uygulama. Özellikle iPhone kullanıcılarını ilgilendiren 8mm Vintage Camera, çektiğiniz videoları eskiterek onlara vintage görünüm kazandırıyor. Bunu videolarınıza çizikler, toz, Retro renkler, ışık sızıntıları ve eski tadı verebilecek tüm efektleri uygulayarak sağlayan 8mm Vintage Camera, 720p'ye kadar olan çekimlerinizde videolarınızı destekliyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	4 TL	ücretsiz	-

CHIP İyi (70)

Badland v12 Eğlenceli bir oyun

Cep telefonunuza gerçekten eğlenceli bir oyun indirmek istiyorsanız Badland'i tavsiye ediyoruz. Gerçekçi fizik motoruyla dikkat çeken Badland, tek dokunuşlu kontrol sistemiyle de gayet basit. Farklı bölümlerden oluşan Badland'de amaç her bölümdeki yolun sonuna sağ salım ulaşmak. Ancak bunu yaparken yalnız değilsiniz. Parmağınızın ucundaki siyah yaratık yüzlerce kez klonlanabiliyor ve bu da eğlenceyi arttırıyor. 40 ücretsiz bölümden oluşan Badland, sonraki bölümler için ödemeyi şart koşuyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	8 TL	8 TL	-

CHIP Çok iyi (96)

Dropbox Buluta depolayın

Artık verileri yalnızca bilgisayarda veya harici disklerde tutmuyor, onları buluta taşımaya başlıyoruz. Böylece her an her yerden verilerinizi erişilebilir kılabilmeniz mümkün. Ücretsiz bir bulut servisi olan Dropbox da bu kullanışlı uygulamalardan biri. Her üç platformda da bulabileceğiniz Dropbox'ı kullanarak siz de her yerden erişilebilir kılmak istediğiniz verilerinizi buluta taşıyabilirsiniz. Sadece iş dosyaları için değil, tüm dosyalar için güvenli ve basit bir çözüm olan Dropbox, mutlaka kullanılmalı.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

CHIP Çok iyi (95)

Quickoffice

Quickoffice yeni 6.1.4 güncellemesine kavuştu. Bu güncellemeyle birlikte dokümanları, tabloları ve sunumları direkt olarak Google Drive uygulaması üzerinden almanıza olanak tanıyan uygulama, böylece ofis dosyalarınızı her an güncel tutuyor.

SoundTracking

Adeta hayatınızın arkaplanına müzik ekleyebileceğiniz bir uygulama olan SoundTracking, tüm fotoğraflarınızı bir araya getirip eğlenceli bir klip düzenlemenize olanak tanıyor.

Stumbleupon

İnternetteki en ilginç ve güzel şeyleri rastgele görüntülenizi sağlayan 500'ün üzerinde kategori ile ilgi alanlarınızı yakalayabilen bu uygulama, oldukça kullanışlı.

Foursquare

Yoksa hala Foursquare'de yok musunuz? Bulunduğunuz yerlerden check-in yaparak arkadaşlarınıza nerede olduğunuzu söyleyebileceğiniz, yeni arkadaşlıklar kurabileceğiniz ve yeni yerler öğrenebileceğiniz bu uygulamaya mutlaka bakmalısınız.

Deprem Bilgi Sistemi

Türkiye ve yakın çevresinde gerçekleşen depremler hakkında kullanıcıları bilgilendiren Deprem Bilgi Sistemi, depremsellik tarihinin verileri ne ulaşma imkanı sağlıyor.

Paper.li

Twitter hesabınızda ekli olan kişilerin attığı tweet'lerden bir gazete oluşturmayı sağlayan Paper.li, oldukça eğlenceli bir uygulama. Paper.li ile bir tweet gazetesini yaratabilirsiniz.

Shazam

Shazam da yeni güncellemesine kavuştu. Sizi "neydi bu şarkı" derdinden kurtaracak olan Shazam, 10 saniyelik bir tarama sonrasında ortamda çalan şarkıyı anında karşınıza koyabiliyor. Elbette bunun için ortam gürültüsünün çok olmamasına dikkat etmeniz gerekli.

Real Racing 3

Gameloft tarafından geliştirilen eğlenceli araba yarışı Real Racing 3'ün yeni sürümü ile daha iyi bir yarış deneyimine hazır olun. Artık daha fazla lastik yakacak, daha fazla eğleneceksiniz.

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini eugurlu@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

ERCAN UĞURLU

Hizmet piş, ağzıma düş

www.armut.com

Hizmet ihtiyacı olan internet kullanıcılarının beğenebilecekleri bir internet sitesi olan armut.com, ücretsiz fiyat teklifi alma yöntemiyle çalışıyor. Örneğin taşınacaksınız veya evinizi boya yaptıracaksınız ve bu işi yapacak uzman kişilere ihtiyacınız var. Armut.com'a girip ihtiyacınızı kısa bir form doldurarak paylaşıyorsunuz. Armut.com, talebinizi alıp onayladıktan sonra size kaliteli hizmet verebilecek evden eve nakliye veya diğer ihtiyacınız olan hizmet firmalarıyla sizi eşleştiriyor. Firmalardan işiniz ile ilgilenenler size teklif veriyorlar. Siz de gelen teklifleri değerlendirip en uygun bulduğunuz ile anlaşıyorsunuz. Hepsi bu kadar. Armut.com'u biz bu yönüyle bir hayli beğendik, siz de beğeneceksiniz diye düşünüyoruz.

Aile için sağlık

www.ailemicsaglik.com

Gerek altyapısı gerek sağladığı yarar ile en doğru ve sağlıklı ürünleri bir arada bulunduran Ailemicsaglik.com, dermokozmetik markalarından besin desteği ve sporcu takviyelerine, kişisel bakım ve temizlik ürünlerinden organik bebek giyimine, daha pek çok kategoride hizmet veriyor. Şık bir tasarıma da sahip olan internet sitesi; yüz bakımı, vücut bakımı, saç bakımı, ve hijyen kategorilerinde pek çok içerik bulunduruyor.

Teknoloji haberleri

www.pcwebim.com

PCWebim.com, kişisel bir girişimle hayat bulan bir bilgisayar blogu olarak dikkat çekiyor. Zamanla konu çerçevesini genişleten internet sitesi, şimdilerde internet, teknoloji, webmaster, oyun, yazılım ve bu gibi konularda ziyaretçilerine içerik üretiyor. Teknoloji dünyasından güncel haberleri yakından takip etmek için ziyaret edebileceğiniz PCWebim.com, zamanla çok daha iyi bir platform haline gelecektir diye düşünüyoruz.

Her yerde oyun

www.onlive.co.uk

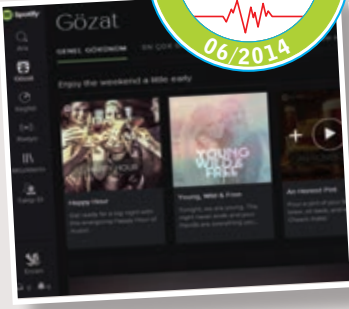
Daha önce OnLive'i duymadıysanız artık duymanın ve hatta bu sistemin keyfini yaşamanın vakti geldi. Onlive.co.uk adresini ziyaret ederek daha fazla bilgi alabilirsiniz. Bu sistem her yerde farklı platformlarda oyun keyfini yaşamanızı sağlıyor. Bulut Bilişim altyapısını kullanan sistem, mobil cihazları, bilgisayar ve Mac sistemleri, ayrıca HDTV'leri kapsıyor. Bu ayrıcalıktan yararlanmak için siteyi ziyaret edip üye olabilirsiniz.

Yeni mecralar

www.stumbleupon.com

Eğer internet sizin için sınırlıysa bu sınırları tek bir site üzerinden aşabilir ve yeni mecralar keşfedebilirsiniz. Stumbleupon.com, tam bu iş için tasarlanmış. Facebook entegrasyonu ile kolayca üye olabildiğiniz site üzerinden yalnızca tek bir butona tıklayarak yepyeni internet siteleri keşfedebiliyorsunuz. Beğendiğiniz siteleri işaretleyerek profilinizde yer verebildiğiniz sistem, oldukça kullanışlı.

Özgür müzik keyfi

www.play.spotify.com

Mobil uygulaması da mevcut olan bu sistemi kullanarak rahat rahat müzik dinleyebilirsiniz. Geniş müzik yelpazesi ile aradığınız tüm sanatçı ve şarkıları karşınıza getiren Spotify, tasarımıyla da oldukça özel. Spotify ile en çok dinlenen listelere ulaşabilir, türler ve modlara göre gruplama yapılabilir, yeni çıkanlara göz atabilir ve müzikle ilgili daha pek çok ayrıcalığa sahip olabilirsiniz. Facebook ile kolayca üye olabileceğiniz sistem, bir süre sonra müzik dinleme alışkanlığınız haline gelecekle diye düşünüyoruz.

Orman haritası

www.globalforestwatch.org

Global çapta ormanların durumunu merak ediyorsanız bu site size göre. Orman kayıp ve kazanımlarını görebildiğiniz haritada şaşırtıcı sonuçlar bulunuyor. Her ülke ve bölgede farklı yıllarda ormanlık alanlarda nasıl bir değişim oluştuğunu gözlemleyebildiğiniz sitede, "Stories" başlığı altında konu dahilinde çeşitli bölgelerdeki gerçekleşen hikayelere de ulaşabiliyorsunuz. "How to" kısmından da sitenin kullanımına ilişkin oryantasyon videosunu izleyebilirsiniz.

Hayvan sahipleri

www.mypet.guru

Hayvan sahibiyseniz bu site sizin için iyi bir platform olabilir. Hayvan sahiplerinin aynı çatı altında toplandığı bir sosyal paylaşım sitesi olan Mypet.guru'ya kolayca üye olarak çevrenizdeki diğer hayvanseverlerle iletişime geçebiliyorsunuz. Facebook, Twitter, Instagram ve Pinterest gibi popüler sosyal paylaşım siteleriyle entegrasyonu bulunan Mypet.guru, "Forum" kısmından tartışmalara katılmanıza da olanak tanıyor.

Havayolu haritası

www.iststatus.com

Sizce şu an dünya çapında se-malarda kaç uçak yükseliyor? Bu sorunun cevabı için Iststatus.com adresini ziyaret etmeniz yeterli. Bulunduğunuz konumu öncelik olarak anlık olarak uçak haritasını çıkartan site, her bir uçağın bilgilerini de size kapsamlı şekilde verebiliyor. İsterseniz uçakları üç boyutlu olarak da izleyebiliyorsunuz. Haritayı büyüttüğünüzde gökyüzünün şaşkınlık verici derecede kalabalık olduğunu görmeniz mümkün. Bizce bu siteye mutlaka bir göz atın.

Video platformu

www.5by.com

Eğer size YouTube'dan fazlası gerekiyorsa bu internet sitesini seveceksiniz. İnternetteki en iyi videoları bir arada bulabileceğiniz siteye Facebook hesabınızı kullanarak kolayca üye olabiliyorsunuz. Tasarımıyla da beğendiğimiz site, oldukça ilginç videolara ev sahipliği yapıyor. 5by.com Her gün genişlemeyi sürdüren geniş arşiviyle birlikte, bir süre sonra sık uğrayacağınız sitelerden biri olmaya rahatlıkla aday diye düşünüyoruz.

Dil öğrenin

www.busuu.com

İngilizce, Almanca, Fransızca, İspanyolca ve diğer tüm popüler dilleri rahatlıkla öğrenebileceğiniz bir internet sitesi olan Busuu.com, bunu kanıtlanmış öğrenme yöntemlerini kullanarak sağlıyor. Sanal dersliklerde konuşarak dil öğrenebilir, bildiğiniz bir dili geliştirebilir ve diğer üyelerle arkadaşlık da kurabilirsiniz. İnternet sitesinin mobil uygulamaları da mevcut. Sisteme cep telefonu ve tabletinizden de katılabilirsiniz.

İnternet gazetesi

www.mehmetnaber.com

Bir internet gazetesi olarak hizmet veren Mehmetnaber.com, bunu esprili bir yolla yapıyor. Diğer gazetelerdeki gibi ciddi haberleri görmeyi unutun. Ciddi haberleri de gayet esprili şekilde kaleme alan sitede yayınlanan haberlerden bazıları kurgusal bazıları ise gerçek. Spor, Sağlık, Medya, Magazin, Kültür, Ekonomi, Dünya, Bilim ve daha pek çok kategoride içeriğe ulaşabileceğiniz Mehmetnaber.com, gü-lümsemek için iyi bir adres.

Yeni mecra

www.lifeandchat.com

Son zamanlarda ülkemizde sosyal medyanın sağı solu belli olmuyor. Twitter ve Youtuba'a erişim engelinin ardından şimdilerde durum biraz daha düzelmiş gibi olsa da önümüzdeki dönemde ne olacağını kestirmek güç. Bu fırsattan istifade elbette sosyal medyaya yeni mecralar da katılım gösterdi. Bunlardan Lifeandchat.com da yeni bir giriş olarak dikkat çekiyor. Dilerseniz ziyaret edin, yorum sizin.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
[www.twitter.com/mahmutkarsliolu](https://twitter.com/mahmutkarsliolu)
www.instagram.com/mahmutkarsliolu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarsliolu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Sızan görüntüde Microsoft'un üzerinde çalıştığı yeni ürünlerle ilgili detaylar mevcut

eBay de hacklenen siteler zincirine eklendi!

Kredi kartı detayları ve PayPal'le ilgili verilerin güvende olduğu açıklansa da parola veri tabanı için aynı şeyi söylemek mümkün değil. Bu yüzden hesabınız varsa şifrenizi mutlaka değiştirin..

AYIN SIZINTISI Windows 9, Metro Office ve fazlası

Geçtiğimiz haftalarda ortaya çıkan, bir Microsoft çalışanının Facebook profiline ait olduğu düşünülen görüntüde „Windows 365“ adını belki de ilk kez görmüştük. Şimdi ise söz konusu Facebook hesabına eriştiğini iddia eden MYCE.com, Microsoft'un birçok ürününün çıkış tarihini yansıtan bir görüntüyü paylaştı.

Paylaşılan görüntü, Windows 9'un çıkabileceği tarih olarak 2015'in ikinci veya üçüncü çeyreğini gösteriyor. Benzer bilgiyi birkaç gün önce „FaiKee“ takma isimli kullanıcının paylaştığı resimde de görmüştük. Ortaya çıkan bir başka çıkış tarihi ise Metro arayüzlü Office uygulamalarına ait. Gemini kod adlı bu uygulamalar, profil sayfasındaki görüntüye göre bu yaz tamamlanıp yayınlanabilir.

Ekran görüntüsüne göre Microsoft'un bir sonraki ofis paketi Office 2015 ise henüz Alpha geliştirme aşamasında bulunuyor. Son olarak bir güncellemeyle ilgisini olduğunu düşündüğümüz „update items“ başlığı altında OneDrive, Metro UI, Windows Defender, Windows Activation ve Cortana maddeleri bulunuyor.

MYCE, bu görüntüyü FaiKee'nin yayınladığı görüntüden 2 gün önce elde ettiğini öne sürüyor. Görüntülerin sahte olup olmadığını önümüzdeki hafta ve aylarda öğreneceğiz..

AYIN SALDIRISI eBay de hack'lendi şifreler çalındı!

Popüler alışveriş sitesi eBay, parola veritabanının hacker'ların eline geçtiğini duyurdu. Bu, eBay hesabınız varsa parolasını hemen değiştirmeniz gerektiği anlamına ge-

eBay olay sonrasında işlem yapmak isteyen kullanıcılarına şifrelerini değiştirmeleri konusunda çağrı yaptı...

liyor.

Firma, henüz yaptığı açıklamada çalışanların oturum açma bilgilerinin ele geçtiğini iki hafta önce fark ettiğini söyledi. eBay'in verilerinin hacker'ların eline geçtiği tarih ise Şubat ve Mart ayları.

Hacker'ların eline geçen parolaların şifrelenmiş olduğu söyleniyor. Ancak yine de eBay ve varsa aynı şifreyi kullandığınız tüm hesapların parolalarını değiştirmeniz gerekiyor. eBay'den yapılan açıklamaya göre kredi kartı detaylarının veya PayPal bilgilerinin ele geçtiğine dair herhangi bir kanıt bulunmuyor. Bu verileri, ayrı, şifreli bir veritabanında saklanıyor. Firma, yaptığı açıklamada PayPal'le ilgili finansal verilerin ayrı, güvenli bir ağda şifreli olarak saklandığını, tüm PayPal verilerinin güvende olduğunu söyledi.

AYIN ORTAKLIĞI Google Divide'ı bünyesine kattı...

Google, Android ve iOS işletim sistemli cihazlar için bulut tabanlı kurumsal cihaz yönetimi uygulaması geliştiren Divide'ı bünyesine

Mahmut Karşioğlu'nun
blog'undaki diğer
yazıları için
TikTag'eyin

kattı. Divide kendi sitesinden Google'ın Android ekibine katıldığını duyurdu. Artık Divide, "İnsanlara en iyi mobil iş deneyimini yasadmak" olan kurulum amacını Android için sürdürecektir. Satın alınan fiyat detayları ise açıklanmadı.

Google'ın bu satın alma ile güvenlik kuşkusunu yenmeyi ve Android sisteminde bulunan kurumsal eksiklikleri kapatmayı amaçlamış olduğu kesin. Kısacası artık kullanıcılar kendi bireysel Android cihazlarını resmi Google servisi ile kurumsal bir cihaza çevirebilecekler.

BlackBerry, BES (BlackBerry Kurumsal Sunucu) ile başlangıçtan beri kendi kurumsal yönetim sistemine sahip. Microsoft ise benzer sistemi mobil işletim sistemi olan Windows Phone'a 8.1 güncellemesi ile birlikte sunacak. Divide'ın Google'a katılması, Android cihazları kurumsal cihaz olarak kullanmak isteyen şirketler ve kullanıcılar için sevindirici bir haber.

AYIN OYUNU Yerli oyun Monochroma artık hazır

İstanbul'da bulunan Nowhere Studios tarafından üretilen ilk PC oyunu Monochroma'nın yapım süreci sona erdi. Oyuncuların Kickstarter üzerinden aldığı destek ve üç senelik geliştirme döneminin ardından oyun siz bu satırları okuduğunuz sırada Playstore ve Steam üzerinden satın alınabilir ve oynanabilir durumda olacak.

Distopik bir dünyada kardeşini güvenli bir yere götürmek isteyen bir karakter etrafında gelişen MonoChroma

hikayesi, oyuncuların karşısına çeşitli bulmacalar ve engellerle çıkıyor. Bulmaca platform türünün temsilcisi olarak piyasaya çıkacak oyun, atmosferi, müzikleri ve hikayesiyle ön planda.

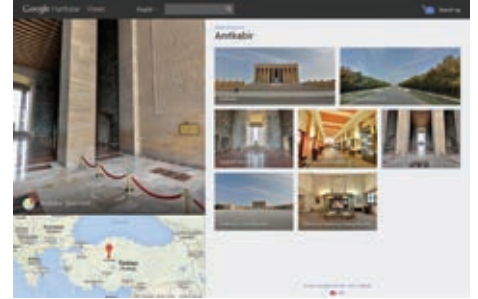
Etkileyici ve dokunaklı bir atmosfer içinde geçen Monochroma'nın tüm müzikleri alternatif müzik camiasının önemli isimlerinden Gevende grubu tarafından yapıldı. Endüstriyel dünya içinde var olmaya çalışan bir çocuğun hikayesini tamamlar şekilde ilerleyen oyunun müzikleri, oyuncuları Monochroma dünyasının içine çekiyor.

Ayrıca Monochroma, PlayStore üzerinden yaptığı her satıştan 5 TL'yi Umut Çocukları Vakfı'na bağışlama kararı aldı. Oyuncuların Monochroma oynarken oyundaki kardeşine yardım ettiklerini ve oyunun geliştiricileri olarak bunu gerçek hayata da yansıtmak istediklerini belirten oyunun yapımcısı Burak Tezateşer, bu kampanya ile oyun üzerinden sosyal bir fayda sağlamak istediklerinin altını çizdi.

AYIN ONLINE HARİTASI Anıtkabir'i internette gezin

Dünyadaki milyarlarca internet kullanıcısı için keşfetmenin yeni sınırlarını belirleyen servisleriyle yepyeni ufukların kapısını aralayan Google, StreetView Special Collect kapsamında Anıtkabir'in kapılarını tüm dünyaya açıyor.

Google, 'StreetView Special Collect' kapsamında ziyaretçiler Anıtkabir'i 360° panoramik görüntüyle 3D kalitesinde gezerken, sunulan bilgiler ile Anıtkabir'i ve Atatürk'ün bıraktığı değerli hatıraları öğ-

Bir türlü Ankara'ya yolunuz düşmediyse Anıtkabir'i online olarak da gezebilirsiniz.

renme imkanına da sahip olacak. Cumhuriyet döneminin ilk heykeltıraşlarından Hüseyin Anka Özkan'ın heykelleriyle bezeli Aslanlı Yol'dan geçerek tören meydanına ulaşmak, ardından şeref holünü ziyaret etmek, mozolenin önünde saygı sunmak ve Anıtkabir Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi'nde Atatürk'ün eşyalarına göz atmak bu sanal ziyarette sunulanlar arasında. Ayrıca, Atatürk'ün özel kütüphanesi de sanal tur kapsamında ziyaret edilebilecek. Anıtkabir'i 360° panoramik görüntüyle 3D kalitesinde gezmek için <http://chip.tk/1hkhqha> adresini ziyaret edebilirsiniz.

AYIN SİTESİ İnternette usta aramak artık çok kolay!

Hizmet ihtiyacı olanları, alanında uzman çalışanlar ve kuruluşlarla buluşturan İnternet girişimi Armut.com, alanında bir ilk. Site üzerinden; yazılım, tasarım, boya, tadilat, nakliye, köpek eğitimi, temizlik, fotoğrafçılık gibi 500'den fazla alanda 25.000'in üzerinde hizmet verene kolayca ulaşılabilir. Örneğin taşınacaksınız ve bu işi yapacak uzman kişilere ihtiyacınız var. Armut.com'a girip ihtiyacınızı kısa bir form doldurarak paylaşıyorsunuz. Armut.com talebinizi alıp onayladıktan sonra size kaliteli hizmet verebilecek evden eve nakliye firmaları ile sizi eşleştiriyor. Firmalardan işiniz ile ilgilenenler size teklif veriyorlar. Siz de gelen teklifleri değerlendirip uygun bulduğunuz ile anlaşıyorsunuz. İşin sonunda hizmet aldığınız kişi veya kuruluşla ilişkin bir değerlendirme yapıp bunu Armut.com üzerinden diğer kullanıcılarla paylaşabiliyorsunuz.

HDMI 2.0: 4K'ya geçiş

HDMI 2.0 tam 4K desteği ve birkaç yeni özellik getiriyor fakat pahalı UHD TV satın alanlar için bazı konular muğlak

RDM / Barış Emre ALKİM

Yeni HDMI 2.0 AV arabirim standardını geliştirmek tamı tamına dört yıl aldı. Bu süre boyunca HDMI Forum adlı geliştirme konsorsiyumu arabirime yepyeni özellikler ekledi. Şu anda standart 60 Hz'de 4K iletim için daha fazla bant genişliği (maks. 4.096 x 2.160 piksel), genişletilmiş renk uzayı, 21:9 en boy oranı, 1.536 kHz ses örnekleme, 32 adede kadar ses kanalı, Dual View ve çoklu akış özelliklerini destekliyor. HDMI çoktan sadece bir dijital TV portu olmaktan çıkıp her amaç için kullanılan bir arabirime dönüştü. Bu yıl HDMI portlu 800 milyondan fazla aletin satıldığı ilk yıl olacak (kaynak: iSuppli). Buna gün geçtikçe artan akıllı telefon, tablet, dijital fotoğraf makinesi ve kamera dâhil.

Ne var ki HDMI 2.0'ın çıkışı UHD TV sahiplerini etkileyen birkaç sorunu beraberinde getiriyor. Şu ana kadar satılan modellerin çok büyük kısmı sadece eski HDMI 1.4 arabirimini destekliyor. Bununla birlikte 4K ile ilişkilendirilen 3.840 x 2.160 piksel çözünürlükteki UHD TV yayınları HDMI 2.0'ın alanına giriyor. Pahalı televizyon üreticileri (fiyatlar 3.000 avrodan başlıyor) hiç bozuntuya vermeden eski standardı destekleyen bu televizyonların da 4K çözünürlüklü video materyali oynatabileceğini öne sürüyorlar ama bu aslında sadece kısmen doğru. HDMI 1.4, maksimum bant genişliği sadece 10,2 GBit/s olduğu için 4K videoları sadece saniyede 30 kare oynatabiliyor. Bununla birlikte, maksimum 18 GBit/s'lik bant genişliğiyle HDMI 2.0, 4K içeriği saniyede 50 ya da 60 kare hızında gösterebiliyor. Böylesi video materyallerine şu anda rastlamak çok zor olsa da önümüzdeki yıllarda çok yaygınlaşacağı kesin (TV yayınları, video kameralar ve oyunlar aracılığıyla). Pahalı TV'lerin önümüzdeki birkaç yıl içinde modasının geçmemesi için kimi üreticiler (mesela Samsung) eski UHD TV'lerini donanımsal olarak HDMI 2.0'a yükseltme seçeneği sunuyor. Diğerleri ise HDMI 1.4 standardını 2.0'a çıkaracak belenim güncellemelerine bel bağlıyor. Bu da gayet olanaklı ama bant genişliğinin yetersizliği 4K videolarda kalite düşüşü anlamına gelecek.

Dahası, 4K videonun 60 Hz'de görüntülenmesi savaşın sadece yarısı demek. Gelecekte HDCP 2.2 kopyalama koruması olmaksızın hiçbir ticari 4K materyali aktarmak mümkün olmayacak. Bu, televizyon, Blu-ray ve hatta yayın akışı sunan siteler için geçerli. Şu ana kadar Blu-ray ve HDTV içeriği için HDCP 1.4/2.0 ve 2.1 kullanılıyordu. Ne var ki HDCP'nin tüm bu türleri birkaç yıl önce kırıldı ve bu da korsanların şifresiz veri akışını ayırtmalarına yol açtı. Mevcut UHD TV'lerin HDCP 2.2 standardını destekleyip desteklemediği ise belirsiz.

HDCP 2.2 bir yıl önce yürürlüğe girdiği halde yonga üreticisi Si-

licon Image (HDMI Forumu'yla yakından alakalı) HDMI 2.0 ve HDCP 2.2 destekleyen ilk ikili yonga olan Sil 9777'yi ancak Ocak ayındaki CES'te duyurdu. Şu anda kesin olan tek bir şey var: En son UHD TV'ler söz konusu olduğunda HDCP 2.2 belenim güncellemeyle eklenemiyor. Ana karta yeni bir yonganın lehimlenmesi şart.

Dolayısıyla UHD TV satın almayı düşünenlerin TV'lerinin gerek HDMI 2.0'ı gerekse HDCP 2.2'yi destekleyip desteklemediğini öğrenmesi gerekiyor (Panasonic'ın kısa süre önce çıkan AX800 serisi destekliyor). Diğer AV aygıtları (örneğin grafik kartları veya uydu alıcıları) söz konusu olduğunda, 4K materyali görüntülemek için hepsinin er ya da geç HDMI 2.0 ve HDCP 2.2'yi desteklemesi gerekecek fakat şu anda bu alanlarda duyurulmuş hiç ürün yok. Ne olursa olsun HDMI 2.0'a geçerken kabloları değiştirmeniz gerekemeyecek zira şu anki kablolar yeni standartla tam olarak uyumlu.

Dual View: Tek TV'yi bölüşen iki oyuncu

HDMI 2.0'la ilgili özelliklerin hepsi vaatlerini yerine getirmiyor. Söz gelimi HDMI 2.0, dual view (çift görüş) teknolojisiyle daha önce TV üreticilerinin keyifleri doğrultusunda uyguladıkları bir işlevi standarda dönüştürüyor. Özel 3B gözlükler sayesinde oyun oynayan iki kişi, ekranda sadece kendilerine ait görüntüyü görüyor. Bu da FPS ve yarış oyunlarındaki kullanımı zor ikiye bölünmüş ekranın yerine geçiyor. Bu özellik filmler için uygulanmadıysa da kurnalsal olarak mümkün.

Yeni çoklu akış özelliği de çok iyi çalışmıyor. Bu özellikte HDMI üzerinden aynı anda dört ses akışı iletebiliyor. Yani siz filmi bir dilde izlerken, bir başkası aynı anda orijinal İngilizce seslendirmeyle izleyebiliyor. Tek sorun HDMI'nin aynı anda tek bir ses biçimini desteklemesi. Dolayısıyla herkesin ya Dolby TrueHD ya da Dolby Digital dinlemesi gerekiyor. Spesifikasyonlara göre ikisini bir araya getirmek mümkün değil. Bu aslında çok can sıkıcı çünkü çoğu Blu-ray'de sadece İngilizce seslendirme en üst kalitede (DTS-HD MA ya da Dolby TrueHD) oluyor.

HDMI 2.0'da tüm AV aygıtlarını tek bir uzaktan kumandayla yönetmeyi sağlayan genişletilmiş CEC komut seti yer alıyor. Örneğin kullanıcılar artık televizyonlarının uzaktan kumandasıyla uydu aygıtının yaptığı kaydı dondurabilecek. Fakat aygıt üreticileri bu işlevleri çok kısıtlı biçimde uyguluyor. Tüketici gözüyle bakarsak, satın almadan bir aygıtın CEC komut setini ne derece desteklediğini bilmek olanaksız. HDMI Forum üreticiler için zorunlu düzenlemeler getirmekten kaçındığı için bu durumun yakın zamanda değişme olasılığı da bulunmuyor. balkim@chip.com.tr

4K video çözünürlüğü

HDMI 2.0 4K videoları destekliyor (60 Hz'e kadar) ve atasından çok daha geniş bir renk uzayı sunuyor.

HDMI 2.0

HDMI 1.4

Daha fazla bant genişliği

4K içeriği 60Hz'de oynatabilmek için HDMI 2.0 artık 18 Gbit/s bant genişliğine ihtiyaç duyuyor.

HDMI 2.0
18 Gbps

HDMI 1.4
10,2 Gbps

21:9 en boy oranı

21:9'luk görüntü sayesinde sinemaskop filmler bile kenarlarında siyah şerit olmadan izlenebiliyor.

HDMI 1.4
16:9

HDMI 1.4
21:9

Çevresel

HDMI 2.0 8 kanal yerine toplamda 32 hoparlörü destekliyor.

Otomatik örnekleme oranı

Stereo çıkışın maksimum örnekleme kalitesi ikiye katlanarak 1.536 kHz'e çıkmış.

Düşük örnekleme oranı

Yüksek örnekleme oranı

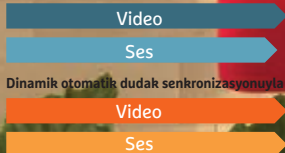
CEC Uzantıları

İdeal senaryoda tüm aygıtlarda çalma, dondurma ya da kayda başlama için tek bir kumanda kullanılabilir.

Dinamik otomatik dudak senkronizasyonu

Sistem çalışırken HDMI 2.0 sürekli video ve ses görüntüsünün senkronizasyonunu kontrol ediyor ve gerekirse çıktığı buna göre değiştiriyor.

Dinamik otomatik dudak senkronizasyonu olmadan

İzleyiciler

Çift görüş / çoklu akış

Çift görüş oyun oynayan iki kişinin ekranda sadece kendilerine hitap eden görüntüyü görmesini sağlıyor. Aynı mantık filmlere de uygulanabilir. Çoklu akış aynı anda dört ses kaynağının verilmesi mümkün kılıyor.

Ses 1

Ses 2

Ses 3

Ses 4

3B gözlük

HDMI 2.0: Yeni özellikler

	HDMI 1.4	HDMI 2.0
Maks. video çözünürlüğü	4K/30 Hz	4K/60 Hz + 4K/3D
Bant genişliği	10,2 GBit/s	18 GBit/s
Çevresel ses:	8 Kanal	32 Kanal
Otomatik örnekleme oranı	768 kHz	1.536 kHz
Çift ekran / Çoklu akış	☐ / ☐	☒ / ☒
21:9 en-boy oranı	☐	☒
Dinamik otomatik dudak senkronizasyonu	☐	☒
CEC uzantıları	☐	☒

■ VAR □ YOK

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

MICROSOFT ALL-IN-ONE
MEDYA KLAVYESİ

Akıllı televizyonlar için özel klavyezor

Microsoft 20 sene önce klavye ve fare üretmeye başladığında, bu alanda bir devrim yarattığı söylenebilir. Kaliteli ve kullanışlı klavyeleri ile fareleri sayesinde çok sayıda kullanıcı bilgisayarlarına daha rahat hükmetmeye başladılar. Microsoft şimdi PC'lerin yanında akıllı TV'lere de hükmetmek isteyen kullanıcıları için, üzerinde touch-pad bulunan yeni nesil klavyelerini görücüye çıkardı. Yeni klavyeler sayesinde artık kanepede otururken akıllı televizyonlara veya televizyona bağlanmış olan laptopunuza, bilgisayarınıza kolaylıkla müdahale edebilirsiniz.

Fiyat: 40 dolar

Bilgi için: Microsoft.com

OUTRUNNER

Half Life'daki robotlar gerçek oldu

Half Life serisinde veya başka bilim kurgu yapımlarında, sağa sola koşup duran ve her deliğe girip, aradıkları insanları araştıran minik robotları hatırlıyor musunuz? Son derece hızlı hareket eden ve çok çevik olan bu robotlar, artık gerçek olmaya çok yakınlar. Kickstarter'da, geliştirdikleri prototip robotu tanıtan iki genç bilim insanı, projeyi seri üretime geçirebilmek için 150 bin dolara ihtiyaçları olduğunu vurguluyorlar. Eğer başarılı olurlarsa, yakında oyun ve eğlence amacıyla kullanılacak bu minik robotları, sokaklarımızda koştururken görebiliriz.

Fiyat: Belli değil

Bilgi için: www.kickstarter.com

JINS MEME AKILI GÖZLÜK

Ne zaman yorulduğunuzu bilen gözlük

Doğa sporları ile uğraşanlar sıklıkla su içmeyi veya yeterince beslenmeyi unutup aniden tansiyon düşmesi gibi sorunlarla karşı karşıya kalabilirler ve bu da tehlikeli durumlar doğurabilir. Bu akıllı gözlük ise, kullanıcıyı göz bebeklerini ve baş hareketlerini kontrol ederek, yorgunluk seviyesini belirliyor ve su içmesi ya da beslenmesi gerektiğine dair uyarıları akıllı telefonuna gönderiyor. Japon Jins firmasının gözlüğü Bluetooth sayesinde akıllı telefonla bağlantı kuruyor. Gözlük 2015'te piyasaya çıkacak.

Fiyatı: Belli değil

Bilgi için: www.jins-jp.com

FLOWER POWER

Çiçeklerin dilinden anlayan teknoloji

Çiçek büyütme sevenlerin en büyük derdi, onların verdiği işaretleri fark ettiklerinde çok geç olabilmesidir. Suyu az bulan çiçek aniden kuruyabilir, güneşi az bulan çiçek, hiç büyümeyebilir. Flower Power isimli cihaz, mevcut mobil uygulaması sayesinde hangi çiçeğin neye ihtiyacı olduğunu fark edip akıllı telefonunuza çiçeğinizin ihtiyaçları hakkında bilgi gönderiyor. Güneşi mi az? "Beni pencere kenarına götür" diye bir mesaj alıyorsunuz. Suyu mu az? "Bana su ver," diye bir mesaj alıyorsunuz. Kullanışlı değil mi?

Fiyat: 60 dolar

Bilgi için: www.parrot.com

SKYLOCK

Hayat kurtaran bisiklet kilidi

Akıllı bisiklet kilitleri çok da yeni sayılmaz. Dijital teknoloji geliştikçe, bisiklet sahiplerini hırsızlara karşı uyarın ve hatta insanların bisikletlerini paylaşmalarına bile izin veren akıllı kilitler ortaya çıktı. Ancak Skylock bir adım daha öne gidiyor ve eğer kullanıcının bisiklet sürüşü aniden durursa, bir çarpışma veya düşme tespit edilirse, Skylock belli bir süre içinde kullanıcının güvenlik kodunu girmemesi halinde doğrudan acil yardım ekiplerine ulaşıyor ve bisiklet sahibinin yardıma ihtiyacı olduğuna dair bilgi verip gerekli lokasyon bilgilerini gönderiyor. Henüz piyasaya çıkmayan kilide 2015 yılında kavuşabileceğiz.

Fiyat: 215 dolar

Bilgi için: angel.co/skylock

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

Windows

- 1 OUTLOOK** iCloud ve Outlook'u birbirine bağlayın
- 2 WINDOWS BAŞLANGIÇ** Her açılış sırasında yapılan disk incelemesinden kurtulun
- 3 HATA KODU 31** Sürücü hatalarından dolayı çalışmayan donanımları sisteme ekleyin
- 4 WINDOWS 8.1** Uygulama bildirimlerinin görünüm süresini uzatın
- 5 AĞ** Kablosuz ağınızın ayarlarını USB belleğe kaydedin
- 6 WINDOWS 8.1** Kaybolan uygulamaları Uygulamalar ekranına geri döndürün
- 7 WINDOWS 7** Otomatik güncelleştirmeleri kapatmanın yolu
- 8 WINDOWS XP** Eski sistemleri kullanmak çok zararlı olabilir
- 9 DELTA HOMES** Reklam amaçlı rahatsız edici tarayıcı eklentisinin kökünü kazıyın

Donanım

- 10 ROUTER** Sıradan firmware güncellemeleri için daha fazla güvenlik
- 11 KINDLE PAPERWHITE** Donanım yazılımı güncellemesi üzerinden ek fonksiyon terfisi
- 12 NVIDIA GRAFİK** Güncellenmiş sürücü paketi ile daha fazla performans
- 13 SAMSUNG SSD** Samsung SSD 840 ile uyumluluk sorunları ortadan kalkıyor
- 14 WLAN** ağ bağlantısı çok zayıfken akıllı telefonunuz bir tekrarlayıcıya dönüşün
- 15 AĞ/ŞEBEKE** bilgisayarınızın MAC adresini dilediğiniz gibi değiştirin
- 16 NVIDIA KARTLARI İÇİN AYARLAR** Yazılımsız ve hız aşırıya gerek kalmadan %40 daha iyi performans

Fotoğraf

- 17 ÇEKİM TEKNİĞİ** Panorama fotoğraflarını çekici hale getirmenin yolları
- 18 PARA KAZANIN** 500px Prime fotoğraflarınızı uygun fiyatla satıyor
- 19 ÖZEL MEKANLAR** Metruk binalardan ilgi çekici kompozisyonlar
- 20 FOTOĞRAF DÜZENLEME** Durağan fotoğraflara dinamizm katın
- 21 GIMP** Kayıp araç çubuğunu onarın
- UZMAN İPUCU** Geçen yüzyıla zaman yolculuğu

Sosyal ağlar

- 22 ANDROID TABLETLER** Android tabletinizde WhatsApp'ı kullanmanın daha kolay bir yolu
- 23 IPHONE 5 IOS 7.1** güncellemesinden sonraki Touch-ID sorunlarından kurtulmak
- 24 GALAXY S4** Değişik aygıtları kontrol etmek için kızıltötesi girişi kullanın
- 25 AKILLI TELEFONLAR** Geçici ve hücreless ağ problemlerini gidererek pil ömrünüzü arttırın

Office

- 30 GOOGLE DRIVE** Google büyük indirim kampanyası ile Dropbox'tan bile ucuz
- 31 ONE NOTE** Ücretsiz Mac sürümü yayınlandı
- 32 ÇEVİRİMİÇİ BANKACILIK** İnternet bankacılığı işlemlerinizi için Kaspersky'nin güvenli tarayıcısını kullanın

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

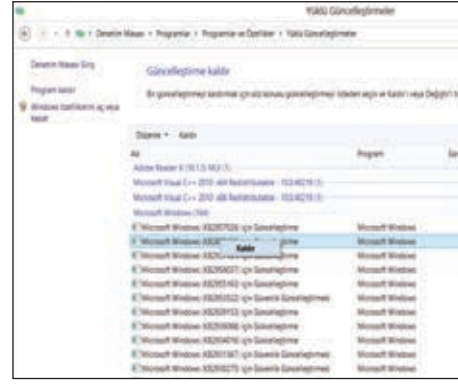
1 OUTLOOK OUTLOOK / iCloud ve Outlook'u birbirine bağlayın

iCloud hesabınızı Outlook'a bağlayabilmek için öncelikle bir iCloud hesabı kurmanız gerekiyor. iCloud'un Denetim Masasını Apple'ın sitesinden (<https://www.apple.com/tr/icloud/setup/pc.html>) indirebilirsiniz. Kurulumun ardından hangi verilerinizi (e-posta, takvim, notlar, fotoğraflar...) iCloud ile eşlemek istediğinizi belirleyebiliyorsunuz. Eşleştirme işlemi başarıyla tamamlandığında Apple ID'nize bir test mesajı gelecek. Outlook'u yeniden başlattığınızda klasörler kısmında "iCloud" ve "Adınız@me.com" isimli iki yeni Apple klasörü göreceksiniz. Eğer takvim ve kişilerinizi de iCloud ile eşlediyseniz, bu bilgiler de Outlook'ta gözükecektir. Eğer Outlook'u iCloud Denetim Masasından sonra yüklediyseniz, bu durumda eşleştirme yapabilmek için iCloud Denetim Masası'nı onarmanız gerekiyor. Aksi takdirde Outlook, iCloud eklentisiyle çıkıyor ve eklentiye devre dışı bırakmadan da açılmıyor.

iCloud'u onarmak için Denetim Masası'ndan "Programlar ve Özellikler"i açın ve program listesinde iCloud'u bulun, sağ tıklayın ve "Değiştir"i seçin. Açılan pencerede "Onar"ı seçip devam ettiğinizde Windows, iCloud'u onaracak ve yeniden başlatacak. iCloud'u yeniden açtığınızda artık Mail seçeneğinin altında "With Outlook" yazdığını göreceksiniz, şimdi bu seçeneği seçip eşzamanlamayı gerçekleştirebilirsiniz. İsterseniz iCloud'u Outlook'a elle de kurabilirsiniz. Bunun için, "Dosya>Hesap ayarları" yolunu izleyin ve "Yeni"ye tıklayın. Açılan pencerede "E-posta hesabı"nı seçin, daha sonraki ekranda adınızı, Apple ID adresinizi ve şifrenizi girmeniz istenecek. Bu bilgileri girdikten sonra "İleri"ye tıkladığınızda Outlook gerekli sunucu verilerini kendisi ayarlayacak. İşlem tamamlandığında yine aynı şekilde "iCloud" ve "Adınız@me.com" klasörleri oluşacak. Fakat bu yolla hesap eklediğinizde sadece e-postalarınız eklenecek; kişiler, takvim bilgileriniz ve notlarınız eşzamanlanmayacak.

1 Bulutu posta kutunuza taşıyın
Sadece birkaç tık ile iCloud verilerinizi Outlook'a taşıyabilirsiniz.

2 Aşırı denetim zarar verir
Yüklü tüm güncellemeleri liste halinde görebilir, gerekirse tek tıkla kaldırabilirsiniz.

2 WINDOWS BAŞLANGIÇ Her açılış sırasında yapılan disk incelemesinden kurtulun

Diskinizin chkdsk ile her gün kontrol edilmesi sabit diskinize olduğu kadar sisteminize de zarar verir, üstelik büyük boyutta verilerin incelenmesi birkaç dakikayı aşabilir. Her açılışta chkdsk kontrolü yapılmasının sebebi ise "KB2823324" kodlu, hatalı bir Windows güncellemesi. Microsoft bu hatayı fark ettikten sonra güncellemeyi yayından kaldırdı, bu yüzden artık indirilemiyor, fakat daha önce bu yamayı yüklemiş olanların, sistemden bu hataya neden olan güncellemeyi kaldırması gerekiyor.

Bunun için, "Denetim Masası>Programlar ve Özellikler" yolunu izleyin ve sol kısımda "Yüklü güncelleştirmeleri görüntüle"ye tıklayın. Çıkan listede "KB2823324" kodlu güncelleştirmeyi arayın ve sağ tıklayıp "Kaldır"ı seçin.

3 HATA KODU 31 Sürücüyü hatalarından dolayı çalışmayan donanımları sisteme ekleyin

Aslında bu hatanın sebebi verdiği mesajda gizli, Hata Kodu 31: "Windows bu aygıt için gereken sürücüyü yükleyemediği için bu aygıt düzgün çalışmıyor olabilir." Bu hata genellikle ağ ve kablosuz ağ bağdaştırıcılarından kaynaklı meydana gelir, fakat kimi zaman diğer donanımlar için de aynı hatayı alabilirsiniz. Birazdan anlatacağımız adımları uygulayarak bu hata mesajına sebep veren sorunu çözebilirsiniz. Öncelikle donanımın üreticisinin web sitesinden, o donanıma ait en güncel sürücüyü indir-

meniz gerekiyor. Eğer bunu yapamıyorsanız, o zaman Windows'un sahip olduğu standart sürücülerini de kullanabilirsiniz.

Bunun için, Aygıt Yöneticisi'ni açmanız gerekiyor. [Windows]+[Pause] tuş kombinasyonu ile "Sistem"i açıp sol kısımdan Aygıt Yöneticisi'ne erişebilirsiniz. Alternatif olarak "Başlat>Denetim Masası" yolunu izleyerek de Aygıt Yöneticisi'ni açabilirsiniz. Donanımların yer aldığı listede bozuk olan aygıtı (küçük bir sarı daire içinde ünlem işareti ile gözüktür) çift tıklayarak açın. "Sürücü" sekmesine geçin ve "Sürücü Güncelleştir" e tıklayın. Açılan pencerede "Güncel sürücü yazılımını otomatik olarak ara" ya da "Sürücü yazılımı için bilgisayarımı tara" seçeneklerinden birini seçmeniz gerekiyor. Eğer Windows'un standart sürücülerini kullanmak istiyorsanız ilk seçeneği, üreticinin sitesinden indirdiğiniz sürücüyü kurmak istiyorsanız ikinci seçeneği seçin. İndirdiğiniz sürücü eğer ZIP dosyası içindeyse, öncelikle çıkartmanız gerekiyor, ardından sürücünün içinde bulunduğu klasörün konumunu belirtmeniz gerekiyor "Gözet" a tıklayarak. Yükleme başarıyla tamamlandıktan sonra aygıtınız sorunsuz olarak çalışmaya başlayacak ve hata kodu gözükmeyecek.

4 WINDOWS 8.1 Uygulama bildirimlerinin görünüm süresini uzatın

Windows uygulamalarının bildirimleri ekranın sağ üst köşesinde bir mesaj kutusu olarak belirleniyor, fakat bu kullanışlı özelliğin görünüm süresi o kadar kısa ki işlevsiz bir hal alıyor. Ancak birkaç tık ile bu süreyi

uzatmanız mümkün.

Bunun için, fareyi ekranın sağ köşesine götürerek Düğmeler'i açın. "Ayarlar" a tıklayın ve "Bilgisayar ayarlarını değiştir" i seçin. "Erişim Kolaylığı" sekmesinde "Diğer seçenekler" e tıklayın. "Bildirimleri şu süre boyunca göster" seçeneğinden istediğiniz süreyi belirleyebilirsiniz.

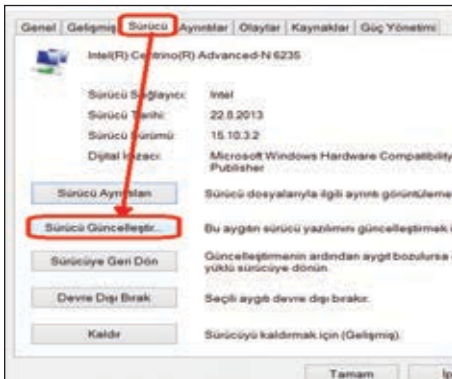
5 AĞ Kablosuz ağınızın ayarlarını USB belleğe kaydedin

Windows 7 kullanıcısıysanız kablosuz ağ şifrelerini ezberlemenize gerek yok. Yeni bir bilgisayara taşınırken ağ ayarlarınızı da bir USB bellekle beraber yanınızda götürebilirsiniz. İhtiyacınız olan tek şey ise FAT32 formatında biçimlendirilmiş bir USB bellek. Belleğinizi bilgisayara taktıktan sonra Denetim Masası'nda "Kablosuz ağları yönet" yazıp arattığınızda çıkan sonuca tıklayın. Açılan pencerede kayıtlı kablosuz ağlarınız listelenecek.

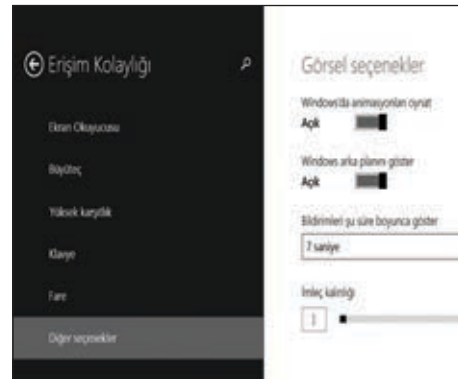
Taşımak istediğiniz ağa sağ tıklayın ve "Özellikler" i seçin. Açılan pencerenin alt kısmında "Bu ağ profilini bir USB flash sürücüyü kopyala" yazısına tıklayın ve "İleri" deyin. USB belleğinizde "setupSNK.exe" isimli bir dosya oluşacak. Ağınızı yeni bilgisayarınıza taşımak için, belleği yeni bilgisayara takın ve bu dosyayı çalıştırın.

6 WINDOWS 8.1 Kaybolan uygulamaları Uygulamalar ekranına geri döndürün

Windows 8'de bazen Başlangıç ekranındaki simgeler ortadan kaybolabiliyor. Fakat kayıp simgeleri kolaylıkla geri döndürebilirsiniz.

3 Sürücüyü düzgünce yükleyin
Aygıt Yöneticisi hatalı yüklenen tüm donanımları listeler.

4 Görünüm süresini uzatın
Bildirim mesajlarının görüntülenme süresini birkaç tık ile uzatabilirsiniz.

Bunun için, Uygulamalar ekranını açın ve ekrandaki boş bir alana sağ tıklayın. “Tüm Uygulamalar” simgesi sağ alt köşede belirecek. Şimdi bu simgeye tıklayıp tüm uygulamaların genel görünüşünü açın. Kaybolan simgeyi (örneğin, Masaüstü simgesi) burada göreceksiniz. Kayıp olan simgeye sağ tıklayın ve “Başlangıç ekranına sabitle” butonuna tıklayın. Artık kayıp simgeniz ekranın en sağ kısmında yeniden ortaya çıkacak.

Alt kısımdaki çubuğu kaydırarak simgenin olduğu yere gidin ve fareyi üzerinde basılı tutup istediğiniz yere taşıyın. Windows 8.1 kullanıyorsanız, Başlangıç ekranını açtığınızda sol alt kısımda bir aşağı ok işareti göreceksiniz. Bu oka tıklayarak tüm uygulamalara ulaşabilirsiniz.

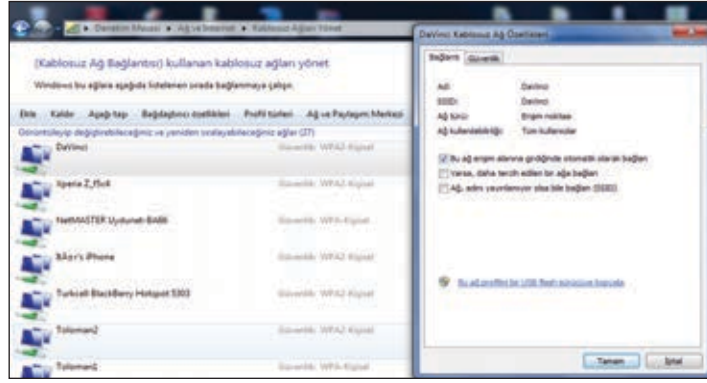
7 WINDOWS 7 Otomatik güncelleştirmeleri kapatmanın yolu

Eğer yavaş ya da kotalı bir internet bağlantınız varsa ya da bilgisayarınızın diskinde az yer kaldıysa, daha yüksek performans almak adına otomatik güncelleştirmeleri kapatmak isteyebilirsiniz. Size bu işlemin pratik yolunu göstereceğiz.

Bunun için, “Başlat” a basın ve arama çubuğuna “Update” yazın, ardından çıkan sonuçlar içinden “Windows Update” i seçin. Açılan pencerede sol kısımda “Ayarları değiştir” e tıklayın. “Önemli güncelleştirmeler” sekmesindeki açılır menüye tıklayın ve “Güncelleştirmeleri denetle, ancak indirme ve kurma konusundaki kararı bana bırak” seçeneğini seçin, “Tamam” a basarak yaptığınız değişiklikleri kaydedin. Bu sayede performansınızdan ya da kotanıza ödün vermeden gerekli güncelleştirmeleri kurabilirsiniz.

8 WINDOWS XP Eski sistemleri kullanmak çok zararlı olabilir

Microsoft'un gelmiş geçmiş en iyi işletim sistemi olarak anılan Windows XP, 13 yıldan beri pek çok kullanıcı için vazgeçilmez oldu. On yılı aşkın sürenin ardından bile

5 Kolayca kaydedin

Kablosuz ağ ayarlarınızı USB belleğe kaydedebilir ve kolayca taşıyabilirsiniz.

XP'nin hala çok sayıda kurum ve kullanıcı tarafından tercih edilmesi, elbette ki Microsoft'un yeni işletim sistemi satışlarına büyük bir darbe vurdu. 14 yılın ardından 8 Nisan 2014 tarihinde Microsoft, Windows XP'ye verdiği desteği çektiğini duyurdu. Bunun anlamı XP kullanıcıları artık siber korsanların açık hedefi haline gelmiş durumda.

Veri güvenliği konusunda uzman Help AG şirketinin Teknoloji Servisleri Yöneticisi Nicolai Solling'e göre, dünyanın dört bir yanından siber suçlular XP'nin hassas noktalarını ve açıklarını içeren bir liste oluşturdular ve 8 Nisan 2014 tarihinden itibaren "infaza" başladılar. Ayrıca pek çok Antivirüs programı üreticisi de Microsoft'un ardından kendilerinin de XP için virüs veritabanı güncellemesi yayınlamayacağını açıkladı. XP'yi terk edip yeni bir Windows sürümüne geçmeyi düşünüyorsanız Windows 7'yi 200 TL, Windows 8.1'i ise 300 TL civarında fiyatlara satın alabilirsiniz.

9 DELTA HOMES Reklam amaçlı rahatsız edici tarayıcı eklentisinin kökünü kazıyın

Son zamanlarda pek çok ücretsiz uygulamayı kurarken karşımıza çıkan ve dikkat edilmezse sisteme kurulan reklam eklentisi “Delta Homes” oldukça sinir bozucu olabiliyor. Google’ı varsayılan tarayıcı olarak belirleyen zararlı ana ekranı ve yeni sekme ekranını değiştiriyor ve zararlıyı sistemden kaldırmak gerçekten çok zor. Eğer siz de Delta Homes zararlısından mustaripseniz, bu istenmeyen misafiri sistemden kaldır-

manın en kolay yolu Adw-Cleaner (<https://toolslib.net/downloads/viewdownload/1-adwcleaner/>) adlı temizleme aracı. Bu araç genellikle Gogle Chrome, Firefox ve Internet Explorer için olumlu sonuç veriyor. Eğer işe yaramazsa etkili araç olan Avast Browser Cleanup'ı (<http://www.avast.com/tr-tr/download-thank-you.php?product=BC&locale=tr-tr>) deneyebilirsiniz.

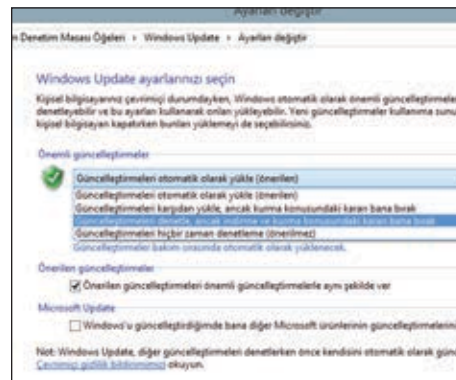
Eğer programlar işe yaramadıysa ya da bu işi kendiniz halletmek istiyorsanız, Firefox için “Menü (üç çizgi)>Eklentiler” yolunu izleyerek, “Eklentiler” sekmesinde Delta Homes girdisini bulup silebilirsiniz. Kalıntıları da kaldırmak için, adres çubuğuna “about:config” yazın ve çıkan uyarıyı kabul edin. Şimdi arama çubuğuna “Delta homes” yazın ve çıkan tüm girdilere sağ tıklayıp “Sıfırla” diyin.

Chrome için ise “Menü butonu (üç çizgi)>Araçlar>Uzantılar” yolnu izleyerek Uzantılar sayfasını açın ve listeden Delta Homes girdisini bulup yanındaki çöp kutusuna basarak silin. Daha sonra “Menü>Ayarlar” yolunu izleyerek ayarlar sayfasını açın. “Başlangıçta” sekmesinin altında “Belirli bir sayfayı veya sayfaları aç” seçeneğinin yanındaki “Sayfaları ayarla” butonuna tıklayın. Açılan pencerede tüm “Delta Homes” girdilerini silin. “Arama” sekmesinin altında “Arama motorlarını yönet” butonuna tıklayın. Açılan pencerede varsayılan arama motorunuzu “Google.com.tr” olarak ayarladıktan sonra görmek istemediğiniz girdileri yanındaki “X” butonuna basarak hemen silebilirsiniz.

6 Kayıp simgeleri geri getirin

Tüm uygulamalar arasında aradığınızı bulabilirsiniz.

7 İstediginizde güncelleyin

Otomatik güncellemeleri kapatarak, güncelleme zamanını ve dosyalarını belirleyebilirsiniz.

Türkiye'nin en çok satan yat ve deniz kültürü dergisi

100.

sayısıyla bayilerde!

+

www.yachtturkiye.com

yachtturkiye

www.facebook.com/YACHT_Türkiye-

www.twitter.com/@yachtturkiye

YACHT
iPad'de

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

DONANIM

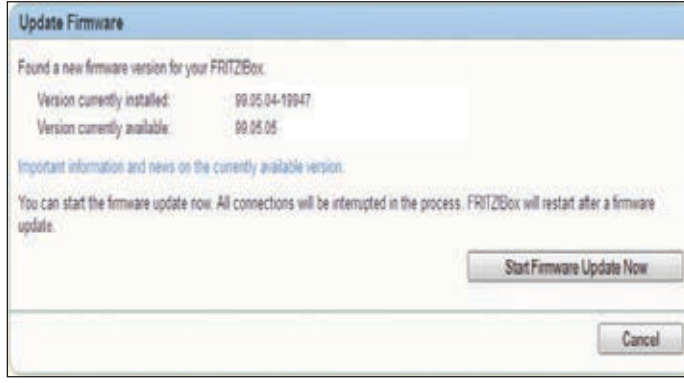
Tüm cihazları yeniden canlandırın ve en iyi şekilde kullanın

Ertuğ Aydın

10 ROUTER Sıradan firmware güncellemeleri için daha fazla güvenlik

Son tespit edilen modem güvenlik açıklarından sonra modem güvenliği konusu çok ciddiye alınmalı. Son saldırılar gösterdi ki, yalnızca Fritzbox değil ayrıca Asus, Belkin veya Linksys modemler de hacker'ların hedeflerinde. İyi haberse şu: kendi başınıza yalnızca birkaç tıklama WLAN modeminizi güvenli hale getirebilirsiniz. Hangi modele sahip olduğunuzdan bağımsız olarak firmware, başka bir deyişle cihazın işletim yazılımı, her zaman için son versiyonunda olmalı. Ne yazık ki, bugüne kadar yönlendirici endüstrisinde Windows'taki gibi bir otomatik güncelleme yaygınlaşmış değil.

Bu sebeple, çoğu modemde, kullanıcı direkt olarak web arayüzüne kaydolmak zorunda. Fritzbox söz konusu ise, araç çubuğunda adresi "fritz.box" olarak girmek yeterli oluyor. Eğer giriş yaptıysanız, mevcut görülebilir genel bakış sayfası mevcut olarak kullanılan donanım yazılımı versiyon numarasını gösterecek ve son versiyon olup olmadığını belirtir bir mesaj belirecek. Eğer bunlar çıkmazsa, "güncelleme yapmak ister misiniz?" diyen bir link çıkacak ve bu link sizi yüklenen donanım yazılımına götürecektir. Asus modemlerine 192.168.1.1 IP adresi aracılığıyla ulaşılabilir. Standart kullanıcı ismi ve şifre her zaman "admin"dir. Mevcut donanım yazılım versiyonu GUI genel bakış sayfasında görülebilir. Aynı yere tıklayıp daha sonra "dosya seç"i seçin ve daha önce indirilmiş olan mevcut donanım yazılımını çalıştırın. Linksys modemlerine de 192.169.1.1. standart adresi üzerinden

ulaşılabilir. Kullanıcı adı gerekmemekle birlikte, kullanılacak şifre yine "admin"dir. "Yönetim" ve "donanım yazılımını güncelle"ye tıklayın. Bazı Belkin modemleri bu uygulama bakımından istisna yaratmaktalar. Windows ve OSX için mevcut olan ve ayrıca bir araç ile yönetilebilirler ve ilk kurulumda yüklenmiş olmalıdırlar.

11 KINDLE PAPERWHITE Donanım yazılımı güncellemesi üzerinden ek fonksiyon terfisi

Amazon ilk jenerasyon Kindle Paperwhite'lar için bir yazılım güncellemesi hazırladı. Bu güncelleme, Paperwhite'ın halefine ait birtakım özellikler de dahil olmak üzere yeni özellikler içeriyor. Yeni özelliklerden en önemli olan birkaçı: "Kindle free time" çocuklarınız için kişiselleştirilmiş profiller oluşturmanıza olanak sağlıyor. İçeriklerinizi "cloud koleksiyonları" ile organize edebilirsiniz. "page flip" özelliğini kullanarak E- kitabınızı okuduğunuz yeri kaybetmeden sayfa sayfa yahut bölüm bölüm gözden geçirebilir ya da ön izlemenin sonuna atlayabilirsiniz.

Dilerseniz, Kindle'nızla WLAN üzerinden internete bağlandığınızda Kindle'inıza güncellemeyi direkt olarak yüklenabilir ya da ilgili güncelleme dosyasını Kindle Software üzerinden indirebilir ve USB'yi kullanarak kolayca Kindle'a yükleyebilirsiniz.

12 NVIDIA GRAFİK güncellenmiş sürücü paketi ile daha fazla performans

Nvidia grafik sürücülerini için "Geforce

335.23" ile birlikte indirilebilir bir güncelleme hazırlamış. GTX 750 ve GTX 750Ti kartlarına sahip olanlar için ayrıca heyecanlı olan, sürücü artık grafik hızlandırıcısının çok daha iyi overclock edilmesine imkan veriyor. Diğer nVidia kartlarına sahip olanlar da bu güncellemeyi yükleyebilirler. Bu sayede üretici oyun sevenlerin hoşlanmadığı birçok sorunu devredışı bırakmış olacak. Diğer şeylerin dışında, Diablo 3, Dota 2 ve henüz piyasaya sürülmemiş Watch Dogs oyunlarını bekleyenler de bu güncellemeden yararlanacak.

13 SAMSUNG SSD Samsung SSD 840 ile uyumluluk sorunları ortadan kalkıyor

Ultra slim PC veya mobil bilgisayar kullanıcıları zaman zaman diğer güvenilir Samsung SSD 840 ve 840 Pro'larla ilgili problemler yaşıyabiliyor. Şimdi tüm bu problemleri tamamen ortadan kaldıran bir yazılım var. Samsung, SSD'lerin tüm önemli Windows araçlarını "Samsung Magician" üzerinden yazılım güncellemesi olarak dağıtıyor. Donanıma dair yazılımın güncellemesini direkt olarak bu yazılım üzerinden indirebilir ve cihazınızı güncelleyebilirsiniz.

Daha sonra atılacak herhangi bir adım yahut ayrıca yükleme gerekmemektedir. Eğer Windows işletim sistemi kullanmıyorsanız, kullanılabilir bir ISO dosyası kullanarak da donanım yazılımı güncellemesini yükleyebilirsiniz. Yeni donanım yazılımı herhangi bir veri kaybı yaşatmadan tamamen yüklenebilir olmalıdır. Yine de, işleme başlamadan önce sürücüdeki

10
Firmware güncellemesi
Düzenli güncellemeler güvenlik açıklarını sistematik olarak kapatıyor, bazen de yeni özellikler de sağlıyor

11
Update'den ziyade upgrade
Kindle Paperwhite firmware güncellemesi cihaza harika yeni özellikler kazandırıyor

12
Grafik için daha fazla güç
Yeni nVidia sürücülerini bazı ekran kartlarında ciddi derecede performans artışı sağlıyor

13
SSD'lere doping
Samsung SSD ile yaşadığınız uyumluluk sorunlarını bir firmware güncellemesi ile ortadan kaldırebilirsiniz

14
Baz istasyonu olarak cep telefonu
fqrouter2 uygulaması root'lanmış cep telefonunuzu küçük bir WLAN Repeater'a dönüştürüyor

önemli verileri yedeklemekte fayda var. Bu güncellemeyle genel olarak herhangi bir performans artışı beklenmemekle birlikte, bu güncellemeyi yalnızca SSD'niz ile ciddi problemlerinizi varsa gerçekleştirmelisiniz.

14 WLAN ağ bağlantısı çok zayıfken akıllı telefonunuz bir tekrarlayıcıya dönüşsün

WLAN bağlantısı çok zayıfsa, bu durumda cep telefonunu tekrarlayıcı/aktarıcı olarak kullanma fikri aklı geliyor. Şimdiye kadar cep telefonlarının WLAN modülleri bu yönde bir işi başarabilecek durumda değildi. Eğer root'lanmış bir Android cihaza sahipseniz, "fqrouter2" uygulamasını kullanabilirsiniz. Programı yükleyip çalıştırın. Daha sonra uygulamaya root girişi sağlamalısınız. Program her şeyi yüklediğinde, "Full Power" moduna geçin. Daha sonra "wifi repeater" a gelene kadar aşağı kaydırın ve "config" bölümüne hotspot adını ve şifreyi yazın. 'Son olarak da 'On' butonuna basarak WLAN'ı çalışır duruma getirin. PC'nizde WLAN hotspot'ını arayın, yeşil 'on' butonu belirirse, seçmiş olduğunuz şifreyi girin. Bir akıllı telefonu WLAN aktarıcı olarak kullanma teknolojisi tam olarak gelişmiş değildir. Eğer büyükçe sorunlar yaşarsanız, belki de yönlendiricinizi başka yerlerde aramalısınız.

15 AĞ/ŞEBEKE bilgisayarınızın MAC adresini dilediğiniz gibi değiştirin

İster LAN aktivitelerinizi saklamak isteyin,

ister yalnızca MAC adresli cihazlara müsaade eden bir ağ üzerinden bağlanmak isteyin: MAC adresini değiştirmenin birçok nedeni olabilir. Ancak, MAC adresini yalnızca bilgisayarınızın LAN portu için değiştirebilirsiniz.

Bu işlem WLAN adaptörü bakımından yapılamaz. MAC adresini değiştirmek yalnızca LAN üzerinden ağa bağlanacaksanız mantıklıdır. Windows MAC adresini kolayca değiştirmeniz için gerekli seçenekleri barındırmamaktadır. Bu işlem için kapsamlı sistem ayarları gerekli olacaktır. Ancak, MAC adresinizi ücretsiz olan "ChangeMAC-2013" ile kolay ve güvenli biçimde değiştirebilirsiniz. Uygulama geliştiricisinin -sebiserver.de- adresinden uygulamayı indirin. Daha sonra EXE dosyasına sağ tıklayarak, "Yönetici olarak çalıştır" seçeneğini seçin.

Daha sonra, LAN bağlantısı için ağ bağdaştırıcısını tıklayın. Aygıt Yöneticisi'nde "Ağ bağdaştırıcıları" kategorisinde cihazınız için doğru olan kaydı görebilirsiniz. Yeni MAC adresi olarak rastgele bir sayı kombinasyonu girin ve "Apply" butonuna tıklayın. Programı her zaman yeniden başlatabilir ve değiştirilmiş ayarları her zaman "restore" butonu ile geri alabilirsiniz.

16 NVIDIA KARTLARI İÇİN AYARLAR yazılımsız ve hız aşırıya gerek kalmadan %40 daha iyi performans

nVidia ekran kartlarınızdan başka yazılımları kullanmanıza ya da tehlikeli hız aşırma işlemlerine gerek kalmadan, sadece ge-

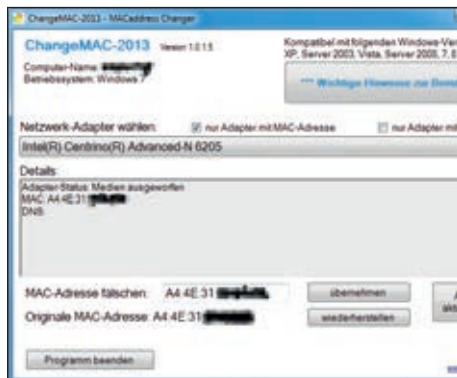
rekli ayarlarla %40 daha fazla performans alabilirsiniz.

Yüksek grafik kalitesinin beraberinde yüksek işlem gücü getirdiği bilinen bir gerçek. Gerekli ayarlamaları nVidia'nın sistem denetiminden yapmanız gerekiyor. Masaüstünüze sağ tıklayarak bağlam menüsünden "nVidia system settings"e tıklayın. Buradan "3D" başlığını seçin ve "Program settings" sekmesinden 3D oyununuzu bulun. Ayarları aşağıdaki gibi değiştirin:

- Anisotropic filtering: 16x
- Antialiasing - transparency: Off
- Triple buffer: Off
- Energy Management mode: select maximum power
- Maximum number of pre-rendered single images: lowest value
- Multi-display acceleration: single-display-power mode
- Texture filtering - anisotropic scan optimisation: Off
- Texture filtering - negative LOD bias: Clamp
- Texture filtering - power: quality
- Texture filtering - tri-linear optimisation: On
- Texture filtering - anisotropic filter optimisation: Off
- Threaded optimisation: On
- Vertical synchronisation: automatically off

PhysX: CPU

Ayarlamaları tamamladıktan sonra yaptığınız değişiklikleri kaydederek nVidia sistem denetiminden çıkın.

15
Akıllı ağ aracı
ChangeMAC 2013 tek bir tıklamayla bilgisayarınızın MAC adresini değiştiriyor

16
Performans ayarları
nVidia ekran kartlarını optimize etmek için sürücü ayarlarında bazı değişiklikler yapmak gerekiyor

FOTOĞRAF

Hayatınızın foto hikayesi için en dahiyane ipuçları

17 ÇEKİM TEKNİĞİ Panorama fotoğraflarını çekici hale getirmenin yolları

Panorama fotoğrafları çekebilmeniz için profesyonel bir fotoğrafçı olmanıza gerek yok. Eğer birkaç temel kuralı öğrenirseniz ve bu ipuçlarını uygularsanız, akıllı telefonunuzla bile mükemmel panoramik fotoğraflar çekebilirsiniz. Doğru panorama çekimleri için çekim öncesinde iyi bir organizasyon şart. Bu tarz çekimler birden fazla fotoğrafın yan yana eklenmesiyle oluşuyor. Eğer cihazınızı doğru konumlandırır ve çekim sırasında kaydırmazsanız, bilgisayar başında çok daha az zaman harcarsınız. Bunun için cihazınızı sabitlemeniz de yarar var. Bunun için bir üçayak, düzlük hatta masayı bile kullanabilirsiniz.

Böylelikle art arda çekilen fotoğraflardaki ufuk çizgisinin bulanıklaşmasını önleyebilirsiniz. Tabii bir de sabit bir perspektif yakalamalısınız. Eğer mümkünse fotoğraf makinenizde "Landscape shot" ayarını tercih edin. Bu seçenek genellikle bir dağ ya da ağaç simgesiyle gösterilir. En iyi sonuçlar için fotoğrafınızda zum özelliğini kullanmayın fakat manzaranın tamamını fotoğraflayın. Eğer fotoğraf makineniz DSLR ise geniş açılı lensler kullanmaktan kaçınınız. Geniş açılı lenslerle çekilmiş fotoğrafları yan yana koyduğunuz birleştirme noktalarında sıkıntı yaşamanız kuvvetle muhtemel. Kolay müdahale için en iyisi 50-70 mm aralığındaki lensleri tercih etmeniz. Konumu sabitlediğiniz zaman manzarada öne çıkan bir öğeyi tespit edin. Bu öge ilk

17

Mükemmel panorama

Ortalama bir odak aralığıyla çektiğiniz durağan fotoğraflar harika bir panoramik fotoğrafa dönüşebilir

fotoğrafınızın ortasında bulunmalı. Akabinde fotoğrafları çekmek için kameranızı saat yönünün tersine doğru bir önceki çekim solda kalacak biçimde oynatmaya başlayabilirsiniz. Örneğin ilk fotoğrafta sabitlediğiniz bir ev, bir sonraki çekimde sol karede kalmalı. Bu şekilde tüm panorayı elde edene kadar çekiminize devam edin. Ayrıca ışık koşullarının değişimine de dikkat etmelisiniz. Eğer çektiğiniz manzara bulutlar yüzünden aniden kararır, tüm fotoğrafları yeniden çekmeniz gerekecektir.

İpucu: Masanızdaki çiçekli sürahiyle natürlü çalışacaksanız, ilkin sabitleyeceğiniz öge çiçekler olmalı ve fotoğraf makinenizi buna göre konumlandırmalısınız.

18 PARA KAZANIN 500px Prime fotoğraflarınızı uygun fiyatla satıyor

Fotoğraf platformu 500px, özel bir hizmet uygulamaya koyarak kullanıcılarının fotoğraflarını satarak para kazanmalarını sağlıyor. Çektiğiniz fotoğrafın satış fiyatında üst limit 250 dolar. Site ise satıştan %30 pay alıyor. Bunun için yapmanız gereken şey, fotoğrafınızı 500px'e yüklemek ve yükledikten sonra fotoğrafın altında belirten satış seçeneklerinden (Premium Canvas, Framed Print, Acrylic, Personal Wallpaper) birini "Enable in Store" a tıklayarak seçmek. Satış için fotoğrafınızın çözünürlüğünün yüksek olması gerekiyor. Bunun için site yükleyeceğiniz fotoğrafın uzun kenarının en az 3000 piksel olma zorunluluğunu getirmiş. Fotoğrafınız bu çözünürlüğü sağlamıyor ancak DSLR ile çekildiği

için RAW dosyası sizde bulunuyorsa, çözünürlüğünü Photoshop'ın RAW penceresinden kolaylıkla arttırabilirsiniz. Tabii bunlar 500px'in olumlu yanları. Ne var ki kullanıcılar, satılan fotoğrafın telif haklarının çok kapsamlı olduğundan ve buna karşılık ödenen ücretin hayli az olduğundan şikayetçi. Fotoğrafınız bir kez satın alındığında, satın alan fotoğrafınızı dilediği gibi kullanabiliyor, üzerinde her tür değişikliği yapıyor ve dilediği yerde kullanabiliyor; dahası başkalarına dilediği fiyattan satabiliyor. Telif hakları nedeniyle profesyoneller ne kadar tercih eder, tartışılır.

19 ÖZEL MEKANLAR Metruk binalardan ilgi çekici kompozisyonlar

Terk edilmiş kayıp mekanlar fotoğrafçıların son dönemlerde en gözde mekanları arasında yer alıyor. Bu mekanların aşırı duşları fotoğrafçılık için harika bir ambiyans oluşturuyor. Elbette ilk iş doğru bir konum seçmek olmalı. Doğal ortamında terk edilmiş her mekan bu tarz çekimler için uygun ortamı sağlıyor. Ancak çekim öncesinde çevre güvenliğinden emin olmalısınız. Bu tarz binalarda çok fazla çürüme olduğundan bastığınız yerlere dikkat etmelisiniz. Böylesi ıssız yerlere giderken yanınızda mutlaka güvenebileceğiniz bir arkadaşınız olmalı.

Terk edilmiş mekanlara dair çok fazla sayıda fotoğrafı internette bulmanız mümkün. Kendi mekanınızı bulmadan önce başka fotoğrafçılarla iletişime geçerek kullandıkları mekanları sormada acele et-

18

Fotoğraf satın
500px platformunda web'den fotoğraflarınızı satabilirsiniz. Ancak para kazanmak için haklarınızdan vazgeçmelisiniz

19

Metruk binalar

Bu tarz terk edilmiş binaları fotoğraflamak için öncesinde kapsamlı araştırma şart

20 Photoshop'la hız katın

Motion blur efektiyle fotoğrafınıza hız kazandırabilirsiniz

meyin. Kendi mekanınızı saptadıktan sonra binanın sahibiyle iletişime geçin ve çekim için izin isteyin. Bu tarz mekanların çekimi içinde yanınızda bulundurmanız gereken ilk ekipman güçlü bir flaş ışığı, sağlam botlar ve eldivenler olmalı. Tozlu yerler için bir maske de temin edebilirsiniz. Yanınızda bulunduracağınız bir maşa ile elle dokunmak istemediğiniz cisimlerin de sizi engellemesinin önüne geçebilirsiniz. Çekim için fotoğraf ekipmanı ise hayli basit: Bu tarz mekanlarda genellikle pencereler kapalı olduğundan içeri az ışık girer ve uzun pozlamalara ihtiyaç duyarsınız. Bunun için hafif bir üçayak şart. Balıkgöz bir lens ortamın atmosferini yansıtmada daha başarılı olabilir. Ayrıca yanınızda yeteri kadar dolu batarya olduğundan da emin olun. Bu tarz terk edilmiş mekanlar her zaman için görül-meye değer. Bulduğunuz mekanda mümkün olduğunca değişiklik yapmaya özen gösterin. Böylelikle harika çekimler yapabileceğinizden emin olabilirsiniz.

20 FOTOĞRAF DÜZENLEME

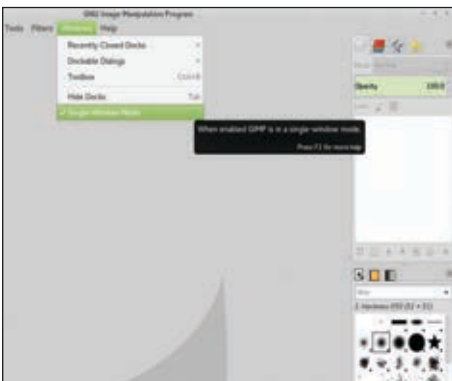
Durağan fotoğraflara dinamizm katın

Durağan fotoğrafları hareketlendirmek istiyorsanız, burada bahsedeceğimiz efekti siz de uygulayabilirsiniz. Örneğin fotoğrafınızdaki durağan bir arabaya vereceğiniz dinamik efektlerle hareketli gibi gösterebilirsiniz. Tıpkı koşan çocuklara ya da sporculara verebileceğiniz gibi. Bunun için aşağıdaki yönergeleri takip et-

meniz yeterli. İlk düzenlemek istediğiniz fotoğrafı Photoshop'ta açın. Yeni Photoshop sürümünde "Filter / Convert to smart filter"a tıklayın ve "Ok" ile onaylayın. Akabinde "Filter"dan "Blur filter"ı seçin. Hareket blur'u için tercih edebileceğiniz seçenekler "Radial blur" ve "Motion blur". Bu seçeneklerden birini tercih edebileceğiniz gibi her ikisini de kullanabilirsiniz. "radial blur"a tıklayın. Buradaki seçenekleri kullanarak fotoğrafınıza uygun hale getirebilirsiniz. Ayarlardan "Radial"ı seçin ve başlangıçtaki değeri "10" olarak atayın. Kalite değerini ise "Very good" olarak işaretleyin. Merkez noktasını hareket doğrultusunda yeniden belirleyin. Akabinde "Motion blur" efekti uygulayın. Konum yatay hizada, soldan sağa 0 derece olmalı.

21 GIMP Kayıp araç çubuğunu onarın

Eğer araç çubuğu imaj düzenleme yazılımı "Gimp"te görünmüyorsa, bunu onarmak için iki yöntem var: Muhtemelen Gimp Press'te çalışırken tablo butonuna yanlışlıkla basmışsınızdır. Düzeltmek için tekrar bu tuşa basın. Bunun alternatif yoluysa sekmelerden "Window / hide docs"a tıklamak. Kırmızı çarpı işareti gelirse "close"a tıklayın ve ana Gimp penceresindeki "Window" sekmesine tıklayın. Fare imlecini "Recently closed docks"a tıklayın. Buradan "Toolbox"a bakın. Bu başlığa tıklayarak Toolbox'ı kurtarabilirsiniz. Eğer menü boşsa hemen altındaki "New toolbox"a tıklayın.

21 Kayıp toolbox

Gimp'teki kaybolan toolbox'ı birkaç basit tıkla yerine getirebilirsiniz

Türkiye'nin bilişim uzmanlarından muhteşem bir tablet dergisi!

nexxt

ÜCRETSİZ TABLET DERGİSİ

Her ayın 1 ve 15'inde çıkan teknoloji dergisi **nexxt**'i iPhone, iPad & Android cihazlarınızda **ücretsiz** okuyabilirsiniz

APP STORE VE GOOGLE PLAY'DEN HEMEN ÜCRETSİZ İNDİRİN

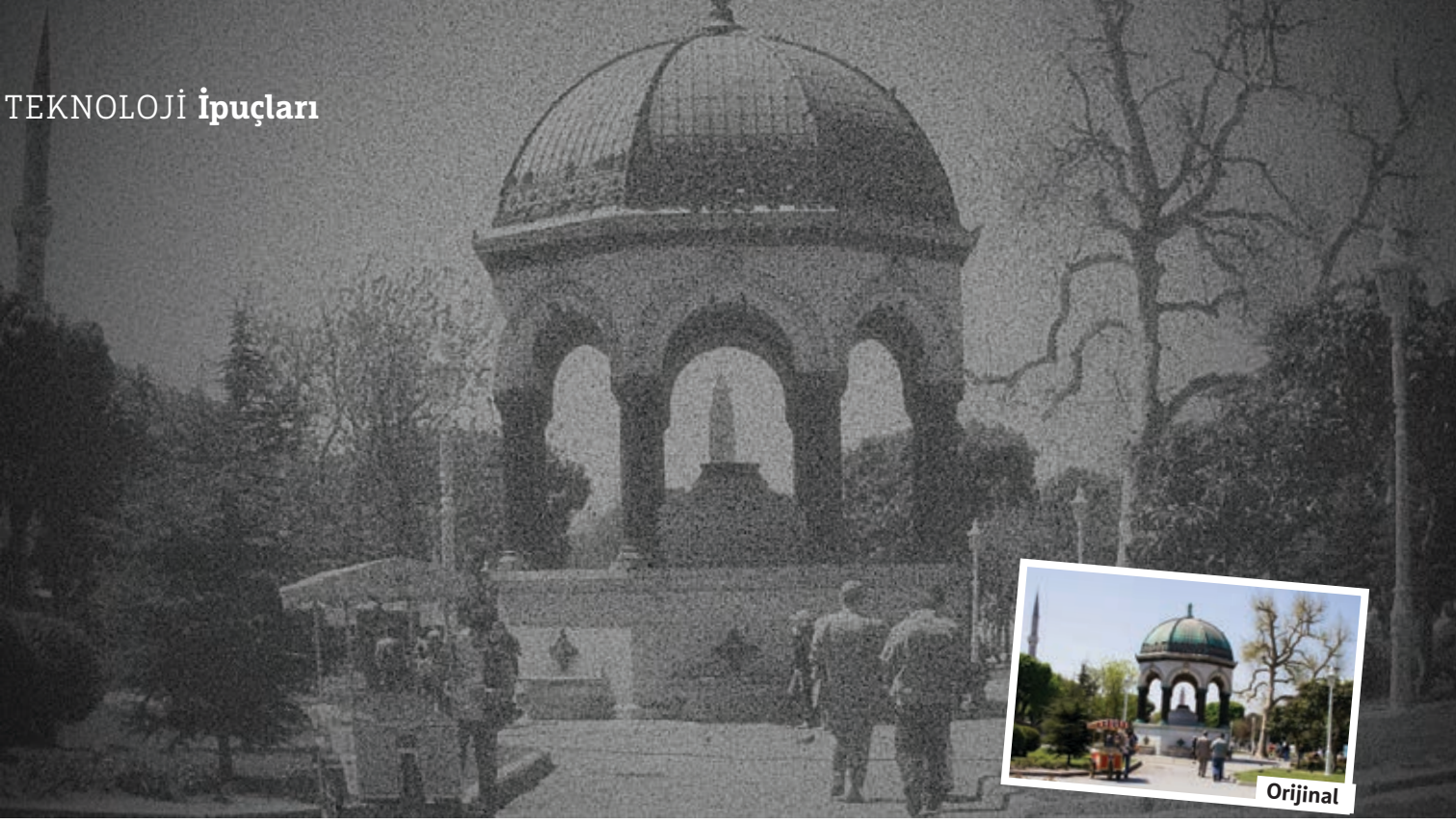

App Store'dan
İndirin

ANDROID APP ON

Google play

Geçen yüzyıla zaman yolculuğu

Daha dün çektiğiniz bir tarihi mekan fotoğrafını yüz yıl önce çekilmiş gibi gösterebilirsiniz. Fotoğraflarınıza nostaljik bir hava katmanız Photoshop'la çok kolay

Berk ERGİN/MH

Geçen yüzyılın başlarında sayısı hızla artan fotoğraflardan bize kalan genellikle sepia tonlar, yumuşak bir netleme ve güçlü vinyet etkisi. Döneminin teknolojisini yansıtmak bakımından eski fotoğrafların sunduğu tat kesinlikle tarihsel bir çeşniye sahiptir. Genellikle günümüz sterilliğinden uzak, olduğundan başka türlü de olunabileceğini gösteren bu fotoğraflar, belki de her gün önünden geçtiğiniz bir binayı gözünüzde çok daha değerli kılmaya yetebilir. Tabii aynı durum fotoğrafınızı görenler açısından da benzer bir etkiyi doğuracaktır. Peki ama geçtiğimiz yüzyılı bugün tekrarlamak için, aynı eski fotoğraf ekipmanlarına mı ihtiyacımız var? Tabii ki hayır! Günümüz dijital teknolojisinin manipülasyon kuvveti için bu hiç de bir sorun değil. Bunun için tek yapmanız gereken tarihi bir mekan seçmek. İnternette pek çok mekanın eskitilmiş fotoğraflarına ulaşmanız mümkün. Dolayısıyla bu fotoğraflar çekim yapabileceğiniz mekanlar hakkındaki fikrinizi daha da netleştirmenize yarayacak. Çekim yapacağınız mekanı belirlerken ışık koşullarına, kolay tanımlırlığına ve rahat çekim yapabileceğiniz koşullara mutlaka dikkat edin. Tabii ki çekim esnasında yanınızda bir üçayak bulunsun. Bataryanızın doluluğundan da emin olun. Çekeceğiniz mekanda ne kadar az sayıda insan olursa başarılı kare yakalama şansınız bir o kadar artıyor. Diğer taraftan çekime birlikte gittiğiniz kişilere gönüllü modellik yaptırmak, çekiminizin başarısını katlayacaktır.

Atölyemizde kullandığımız görseli 2007 yılında Canon EOS 350 D ile gerçekleştirdik. Dolayısıyla güncel herhangi bir SLR fotoğraf makinesiyle fotoğraflarınızda herhangi bir sorun yaşamazsınız. Bu atölyede gün ışığına yoğun olarak ihtiyaç duyulduğundan öğle saatlerinden önce çekilmiş bir fotoğrafa ihtiyaç duyduk. Sultanahmet Meydanı'nın ünlü Alman Çeşmesi'ni eskitmek için şu adımları takip ettik:

Nasıl Yapılır

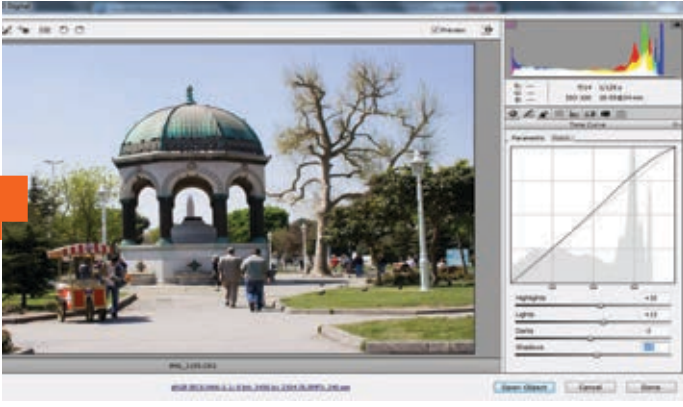
1 RAW ayarları

Ana görselinizi Photoshop'ta açın. Karışınıza RAW dosyasını işlemede kullanacağınız ekran gelecek. "Basic" ayarlardan "Exposure", "Brightness" ve "Clarity" ayarlarıyla görünümünü parlaklaştırın. "Tone curve" ile kontrastını ayarlayıp "Save" tuşuyla dosyanızı JPEG biçiminde kaydedin.

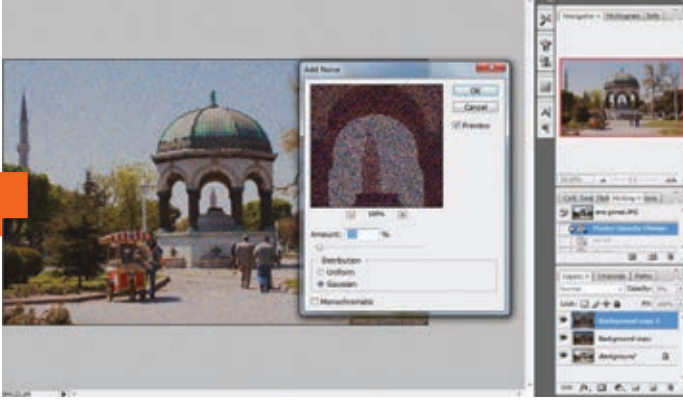
2 Temel efektler

Kaydettiğiniz JPEG dosyasını tekrar Photoshop'ta çalıştırın. "Background"a sağ tıklayarak "Duplicate layer"a basıp yeni bir katman oluşturun. Filtreler kısmından ".../ Add noise"a tıklayın ve gelen pencereden "Amount"u %20 yapıp "Distrubition"dan "Gaussian"ı işaretleyin.

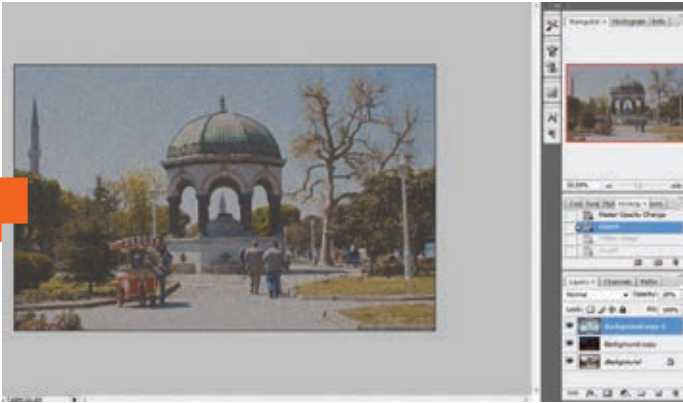
1

2

3

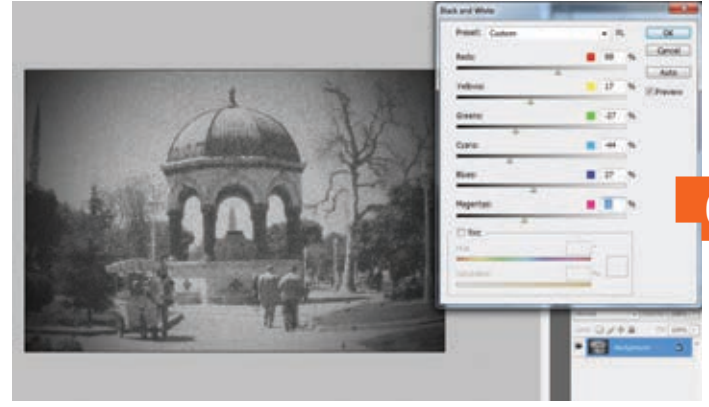
4

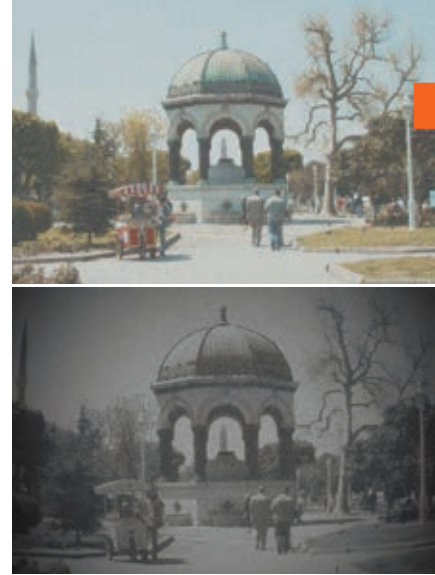
5

6

7

3 Renk uzayına müdahale

Katmanları birleştirdikten sonra "Image / Mod"dan "Lab Color"ı işaretleyin gelin ve [Ctrl] + [i] klavye kısayol tuşuyla yeni bir katman oluşturun. "Image"den "Apply Image"a tıklayın. "Channel"dan "b"yi seçin, "opacity" değerini "%30" yapın. Aynı işlemleri tekrarlayarak bu defa "Channel"dan "a"yı seçip [Ctrl] + [i] ile negatifini alıp "Filter / Blur / Gaussian Blur"dan "Radius" değerini "5 px" yapıp "Opacity"sini "%20" civarında göz kararı atayın. Daha sonra katmanları birleştirip tekrar "RGB" mod'una geçin.

4 Son rötuşlar

Yeni bir katman oluşturun. "Normal" katman mod'unu "Soft light" yapıp geçirgenliği yarıya düşürün. Yeni bir katman oluşturun. "Filter / Distort / Diffuse Glow"a tıklayın. "Graininess" değeri "5", "Glow ammount" değeri "4" ve Clear Ammount değeri de "8" olsun. Katman mod'unu "Screen" olarak seçip geçirgenliğini yarıya indirin ve katmanları birleştirin.

5 Altın vuruş

Fotoğrafınıza eski görünümünü kazandıracak püf noktası ise şu: Katmanı kopyalayın, "Filter / Distort"tan "Lens Correction"ı seçin. Buradan ana görüntüye "Remove distortion"ı negatifleştirerek balıkgözü görünümü sağlayın. Akabinde "Vignette" değerini "-75"e göz kararı çekin ve "Midpoint"i "+30" civarlarında belirleyin. Yaptığınız değişiklikleri "Ok"e tıklayarak tamamlayın.

6 Daha da eski

Dilerseniz bu renkli ama eski fotoğrafı daha da eskitmeniz mümkün. Bunun için "Image / Adjustments"tan "Black & White"a gelip, renk değerleriyle yandaki görseldeki gibi oynayıp, kendi tonunuzu yakalayın.

MOBİL

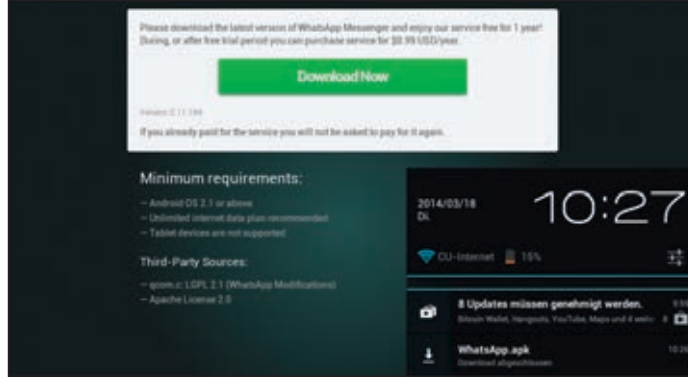
Mobil kullanım için hizmet ve aygıtları optimize edin

22 ANDROID TABLETLER

Android tabletinizde WhatsApp'ı kullanmanın daha kolay bir yolu

Facebook'un devralmasından sonra bazı kullanıcılar sırtlarını çevirse de, WhatsApp halen en popüler sohbet hizmeti. Fakat kötü haberler de mevcut: Uygulama yapısal olarak Android tabletlerle uyumlu değil. Eğer kanepenize uzanıp, sohbete başlamak istiyorsanız, tabletinize telefonlar için hazırlanmış program dosyalarını (APK) manuel olarak yüklemeniz gerekmektedir. Bunun için WhatsApp'ın sitesine tabletinizle girin (whatsapp.com). Tarayıcınızın Masaüstü modunu kullanın, aksi takdirde site-den Play Store'a yönlendirileceksiniz. Eğer gerekliyse, önceden bu moda sahip bir tarayıcı yükleyin (örneğin Dolphin, Chrome ya da Firefox). »Download WhatsApp«'a tıklayın ve sonraki adımda Android sürümünü seçin. Eğer 3G tabletiniz yoksa SMS'leri alırken telefon numarası kullanan bir SMS uygulamasını da edinin (örneğin Yuilop veya Text+). Buna ek olarak bilinmeyen bir kaynaktan uygulama yüklenmesine tabletinizden izin vermeniz gerekiyor. WhatsApp.apk dosyasını kurun (File Manager'e yazın) ve Yuilop numarasını girin. SMS ile bir kod edineceksiniz. Bu kodu WhatsApp'ı aktive etmek için kullanın.

Dikkat: WhatsApp iki farklı aygıtta aynı hesabın kullanılmasını engelleyecektir. Doğrulama için akıllı telefonunuzun numarasını girerseniz, tabletinizde uygulamayı çalıştırabilirsiniz – bu durumda akıllı telefonunuzdaki hesap etkisiz hale gelir.

23 IPHONE 5 iOS 7.1 güncellemesinden sonraki Touch-ID sorunlarından kurtulmak

Gerçekte iOS7.1 güncellemesinin iPhone 5s'in parmak izi sensörünü daha kullanışlı bir hale getirmesi gerekmekte. Fakat yeni yazılımla birlikte bazı iPhone'lardaki Touch-ID çalışmamakta. Bu gibi durumlarda Touch-ID'yi yeniden ayarlamak sorunun tek çözüm yolu olabilir. Bunu için iPhone'nunuzda »Settings | Touch-ID & Password«'a gidin ve »Fingerprints« bölümündeki sol ve sağ parmak girişlerinizi silin. »Add Fingerprint« ile Touch-ID'nizi yeniden kurun. Eğer hata devam ediyorsa, iPhone 5s'yi yeniden başlatıp, restore etmeniz gerekmekte. iTunes ile senkronizasyon yaparak tüm ayar ve verilerinizin yedeğini alın. Ardından telefon menüsüne gidin, »Settings | General«'da »Reset | Delete contents & settings«'e tıklayın. iTunes'a bağlanarak iPhone'a yeni bir yükleme yapın ve »Restore« fonksiyonunu kullanın.

24 GALAXY S4 Değişik aygıtları kontrol etmek için kızılötesi girişi kullanın

Galaxy S4'ün kızılötesi sensörü daha çok bir süs eşyası olarak kullanılıyor. Fakat IrDa ara yüzü tamamen göz ardı edilmiş durumda. Kendiliğinden yüklü uzaktan kumanda uygulaması sadece belirli bir alanı kapsamakta – fakat bu alan dâhilinde tele-

fonunuzla, SLR'den alıcıya kadar, her şeyi kontrol edebilmek oldukça ilginç. Alternatif uygulamaları da deneyebilirsiniz. Örneğin, »Galaxy S4 Universal Remote« sadece 8,70 TL ve birçok aygıtı desteklemekte.

25 AKILLI TELEFONLAR Geçici ve hücresel ağ problemlerini gidererek pil ömrünüzü arttırın

Eğer size aramalar geliyor, fakat bağlanamıyorsanız ve SMS ya da İnternet erişimi gibi hizmetler mevcut değilse, standart 3G ile birlikte UMTS, hücresel ağda ya da bireysel hücre alanlarında problemler yaşıyor olabilir. Bu durumda 2G ve GSM standardı normal bir şekilde çalışacak, veri trafiği duracak, fakat aramalarınız engellenmeyecektir. Akıllı telefonunuzun çalışmasını düzeltmek için en hızlı standardı etkisiz hale getirin. Bu işlem pil ömrünüzü de uzatacaktır. Android telefonlar içinse, özellikle de Sony Xperia için »More«'a tıklayın ve »Settings«'te »Cellular Networks«'u seçin. »Network mode«'u açın ve »WCDMA (preferred)/ GSM« standardını »only GSM« olarak değiştirin. Windows'lu Nokia Lumia içinse »System«'den »Settings «'i açın ve »Cellular«'a girin. »Max. connection speed« seçim alanından »2G«'yi seçin. Bu seçenekleri en son BlackBerry'de »Cellular network« içinde »Networks and Connections« altında bulabilirsiniz. »Network Mode«'u »2G« olarak belirleyin.

22

Elle kurulum
WhatsApp, tabletler için tasarlanmadığından biraz uğraşmanız gerekiyor

23

Touch ile sorunlar
Yeni iOS güncellemesinden sonra parmak izi sensöründe bazı sorunlar yaşanabiliyor.

24

Göz ardı edilen özellikler
IrDa ara yüzü sayesinde S4 belki de dünyanın en kullanışlı uzaktan kumandası

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden ödün vermeden

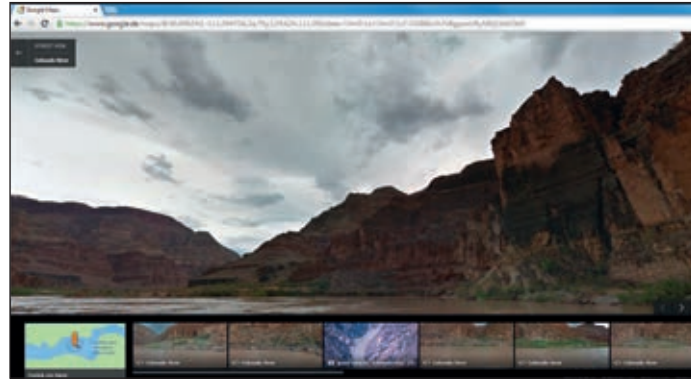
26 STREET VIEW Google Büyük Kanyonun panoramik görüntüsünü yaratıyor

Arama motoru Google, Street View teknolojisini iki sala bindirerek Colorado nehrinde neredeyse 500 kilometrelik bir seyahate çıktı. Sonuçları ise ünlü Büyük Kanyonun muhteşem görüntülerinden oluşturmakta. Bu interaktif nehir seyahatinin asıl amacı ise nehirleri koruma amaçlı çevresel bir örgüt olan American Rivers'a destek sağlamak.

Zaten kendi yolculuk belgesinde de Google, Colorado nehrinden Birleşik Devletlerin batısının yaşam çizgisi olarak bahsetmekte. Tüm bunlara rağmen, nehir şimdiye kadar eski tip kaynak yönetiminden ve aşırı su kullanımından bir hayli zarar görmüş durumda. Nehirde çekilen 360 dereceli fotoğraflar sayesinde nehrin içinde bulunduğu tehlikeli durumu görebilir, ayrıca nehir boyunca sanal bir seyahate çıkabilirsiniz. Sonuçta gerçek bir sandal yolculuğu size yüzlerce dolara mâl olacaktır. Ayrıca her yıl sadece belirli sayıda seyahat izni verilmektedir.

27 INSTAGRAM Daha zarif ve hızlı bir Android sürümü artık mevcut

Fotoğraf uygulaması Instagram artık Android kullanıcıları için yeni ve daha hızlı bir

26

Gelişmiş App
Daha fazla sadelik
ve hızlı işletim –
Yeni uygulamanın
getirileri bunlar

görünüme sahip. 5.1 sürümüne güncellenmenizle birlikte uygulamadan daha iyi bir performans ve daha sade bir görünüm elde edebilirsiniz. “Daha hızlı ve temiz” – Instagram yeni app sürümünü bu sözlerle tanıtıyor. Gerçekte ise uygulamanın boyutu hızı arttırmak için yarıdan yarıya küçültülmüş.

Özellikle profilinizi görüntülemeniz eskiye nazaran iki kat daha hızlı. Buna ek olarak, doğrusal tasarımı sayesinde Instagram işletimsel olarak da daha basit bir yapıya sahip: Bireysel görünümeler daha da sadeleştirilmiş ve küçük ekrana sahip eski aygıtlar için optimize edilmiş. Artık önemli butonlara daha da kolay erişilebiliyor.

28 FACEBOOK Gelişmiş özelliklerle yeni Android eklentisi

Facebook, Android kullanıcıları için uygulamasına birçok yenilik eklemiş durumda. En son güncelleme, diğerleriyle birlikte, resimlerden etiketleri kaldırma seçeneğini getiriyor. Bir diğer yeni özellik ise akıllı telefonla resimlere yorum yapabilmeniz. Bu özellik şimdiye kadar sadece masaüstünde ve iOS uygulamasıyla mümkündü. Buna ek olarak artık birçok görüntüyü aynı anda paylaşabiliyorsunuz – profilinizde ve gruplarda.

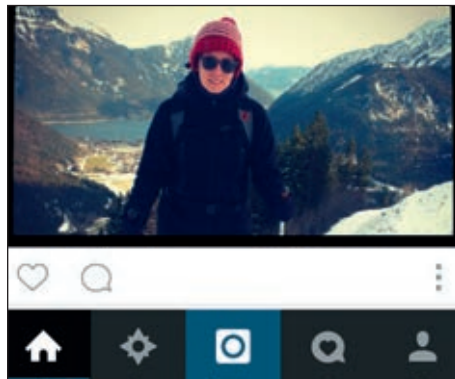
Ayrıca daha sonra isterseniz albümlerinizi düzenleyip, silebilirsiniz. Şu anda bu

özellikler tüm Android için Facebook uygulamasını kullananları kapsamıyor. Fakat yeni güncellenmenin eli kulağında.

29 SOHBET UYGULAMALARI/ SMS Karl Lagerfeld'in WhatsApp & Co. için şık ifadeleri

Kült moda gurusu Karl Lagerfeld'in ücretsiz emotiKarl uygulaması şimdi WhatsApp & Co'da gönderdiğiniz mesajlarda tasarımcı ifadelerini kullanmanıza olanak tanıyor. Uygulamayı Android ve iOS için ücretsiz olarak indirebilirsiniz. emotiKarl, siyah güneş gözlükleri, gömlek yaka ya da kedi ifadeleri gibi birçok modern öğeye sahip. Uygulamanın kendisinde metin ve ifade girebilirsiniz. Ardından bu metinleri Facebook, Twitter, WhatsApp ya da e-mailinizde paylaşabilirsiniz.

Fakat bunu yaparken sadece bir görüntü dosyası kullanabiliyorsunuz ve bu daha sonra düzenlenemiyor. emotiKarl'ı Android ve iOS'un ilgili mağazalarında bulabilirsiniz. Eğer bu tarz özellikler hoşunuza gidiyorsa ücretsiz Android uygulaması “Smileys for Chat”i de deneyebilirsiniz. Yazılım geniş çapta ifade, karikatür, LOLcats içeriğine sahip ve bunları dijital sohbetlerinizi renklendirmek için kullanabilirsiniz. İfadelerinizi buraya görüntü dosyası halinde transfer etmeniz de mümkün – bir kere alıştırdığınızda, işlem oldukça kolaylaşıyor.

27

Muhteşem manzara
Street View kullanarak Büyük Kanyonda bir gezintiye çıkabilirsiniz

29

Artık daha şık
Karl Lagerfeld'in
uygulaması emotiKarl
ile WhatsApp ve SMS
mesajlarınızı
renklendirebilirsiniz

OFFICE

Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

30 GOOGLE DRIVE Google büyük indirim kampanyası ile Dropbox'tan bile ucuz

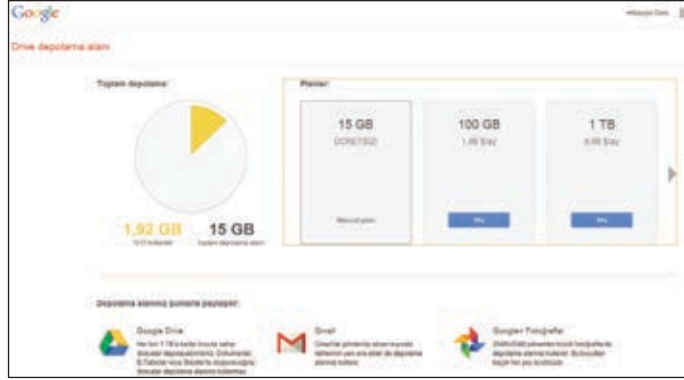
Verilerinizi dünyanın dört bir yanına taşımak mı? Bulut depolama kullanıyorsanız hiç de zor değil. Google, yetenekli bulut depolama servisi Drive'in abonelik ücretlerinde büyük bir indirim kampanyası başlattı.

Artık 100 GB depolama alanının fiyatı aylık 4,99 \$ yerine sadece 1,99 \$. 1 TB depolama alanının fiyatı ise 49,99 \$'dan sadece 9,99 \$'a düştü. Eğer 10 TB veya üzerinde bir depolama alanı istiyorsanız ödemeniz gereken miktar 99,99\$. Bu fiyatların yanı sıra Google her kullanıcıya Drive, Gmail ve Google+ Fotoğraflar'da kullanabileceği 15 GB alanı ücretsiz sunuyor. Daha detaylı bilgileri ve fiyatları Google'ın sitesinden edebilirsiniz.

Android kullanıcıları, sistem gereği, Google servisleriyle içli dışlı oldukları için fiyatlardaki indirimin, bu alanda lider Dropbox'a karşı bir hamle olduğu açıkça görülüyor. Kısa bir karşılaştırma yapmak gerekirse: Dropbox kullanıcıları yıllık abonelikte GB başına aylık 0,06 Euro ödüyor. Buna karşılık Google Drive'in yeni uygulaması kullanıcıya aylık abonelik imkanı sunarken fiyatı GB başına 0,01 Euro gibi rekabet edilemez bir düzeye indiriyor.

31 ONE NOTE Ücretsiz Mac sürümü yayınlandı

Microsoft'un not alma programı "One No-

30

Google Drive

Yapılan indirimin ardından Google Drive artık çok daha cazip.

te", Windows için yayınlandığı ilk sürümünden tam 11 yıl sonra yenilenmiş sürümüyle Mac için de yayınlandı. Ekran görüntüsü alma, web sayfası kaydetme ve bunların üzerine interaktif notlar alma vb. çok sayıda üretken özelliği bulunan One Note uygulamasını Mac App Store üzerinden ücretsiz olarak indirebilirsiniz.

One Note, ayrıca bu yıl yayınlanması planlanan Mac için Office ile de entegre çalışacak.

Tüm cihazlar için yayınlanan One Note ile masaüstü bilgisayarınızda ya da taşınabilir cihazlarınızda aldığınız bütün notlar sürekli eşzamanlanıyor ve notlarınıza her an her yerde ulaşabiliyorsunuz.

Microsoft'un yaptığı yenilikler ve Mac için de bir sürüm yayınlaması, One Note'u Evernote'un karşısına dişli bir rakip olarak çıkartıyor.

32 ÇEVİRİMİÇİ BANKACILIK İnternet bankacılığı işlemlerinizi için Kaspersky'nin güvenli tarayıcısını kullanın

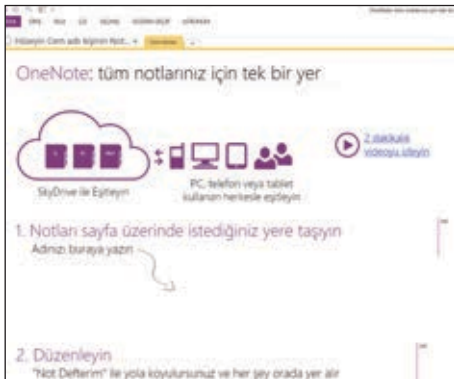
Bir zararlının halihazırda sisteminizde pusu kurmuş olma ihtimaline karşı, çevrimiçi bankacılık işlemlerinizi bilgilerinizin istenmeyen ellere geçmemesi için güvenli bir tarayıcı kullanmanız gerekir. Kaspersky Internet Security programının

(yaklaşık yıllık 70 TL) sahip olduğu güvenli tarayıcıya sisteminizdeki başka hiçbir program / araç erişmiyor ya da etki etmiyor.

Tarayıcı bankaların sitelerini otomatik olarak tanıyıp işlem yapacağınız zaman aktif olabiliyor. İsterseniz tarayıcıyı doğrudan programın arayüzünden de çalıştırabiliyorsunuz. Güvenli bir bankacılık işlemleri kanalı oluşturmak için sırasıyla yapmanız gerekenler: Programın ana ekranında alt kısımda bulunan "Settings" butonuna tıklayın. Açılan pencerede sol kısımda "Protection Center" sekmesini seçin. Şimdi sağ kısımdaki listede "Safe Money" girdisini bulun ve aktifleştirin. Son olarak "Notify about operating system vulnerabilities" seçeneğini işaretleyerek, sistemde bulunan hassasiyetlerin, güvenli tarayıcı açılmadan önce bildirilmesini sağlayın.

Dikkat: Eğer "Enable Self-Defense" özelliği kapalı ise güvenli tarayıcı açılmayacaktır. Self-Defense özelliğini açmak için "Settings>Additional>Self-Defense" yolunu izleyerek "Enable Self-Defense" onay kutusunu seçin.

Ayrıca, Microsoft Internet Explorer 10 kullanıyorsanız ve tarayıcı ayarlarınızda "Korumalı Modu Etkinleştir" seçeneğini aktifleştirdiyseniz güvenli bankacılık trafiğinizin sekteye uğrayacaktır.

31

Mac için de One Note

Yetenekli not alma programını ücretsiz olarak indirebilirsiniz.

32

Güvenli tarayıcı

Eğer güvenli tarayıcı devredeyse, bankanın adresi gerçek zamanlı olarak kontrol edilir ve alt kısımda yeşil çerçeve ile gösterilir.

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

79 TL

ABONE FORMU

☐ İlk defa abone oluyorum

☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi

Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu:

Şehir:

Tel:

Faks:

Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz

☐ Advantage

☐ Axxess

☐ Bonus

☐ Maximum

☐ World

☐ Visa

☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz

☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi

V.No:

Adres:

Kart Sahibinin imzası:

Dergileriniz

Yurtiçi kargo

ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 30 HAZİRAN 2014 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri

Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*

IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.

*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)

Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.

Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL

Tel: 0212 478 0 300

Faks: 0212 410 35 12-13

E-Posta: abone@doganburda.com

Web: www.doganburda.com

Güle güle Google!

Google sayısız uygulama ve hizmetle hakkımızda veri topluyor: Android'den Chrome'a, web aramasından Gmail, YouTube ve Maps'e kadar. Kişisel verilerinizin gizliliğini koruyabileceğiniz en iyi araçları ve daha iyi Google alternatiflerini tanıtıyoruz.

Yeni mucize piller

2014 yılı içinde akıllı telefonlar için %50 daha uzun süre dayanan piller çıkacak. Bazı Start-up'lar pil endüstrisini karıştırdı ve akıllı telefonlar, arabalar ve Smart Grid için daha verimli bellek hücreleri vad ediyorlar. Önümüzdeki yıllarda daha da verimli teknolojiler geliştirilecek.

Windows 9'un öne çıkanları

Windows 8 beklenen ilgiyi bir türlü görmüyor, Microsoft bu yüzden Windows 9'a her şeyi daha iyi yapmak ve bu kez hata yapmamak istiyor. Yeni sistemin en önemli yeniliklerine göz atıyoruz.

DİĞER KONULAR

1000 TL'YE KADAR EN İYİ TABLETLER

İyi ekran kalitesi ve üst seviye performans çok pahalı olmak zorunda değil. Testimizde en hesaplı tabletlerin neler başardığını açıklıyoruz

EV AĞINDA HATA ARAMA

Bağlantı, performans ve güvenlik problemleri her ev ağında mevcut. Bu hataları nasıl bulabileceğinizi ve giderebileceğinizi açıklıyoruz.

TEHLİKELİ HACKER HİLELERİ

Wateringhole saldırıları, ses virüsleri, web kamerası Truva atları – CHIP, korsanların ve ajanların hangi yöntemlerle veri çaldığını açıklıyor

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, İrmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Selim Öztürk, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)
Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit Özkaşıkçı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoglu
REKLAM
Grup Başkanı Viki Habif
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 17, Faks: 0 212 336 53 93
Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90
REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslararası Reklam Satış Temsilcilerimiz

Burda International

Italy

Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
T. +39 02 91 32 34 66
mariolina.siclari@burda.com

Burda Community Network

Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel

T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com

Michael Neuwirth

T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com

Avusturya/İsviçre: Goran Vukota

T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com

Fransa/Lüksemburg: Marion Badolle-Feick

T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com

İtalya: Mariolina Siclari

T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com

İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner

T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com

ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto

T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri

Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul

Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16

Baskı

Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2

Doğan Medya Tesisleri

34850 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0 212 622 19 00

Dağıtım

Vaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü

Yerel, süreli, aylık

FİPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

Türkiye'nin en çok satan yat ve deniz kültürü dergisi

100.

sayısıyla bayilerde!

+

www.yachtturkiye.com

yachtturkiye

www.facebook.com/YACHT_Türkiye-

www.twitter.com/@yachtturkiye

YACHT
iPad'de

Dijital Dergi Aboneliği için:
www.eMecmua.com

DB

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Call of Duty: Advanced Warfare, Watch_Dogs

İnceleme Dark Souls II, Daylight, Monochroma, Watch_Dogs, Wolfenstein: The New Order

İlk Bakış Destiny, Heroes of the Storm, Sunset Overdrive

Haziran Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

